

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 5 Jul 2021 16:53:09 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: overleg M iwtKB, kamerbrief redelijk doel etc.

Hoi beide

Even korte terugkoppeling van overleg met M van zojuist:

- Kamerbrief
Mooie brief... maar hij moet toch anders ☹ Ze wil hem korter; meer tijd voor juridische analyse, ook kijken naar relatie met andere trajecten, aantal dilemma's al wel duidelijk, ook politiek niet helemaal eens over uitwerken, zie bijv. gezelschapsdieren.
- InwerkingtredingsKB
Laten liggen tot augustus. Ze wil eerst binnen coalitie aftasten. Wat is mij niet helemaal duidelijk. Heb laten weten dat het voor de AHR uitvoering strikt genomen niet nodig is, maar dat we nu wel met noodgrepen werken, de Koning al getekend heeft en ook politiek we al paar keer op haast hebben geduid. Dat lang wachten dus niet helemaal passend is. Ze noemde uiteindelijk augustus als moment dat ze dacht dat e.e.a. wel met coalitie besproken kon worden. Maar denk dat het goed is om via BPZ en/of 5.1.2.e / 5.1.2.e er druk op te houden. Heb dit ook net nog per app zo met 5.1.2.e besproken.

Buiten reikwijdte

Even afwachten dan maar weer...

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 6 Jul 2021 11:47:43 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: RE: Versie brief (deadline input: 15:30u)
Attachments: 2021-07-06 Kamerbrief schoon - 5.1.2.e.docx

Ik had nog wel wat aanpassingen, vooral ter aanscherping.

Ik stuur dit alvast naar 5.1.2.e en 5.1.2.e Mocht jij het niet met mijn aanpassingen eens zijn, dan geef ik dat daarna nog mee.

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 12:37
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Versie brief (deadline input: 15:30u)

Ha 5.1.2.e ik heb er net naar gekeken (vanmiddag nl geen tijd). Wat mij betreft kan de brief zo.

Gr.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 12:00
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: FW: Versie brief (deadline input: 15:30u)
Urgentie: Hoog

Ha

Zie bijgevoegd alvast de nieuwe kamerbrief inzake redelijk doel. Ik heb er nog niet naar gekeken. Ga ik dadelijk na de voer doen. Laat maar weten wanneer jij gelegenheid hebt.

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 11:58
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: Versie brief (deadline input: 15:30u)
Urgentie: Hoog

Dag allen,

Bijgevoegd de huidige versie van de brief. Input mag uiterlijk 15:30u aangeleverd worden bij 5.1.2.e Daarna gaat de brief weer terug naar 5.1.2.e.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M 5.1.2e

5.1.2e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 11:58
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>;
 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e
 <5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: Versie brief (deadline input: 15:30u)
Urgentie: Hoog

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 6 Jul 2021 14:15:26 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Versie brief (deadline input: 15:30u)

Hoi

Eerlijk gezegd begrijp ik de vraag niet zo goed. Is de vraag waarom we de impact van het amendement niet al eerder hebben onderzocht? Of waarom we niet al eerder onderzoek hebben gedaan naar het beperken van de benadeling, vergelijkbaar met het amendement?

Verder heb ik wat moeite met de zin

"Ik kan wel al toezeggen dat gezelschapsdieren worden uitgesloten van dit amendement. Ik bereid een wetswijziging voor zoals de TK heeft gevraagd."

We kondigen weliswaar een dergelijke wetswijziging aan, maar dat is – zij het indirect – nog wel onder voorbehoud van de daadwerkelijke wens van de Kamer. De Kamer heeft daar niet expliciet om gevraagd. En de toezegging gaat mij dan ook wat ver.

En toegeven op persoonlijke noot; dat uithoeken wordt wel zo makkelijk genoemd, maar zo gemakkelijk is het helemaal nog niet. Ook dat uithoeken roept namelijk tig vragen op over definitie van gezelschapsdieren, liefhebberij, hobbyhouderij, etc. Elke melding die impliceert dat we na de zomer hier al iets over hebben liggen, zou ik dan ook willen voorkomen.

Suggestie:

Ik maak wel op uit de debatten dat het niet de bedoeling is dat het amendement ook betrekking heeft op gezelschapsdieren. Ik zal daarom een wetswijziging voorbereiding om gezelschapsdieren van het toepassingsbereik uit te sluiten.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 14:41
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;
 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e
 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Versie brief (deadline input: 15:30u)

Ha allemaal,

Hierbij nog (een paar!!) punten voor de brief vanuit onze kant, die kunnen helpen bij verduidelijking van de brief. Hieronder ook onze input voor de nota en de woordvoeringslijn die daarin opgenomen kan worden. Zouden jullie kunnen helpen bij een antwoord op de Q hieronder? Die willen we ook vast meegeven in de nota maar hebben we nog niet weten te beantwoorden. Veel dank!

Kamerbrief nadere duiding amendement artikel 2.1 Wet dieren

Communicatieparagraaf in nota M:

Vanuit DC adviseren wij om alleen reactief op deze brief te reageren aan de hand van onderstaande, procesmatige redeneerlijn. 5.1.2.i

5.1.2.i

Spreeklijn algemeen:

- Er is de afgelopen periode behoorlijk wat aandacht geweest voor het aangenomen amendement van de Partij voor de Dieren dat voorschrijft dat dieren 'niet meer permanent de mogelijkheid mag worden ontnomen om natuurlijk gedrag te vertonen'
- Uit de politieke en maatschappelijke discussie die volgde, blijkt wel dat er meerdere interpretaties mogelijk zijn.

- Ik kan wel al toezeggen dat gezelschapsdieren worden uitgesloten van dit amendement. Ik bereid een wetswijziging voor zoals de TK heeft gevraagd.
- Op dit moment zijn we bezig de impact en de relatie met andere regelgeving goed in kaart te krijgen. Daar hebben we deze zomer nog voor nodig.
- Het amendement zal ook tot nieuwe dilemma's leiden, waarvoor politieke besluitvorming nodig is. Ik zal deze ook meegeven aan de (in)formateur.
- Na de zomer zal ik de Kamer informeren over de punten waarover verdere politieke besluitvorming nodig is.

Q: Waarom heeft u dit niet op voorhand laten onderzoeken?

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 11:58

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Versie brief (deadline input: 15:30u)

Urgentie: Hoog

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Tue, 6 Jul 2021 14:57:50 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: Let op: Versie brief (deadline input: 15:30u)

Ha allemaal,

Ik heb met 5.1.2.e gebeld en we hebben samen de lijn aangepast. @ 5.1.2.e zou je deze meekunnen nemen? Zie hieronder!

Kamerbrief nadere duiding amendement artikel 2.1 Wet dieren

Communicatieparagraaf in nota M:

Vanuit DC adviseren wij om alleen reactief op deze brief te reageren aan de hand van onderstaande, procesmatige redeneerlijn. 5.1.2.i

5.1.2.i Onderstaande lijn wordt ook gebruikt in de webcare.

Spreeklijn algemeen:

- Er is de afgelopen periode behoorlijk wat aandacht geweest voor het aangenomen amendement van de Partij voor de Dieren dat voorschrijft dat dieren 'niet meer permanent de mogelijkheid mag worden ontnomen om natuurlijk gedrag te vertonen'.
- Uit de politieke en maatschappelijke discussie die volgde, blijkt wel dat er meerdere interpretaties mogelijk zijn.
- Ik maak wel op uit de afgelopen debatten dat het niet de bedoeling is dat het amendement ook geldt voor gezelschapsdieren. Ik bereid daarom een wetswijziging voor om gezelschapsdieren uit te sluiten van dit amendement.
- Op dit moment zijn we bezig de impact en de relatie met andere regelgeving goed in kaart te krijgen. Daar hebben we deze zomer nog voor nodig.
- Het amendement zal ook tot nieuwe dilemma's leiden, waarvoor politieke besluitvorming nodig is. Ik zal deze ook meegeven aan de (in)formateur.
- Na de zomer zal ik de Kamer informeren over de punten waarover verdere politieke besluitvorming nodig is.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 11:58

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>;

5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minezk.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: Versie brief (deadline input: 15:30u)

Urgentie: Hoog

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 6 Jul 2021 15:39:49 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Vraag nav waarschuwingen van minister voor amendement

Ha

TNX 5.1.2.e Mooie tekst.

Alleen, hebben we destijds echt gezegd dat het amendement "nadere invulling" behoeft? Hmmm, toen was ik nog niet zo scherp dus ☺

Maar begrijp nu wel waar dat idee dat de regering e.e.a. nader gaat invullen vandaan komt, haha.

Maar punt is dat van "nadere invulling" geen sprake is... En ik ook van de indruk af wil dat we na de zomer met een amvb of zo komen ter invulling van dit amendement.

Suggestie voor aanpassing.

Er zijn veel vragen over dit amendement, dat zien wij ook. Toen het amendement werd ingediend heb ik aangegeven dat het een open geformuleerd amendement is **en het amendement daarom ontraden**. Het is aan de Tweede Kamer om amendementen wel of niet aan te nemen. Nadat de wet is aangenomen wordt deze door de Tweede Kamer naar de Eerste Kamer verstuurd. Vervolgens is het dan aan de Eerste Kamer om te bepalen of zij de wet in behandeling neemt en op welke wijze ze dat wil doen. Dat is gedaan door er een hamerstuk van te maken. **We zijn nu de gevolgen van het amendement voor de praktijk aan het onderzoeken.**

Deze laatste zin is natuurlijk niet helemaal top. Ik dacht ook nog aan "inmiddels is gebleken dat het amendement veel discussies met zich brengt en mogelijk meer impact heeft dan ook door de Kamer zelf is beoogd. Ik ben dit nu aan het onderzoeken en zal daar na de zomer het gesprek met de Kamer over voeren"

Dat we het er op gooien dat het amendement zelf op zich kennelijk gewenst was door de Kamer. En tja, dat kunnen wij dan niet tegen houden. Maar als dan nadat het wet is geworden blijkt dat er veel discussie is over wat het amendement zou moeten behelzen, dan is het aan ons om daar mee aan de slag te gaan.... Maar zo'n antwoord brengt natuurlijk ook weer reuring met zich...

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 16:25

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Vraag nav waarschuwingen van minister voor amendement

Ha alle drie,

Ik heb de transcripten van het vragenuurtje van 1 juni erbij gepakt. Zie hieronder voor de vraag en concept antwoord: kunnen jullie daarop meelesen? Is gebaseerd op wat minister heeft uitgesproken. Zou fijn zijn om deze vraag toch nog in de stukken mee te kunnen laten gaan.

Vriendelijke groet!

Q: Waarom heeft u niet op voorhand gewaarschuwd voor de impact van dit amendement of dit laten onderzoeken?
 Er zijn veel vragen over dit amendement, dat zien wij ook. Toen het amendement werd ingediend heb ik aangegeven dat het een open geformuleerd amendement is, dat nadere invulling behoeft. Daar zijn we nu de stappen voor aan het zetten. Het is aan de Tweede Kamer om amendementen wel of niet aan te nemen. Nadat de wet is aangenomen wordt deze door de Tweede Kamer naar de Eerste Kamer verstuurd. Vervolgens is het dan aan de Eerste Kamer om te bepalen of zij de wet in behandeling neemt en op welke wijze ze dat wil doen Dat is gedaan door er een hamerstuk van te maken.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Tue, 6 Jul 2021 16:31:43 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Aangepaste brief en nota amendement
Attachments: DOMUS-21180149-v2-
 Stand_van_zaken_en_vervolg_analyse_amendement_artikel_2_1_Wet_dieren^{512e}.docx, DOMUS-21180343-v2-
 Nota_bij_concept_Kamerbrief_amendement_huisvesting^{512e}.docx

hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e
 mooie brief
 in de bijlage enkele aanpassingen
 in de nota > ik denk dat het goed is de relatie met positieflijst iets duidelijker te leggen zodat de relatie tussen beide trajecten bij M nog even onder de aandacht wordt gebracht.
 Wil je hetgeen ik schreef (zie bijlage nota bij..) nog even checken met 5.1.2.e ?

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 17:01
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Aangepaste brief en nota amendement
Urgentie: Hoog

Hierbij de brief met bijna alle opmerkingen verwerkt. Zie ook een korte nieuwe oplegnota die ik heb gemaakt.
 5.1.2.e vroeg om de stukken via mail naar hem te sturen. Omdat ie al naar M is geweest doe ik 'm niet opnieuw in de lijn. Graag eventuele laatste opmerkingen z.s.m. (18u)
 Als er een slordigheid in zit, komt dat door de haast.
 Gr 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>
Sent: Tue, 6 Jul 2021 17:27:14 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>;
"5.1.2.e" <5.1.2.e@najk.nl>
Subject: RE: wet dieren bijpraatmoment

Hoi,

Mijn agenda is zo variabel dat je met alle vaste moment wel een keer tegen een dubbele afspraak aanloopt.
Ik werk gewoon alle dagen dus daar zit ook geen voorkeur.
Hoor wel wat jullie uitkomt, dan zal ik zoveel mogelijk aansluiten.

Ik ben tot eind augustus gewoon aan het werk voor LTO. Dus voorlopig ben ik er nog.

Met vriendelijke groet / kind regards

5.1.2.e

5.1.2.e

Bezuidenhoutseweg 105 | 2594 AC Den Haag
T +5.1.2.e M 5.1.2.e
5.1.2.e@lto.nl | www.lto.nl

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@pov.nl>
Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 17:57
Aan: '5.1.2.e' <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@lto.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@najk.nl>
Onderwerp: wet dieren bijpraatmoment

Beste alle,

Nav ons overleg net mbt amendement wet van dieren, hier een voorstel voor een wekelijks of 1x in de 2 weken bijpraat moment.

Wat heeft jullie voorkeur:

- wekelijks of 1x in de 14 dgn

Moment:

- Maandag 11 uur
- Maandag 16 uur
- Dinsdag 9 uur
- Donderdag 9 uur
- Vrijdag 9 uur

Per keer kunnen we bekijken of we het door laten gaan / wie er met vakantie is etc.
Graag reactie of tegenvoorstel, dan stuur ik een outlook met link erin.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Postbus 240, 8000 AE Zwolle | 5.1.2.e | E-Mail: 5.1.2.e [@pov.nl](mailto:5.1.2.e@pov.nl) | Internet: www.pov.nl |

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)

Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 17:31

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e [@pov.nl](mailto:5.1.2.e@pov.nl)>

Onderwerp: Hierbij

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)

www.rijksoverheid.nl/lnv

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: " 5.1.2.e "
Sent: Wed, 7 Jul 2021 12:25:16 +0100
To: " 5.1.2.e " < 5.1.2.e @minlnv.nl>; " 5.1.2.e "
< 5.1.2.e @minlnv.nl>
Subject: Voorstel impactsessies stakeholders
Attachments: Voorstel impactsessies stakeholders.docx

5.1.2.e
5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Impactsessie – veehouderij

- LTO
- COV
- AVINED
- SRP
- Konijnensector
- Viskweeksector

Impactsessie – dierenwelzijn

- Dierencoalitie
- Dierenbescherming
- Caring Vets
- Caring Farmers
- EARTH (?)

Impactsessie – gezelschapsdieren

- Dibevo
- PVH
- NVD (?)
- LICG
- Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie (KNHS) (?)

Impactsessie - kennis

- Universiteit Utrecht (Diergeneeskunde)
- WUR
- RDA (?)
- Dierenpolitie
- KNMvD
- LID

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 8 Jul 2021 14:43:38 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Terugkoppeling gesprek Earth

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e

5.1.2.e en ik spraken dinsdag met 5.1.2.e van Earth.
 Dit naar aanleiding van hun mail over het amendement en de link die zij leggen met de positieflijst.
 Hierbij de belangrijkste punten. 5.1.2.e vul jij aan waar nodig?

Earth

- Earth ziet zichzelf als een organisatie die met alle dieren(welzijns)organisaties om tafel wil, om het over dierenwelzijn te hebben.
- Tegelijkertijd zie je wel dat ze zich meer in de buurt van organisaties als PVH en Dibevo begeven qua standpunten.
- Het is nog onduidelijk hoe ze nu liggen bij bijvoorbeeld dierenwelzijnsorganisaties als Aap en de Dierenbescherming.

Amendement

- Earth ziet het amendement als een kans. Er is discussie over het houden van dieren, zeker ook in de hoek waar Earth zich veel begeeft, die van de reptielen en amfibieën.
- Het amendement zou naar hun idee ingevuld kunnen worden door voor huis- en hobbydieren duidelijke regels te stellen over het houden en de huisvesting. Dat zou duidelijkheid geven.
- De achterban staat ergens wat angstig tegenover regels vanuit de overheid, maar is welwillend om zich bij te scholen en te conformeren aan regels (een beetje dubbel dus).
- Als je benieuwd bent naar ideeën uit een andere hoek dan die van de "standaard" dierenwelzijnsorganisaties, zou ik ze wel betrekken. Ik denk dat het bij alle organisaties belangrijk is om van tevoren duidelijk te maken om wat voor inbreng wordt gevraagd en tot hoe ver hun beïnvloeding rijkt hierbij (in het kader van verwachtingenmanagement).

Positieflijst

- Earth staat niet onwelwillend tegenover de positieflijst.
- Wel ziet Earth vooral heel veel in houderijvoorschriften die zij dus koppelen aan het amendement.
- Volgens hen is bijna alles te houden, als je het maar goed aanpakt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
 5.1.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 5.1.2.e
 E: 5.1.2.e@minlnv.nl

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>
Sent: Thu, 8 Jul 2021 15:33:53 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>;
"5.1.2.e@nijk.nl" <5.1.2.e@nijk.nl>
Subject: voortgang/bijpraten wet dieren - amendement

Beste alle,
Zoals afgesproken een bijpraatmoment mbt amendement wet van dieren
Mocht dit geen handig tijdstip zijn, dan hoor ik graag een tegenvoorstel 😊
Groeten, 5.1.2.e

Microsoft Teams-vergadering

Neem deel via uw computer of mobiele app

[Klik hier om aan de vergadering deel te nemen](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 9 Jul 2021 09:19:17 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: 14 juli handhavingskaderoverleg: bijpraten amendement

Hi 5.1.2.e

Ik begreep van 5.1.2.e dat jij bij het handhavingskaderoverleg van 14 juli (10:00 - 12:30 uur) wilde aansluiten om de handhavingspartijen bij te praten over stand van zaken m.b.t. het amendement, klopt dat?

Aangezien het hele overleg 2,5 uur duurt, kan ik mij voorstellen dat je niet de hele sessie aanschuift. Wat zou jouw voorkeur hebben qua tijd om dit te bespreken? Dan geef ik dit door aan 5.1.2.e (LID) om hier rekening mee te houden in de planning.

Groeten,

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 9 Jul 2021 13:28:45 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: amendement huisvesting i.r.t. vrijstellingen/ontheffingen en i.r.t. ingrepen

Ha 5.1.2.e zie onder de vragen van 5.1.2.e van de NVWA. Zijn door de drukte even blijven liggen.

Wil jij daar eens naar kijken?

Kan me ten aanzien van de laatste vraag voorstellen dat we die nog niet specifiek per ingreep kunnen beantwoorden. Maar als de betreffende ingrepen uitsluitend als doel hebben, om de dieren te kunnen huisvesten, is in z'n algemeenheid de mogelijkheid aanwezig dat die als gevolg van de nieuwe wetsbepaling niet meer toegestaan zijn, lijkt me?

Dank, groet, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>
Verzonden: vrijdag 2 juli 2021 16:30
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>
Onderwerp: amendement huisvesting i.r.t. vrijstellingen/ontheffingen en i.r.t. ingrepen

Dag 5.1.2.e en 5.1.2.e

Collega 5.1.2.e 5.1.2.e heeft mij nog van input voorzien vanuit zijn blik op het amendement en de analyses die in dat kader nu gaande zijn. Hij is 5.1.2.e en gaf het volgende mee dat ik ook alvast even met jullie wil delen:

- a. Gaat de juridische analyse ook in op de bevoegdheid van de Regering om een vrijstelling of ontheffing te verlenen van het bij de Wet bepaalde (artikel 10.1 van de Wet dieren)?
 Het amendement heeft naar verwachting geen **effect op verleende vrijstellingen of ontheffingen** (bijv. t.a.v. verboden ingrepen zoals vriesbranden)?
 - Is hier door WJZ al naar gekeken?
- b. De wetgever heeft de regering expliciet de **bevoegdheid gegeven om bepaalde lichamelijke ingrepen toe te staan** (zie artikel 2.8, tweede lid, en onder b, van de Wet dieren).
 Het lijkt mij dan ook niet dat het amendement iets wijzigt aan die wettelijke bevoegdheid van de regering. Ik ben benieuwd naar een nadere juridische analyse op dit punt.
 - Ik heb aangegeven bij 5.1.2.e dat, voor zover ik dat uit alle stukken haal, al wel gekeken is naar relatie met ingrepen.
 - Bepaalde ingrepen zijn nu (nog) toegestaan cq worden uitgevoerd obv bestaande dierhouderijpraktijk met bepaalde huisvestingsprincipes (achterste tenen hanen, huisvesting biggen/mestvarkens met x per hok > effect op oor-/staartbijten en relatie met couperen?).
 - De vraag ikv amendement zou kunnen zijn in hoeverre ingrepen nog gelegitimeerd dan wel noodzakelijk zijn als bepaalde? huisvesting(systemen) ook niet meer als redelijk doel worden beschouwd?

Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Divisie Regie en Expertise

Directie Handhaven

Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA)

Catharijnesingel 59 | 3522 GG | Utrecht

Postbus 43006 | 3540 AA | Utrecht

T: 5.1.2.e

M: 5.1.2.e [@nvwa.nl](mailto:5.1.2.e@nvwa.nl)

Aanwezig op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 12 Jul 2021 14:56:38 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@nvwa.nl>
Subject: FW: amendement huisvesting i.r.t. vrijstellingen/ontheffingen en i.r.t. ingrepen

Hi 5.1.2.e

Hierbij reactie vanuit WJZ/LNV nav de vragen die we gesteld hebben ikv amendement huisvesting irt vrijstellingen/ontheffingen en ingrepen.

WJZ neemt dit ook verder mee in haar juridische analyses, dus ook dank voor de scherppte!

Voor wat betreft het 2^e punt: *noodzakelijk om te bepalen of die ingrepen een situatie van benadelen met zich brengen, uitsluitend met als doel om het dier te kunnen huisvesten...*

Dat gaat naar mijn inschatting voor vrijwel alle nog (onder voorwaarden)toegestane ingrepen bij dieren op..... couperen (en vijlen hoektanden) biggen, tenen hanen, koudmerken, onthoornen....

Als veehouders ervoor moeten zorg dragen dat deze ingrepen niet nodig zijn, dient er het nodige te worden aangepast aan huisvesting/wijze van houden dieren.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: maandag 12 juli 2021 14:43
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: FW: amendement huisvesting i.r.t. vrijstellingen/ontheffingen en i.r.t. ingrepen

Ha 5.1.2.e

Met dank aan 5.1.2.e van WJZ hierbij antwoord op jullie vragen.

Met groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>
Verzonden: vrijdag 2 juli 2021 16:30
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>
Onderwerp: amendement huisvesting i.r.t. vrijstellingen/ontheffingen en i.r.t. ingrepen

Dag 5.1.2.e en 5.1.2.e

Collega 5.1.2.e cluster DW/Expertise Dier Handhaven, heeft mij nog van input voorzien vanuit zijn blik op het amendement en de analyses die in dat kader nu gaande zijn. Hij is 5.1.2.e en gaf het volgende mee dat ik ook alvast even met jullie wil delen:

- a. Gaat de juridische analyse ook in op de bevoegdheid van de Regering om een vrijstelling of ontheffing te verlenen van het bij de Wet bepaalde (artikel 10.1 van de Wet dieren)?
Het amendement heeft naar verwachting geen **effect op verleende vrijstellingen of ontheffingen** (bijv. t.a.v. verboden ingrepen zoals vriesbranden)?

- Is hier door WJZ al naar gekeken?

De analyse kijkt wel naar de verhouding van dit amendement tot bestaande regels. Bij vrijstellingen krijg je dan mogelijk iets vreemds. Vrijstellingen gaan er van uit dat aan een algemene groep de mogelijkheid wordt geboden om iets toch te doen wat eigenlijk verboden is. Bijv. bij de achterste teen; dat is eigenlijk verboden (cf wens amendement), maar we staan het nog een tijdje toe. Deze vrijstellingen zijn nu juridisch geformuleerd als afwijkingen van de concrete verboden. Maar om ze ook na iwt amendement effect te geven zouden de vrijstellingen ook een afwijking van artikel 2.1 moeten bevatten. Dat is wel interessant om uit te zoeken... Goed punt dus. Ik neem het mee.

- b. De wetgever heeft de regering expliciet de **bevoegdheid gegeven om bepaalde lichamelijke ingrepen toe te staan** (zie artikel 2.8, tweede lid, en onder b, van de Wet dieren).
Het lijkt mij dan ook niet dat het amendement iets wijzigt aan die wettelijke bevoegdheid van de regering. Ik ben benieuwd naar een nadere juridische analyse op dit punt.

- Ik heb aangegeven bij 5.1.2.e dat, voor zover ik dat uit alle stukken haal, al wel gekeken is naar relatie met ingrepen.
- Bepaalde ingrepen zijn nu (nog) toegestaan cq worden uitgevoerd obv bestaande dierhouderijpraktijk met bepaalde huisvestingsprincipes (achterste tenen hanen, huisvesting biggen/mestvarkens met x per hok > effect op oor-/staartbijten en relatie met couperen?).
- De vraag ikv amendement zou kunnen zijn in hoeverre ingrepen nog gelegitimeerd dan wel noodzakelijk zijn als bepaalde? huisvesting(systemen) ook niet meer als redelijk doel worden beschouwd?

5.1.2.e de analyse is nu dat amendement voor gaat op de bestaande lagere regels, waaronder die zijn gesteld op grond van artikel 2.8 van de Wet. Maar dat "voor gaan" is alleen aan de orde als die regels ook conflicteren met het amendement. En daarvoor is inderdaad noodzakelijk om te bepalen of die ingrepen een situatie van benadelen met zich brengen, uitsluitend met als doel om het dier te kunnen huisvesten.

Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Divisie Regie en Expertise

Directie Handhaven

Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA)

Catharijnesingel 59 | 3522 GG | Utrecht

Postbus 43006 | 3540 AA | Utrecht

T: 5.1.2.e

M: 5.1.2.e [@nvwa.nl](mailto:5.1.2.e@nvwa.nl)

Aanwezig op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 13 Jul 2021 09:57:46 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: FW: Stand van zaken in kader handhavingskaderoverleg

Ter info onderstaande mail. Je kan om 10:30 aanschuiven.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@inspectiedienst.nl>
Verzonden: maandag 12 juli 2021 19:49
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: Stand van zaken in kader handhavingskaderoverleg

Hi 5.1.2.e

Wat fijn dat 5.1.2.e het Amendement Wet Dieren wil toelichtingen tijdens het handhavingskaderoverleg. Ik zet het agendapunt dat betrekking heeft op het Amendement naar boven op de agenda, zodat het het eerste na de openstaande acties is. Ik verwacht dat we daar rond 10:30 wel aan toe zijn. Ik zal 5.1.2.e de stukken en de Teams-link sturen, dan kan hij om 10:30 aansluiten.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Stichting Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming

Regulusweg 11

Postbus 84051, 2508 AB Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

[@inspectiedienst.nl](mailto:5.1.2.e@inspectiedienst.nl)

ma / di / wo / do

www.inspectiedienst.nl

Although the information in this mail is compiled with utmost care we don't guarantee it is right and complete. We are not liable for any damage or loss due to use or action based on this info. This message and any attachment(s) are confidential and may contain privileged information intended only for the use of the individual or company named above. If you are not the intended recipient, please email the sender and delete this message and any attachment (s) from your system.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: maandag 12 juli 2021 17:44
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@inspectiedienst.nl>
Onderwerp: RE: Stand van zaken in kader handhavingskaderoverleg

Hi 5.1.2.e

Nog even iets anders: 5.1.2.e is nu vanuit onze directie bezig met het Amendement Wet Dieren. Hij zou hier in het handhavingskaderoverleg graag wat meer over vertellen en hij is beschikbaar vanaf 10:30. Zou jij daar in de agenda een handig moment voor kunnen reserveren? Hij sluit overigens alleen voor dit agendapunt aan en zal hierna ook weer het overleg verlaten.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 8 juli 2021 12:23

Aan: '5.1.2.e' <5.1.2.e> @inspectiedienst.nl>

Onderwerp: RE: Stand van zaken in kader handhavingskaderoverleg

Hi 5.1.2.e

5.1.2.e is met verlof, dus die zal er niet bij zijn. Ik zal wel aansluiten bij het overleg. Ik vroeg me af in hoeverre jij zicht hebt op of de acties van de notulen nog daadwerkelijk openstaan. 5.1.2.e heb ik hier namelijk niet over gehoord.

Ik zag dat het handhavingskaderoverleg oorspronkelijk een overleg was tussen de handhavers van de Wet dieren. De rol van LNV is mij daarom niet helemaal duidelijk in dit overleg. Ik heb dit daarom ook wat breder binnen team dierenwelzijn besproken. Ik kan mij voorstellen dat in de toekomst LNV niet aansluit bij dit overleg, maar wel agenda-lid is. Ik zag dat 5.1.2.e voorheen wel eens om schriftelijke input van collega's bij LNV vroeg voor het handhavingskaderoverleg. Ook kan ik mij voorstellen dat sommige onderwerpen die in het handhavingskaderoverleg worden besproken vervolgens worden voorgelegd in de werk en stuurgroep, wanneer die weer van start gaan (work in progress...). Ik wilde je alvast meegeven dat er over de deelname van LNV in de toekomst wordt nagedacht.

Tot volgende week!

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e> @inspectiedienst.nl>

Verzonden: dinsdag 6 juli 2021 16:36

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e> @minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e> @minlnv.nl>

Onderwerp: Stand van zaken in kader handhavingskaderoverleg

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Volgende week tijdens het handhavingskaderoverleg zijn er weer een aantal agendapunten die vragen naar de stand van zaken bij LNV. Bij deze het lijstje ter voorbereiding voor jullie:

- Buiten reikwijdte

5.1.2.e

-

-

-

- Amendement Wet Dieren

-

Buiten reikwijdte

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Stichting Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming

Regulusweg 11

Postbus 84051, 2508 AB Den Haag

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @inspectiedienst.nl

ma / di / wo / do

www.inspectiedienst.nl

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 14 Jul 2021 10:30:23 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minez.nl>
Subject: Uitnodiging: impactsessies amendement huisvesting dieren
Attachments: DOMUS-21180149-v4-
 Stand_van_zaken_en_vervolg_analyse_amendement_artikel_2_1_Wet_dieren.docx, DOMUS-21180343-v3-
 Nota_bij_concept_Kamerbrief_amendement_huisvesting.docx
Importance: High

Hoi collega's,

De afgelopen maand is het projectteam 'Amendement huisvesting dieren' bezig geweest met de eerste analyse van het amendement en met de toegezegde Kamerbrief. Die laatste ligt bij de minister en gaat hopelijk snel nog naar de TK. Bedankt aan degenen die hebben meegedacht over de brief.

Nu willen we de volgende stap zetten! Zoals de minister in de brief aankondigt, gaan we de zomermaanden gebruiken voor nadere analyse van de impact, het scherp maken van de dilemma's en het uitwerken van kansen en knelpunten. Na de zomer willen we die, in de vorm van scenario's, meegeven richting de formatie en/of de Tweede Kamer, zodat nadere politieke keuzes kunnen worden gemaakt.

Het amendement heeft betrekking op alle gehouden dieren. Daarmee raakt het aan dossiers als ingrepen, stallen, kooihuisvesting, verduurzaming van de veehouderij, dierentuinen, dierenwinkels etc. Omdat het amendement zoveel raakvlakken heeft met DAD-dossiers **willen we alle collega's vragen om mee te denken** over de impact en scenario's. Daarvoor hebben we drie digitale sessies gepland in de zomer. We houden de sessies verspreid in de zomer, op donderdag 22 juli, donderdag 5 augustus en dinsdag 17 augustus, zodat iedereen – gelet op de vakanties – een keer mee kan meedoen.

De sessies zijn interactief, waarbij we gebruik maken van het digitale platform Miro. Dit zijn de vragen die daarbij zoal voorbij komen:

- In welke huidige situaties waar dieren worden gehouden/gehuisvest worden zij benadeeld (aantasting welzijn, gezondheid), en welk doel dient die benadeling?
- Welke aanpassingen vergt het als die benadelingen verboden worden? En welke consequenties heeft dat?
- Welke kansen biedt het amendement voor lopende beleidsdossiers?

Als je op je beleidsdossier raakvlakken hebt met het amendement, of als je sowieso graag mee wilt praten, ben je van harte uitgenodigd om één van de sessies bij te wonen. We sturen jullie kort na deze mail een Teams-uitnodiging voor alle drie de sessies. Je kunt de sessie accepteren waar je bij wilt/kunt zijn, en de andere twee weigeren.

Voor de sessies is het nodig om een Miro-account te hebben. Check dus alvast even of je een account hebt, en of het je lukt om in te loggen op Miro. Heb je nog geen account? Maak er dan een aan op www.miro.com. Miro werkt het beste buiten de Cloud en op browsers als Firefox, Safari en Chrome. Internet Explorer veroorzaakt meestal problemen.

Fijn als jullie bij één van de sessies kunnen aansluiten. We verheugen ons erop!

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)
www.rijksoverheid.nl/lnv

TER INFORMATIE

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
de Directeur-generaal Agro

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

5.1.2.e

T 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl

Datum

6 juli 2021

Kenmerk

DGA-DAD / 21180343

nota

Nota bij concept Kamerbrief amendement huisvesting

Kopie aan**Bijlage(n)****Aanleiding**

In vervolg op het maandag met u gevoerde gesprek met DAD/WJZ over de concept Kamerbrief over het amendement huisvesting dieren van de PvdD vindt u hierbij het definitieve concept.

Advies

- U wordt verzocht akkoord te gaan met de Kamerbrief en die donderdag naar de TK te zenden.
- U wordt verzocht akkoord te gaan met de opgestelde woordvoeringslijn bij de Kamerbrief.

Kernpunten*Brief*

- De nadruk is gelegd op een analyse op hoofdlijnen, het aangeven van de complexiteit en het memoreren van de impact en dilemma's die achter dit amendement weg komen
- Aangegeven is dat u na de zomer nader inzicht biedt in de impact en dilemma's en dan ook nadere keuzes/richting vraagt van de TK/formatietafel.
- U geeft aan dat u een wetswijziging voorbereidt om te borgen dat de gezelschapsdieren niet onder de werking van het wetsvoorstel vallen.

WOB-verzoek

- Op dinsdag 6 juli is een WOB-verzoek van 5.1.2.e binnengekomen, met het verzoek om alle informatie, correspondentie etc. van 15 april tot heden te delen ten aanzien van hoe het ministerie met de geamendeerde dierenwet en de analyse is omgegaan. Gelet op de gebruikelijke termijn van WOB-verzoeken, zal daarover normaal gesproken begin september een besluit moeten worden genomen. Dit WOB-verzoek zal door DAD in behandeling worden genomen

Communicatie / woordvoering

Vanuit DC wordt geadviseerd om alleen reactief op deze brief te reageren aan de hand van onderstaande, procesmatige redeneerlijn. 5.1.2.i

5.1.2.i

5.1.2.i

Onderstaande lijn wordt ook gebruikt in de webcare.

Ontvangen BPZ

Spreeklijn algemeen:

- Er is de afgelopen periode behoorlijk wat aandacht geweest voor het aangenomen amendement van de Partij voor de Dieren dat voorschrijft dat dieren 'niet meer permanent de mogelijkheid mag worden ontnomen om natuurlijk gedrag te vertonen'.
- Uit de politieke en maatschappelijke discussie die volgde, blijkt wel dat er meerdere interpretaties mogelijk zijn.
- Ik maak wel op uit de afgelopen debatten dat het niet de bedoeling is dat het amendement ook geldt voor gezelschapsdieren. Ik bereid daarom een wetswijziging voor om gezelschapsdieren uit te sluiten van dit amendement.
- Op dit moment zijn we bezig de impact en de relatie met andere regelgeving goed in kaart te krijgen. Daar hebben we deze zomer nog voor nodig.
- Het amendement zal ook tot nieuwe dilemma's leiden, waarvoor politieke besluitvorming nodig is. Ik zal deze ook meegeven aan de (in)formateur.
- Na de zomer zal ik de Kamer informeren over de punten waarover verdere politieke besluitvorming nodig is.

Toelichting

- De brief bevat een eerste stap van een analyse op hoofdlijnen. De analyse is nog niet afgerond.
- De zomer zal worden benut om de analyse op hoofdlijnen af te maken en scenario's te maken voor de formatietafel, hoe om te gaan met dit amendement. Ook is toegezegd de TK na de zomer te informeren. Hoe dit precies qua timing uitvalt, is afhankelijk van de snelheid van de formatie.
- In het kader van de positieflijst zijn er 315 zoogdiersoorten (zowel gezelschapsdieren als landbouwhuisdieren) op basis van wetenschappelijke literatuur beoordeeld op hun biologische kenmerken. Dit geeft een goed beeld van hun natuurlijke gedrag en behoeften. Bij de nadere analyse, het schetsen van dilemma's en uit te werken scenario's wordt eveneens de relatie met de positieflijst betrokken. Over de voortgang van de positieflijst en de relatie daarvan met het amendement wordt u op 24 augustus door DAD bijgepraat.

From: "5.1.2.e @planet.nl" <5.1.2.e @planet.nl>
Sent: 7/15/2021 9:45:06 AM
To: "5.1.2.e (5.1.2.e)" <5.1.2.e @minlnv.nl>
CC:
Subject: RE: Natuurlijk gedrag
Attachments:

Beste 5.1.2.e
Lijkt mij prima om te bellen. Ik ben vandaag tot 10.30 en na 14.00 uur bereikbaar of morgen kan ook.

Hartelijke groet,

5.1.2.e 5.1.2.e

www.hobbydierhouder.nl en www.kleindierned.nl
tel 5.1.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: 5.1.2.e (5.1.2.e)
Verzonden: donderdag 15 juli 2021 09:30
Aan: 5.1.2.e (5.1.2.e) ; '5.1.2.e @planet.nl'
Onderwerp: RE: Natuurlijk gedrag

Dank 5.1.2.e We praten deze zomer in het kader van de analyse zeker ook nog met experts. @5.1.2.e zullen wij even bellen?
Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | 5.1.2.e Postbus 20401 | 2500 EK | Den
Haag
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

-----Oorspronkelijk bericht-----
Van: 5.1.2.e (5.1.2.e)
Verzonden: woensdag 14 juli 2021 18:57
Aan: 5.1.2.e (5.1.2.e) ; '5.1.2.e @planet.nl'
Onderwerp: FW: Natuurlijk gedrag

Dag 5.1.2.e

Tot mijn schrik zag ik dat ik deze mail nooit heb doorgestuurd. Bij deze breng ik je graag in contact met mijn collega 5.1.2.e die, met collega's, de reikwijdte van het amendement analyseert en hoe het zich verhoudt tot bestaande regels en praktijk. 5.1.2.e mocht je 5.1.2.e niet kennen, 5.1.2.e is werkzaam als 5.1.2.e van KleinDierNed.

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: 5.1.2.e

Verzonden: woensdag 2 juni 2021 10:15

Aan: 5.1.2.e (5.1.2.e)

Onderwerp: Natuurlijk gedrag

Hallo 5.1.2.e

Ik weet niet of ik bij jou aan het goede adres ben. Het betreft het onderzoek n.a.v. amendement PvdD. Wij hebben kennis van 'natuurlijk' gedrag bij gedomesticeerde dieren. Er bestaan veel mythes hierover. Op welke wijze kunnen wij een inbreng hebben bij dit onderzoek?

Hartelijke groet, 5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 15 Jul 2021 09:46:02 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: terugkoppeling bila 5.1.2.e

- Kamerbrief is nog even afwachten. Deze/volgende week werkt M nog een stapel weg. Van 5.1.2.e begreep ik dat verwachting is dat ie nog terugkomt en uitgaat deze week
- 5.1.2.e bijgepraat op stappen voor de zomer
- 5.1.2.e vond het een goed idee de Miro impactsessies ook met de stakeholders te doen, dus dat kunnen we gaan opzetten/plannen
- We hoeven de komende weken niet steeds in MT te komen voor bijpraat. Met 5.1.2.e is voldoende. Er waren wel wat opties dat 5.1.2.e niet kon. Moeten we nog even naar kijken dan @ 5.1.2.e Als 5.1.2.e met vakantie is, kunnen we de bijpraat in de week van 9/8 evt. doen met 5.1.2.e en de twee weken erna met 5.1.2.e 5.1.2.e raadde ons aan in een zomer MT ergens in de zomer weer een keer bij het MT aan te sluiten

Groet!

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>
Sent: Thu, 15 Jul 2021 09:50:09 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Juridische analyse natuurlijk gedrag

Graag! Ik heb volgende week behoorlijk wat ruimte in mijn agenda. Voorkeur voor een dag en tijdstip?

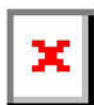
Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

T 5.1.2.e

5.1.2.e @dierenbescherming.nl

Dierenbescherming
Service Centrum
Regulusweg 11
Postbus 85980, 2508 CR Den Haag
www.dierenbescherming.nl

Although the information in this mail is compiled with utmost care we don't guarantee it is right and complete. We are not liable for any damage or loss due to use or action based on this info. This message and any attachment(s) are confidential and may contain privileged information intended only for the use of the individual or company named above. If you are not the intended recipient, please email the sender and delete this message and any attachment (s) from your system.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 15 juli 2021 9:35
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>
Onderwerp: RE: Juridische analyse natuurlijk gedrag

Hoi 5.1.2.e de verwachting is dat er nog een Kamerbrief uitgaat met de stand van zaken. Zullen we volgende week even bellen over de stand van zaken?
Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Be Zuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>
Verzonden: woensdag 14 juli 2021 16:59
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Juridische analyse natuurlijk gedrag

Hi 5.1.2.e

Kun jij mij vertellen wanneer de juridische analyse die aan de Kamer is toegezegd m.b.t. natuurlijk gedrag (amendement Vestering) wordt verstuurd? Misschien heb ik niet goed gekeken, maar heb deze nog niet kunnen vinden.

Dank alvast!

Met vriendelijke groet,

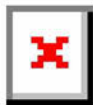
5.1.2.e

5.1.2.e

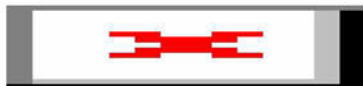
T 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e@dierenbescherming.nl

**Dierenbescherming
Service Centrum**
Regulusweg 11
Postbus 85980, 2508 CR Den Haag
www.dierenbescherming.nl

Volg ons

Although the information in this mail is compiled with utmost care we don't guarantee it is right and complete. We are not liable for any damage or loss due to use or action based on this info. This message and any attachment(s) are confidential and may contain privileged information intended only for the use of the individual or company named above. If you are not the intended recipient, please email the sender and delete this message and any attachment (s) from your system.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 15 Jul 2021 17:08:45 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: SPOED persvraag adhv wet dieren

Ha

Zoals net telefonisch besproken ben ik het eens dat het niet verstandig is nu op inhoudelijke ingrepen in te gaan. Overigens kan ik ook niet beoordelen hoe het dan de facto zit met de situatie van onthoornen.

Wat we nog zouden kunnen zeggen is

Voor de vraag of deze ingrepen nog zijn toegestaan is het van belang of deze ingrepen uitsluitend het doel dienen om de dieren te kunnen huisvesten. Dat is een complexe vraag, die we nu aan het onderzoeken zijn. Daar kunnen we nu niet op vooruitlopen.

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 15 juli 2021 18:05
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@5.1.2.e>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: SPOED persvraag adhv wet dieren

Ha,

Onderstaande vraag is bij ons binnengekomen adhv de brief die net is uitgegaan. Ik stel voor dat we niet ingaan op de concrete voorbeelden, maar wellicht wel kunnen helpen met de eerste vraag?

Hoe zou jij het tweede deel van de brief in gewone mensentaal zeggen? Er staat: "Mocht er ook een ander doel zijn, dan is geen overtreding aan de orde als dat andere doel als een redelijk doel kan worden aangemerkt."

Kan ik daaruit opmaken dat het onthoornen van dieren vanwege dierenwelzijn in de stal wel zou mogen, maar dat onthoornen niet zou mogen omdat ze anders niet door het voerhek passen?

En dat er dus op basis van deze wetswijziging geen reden is om staarten couperen te verbieden? (Want dat doe je feitelijk niet om ze aan te passen aan het houderijsysteem..)

Vriendelijke groet,

5.1.2.e

Wat een moeilijke vragen! Toch doe ik hier een poging om de vragen te beantwoording, maar vanwege de complexiteit houd ik wel een zeker abstractieniveau aan. Een belangrijk probleem bij de beantwoording is voor mij dat er geen eenduidige definitie van 'benadeling' is. In de praktijk lijken er grote uiteenlopende opvattingen over te bestaan over de vraag of het dierenwelzijn in een specifiek geval wel of niet wordt benadeeld. Een ander vraagstuk dat wellicht nog onderbelicht blijft is dat dierenwelzijnsmaatregelen soms op gespannen voet staan met duurzaamheidsmaatregelen (CO₂ / stikstof-uitstoot per geproduceerde eenheid; fijnstof omgeving) of (dier)ziektenpreventie (zoönose- / dierziektenverspreiding). Daar komt bij dat een verbetering van het ene aspect dierenwelzijnsrisico's op een ander aspect op kan leveren (bijv. risico op voetzoollaesies bij vrije uitloop of bij het voorzien van zwemwater), zo is de mortaliteit in de biologische veehouderij soms hoger (bij pluimvee weet ik dit vrij zeker, voor andere sectoren heb ik de data niet direct paraat).

1. In welke huidige situaties waar dieren worden gehouden/gehuisvest worden zij benadeeld (aantasting welzijn, gezondheid), en welk doel dient die benadeling?
Persoonlijk zou hierbij op diersoortniveau op verschillende onderwerpen een analyse maken. Denk daarbij aan:
 1. Huisvesting
 - a. Groepsgrote (potentiële stress, mutilatiegedrag (zelf en onderling [al dan niet door vechten of om groepsrank te bepalen]))
 - b. Fysieke verblijf (grootte, inrichting, verrijking, etc, t.o.v. fysiologische en ethologische behoeften); denk aan zwemwaterdiscussie voor eenden.
 - i. Vrije uitloop wel of niet: denk aan risico op roofdieren (kippen die gegrepen worden door roofvogels).
 - ii. Risico stalbranden door huidige wijze van bouwen. Maar ook: Hoe zit het met het risico bij bijvoorbeeld extra gebruik van stro?
 - iii. Etc.
 - c. Stalklimaat (lichamelijke aandoeningen aan o.a. luchtwegen en ogen)
 - d. Bodemkwaliteit (denk aan voetzoollaesies).
 1. Voeding en drenking (denk bijv. aan drinkwaterdiscussie vleeskuikenouderdieren)
 2. Dierziekten (denk aan verhoogd risico op parasitaire besmettingen bij uitloop of risico op risico insleep overdraagbare ziekten bij uitloop)
 3. Ingrepen (pijn en spanning); het niet uitvoeren van ingrepen brengt echter ook vaak welzijnsrisico's met zich mee (mutilatierisico's)
 4. Vangen en transport (pijn en spanning)
 5. Etc.
2. Welke aanpassingen vergt het als die benadelingen verboden worden? Is heel moeilijk om wat over te zeggen, ook gelet op de onderlinge samenhang tussen verschillende aspecten en het risico op onwenselijke neveneffecten t.a.v. dierenwelzijn. En welke consequenties heeft dat? Idem. Maar denk ook aan bredere consequenties zoals, duurzaamheidsbeleid, lokaal leefmilieu (bijv. fijnstof bij vrije uitloop pluimvee), (dier)ziektenrisico's, bebouwde omgeving, economische effecten (afzetmarkt, concurrentie, level-playing field, etc).
3. Welke kansen biedt het amendement voor lopende beleidsdossiers?
Een kans zou m.i. kunnen zijn dat de Minister op bepaalde beleidsdossier mogelijk minder gebonden is aan huidige kaders (en ingegraven standpunten) en er vanaf 'scratch' ideeën uitgewerkt kunnen worden.

5.1.2.e

5.1.2.e

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

5.1.2.e

5.1.2.e

Catharijnesingel 59 | 3511 GG | Utrecht | Netherlands
Postbus 43006 | 3540 AA | Utrecht | Netherlands

5.1.2.e

5.1.2.e

[@nvwa.nl](mailto:5.1.2.e@nvwa.nl)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>

Verzonden: donderdag 15 juli 2021 16:59

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>

Onderwerp: vragen mbt impact amendement huisvesting > graag jullie input, uiterlijk dinsdag 20 juli

Dag allemaal, meedenkkraacht gezocht!

Achtergrond

Bij behandeling van de wet ter implementatie van AHR in april, is door de Tweede Kamer bij amendement (van PvdD) een bepaling opgenomen over 'het uitsluiten van houderij- en andere huisvestingssystemen als redelijk doel'.

5.1.2.e en ik zijn namens de NVWA aangesloten bij de projectgroep die daarna door LNV is ingericht om de gevolgen hiervan te analyseren, zowel juridisch technisch als beleidsmatig.

Huidige bepaling artikel 2.1, Wet dieren:

"Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen".

Toevoeging in de wet n.a.v. amendement:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting.

Proces en vraag

In de komende periode zal ism diverse partijen in 3 sessies een impactanalyse worden uitgevoerd.

LNV heeft een aantal vragen opgesteld om op basis daarvan het gesprek aan te gaan.

Graag neem ik jullie input mee.

Wil je mij uiterlijk dinsdag 20 juli een reactie sturen m.b.t. onderstaande vragen?

Hoor graag van je!

Groet, 5.1.2.e

1. In welke huidige situaties waar dieren worden gehouden/gehuisvest worden zij benadeeld (aantasting welzijn, gezondheid), en welk doel dient die benadeling?
2. Welke aanpassingen vergt het als die benadelingen verboden worden? En welke consequenties heeft dat?
3. Welke kansen biedt het amendement voor lopende beleidsdossiers?

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Divisie Regie en Expertise

Directie Handhaven
Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA)
Catharijnesingel 59 | 3522 GG | Utrecht
Postbus 43006 | 3540 AA | Utrecht

.....
T: 5.1.2.e
M: 5.1.2.e [@nvwa.nl](mailto:5.1.2.e@nvwa.nl)

Aanwezig op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 19 Jul 2021 08:30:16 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Uitnodiging: impactsessies amendement huisvesting dieren

Hi 5.1.2.e

Het is een wat complexe kwestie, maar de minister wilde dit per se alvast in de brief opnemen. Bij het VSO in de TK gaf de PvdD al min of meer aan (na de 'kritiek' die was ontstaan dat alle huisdierbezitters door het amendement geraakt zouden worden) dat zij niet zozeer het oog hadden op gezelschapsdieren bij het opstellen van het amendement. De minister heeft dit toen ook mondeling vastgesteld en wilde op dit punt ook al in deze brief concreet aangeven dat we gaan voorbereiden om de gezelschapsdieren eruit te halen. Dat is overigens nog geen makkelijke exercitie omdat daar ook allerlei vragen achter weg komen (o.a. de vraag wat dan in dat verband onder gezelschapsdieren moet worden verstaan en welke dieren er wel en niet onder vallen).

Toch willen we in de verdere analyse de gezelschapsdieren niet helemaal loslaten, juist o.a. om wat jij schrijft: we willen de impact weten van het wel, maar ook van het mogelijk niet opnemen van de gezelschapsdieren. We willen dit zeker meenemen in de scenario's die we voor de formatie/TK maken. Daarnaast moeten we het ook voor de mogelijke wetswijziging weten, en is er de relatie met de positieflijst, waarover ook nog een gesprek met M plaatsvindt half augustus. Denk als we ook de impact t.a.v. de gezelschapsdieren in beeld hebben, we ook daar gericht aan kunnen geven waar kansen en knelpunten zitten.

Het zou daarom fijn zijn als je je wilt aanmelden en je kennis hierover met ons wilt delen.

Sowieso zou ik nog wel een keer met je willen praten over het amendement voor mijn vakantie op 9/8. Ga jij nog deze zomer?

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: maandag 19 juli 2021 08:21
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Uitnodiging: impactsessies amendement huisvesting dieren

Dag 5.1.2.e

Om mij onbegrijpelijke redenen is klaarblijkelijk ergens besloten om de gezelschapsdieren niet onder het amendement te laten vallen en dat daarvoor een wetswijziging wordt voorbereid. In het kader van consistentie is een onderscheid in het doel waarvoor een dier wordt gehouden qua algemene dierenwelzijnsregels niet logisch en gaat volledig in tegen de lange termijn visie waar wij als cluster mee bezig zijn, of nu beter gezegd klaarblijkelijk waren want die visie wordt nu al de grond in geboord.

Vervolgens wordt nu gevraagd aan **alle** collega's om mee te denken over impact maar ik zie niet in wat het voor zin heeft om collega's die zich alleen bezig houden met gezelschapsdieren, op te roepen om mee te denken over de impact als nu al besloten is om gezelschapsdieren erbuiten te houden.

Of het moet zo zijn om mee te denken over de impact van het feit dat deze categorie dieren er juist buiten worden gehouden en NIET onder het amendement gaan vallen. Dat zou ik dan wel weer logisch vinden maar zo lijkt het niet gesteld te zijn.

Mocht dat wel het geval zijn, dan hoor ik dat graag en zal ik me nog gaan aanmelden. Indien dat niet het geval is, heeft mee denken over een categorie die toch niet meegenomen wordt, ook niet zoveel zin.

Vriendelijke groeten

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 14 juli 2021 11:30

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>

Onderwerp: Uitnodiging: impactsessies amendement huisvesting dieren

Urgentie: Hoog

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 19 Jul 2021 10:00:55 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>
Subject: amendement

<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/07/15/kamerbrief-voortgang-analyse-amendement-artikel-2-1-wet-dieren>

Hai

Mogelijk al ontvangen. Ik las dat de Minister de gezelschapsdieren eruit wil halen. Ben benieuwd wat dat 5.2.1 gaat opleveren.....

Groeten 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Handhaven

Divisie Regie & expertise

Afdeling Expertise

Domein natuur

Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Catharijnesingel 59 | 3511 GG | Utrecht

Postbus 43006 | 3540 AA | Utrecht

.....
T (5.1.2.e)

M 5.1.2.e

.....
Ik werk ma tm do

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 19 Jul 2021 11:21:12 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: stakeholders
Attachments: Kopie van Kopie van lijst LNV - uit te nodigen 22-4 verbredingsessie 300420.xlsx

Hoi 5.1.2.e
Hierbij de lijst met stakeholders.
Je kunt overwegen om ook uit te nodigen:
Nederlandse melkveehoudersbond
Vee en logistiek NL
Bionext (org van biologische boeren)
Nevedi = organisatie van veevoederfabrikanten. Adviseurs van veevoederfabrikanten zijn naast de dierenarts de belangrijkste adviseurs van veehouders. Zij geven informatie over de hele bedrijfsvoering en het management: stalklimaat, stalaanpassingen, economische bedrijfsvoering etc. Gezien deze rol als belangrijke adviseur voor veehouders zou ik ze meenemen.
Agrivaknet <https://agrivaknet.nl/> Het platform voor adviseurs van veehouders.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

5.1.2.e

M: 5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 20 Jul 2021 09:06:20 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: FW: aantal vragen amendement

Hoi 5.1.2.e

Heb de vragen wat herschreven n.a.v. opmerkingen 5.1.2.e De vragen staan nu in paars.

Wat vind jij er zo van? Nog aanpassingen? Deze zo gebruiken in onze onderlinge proefsessie?

Groet!

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e@minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 20 juli 2021 08:32
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: aantal vragen amendement

Hoi 5.1.2.e

Heb naar de opzet gekeken. Zie hieronder mijn opmerkingen.

Over de planning, waarschijnlijk gaat een collega jurist dit project overnemen met mij als 5.1.2.e Ik moet alleen nog met haar schakelen over e.e.a en ook over wat voor haar qua planning mogelijk is. Ik hoop dat vandaag te kunnen doen.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: maandag 19 juli 2021 11:10
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: aantal vragen amendement

Ha 5.1.2.e

Zag dat je vandaag vrij bent dus daarom zet ik wat vragen vast op de mail. Een gaat over de impactsessies op Miro en een over de planning:

- Donderdag hebben wij de eerste sessie met de DAD collega's. We hebben de Miro opzet (vragen) iets aangepast n.a.v. de proef met het projectteam. We willen eigenlijk de discussies over doelen wat voorkomen en vooral zoveel mogelijk info verzamelen. Onder deze mail de opzet van de vragen. Wil jij eens kijken en ons nog opmerkingen/suggesties meegeven? Als dinsdagochtend lukt, zou fijn zijn. Bellen kan ook.

- We zijn bezig met een stappenplan voor de zomer. In dat kader wilde ik eigenlijk van jou weten wat we daar in kunnen zetten over het afmaken van de juridische analyse en over de voorbereiding wetswijziging gezelschapsdieren. Ik stuur later een concept stappenplan voor het project voor de zomer. Wil je dat vullen?

MIRO vragen – opzet

VOORSTEL MIRO DAD-ers

BLOK A – reikwijdte / impact

1 Wat versta je onder huisvesting en houderijsysteem en noem voorbeelden wanneer daar wel of niet sprake van is? Welke houderijen / huisvesting / vormen van huisvesting zijn er, waarin dieren worden gehouden / onderdak hebben?

5.1.2.e is dit niet een potentieel hele brede vraag? Kan me wel voorstellen dat we aan de voorkant het vooral over de definitie van huisvesting willen hebben. Om te kijken of daar een gedeeld beeld over is. Maar dan is meer de vraag wat versta je onder huisvesting en houderijsysteem en noem voorbeelden wanneer daar wel of wanneer daar volgens jou geen sprake van is.

2 Welke benadelingen van dieren vinden daarin plaats?

3 Welke daarvan vinden plaats met het doel om de dieren te kunnen huisvesten? (optie kan zijn om nog iets toe te voegen als 'mede' of 'uitsluitend', maar daar niet voor gekozen om niet in discussies over doelen te verzanden. Is o.i. voor deze sessies op hoofdlijnen niet per se nodig en werkt vermoedelijk erg vertragend)

5.1.2.e eens met deze toevoeging dat het niet verstandig is om deze sessie op hoofdlijnen een discussie over "uitsluitend" oid uit te lokken.

BLOK B – impact

4 Als die benadelingen niet meer zouden mogen, wat zou er dan gebeuren? Is (die wijze van) huisvesting/houden niet meer mogelijk? Zijn er alternatieven om het effect van de benadelingen op te vangen? Als die vormen van huisvesting niet meer zouden mogen, wat voor aanpassingen zou dat vergen?

5.1.2.e dit gaat wat mij betreft te snel. Het amendement verbiedt geen huisvesting, maar verbiedt de benadeling. En dan vind ik het toch wel interessant om te bespreken wat er zou gebeuren als de benadeling niet meer mag. Wat gebeurt er dan, is de huisvesting dan ook niet meer mogelijk? Of zijn er alternatieven om het effect van die benadeling op te vangen? Betekent het dat er dan minder dieren worden gehouden? Of moeten we op een andere manier gaan fokken? Of sommige dieren van elkaar gescheiden houden en uitsluitend in gecontroleerde settings bij elkaar brengen...

Mocht de conclusie zijn dat de huisvesting zelf inderdaad niet meer mogelijk is, dan hebben we tzt voor de onderbouwing en proportionaliteit ook echt wel deze info nodig.

5 Welke consequenties heeft die impact en hebben die alternatieven, bijvoorbeeld wat betreft de bedrijfsvoering, kosten en mogelijk voortbestaan van het type houden, maar ook wat betreft het dierenwelzijn? Welke consequenties hebben die aanpassingen, en voor wie zijn die? Welzijn, kosten, voortbestaan?

5.1.2.e ik hou hier dus ook de alternatieven noemen: welke consequenties hebben die alternatieven, wat welzijn, kosten en mogelijk voortbestaan van type houden betreft. De vraag "voor wie zijn die dan" roept bij mij in relatie tot kosten ook direct vragen over compensatie etc op. Maar dat bedoelen jullie waarschijnlijk niet en is mijn eigen beroepsdeformatie 😊.

BLOK C – beoogde impact

6 Bij welke beleidsontwikkelingen zijn deze vereiste aanpassingen (breed opvatten - en of het doel van het amendement) ondersteunend of juist afwijkend?

7 Hoe kan dit amendement concreet bijdragen aan lopende ambities?

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

From: "5.1.2.e" "
Sent: Tue, 20 Jul 2021 15:16:08 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: impactsessies amendement NGO's dierenwelzijn

Hoi 5.1.2.e

Hierbij de contactgegevens van de partijen:

- NFDO: ik kan de contactgegevens niet meer vinden. Was midden in de coronahecktie. 5.1.2.e is 5.1.2.e Ik heb alleen een algemeen contactadres: info@nfdo.nl.
- Dier en Park: 5.1.2.e info@tropicalzoo.nl of 5.1.2.e
- vSKBN: 5.1.2.e (5.1.2.e) – 5.1.2.e of 5.1.2.e @vskbn.nl.
- Er is ook nog een club Kinderboerderijen Actief – 5.1.2.e is 5.1.2.e Ik heb er geen contactgegevens van, behalve een algemeen e-mailadres: info@kinderboerderijenactief.nl.

Ik zou EARTH en PVH echt allebei uitnodigen. EARTH is welwillend, PVH is wat meer terughoudend ingesteld.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 20 juli 2021 13:52

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: impactsessies amendement NGO's dierenwelzijn

Animals Today bestaat niet meer en is over gegaan in House of Animals.

5.1.2.e is inderdaad 5.1.2.e van House of Animals.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 20 juli 2021 13:51

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: impactsessies amendement NGO's dierenwelzijn

Dank 5.1.2.e !

Van Animals Today, is dat 5.1.2.e ? Hebben we daar weleens vaker contact mee over beleidskwesties? NFDO goeie suggestie – is dat 5.1.2.e als contactpersoon?

Van Dier en Park heb ik geen contactpersoon, jij/jullie toevallig? Ook goed om die erbij te halen inderdaad.

Ja, eens dat Earth en PVH twee verschillende clubs (waarschijnlijk wel met een vrij vergelijkbare agenda). Is het nodig denk je, om ze beide uit te nodigen? Of zou PVH volstaan?

Hobbydierhouders en Kinderboerderijen voeg ik ook toe. Wie is contactpersoon van vSKBN?

Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 20 juli 2021 08:51

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: RE: impactsessies amendement NGO's dierenwelzijn

Goedemorgen!

Ik heb nog een aanvulling voor de dierenwelzijnsorganisaties waar je even naar zou kunnen kijken 5.1.2.e

- Animals Today
- Nederlandse Federatie Dierenopvang Organisaties (NFDO)

Overigens hadden ten tijde van corona St. AAP ook apart aan tafel zitten, ook al vallen ze – net als Dierenlot – onder de dierencoalitie. Je zou ze dus ook apart kunnen uitnodigen.

Bij houders van gezelschapsdieren hoort ook de Vereniging Dier en Park (naast de NVD). Overigens zijn EARTH en PVH echt 2 aparte organisaties, waarbij een deel overlap is. Ik zou ze als 2 aparte clubs behandelen.

Bij de veehouderijssessie zou je nog kunnen denken aan:

- Vereniging stads- en kinderboerderijen Nederland (vSKBN)
- Nederlandse Belangenvereniging van Hobbydierhouders

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>

Verzonden: maandag 19 juli 2021 15:12

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: RE: impactsessies amendement NGO's dierenwelzijn

Dank. Dan zetten we DierenLot en Sophia er ook bij. Andere suggesties wellicht nog?

We zullen ook een sessie houden met de organisaties die de houders van gezelschapsdieren vertegenwoordigen. Daarbij hebben het oog op de volgende organisaties:

- Dibevo
- PVH / Earth (zij passen dan beter hier)
- NVD
- Raad van Beheer
- KNMVD vakgroep gezelschapsdieren

Is enigszins een allegaar, maar we willen het clusteren waar mogelijk. Zijn er binnen deze categorie nog noodzakelijke aanvullingen wat jullie betreft?

De SRP nodigen we bij de veehouderij sessie uit. Anderen nog?

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

M 5.1.2.e

5.1.2.e @minInv.nl

www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: maandag 19 juli 2021 14:56

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: impactsessies amendement NGO's dierenwelzijn

Beste 5.1.2.e

Dierenlot zit ook in de dierencoalitie maar gelet op wat zij aan het doen zijn lijkt me een afzonderlijke uitnodiging best wel op zijn plaats.

Ik mis nog wel de Sophia verenging.

5.2.1

Vrgr

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: maandag 19 juli 2021 14:45

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: impactsessies amendement NGO's dierenwelzijn

Hoi 5.1.2.e cc 5.1.2.e & 5.1.2.e

Voor de impactscenario's amendement huisvesting dieren houden we ook een sessie met dierenwelzijnsorganisaties. Zij worden uitgenodigd om mee/tegen te denken over impact en scenario's. Ik wilde bij jullie even checken of ik de voornaamste heb. Deze stonden op mijn lijst om uit te nodigen:

- Dierencoalitie
- Dierenbescherming
- Stichting AAP
- Eyes on Animals
- Varkens in nood
- Dier & Recht
- Wakker Dier
- Caring Vets
- Caring Farmers
- Hondenbescherming

Deze leken mij het meest aangewezen. Ik dacht nog wel aan o.a.: DierenLot, Earth, PVH, maar de vraag is of zij hier gezien hun primaire activiteiten bij passen. Wat denken jullie?

Hebben jullie verder nog suggesties van dierenwelzijn NGO's die niet mogen ontbreken?

Dank vast, groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4

.....

M 5.1.2e

5.1.2e @minInv.nl

www.rijksoverheid.nl/Inv

Hoi **5.1.2.e**

Het lukt mij helaas niet meer om hier concreet iets voor aan te leveren.

Heb de input van **5.1.2.e** en **5.1.2.e** gelezen en die vind ik erg goed, daar zitten ook veel elementen in die ik voor ogen had, m.b.t. de ingrepen (nadelige gevolgen als ingrepen niet meer mogen) en het alleen houden van dieren (die moeten sociaal en natuurlijk gedrag kunnen vertonen), wat voor veel diersoorten dan betekent dat die in tomen/kuddes gehouden moeten worden.

Groeten,

Van: [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>
Verzonden: dinsdag 20 juli 2021 14:38
Aan: [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>; [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>; [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>; [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>; [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>; [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>; [redacted] <[redacted]@nvwa.nl>
Onderwerp: RE: vragen mbt impact amendement huisvesting > graag jullie input, uiterlijk dinsdag 20 juli

Dank **5.1.2.e** superfijn en mooie voorbeelden, hier kunnen we zeker wat mee!

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e [@nvwa.nl](#)>

Verzonden: dinsdag 20 juli 2021 11:49

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e [@nvwa.nl](#)>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e [@nvwa.nl](#)>; 5.1.2.e <5.1.2.e [@nvwa.nl](#)>; 5.1.2.e <5.1.2.e [@nvwa.nl](#)>; 5.1.2.e <5.1.2.e [@nvwa.nl](#)>; 5.1.2.e <5.1.2.e [@nvwa.nl](#)>; 5.1.2.e <5.1.2.e [@nvwa.nl](#)>; 5.1.2.e <5.1.2.e [@nvwa.nl](#)>

Onderwerp: RE: vragen mbt impact amendement huisvesting > graag jullie input, uiterlijk dinsdag 20 juli

Hoi

Ik probeer wat praktijksituaties te benoemen waarbij je dan kunt discussiëren of het doel nog redelijk is binnen de aanvulling van het amendement. Ik hoop dat ik het goed lees zo en dat dit is wat jullie zoeken. Let wel, uiteraard: dit is mijn eigen mening, niet wetenschappelijk onderbouwd oid.

Groet 5.1.2.e

1. In welke huidige situaties waar dieren worden gehouden/gehuisvest worden zij benadeeld (aantasting welzijn, gezondheid), en welk doel dient die benadeling?
2. Welke aanpassingen vergt het als die benadelingen verboden worden? En welke consequenties heeft dat?
3. Welke kansen biedt het amendement voor lopende beleidsdossiers?

Situaties (vraag 1)	Doel	Benadeling van	Benodigde aanpassing & consequenties
Zeugen in kraamstallen met 'kooien'	Voorkomen doodliggen van biggen / economisch	Welzijn zeug	Zeugen los in kraamstal met stro Economische gevolgen

	/ pijn, letsel, welzijn biggen		Stallen moeten drastisch worden verbouwd, meer oppervlakte nodig of minder zeugen kunnen houden – grote gevolgen voor sector Mogelijk meer doodliggen van biggen door de zeug (fokken van goede moeders)
Kalveren op roosters	Schone huisvesting /gezondheid / economisch	Welzijn – gladde vloer (door dunne mest wordt ook een houten rooster glad), oncomfortabel	Kalveren op strovloeren (of turf,...) Economische gevolgen Stallen moeten drastisch worden verbouwd om te kunnen uitmesten en instrooien – grote gevolgen voor sector
Vleeskuikenouderdieren – geen verrijkmateriaal, zitstokken (waar blijft het onderzoek), volle stal	Economisch / gezondheid	Welzijn – weinig manieren om afleiding te zoeken, stressvolle situatie met volle stal waarin hanen rondlopen om kippen te dekken – onrust door fokgedrag	Minder dieren in stal, verrijkmateriaal verplicht stellen, zitstokkenonderzoek afronden
Kalveren in hokken	Economisch	Welzijn – geen ruimte voor bokkensprongen/speelgedrag wat kalveren toch ook willen	Kalveren in grotere hokken Economische gevolgen Stallen moeten worden verbouwd – grote gevolgen voor sector
Konijnen in kooien	Economisch	Welzijn konijn, vooral in de oude systemen (is niet veel meer in NL denk ik?)	Konijnen niet meer in huidige kooisystemen, parksystemen is ? Economische gevolgen Stallen moeten worden verbouwd, als parksysteem nog wel past dan beperkt dit zich tot een aantal individuele houders
Kalkoenen – hoge bezetting en geen verrijkmateriaal	Economisch	Welzijn – weinig manieren om afleiding te zoeken	Verrijkmateriaal verplicht stellen, bezetting verminderen Economische gevolgen
Vleeskuikens categorie 3 (hoogste bezetting)	Economisch	Welzijn kuiken – op einde van de ronde weinig ruimte meer voor activiteiten / scharrelgedrag	Bezetting categorie 3 niet meer toestaan (is in meer EU landen het geval) Economische gevolgen

Eenden – water in stal	Gezondheid / economisch	Welzijn eend – natuurlijk gedrag van badderen en snebberen kan niet worden uitgevoerd	Een water/bad systeem verplicht stellen. Economische gevolgen Stallen moeten worden verbouwd. Mogelijk gezondheidsrisico's voor de eenden mbt verspreiding ziekten
Varkens op rooster/dichte vloer	Economisch	Welzijn varken – kan natuurlijk gedrag van wroeten, nest maken niet uitvoeren	Varkens op strovloeren (of turf,...) Economische gevolgen Stallen moeten drastisch worden verbouwd om te kunnen uitmesten en instrooien – grote gevolgen voor sector
Melkgeiten – zonder uitloop	Economisch	Welzijn geit	Geiten uitloop bieden. Economische gevolgen Niet bij elk bedrijf mogelijk
Eenden – zonder uitloop	Economisch / meststoffenwetgeving	Welzijn eend	Eenden uitloop bieden. Economische gevolgen Niet bij elk bedrijf mogelijk Dit staat haaks op meststoffenwetgeving
Paardachtigen – alleen in stal of wei	Geen	Welzijn paardachtigen – het zijn kuddedieren en het gevoel van onveiligheid zonder kudde tast welzijn aan	
Paardrijden	Hobby	Welzijn paardachtigen – vooral bij maneges – welzijn wordt benadeeld en mogelijk pijn en letsel veroorzaakt door onervaren ruiters	
Konijnen alleen in hok, goudvis in kom, slang in vivarium, hond in bench (=kooi), vogel in kooi, ...	Hobby	Welzijn dieren omdat natuurlijk gedrag niet kan worden uitgeoefend.	
Visvijvers	Hobby	Veroorzaakt pijn en letsel bij vissen	

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>

Verzonden: donderdag 15 juli 2021 16:59

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>;
 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>;
 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>;

Onderwerp: vragen mbt impact amendement huisvesting > graag jullie input, uiterlijk dinsdag 20 juli

Dag allemaal, meedenkkraft gezocht!

Achtergrond

Bij behandeling van de wet ter implementatie van AHR in april, is door de Tweede Kamer bij amendement (van PvdD) een bepaling opgenomen over 'het uitsluiten van houderij- en andere huisvestingssystemen als redelijk doel'.

5.1.2.e en ik zijn namens de NVWA aangesloten bij de projectgroep die daarna door LNV is ingericht om de gevolgen hiervan te analyseren, zowel juridisch technisch als beleidsmatig.

Huidige bepaling artikel 2.1, Wet dieren:

"Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen".

Toevoeging in de wet n.a.v. amendement:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting.

Proces en vraag

In de komende periode zal ism diverse partijen in 3 sessies een impactanalyse worden uitgevoerd.

LNv heeft een aantal vragen opgesteld om op basis daarvan het gesprek aan te gaan.

Graag neem ik jullie input mee.

Wil je mij uiterlijk dinsdag 20 juli een reactie sturen m.b.t. onderstaande vragen?

Hoor graag van je!

Groet, 5.1.2.e

1. In welke huidige situaties waar dieren worden gehouden/gehuisvest worden zij benadeeld (aantasting welzijn, gezondheid), en welk doel dient die benadeling?
2. Welke aanpassingen vergt het als die benadelingen verboden worden? En welke consequenties heeft dat?
3. Welke kansen biedt het amendement voor lopende beleidsdossiers?

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Divisie Regie en Expertise

Directie Handhaven

Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA)

Catharijnesingel 59 | 3522 GG | Utrecht

Postbus 43006 | 3540 AA | Utrecht

T: 5.1.2.e

M: 5.1.2.e [@nvwa.nl](mailto:5.1.2.e@nvwa.nl)

Aanwezig op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 21 Jul 2021 11:36:27 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>
Subject: RE: vragen mbt impact amendement huisvesting > graag jullie input, uiterlijk dinsdag 20 juli

Hoi 5.1.2.e

Kijkend naar de uitgebreide en scherpe input van 5.1.2.e en 5.1.2.e heb ik weinig toe te voegen.

Alleen dat het houden van **honden** door handelaren nu in ruimtes worden gehouden en ze niet hun natuurlijk gedrag kunnen uiten, er geen afleidingsmateriaal oid aanwezig hoeft te zijn en dat socialisatie niet goed ontwikkeld kan worden. Ook dat de behoeften van honden heel erg uiteenlopen door de grote variatie in ras eigenschappen en dit is bij andere diersoorten in categorieën wel onderverdeeld in eisen.

Het doel is economisch en voor gezelschap. Het biedt mogelijkheden om eisen te stellen aan handelaren om te voorzien in rasspecifieke eisen, maar dit ergens vastleggen lijkt mij een onmogelijke taak voor de 300+ hondenrassen.

Bij **konijnen** is voornamelijk parkhuisvesting in NL omdat het een voornaamste eis is vanuit de Belgische slachterijen, nog steeds kunnen ze niet aan alle behoeften voldoen voor konijnen, zoals graven (natuurlijk gedrag). Doel is economisch. Aanpassing die nodig zal zijn is graafmogelijkheden toevoegen, wat weer ten nadele komt van de hygiëne in de houderij. Konijnen zijn ziekte gevoelig en dat zou ook kunnen resulteren in hogere sterfte.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>

Verzonden: donderdag 15 juli 2021 16:59

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>;
<5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>;
<5.1.2.e@nvwa.nl>

Onderwerp: vragen mbt impact amendement huisvesting > graag jullie input, uiterlijk dinsdag 20 juli

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Morgen (20-07, 15.00 – 17.00) nemen jullie deel aan de eerste impactsessie van het amendement huisvesting dieren. Alvast veel dank hiervoor! Om deze sessie zo soepel mogelijk te laten verlopen, sturen wij jullie deze mail ter voorbereiding. Zoals eerder aangegeven, gaan wij tijdens de impactsessie samen brainstormen over de mogelijke impact van het amendement. Een aantal vragen die hierbij aan bod zullen komen zijn:

- Wat versta je onder huisvesting en houderijsysteem en noem voorbeelden wanneer daar wel of niet sprake van is?
- Welke benadelingen van dieren vinden daarin plaats?
- Hoe kan dit amendement concreet bijdragen aan lopende ambities?

Vorbereiding is niet nodig maar alvast nadenken over hoe het amendement mogelijk raakt aan jouw dossiers kan natuurlijk geen kwaad (zie Kamerbrief in de bijlagen). Om de impact van het amendement op een overzichtelijke manier in kaart te brengen, maken wij gebruik van de website Miro. Voor de sessies is het dan ook nodig om een Miro-account te hebben. Check dus voor de sessie of je een account hebt, en of het je lukt om in te loggen op Miro. Heb je nog geen account? Maak er dan een aan op [www.miro.com](https://miro.com). Miro werkt het beste buiten de Cloud en op browsers als Firefox, Safari, Edge en Chrome. Internet Explorer veroorzaakt meestal problemen. De link naar het Miro bord voor de impactsessie vinden jullie hieronder:

Kijk gerust rond op het Miro bord maar probeer nog niks te verplaatsen of in te vullen. Mochten er in de tussentijd vragen zijn over de sessie of Miro, neem dan contact op met [5.1.2e](#) ([5.1.2e](#) @minlnv.nl). Wij zetten de MS Teams een kwartier van te voren open zodat er dan ook nog ruimte is voor eventuele vragen of opmerkingen. De uitnodiging voor de MS Teams volgt na deze mail.

Wij hebben er zin in!

Groeten en tot morgen,

5.1.2.e en 5.1.2.e

5.12.e	
5.12.e	

M 5.1.2e
5.1.2e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Ha 5.1.2.e en 5.1.2.e

- Amendement ongewijzigd
- Met inwerkingtreding nieuwe eisen dierenwelzijn aansluiten bij tijdspad normering emissie-eisen stallen / houderijsystemen
- Europese wetgeving als uitgangspunt nemen (want gelijk speelveld)
- Bestaand beleid (inclusief bijv. plannen COVIVA om te stoppen met staartcouperen) als uitgangspunt nemen

Groet,
5.1.2.e

Van: [REDACTED] <[REDACTED]> @minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 21 juli 2021 13:23
Aan: [REDACTED] <[REDACTED]> @minlnv.nl>; [REDACTED]
<[REDACTED]> @minlnv.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]> @minlnv.nl>; [REDACTED]
<[REDACTED]> @minlnv.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]> @minlnv.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]> @minlnv.nl>; [REDACTED]

5.1.2.e < 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @nvwa.nl>; 5.1.2.e
< 5.1.2.e @nvwa.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @rvo.nl>
CC: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: Update project amendement

Hoi allemaal,

Allereerst goed nieuws wat de meesten van jullie al weten: de Kamerbrief is eind vorige week uitgegaan. De minister heeft de laatste zin geschrapt, maar was verder akkoord met de brief. De definitieve brief is bijgevoegd. De brief heeft vooralsnog geen heftige reacties opgeroepen; dat was gezien de inhoud ook niet echt te verwachten. Er komen wel vragen over de voorziene wetswijziging om de gezelschapsdieren eruit te halen.

In de bijlage vinden jullie ons stappenplan voor het project inclusief de planning voor ons project de komende maanden. We houden daarin onze voortgang bij. Een aantal zaken is nog niet compleet, maar dan hebben jullie de globale stand van vandaag. We zetten 'm ook op onze samenwerkingsruimten.

Donderdag is de eerste echte impactsessie voor DAD (zoals we die ook geoefend hebben). We hebben 'm wat aangepast aan de hand van de ervaringen en zullen dat blijven doen. We hopen op strakke sessies waarin we veel inhoudelijke informatie kunnen ophalen. We hebben al veel aanmeldingen gekregen! We houden verspreid over de zomer drie van deze sessies. Zoals jullie in het stappenplan kunnen zien houden we er ook vier met groepen stakeholders. Parallel werken we aan de scenario's.

De volgende bijeenkomst met het projectteam is op 29 juli. Als er tussentijds vragen zijn weten jullie ons te vinden.

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@zlto.nl>
Sent: Fri, 23 Jul 2021 08:57:38 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@najak.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@najak.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@avined.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@avined.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@kalversector.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@kalversector.nl>; "info@sectorraadpaarden.nl" <info@sectorraadpaarden.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nzo.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nzo.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@zlto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@vskbn.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@vskbn.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@planet.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@planet.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@bionext.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@bionext.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@cov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@cov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@knmvd.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@knmvd.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nevedi.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nevedi.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Aankondiging sessie LNV amendement huisvesting dieren (veehouderij organisaties)
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste allemaal,

Zoals jullie ongetwijfeld weten heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Artikel 2.1 stelt nu:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Het amendement voegt aan dit artikel toe:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Nu de Eerste Kamer op 25 mei 2021 heeft ingestemd met de geamendeerde wet, wordt de wetswijziging – na inwerkingtreding – deel van de wet. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023.

Zoals jullie in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. kunnen lezen is LNV bezig geweest met de eerste analyse van het amendement. In de brief staat tevens dat de zomermaanden gebruikt worden voor nadere analyse van de impact van het amendement en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt.

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met de invulling en het vervolgtraject van dit amendement. Met sommigen van jullie hebben we daarover al contact gehad. Er zijn begrijpelijkerwijs veel vragen; en vanuit onze rol betrekken we jullie dan ook graag bij het vervolgtraject. In dat kader **organiseren wij een aantal sessies** met zoveel mogelijk betrokken stakeholders om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met betrokken organisaties in de veehouderij.

In deze e-mail kondigen wij alvast aan dat we jullie gaan uitnodigen om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op 3 augustus via MS Teams**. Daarbij zal gebruik gemaakt worden van het digitale platform Miro. De sessie is bedoeld om tegelijk met veel deskundige organisaties inhoudelijke input op te halen omdat jullie natuurlijk als geen ander de praktijk kennen.

We zouden het fijn vinden als uw organisaties een of meerdere deelnemers kunnen afvaardigen voor de bijeenkomst. Hopelijk hebben we al zoveel mogelijk de goede geadresseerden en mailadressen meegenomen in deze mail, maar als er iemand anders/extra moet aanhaken (vanwege inhoudelijke betrokkenheid of bv. vakantie) horen wij dat graag. Nadere informatie over de inhoud van de sessie, het instrument Miro en de uitnodiging in de MS Teams volgen op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan vernemen wij die graag (lieft niet reply-all).

Dank en tot binnenkort. Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e
 5.1.2.e

.....

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....

M 5.1.2e

5.1.2e @minlnv.nl

www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 23 Jul 2021 09:20:41 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@dierecoalitie.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@aap.nl">
 <5.1.2.e@aap.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@eyesonanimals.com"> <5.1.2.e@eyesonanimals.com>;
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@varkensinnood.nl"> <5.1.2.e@varkensinnood.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@dierenbescherming.nl">
 <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>;
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@wakkerdier.nl"> <5.1.2.e@wakkerdier.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@wakkerdier.nl"> <5.1.2.e@wakkerdier.nl>; "info@caringvets.nl">
 <info@caringvets.nl>; "info@caringfarmers.nl"> <info@caringfarmers.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hondenbescherming.nl">
 <5.1.2.e@hondenbescherming.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@dier.nu>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@sophia-vereeniging.nl">
 <5.1.2.e@sophia-vereeniging.nl>; "info@houseofanimals.nl"> <info@houseofanimals.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Aankondiging sessie LNV amendement huisvesting dieren (dierenwelzijnsorganisaties)
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste allemaal,

Zoals jullie ongetwijfeld weten heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Artikel 2.1 stelt nu:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Het amendement voegt aan dit artikel toe:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Nu de Eerste Kamer op 25 mei 2021 heeft ingestemd met de geamendeerde wet, wordt de wetswijziging – na inwerkingtreding – deel van de wet. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023.

Zoals jullie in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. kunnen lezen is LNV bezig geweest met de eerste analyse van het amendement. In de brief staat tevens dat de zomermaanden gebruikt worden voor nadere analyse van de impact van het amendement en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt.

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met de invulling en het vervolgtraject van dit amendement. In dat kader **organiseren wij een aantal sessies** met zoveel mogelijk betrokken stakeholders om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met dierenwelzijnsorganisaties.

In deze e-mail kondigen wij alvast aan dat we jullie gaan uitnodigen om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op 4 augustus via MS Teams**. Daarbij zal gebruik gemaakt van het digitale platform Miro. De sessie is bedoeld om tegelijk met veel deskundige organisaties inhoudelijke input op te halen omdat jullie natuurlijk de praktijk heel goed kennen.

We zouden het fijn vinden als jullie organisaties een of meerdere deelnemers kunnen afvaardigen voor de bijeenkomst. Hopelijk hebben we al zoveel mogelijk de goede geadresseerden en mailadressen meegenomen in deze mail, maar als er iemand anders/extra moet aanhaken (vanwege inhoudelijke betrokkenheid of bv. vakantie) horen wij dat graag. Nadere informatie over de inhoud van de sessie, het instrument Miro en de uitnodiging in de MS Teams volgen op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan vernemen wij die graag (liefst niet reply-all).

Dank en tot binnenkort. Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e
 5.1.2.e (5.1.2.e)

5.1.2.e

5.1.2.e

.....

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....

M 5.1.2e

5.1.2e @minlnv.nl

www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 23 Jul 2021 10:43:30 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Afstemmen amendement (pluimvee)

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e

In vervolg op gister goed om even bij elkaar te zitten. Op inhoudelijke aspecten omtrent de pluimveesector, de te houden sessie met de veehouderij organisaties en het verdere proces.

Schikt woensdag?

Gr 5.1.2.e

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen

5.1.2.e@m.webex.com

Videovergaderings-id: 127 049 350 5

[Alternatieve VTC-instructies](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 23 Jul 2021 10:46:51 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: FW: input Dierenbescherming op wetsartikel aanpassen dieren
Attachments: Inv20210722 Reactie Dierenbescherming op svz en vervolg LNV analyse amendement art 2.1. Wet
dieren-1.docx

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M 5.1.2.e
5.1.2.e@minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>

Verzonden: vrijdag 23 juli 2021 09:42

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@dierenbescherming.nl>

Onderwerp: input Dierenbescherming op wetsartikel aanpassen dieren

best 5.1.2.e

volgend op ons contact over onze input op het wetsartikel over het aanpassen van het systeem aan het dier, stuur ik je onze bijdrage.

Met vriendelijke groet,

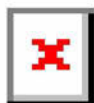
5.1.2.e

5.1.2.e

T 5.1.2.e**M** 5.1.2.e

5.1.2.e@dierenbescherming.nl

Aanwezig op ma / di / wo / do

Dierenbescherming
Service Centrum
Regulusweg 11
Postbus 85980, 2508 CR Den Haag
www.dierenbescherming.nl

MEMO

Aan 5.1.2.e en 5.1.2.e
 Van 5.1.2.e
 Datum 21-7-2021
 Betreft Reactie Dierenbescherming op svz en
 vervolg LNV analyse amendement art
 2.1. Wet dieren

Bij brief van 15 juli jl. heeft de Minister van LNV aan de Tweede Kamer de stand van zaken en het vervolg geschetst met betrekking tot de analyse van het amendement op artikel 2.1. van de Wet dieren. In een eerste reactie hierop wil de Dierenbescherming een paar schoten voor de boeg geven voor de te verwachten politieke en maatschappelijke discussie.

1. Nu niet zeggen dat niet duidelijk is wat natuurlijk gedrag is want bevordering is al jaren beleid

Al vele jaren geven opeenvolgende bewindslieden van landbouw aan dat hun dierenwelzijnsbeleid nastreeft de dieren de nodige ruimte te geven voor natuurlijk gedrag en dat het niet de bedoeling is landbouwhuisdieren aan te passen aan het veehouderijsysteem.

In de toelichting op het amendement wordt als voorbeeld genoemd dat Minister Brinkhorst in 2002 en Minister Verburg in 2007 als doel stelden uiterlijk in 2022 het perspectief van het dier en het soorteigengedrag van het dier leidend te laten zijn voor het dierenwelzijn in de veehouderij. Dieren zouden niet langer worden aangepast aan het systeem, maar het systeem zou zijn aangepast aan de behoeften van dieren. Dieren zouden hun natuurlijke gedrag moeten kunnen vertonen, ze zouden daglicht krijgen en voldoende ruimte om zich goed te kunnen bewegen.

Ook Minister Schouten schrijft in haar [Beleidsbrief dierenwelzijn](#) van 4 oktober 2018:

"Uitgangspunt is dat houderijsystemen aan de behoeften van het dier worden aangepast, en niet andersom. Dat betekent dat (vee)houders de dieren de ruimte geven om natuurlijk gedrag te vertonen en dat zij daarbij rekening houden met specifieke behoeften van de verschillende diersoorten."

Het is dus al sinds jaar en dag staand beleid om te werken aan meer ruimte voor natuurlijk gedrag, bijv. door het uitfasen van permanente individuele huisvesting van kalveren en zeugen. En waar het dier aangepast wordt aan het veehouderijsysteem, bijv. door middel van lichamelijke ingrepen, wordt al sinds de invoering van het z.g. Ingrepenbesluit op 1 september 1996 (thans opgenomen in het Besluit houders van dieren) gewerkt aan het technisch en economisch mogelijk maken de dieren te houden zonder deze ingrepen (Denk bijv. aan het recente verbod op het snavelkappen van legkippen).

Voor wat onder termen als dierenwelzijn, natuurlijk gedrag e.d. verstaan moet worden verwijzen we naar de rapporten van het [Scientific Panel on Animal Health and Animal Welfare](#) van de EFSA. Specifiek voor de situatie in de Nederlandse veehouderij zijn er de z.g. ongeriefanalyses van Wageningen Livestock Research.

2. Welzijnsaantastingen in belang van het dier zijn symptoombestrijding

De wet verbiedt het toebrengen van pijn of letsel aan een dier tenzij daarvoor een redelijk doel is. Het amendement heeft hieraan nu toegevoegd dat aanpassing aan het veehouderijsysteem niet gezien kan worden als een redelijk doel. De discussie over de interpretatie van het gewijzigd wetsartikel zal zich waarschijnlijk gaan toespitsen op de vraag of er andere redelijke doelen zijn die het toebrengen van pijn of letsel kunnen rechtvaardigen.

In de veehouderij wordt regelmatig geredeneerd dat bijv. het couperen van de varkensstaart in het belang van het dier is, 'ja, een welzijnsmaatregel' is, omdat daarmee staartbijten en daaruit voortkomende verwondingen en ontstekingen worden voorkomen. Dit is een cirkelredenering die voorbij gaat aan de

achterliggende oorzaken van in het voorbeeld staartbijten. Als het klimaat in de stal niet in orde is, als er te weinig ruimte is voor de varkens om elkaar in het kader van de onderlinge rangorde te ontwijken, als er door te weinig voerplekken competitie om voer ontstaat, als er geen materiaal is om te exploreren en in te wroeten, en varkens gaan elkaar om deze of andere redenen in de staart bijten, dan moet je die achterliggende tekortkomingen verhelpen. De staart couperen is een vorm van symptoombestrijding, hooguit tijdelijk te tolereren onder verdoving en met pijnbestrijding achteraf, tot het moment dat het systeem zo aangepast is dat couperen niet meer hoeft.

3. Wie de wetswijziging serieus neemt moet nu grote sprong in wijziging veehouderij maken

Tijdelijk inperking van het natuurlijk gedrag en lichamelijke ingrepen bij landbouwhuisdieren toestaan blijkt in de praktijk om tientallen jaren te gaan. In de toelichting op het amendement wordt gesproken over 20 jaar beleid met het streven uiterlijk in 2022 het perspectief van het dier en het soorteigengedrag van het dier leidend te laten zijn voor het dierenwelzijn in de veehouderij.

De indiener van het amendement stelt in de toelichting hierop dat het per 2023 van kracht moet worden. Dat zal juridisch op bezwaren stuiten. Je kunt van een eigenaar van een veehouderijbedrijf niet verwachten dat deze in anderhalf jaar tijd alle benodigde wijzigingen in zijn bedrijf heeft doorgevoerd zodat in zijn stallen voortaan het soorteigengedrag van het dier leidend is. Een rechter zal oordelen dat hiervoor voldoende tijd moet worden gegeven om de benodigde investeringen terug te kunnen verdienen, of dat de overheid de veehouder de kosten moet vergoeden om zijn stal sneller aan te passen.

Maar wie dit amendement serieus neemt kan niet nog eens de in het verleden al gevoerde discussies over ruimte voor natuurlijk gedrag dunnetjes over gaan doen en nog eens jaren gaan soebatten over kleine stapjes in de richting die volgens eerder ingezet beleid al gerealiseerd had moeten zijn. Het wordt nu tijd voor grote sprongen.

De beschikbaarheid van alternatieven voor traditioneel vlees neemt toe: dit varieert van plantaardige alternatieven tot micro-organismen tot cell based meat. De Boston Consulting Group heeft in juni 2021 wereldwijde marktontwikkelingen berekend: <https://www.consultancy.eu/news/6348/alternative-proteins-a-potential-290-billion-plus-market-by-2035>. Daarin wordt uitgegaan van een afname van Europese conventionele vleesconsumptie vanaf 2025.

CE Delft heeft uitgerekend wat de technische (TEA) en financiële scenario's (LCA) zijn voor cell based meat. <https://cedelft.eu/publications/tea-of-cultivated-meat/> en <https://cedelft.eu/publications/rapport-lca-of-cultivated-meat-future-projections-for-different-scenarios/>.

Welke veehouderij past bij een markt die wordt ingevuld met alternatieven?? Volgens de Dierenbescherming zullen alternatieven de reguliere bulk vervangen, en blijft er een markt over voor kwalitatief hoogwaardige veehouderij. <https://www.deltaplanveehouderij.nl/>.

Zijn grote sprongen onrealistisch? Wageningen Universiteit schetst in het rapport [Landbouw in Nederland in 2050](#), J.P. Leschen et al in 2 van de 4 scenario's meer ruimte per dier met strooisel en uitloop naar buiten zodat het dier zijn soorteigengedrag kan vertonen onder het gelijktijdig behalen van de milieudoelen voor de veehouderij! Het gaat om moed en juiste keuzes. Er worden momenteel miljoenen uitgetrokken voor het terugdringen van stikstof- en broeikasgasemissies, waarbij niet of onvoldoende naar het dierenwelzijn wordt gekeken. Gevolg zal zijn dat de veehouder over een paar jaar te horen krijgt dat de emissies weliswaar verminderd zijn, maar dat het dierenwelzijn nog steeds niet in orde is. Kies nou toch voor een integrale aanpak en combineer het terugdringen van stikstof- en broeikasgasemissies met den andere duurzaamheidsdoelen waaronder het drastisch verbeteren van het dierenwelzijn. Grote sprongen zijn niet onrealistisch, ze zijn onvermijdelijk.

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 23 Jul 2021 11:11:45 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: WJZ-inzet project amendement redelijk doel

Ha

TNX

Laten we dan proberen in de week van 6 augustus wel iets te plannen, qua brainstorm. En dan even kijken wat er voor nodig is om tot een notitie te komen. En hoe realistisch dat is. 😊

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: vrijdag 23 juli 2021 12:04
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: WJZ-inzet project amendement redelijk doel

Hoi,

Dank. Heldere info. En prima om zo te doen denk ik. Vanuit DAD zal 5.1.2.e hierbij aansluiten. Zij is wel t/m 6 augustus met verlof, dus dan zou de brainstorm op z'n vroegst begin van die week erna kunnen. Vanuit ons projectteam zal dan vermoedelijk 5.1.2.e aansluiten omdat ik vanaf 9/8 met vakantie ben.

Het lijkt me mogelijk wat krap om e.e.a. voor de vakantie van 5.1.2.e af te krijgen – hoe zien jullie dat? Hoeft niet per se bezwaarlijk te zijn; we verwachten dat de scenario's ook rond begin september in de steigers staan, en we dan ergens de minister weer meenemen. Die afspraak en precieze planning daarvoor moeten we nog maken.

Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 22 juli 2021 17:17
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: WJZ-inzet project amendement redelijk doel

Hoi

Bij deze laat ik even weten dat vanuit WJZ 5.1.2.e het team Amendement Redelijk doel komt versterken. Ik

heb vandaag met haar gesproken en ook even over de planning en wat voor haar nog haalbaar is voor haar vakantie, mede gelet op rest van het werkpakket. In dat kader mail ik jullie even het volgende:

- Ik rond de juridische analyse af en bespreek deze volgende week in de projectgroep. Daarna zorg ik ook voor de verdere afronding.
- 5.1.2.e is vanaf begin augustus beschikbaar voor het project.
- In het begin van de eerste week van augustus plannen 5.1.2.e en ik een overleg om het gezelschapsdieren-vraagstuk samen te bespreken
- Tweede helft van die week zouden we dan graag een overleg inplannen met jullie/de DAD-er die hier mee aan de slag gaat om een middag of ochtend nader te brainstormen over dit vraagstuk
- Op basis van de brainstorm stellen we dan voor dat de betrokken DAD-er samen met 5.1.2.e in augustus een notitie opstelt met de mogelijkheden / implicaties en mogelijk keuzes mbt het uithoeken van gezelschapsdieren.
- 5.1.2.e en ik stemmen onderling telkens af wie aanwezig is bij de projectoverleggen en impactsessies

5.1.2.e is van 23 augustus tot en met 10 september met vakantie. Daarna is zij eerste aanspreekpunt voor dit project, met mij als 5.1.2.e

Graag hoor ik nog wie van DAD met ons aan de slag kan voor het gezelschapsdieren-vraagstuk.

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 26 Jul 2021 13:50:11 +0100
To: ""5.1.2.e@inspectiedienst.nl"" <5.1.2.e@inspectiedienst.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@politie.nl>
Cc: ""5.1.2.e" <5.1.2.e@minjenv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: FW: Uitnodiging: impactsessies amendement huisvesting dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf
Importance: High

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e hier ook voor jullie zie onder – de uitnodigingen volgen (zijn er twee – daar kunnen jullie er één van accepteren).
Laat maar weten als jullie nog andere collega's van jullie organisaties uitgenodigd willen zien.
Zie ook de tips over Miro.
Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 14 juli 2021 11:30
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minez.nl>
Onderwerp: Uitnodiging: impactsessies amendement huisvesting dieren
Urgentie: Hoog

Reeds beoordeeld

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" "
Sent: Tue, 27 Jul 2021 10:31:17 +0100
To: "5.1.2.e" "<5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: voorzet impactsessie veehouders

Mijn voorzet:

Vraag 1. Welke consequenties voorzien jullie als het amendement in de huidige vorm wordt uitgevoerd?

Vraag 2. Welke benadelingen van dieren liggen ten grondslag aan deze consequenties?

Vraag 3. Vinden deze allemaal plaats met als voornaamste doel om de dieren te huisvesten?

Vraag 4. Zijn er alternatieven voor deze benadelingen?

Vraag 5. Welke consequenties hebben die alternatieven?

Vraag 6. Zien jullie ook kansen hoe dit amendement concreet kan bijdragen aan lopende ambities?

Specificeren per diersoort.

Van: 5.1.2.e "<5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 27 juli 2021 11:30

Aan: 5.1.2.e "<5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: voorzet impactsessie veehouders

BLOK A

Bij welke ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement goed aan, en welke kansen zijn er?

Bij welke ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement slecht aan, en welke risico's zijn er?

BLOK B

Welke benadelingen van dierenwelzijn of gezondheid vinden in de veehouderij plaats met als voornaamste doel om de dieren te kunnen huisvesten?

Welke consequenties heeft het als die benadelingen van het dier niet meer zouden mogen? (voor de veehouderij, voor de gezondheid/welzijn van de dieren)

Welke alternatieven zijn er (die nu of in de toekomst gebruikt kunnen worden) om die te voorkomen?

Wat zijn de nadelen van die alternatieven?

BLOK C

Wanneer is een beperking van het natuurlijk gedrag van het dier een aantasting van het welzijn/gezondheid van het dier, en wanneer niet? Noem voorbeelden uit de praktijk.

5.1.2.e

5.1.2.e

.....

M 5.1.2e

5.1.2e @minInv.nl

www.rijksoverheid.nl/Inv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Tue, 27 Jul 2021 15:10:46 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Lukt vandaag reactie? Q&A positieflijst en amendement

Bedankt!

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 27 juli 2021 15:45
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Re: Lukt vandaag reactie? Q&A positieflijst en amendement

Akkoord!

5.1.2.e

5.1.2.e

Op 27 jul. 2021 om 14:03 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl> het volgende geschreven:

Hoi 5.1.2.e

We maken een overdracht over de positieflijst voor COM, omdat 5.1.2.e en ik tegelijkertijd op vakantie zijn. Er is ook gevraagd om wat toelichting op de link tussen het amendement en de positieflijst. Ik heb geput uit tekst uit de Kamerbrief. Kan dit zo blijven staan in het stuk voor COM of heb jij nog opmerkingen?

Hoe verhoudt de positieflijst zich tot het amendement huisvesting?

Antwoord

Met het amendement van artikel 2.1 van de Wet dieren, is een zin aan dit artikel toegevoegd die bepaalt dat het kunnen houden of huisvesten van een dier niet als een redelijk doel kan dienen om het dier te benadelen, bijvoorbeeld door letsel te veroorzaken of het welzijn te ondermijnen.

Het amendement hangt zowel juridisch als qua impact in de praktijk met veel aspecten omtrent het houden van dieren samen. Momenteel wordt een impactanalyse op hoofdlijnen uitgevoerd om de dilemma's waartoe dit amendement leidt in kaart te brengen. Daarin wordt ook de relatie met bestaande regels en lopende beleidsvoornemens meegenomen.

De huidige inschatting is dat een rechter zou concluderen dat het amendement betrekking heeft op alle gehouden dieren. Er lijkt geen juridische basis te zijn voor de conclusie dat bijvoorbeeld de huisvesting van gezelschapsdieren niet door het amendement kan worden geraakt. Het amendement kan dus van invloed zijn op de huisvesting van alle huisdieren zoals honden en katten, maar ook op bijvoorbeeld dieren die gehouden worden in dierentuinen, circussen, maneges, dierenasiels of dierenwinkels. Daarnaast vallen ook alle gehouden dieren in de veehouderij zoals varkens, koeien en kippen, onder de reikwijdte van het amendement.

Ik heb van uw Kamer in het tweeminutendebat van 15 juni reeds begrepen dat niet is beoogd dat de wetswijziging betrekking heeft op gezelschapsdieren. Dit is een voorbeeld dat het amendement en alle consequenties ervan ook voor uw Kamer op voorhand onvoldoende duidelijk zijn en ook complex kunnen zijn. Ten aanzien van deze onbedoelde impact zal ik een wetswijziging voorbereiden om te borgen dat gezelschapsdieren worden uitgesloten van het toepassingsbereik van de wetswijziging.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Sent: Wed, 28 Jul 2021 10:20:31 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: RE: juridische analyse tbv projectgroep aanstaande donderdag

Dank 5.1.2.e ! We zetten 'm op de agenda.
Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 27 juli 2021 17:09
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: juridische analyse tbv projectgroep aanstaande donderdag

Hoi

Zoals vorige week afgesproken stuur ik jullie bij deze het concept van de juridische analyse, tbv bespreking met de projectgroep aanstaande donderdag.
Sturen jullie dit mee met de agenda en de rest van de stukken?

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl

Van de meesten van jullie hebben we reactie gekregen op onze aankondiging voor de digitale impactsessie van LNV over het amendement huisvesting volgende week dinsdag. Hierbij de Teams link. Die gebruiken we voor de bijeenkomst. Die zal zijn van 9u tot 11u.

Mochten er nog vertegenwoordigers zijn die aanwezig moeten zijn kunt u deze uitnodiging doorsturen.

Maandag sturen wij nog wat nadere informatie over de sessie zelf, en de link naar het Miro bord dat we tijdens de sessie gaan gebruiken.

Hierbij alvast ter voorbereiding: voor de sessies is het nodig om een Miro-account te hebben. Check dus alvast even of je een account hebt, en of het je lukt om in te loggen op Miro. Handig om van tevoren te doen. Heb je nog geen account? Maak er dan een aan op www.miro.com. Miro werkt het beste op browsers als Firefox, Safari en Chrome. Internet Explorer veroorzaakt meestal problemen.

We zetten de Teams sessie dinsdag een kwartier eerder open; mochten er dan nog vragen zijn over het inloggen op Miro kan dat dan. Zo hebben we hopelijk een voortvarend verloop van onze bijeenkomst.

5.1.2.e

Microsoft Teams-vergadering

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

5.12.e

Alternatieve VTC-instructies

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

Van de meesten van jullie hebben we reactie gekregen op onze aankondiging voor de digitale impactsessie van LNV over het amendement huisvesting volgende week woensdag. Hierbij de Teams link. Die gebruiken we voor de bijeenkomst. Die zal zijn van 10u tot 12u.

Maandag sturen wij nog wat nadere informatie over de sessie zelf, en de link naar het Miro bord dat we tijdens de sessie gaan gebruiken.

Nu alvast ter voorbereiding: voor de sessies is het nodig om een Miro-account te hebben. Check dus alvast even of je een account hebt, en of het je lukt om in te loggen op Miro. Handig om van tevoren te doen. Heb je nog geen account? Maak er dan een aan op www.miro.com. Miro werkt het beste op browsers als Firefox, Safari en Chrome. Internet Explorer veroorzaakt meestal problemen.

We zetten de Teams sessie dinsdag een kwartier eerder open; mochten er dan nog vragen zijn over het inloggen op Miro kan dat dan. Zo hebben we hopelijk een voortvarend verloop van onze bijeenkomst.

Voor andere vragen weten jullie ons te vinden.

Met groeten,

5.1.2.e

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen

512e

Alternatieve VTC-instructies

From: "5.1.2.e" "
Sent: Wed, 28 Jul 2021 15:27:16 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Brief over amendement Wet Dieren

Hoi 5.1.2.e prima. Morgen of vrijdag even bellen?

Groet!

(werk nog t/m 6/8 trouwens 😊)

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 28 juli 2021 11:53
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Brief over amendement Wet Dieren

Ha 5.1.2.e

Hoop dat je het goed maakt. Ik denk dat je met verlof bent, dus vandaar geen bel maar een mail.

Na de zomer zal er hopelijk een moment komen dat de juridische analyse over het amendement klaar is en weten we hoe we er verder mee willen gaan (bijvoorbeeld aanpassingen in wet dieren of andere nieuw beleid). Dit moeten we dan ook naar de Kamer communiceren.

Het is goed om te melden dat dit een Kamerbrief wordt die ook voorzien moet worden van een beslisnota. Ik denk dat het dan goed is om dit met de brief direct aan de minister aan te bieden. Misschien kunnen we na je verlof even een momentje prikken om hier eea te bespreken.

Groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

M: 5.1.2.e
E: 5.1.2.e @minlnv.nl

.....

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 29 Jul 2021 10:07:39 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: stuurgroep amendement 17u
Attachments: Stappenplan project Amendement huisvesting zomer 2021.docx

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

Eind van de middag hebben we stuurgroep over het amendement huisvesting. We willen jullie vooral weer meenemen in de actuele stand van zaken van het project en de planning daarbij. Dat zullen we doen aan de hand van het bijgevoegde en geactualiseerde stappenplan.

Tot straks, groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e [@minInv.nl](mailto:5.1.2.e@minInv.nl)
www.rijksoverheid.nl/Inv

From: "5.1.2.e" <[redacted]>
Sent: Thu, 29 Jul 2021 14:12:00 +0100
To: "5.1.2.e" <[redacted]> <[redacted]>@nvwa.nl>
Cc: "5.1.2.e" <[redacted]> <[redacted]>@nvwa.nl>
Subject: projectgroep amendement huisvesting/redelijk doel > stavaza + aandachtspunt Stuurgroep amendement > beoordeling redelijk doel > wie daarvoor aan de lat?
Attachments: kamerbrief-over-stand-van-zaken-en-vervolg-analyse-amendement-artikel-21-wet-dieren.pdf, Stappenplan project Amendement huisvesting zomer 2021.docx, 20210727 - Juridische analyse amendement Vesterling inzake redelijk doel artikel 2.1 Wet dieren.docx
Importance: High

Beste 5.1.2.e

Ten behoeve van de Stuurgroep irt amendement huisvesting/redelijk doel vanmiddag, hierbij nog een update van mijn kant. En over hetgeen vanmiddag besproken is in projectgroep, verslag onder deze mail.

Met name van belang in te gaan op hetgeen vanmiddag is besproken ikv juridisch analyse (bijlage). Beoordeling van redelijk doel wordt daar als zijnde per situatie te beoordelen en onderbouwen benoemd.

Hamvraag is wie daarvoor zorg gaat dragen?

In geval van handhavingsverzoeken bijv. zal de NVWA in deze als eerste aan de lat kunnen worden gezet voor beoordeling en onderbouwing.

Dat lijkt mij niet redelijk, noch wenselijk.

Die beoordeling is overwegend gestoeld op een ethische afweging waarbij diverse belangen op de weegschaal liggen. Dat lijkt mij een beleidsmatige taak/DAD-LNV.

Heb ik vandaag nog niet zo scherp kunnen inbrengen bij projectgroep. Zal ik per mail nog doen.

Agenda en stukken kwam pas gistermiddag (vrije dag voor mij) en vanochtend te weinig tijd alles grondig door te lezen voor projectgroep.

Voorbeeld.

Mogen kalveren nog worden onthoord om te worden gehouden in de huisvesting waarin ze nu gehouden worden?

- Aanpassing van deze praktijk levert risico's op met elkaar beschadigen van de dieren (in latere fase melkkoe of vleeskalf) in bestaande huisvestingssysteem.
- Wijziging van huisvestingssysteem is kostbare exercitie waarin ook gezien moet worden hoe tegemoet kan worden gekomen aan natuurlijke behoeften van de dieren
- Economische belangen sector spelen hierbij een rol + exportpositie NL
- In hoeverre wegen belangen dier op tegen belangen houder/sector > beleidsmatige afweging!

Groet, 5.1.2.e

Verslag Projectgroep 29-7-2021

Impactsessies

Op 22 juli vond een eerste (van 3) online impactsessie plaats.

Met beleidsmedewerkers DAD (dierenwelzijn en diergezondheid), RVO en NVWA.

5.1.2.e en ik waren daarbij aangesloten.

Doel van deze sessie was input op te halen over de impact van het amendement op de gangbare dierhouderij in NL.

Dat is gedaan aan de hand van 7 vragen, middels uitvraag via MIRO (digitaal 'geeltjes' plakken/input verzamelen).

Geleid door het kernteam.

Sessie is in projectgroep geëvalueerd, op basis hiervan vinden voor volgende sessies nog aantal aanpassingen plaats.

Er volgen in de komende periode tm 19 aug nog 2 van deze sessies.

Ook worden vergelijkbare sessies georganiseerd met stakeholders (sectorvertegenwoordiging, NGO's).

De verzamelde input wordt benut voor de opmaak van een impactanalyse op inhoud, zoals eerder al een juridische impactanalyse is uitgevoerd.

Intussen wordt gewerkt aan het opstellen van een aantal basis scenario's die in sept/okt met de minister zullen worden afgestemd.

De bestaande formatiefiches worden hierbij meegenomen.

Naar aanleiding van die juridische analyse is onlangs een brief aan de Tweede Kamer gezonden (bijlage).

Hierin schetst de minister al een aantal dilemma's die voortvloeien uit het amendement en het debat dat daarover daarna politiek en maatschappelijk is gevoerd.

Stappenplan

Vanmiddag is in projectgroep ook het stappenplan besproken (zie bijlage) voor de verschillende processen die ikv dit amendement zijn opgestart.

Zo wordt er ook gekeken naar bestaand onderzoek over natuurlijk gedrag ivm ingediende moties.

Er wordt door WJZ gestart met voorbereiding van wetswijziging n.a.v. hetgeen in brief aan TK is voorgesteld (amendement niet te betrekken op gezelschapsdieren).

Analyse van de mogelijkheden/implicaties/keuzes die komen kijken bij deze wetswijziging, om Minister te adviseren.

Er is ook een Wob verzoek ingediend dat voor eind sept. moet zijn afgehandeld.

Nieuwe kamerbrief wordt voorbereid t.a.v. al deze punten > datum nog te bepalen io met BPZ.

Juridische analyse

WJZ heeft verdiepende juridische analyse opgemaakt en stemt die morgen af met de landsadvocaat.

Hierin gaat men in op de wijziging van het artikel tgv amendement en de interpretatie van het nieuwe artikel.

De reikwijdte heeft betrekking op alle gehouden diersoorten.

WJZ gaat ook in op verhouding met lagere regelgeving (Besluit/Regeling) en Europese regels en op systematiek van vrijstellingen/ontheffingen irt amendement.

WJZ geeft in het stuk aan welke vragen een rechter naar verwachting zal gaan stellen om te beoordelen of sprake zal zijn van een overtreding (na inwerkingtreden wetswijziging nav amendement).

Belangrijkste vraag is dan of sprake is van pijn of letsel, dan wel wordt het welzijn of de gezondheid benadeeld.

En als dat het geval is, heeft dat dan uitsluitend tot doel om het mogelijk te maken dat het dier kan worden gehouden in de gekozen manier van huisvesten?

Of is sprake van een ander doel dat als zijnde redelijk kan worden aangemerkt?

- Vrij vertaald: is er een uitleg te geven aan het feit dat bijv. kalveren worden onthoord en is het doel waarvoor dat gedaan wordt als gerechtvaardigd/redelijk doel aan te merken (en waarom).

WJZ geeft aan dat dit per situatie zal moeten worden beoordeeld en onderbouwd.

HAMVRAAG: wie gaat voor deze beoordeling en onderbouwing zorg dragen?

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Divisie Regie en Expertise

Directie Handhaven

Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA)

Catharijnesingel 59 | 3522 GG | Utrecht

Postbus 43006 | 3540 AA | Utrecht

T: 5.1.2.e

M: 5.1.2.e @nvwa.nl

Aanwezig op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

Is het mogelijk in vervolg de stukken voor de projectgroep iets eerder te verzenden?
Er is met deze termijn echt heel weinig mogelijkheid om eea goed door te lezen en dat is gezien de complexiteit van de materie en de omvang van stukken niet heel fijn.
Begrijp dat jullie enorm druk zijn, maar voor goede input is dit wat mij betreft wel wenselijk.

Beoordeling van redelijk doel wordt in de analyse als zijnde per situatie te beoordelen en onderbouwen benoemd. Hamvraag is wat NVWA betreft: wie daarvoor zorg gaat dragen.

Deze afweging is wat mij betreft beleidsmatig van aard.
I.k.v. handhaafbaarheid zal hierover duidelijkheid moeten worden geboden alvorens de NVWA hier een rol in kan spelen.

Van: [redacted] <[redacted]> @minInv.nl>
Verzonden: woensdag 28 juli 2021 15:01
Aan: [redacted] <[redacted]> @minInv.nl>; [redacted] <[redacted]>
 [redacted] <[redacted]> @minInv.nl>; [redacted] <[redacted]> @minInv.nl>; [redacted] <[redacted]>
 [redacted] <[redacted]> @minInv.nl>; [redacted] <[redacted]> @minInv.nl>; [redacted] <[redacted]>
 [redacted] <[redacted]> @rvo.nl>; [redacted] <[redacted]> @rvo.nl>; [redacted] <[redacted]> @nvwa.nl>;
 [redacted] <[redacted]> @nvwa.nl>; [redacted] <[redacted]> @minezk.nl>; [redacted] <[redacted]>
 [redacted] <[redacted]> @minInv.nl>; [redacted] <[redacted]> @minInv.nl>; [redacted] <[redacted]> @minInv.nl>
Onderwerp: Agendavoorstel bijeenkomst projectteam amendement huisvesting (29-07, 13.00 - 14.00)

Morgenmiddag om 13u hebben wij weer een bijeenkomst van het projectteam amendement huisvesting. Ons agendavoorstel is als volgt:

- Terugkoppeling eerste impact sessie DAD
- Doornemen stand van zaken aan de hand van geactualiseerd stappenplan (zie bijlage)
- Concept juridische analyse (bijlage WJZ/ 5.1.2e)

We hebben een uur voor dit overleg dus de agenda is relatief beperkt. Mocht er toch iets ontbreken, laat het vooral weten.

5.1.2.e en 5.1.2.e

STAPPENPLAN PROJECTTEAM AMENDEMENT HUISVESTING

20-07-2021

ABSTRACT

Het stappenplan om uitvoering te geven aan de taken van het projectteam amendement huisvesting tot en met september 2021.

512e

512e

INHOUDSOPGAVE

1. Juridische analyse.....	p.3
2. Impact analyse.....	p.3
3. Scenario's formatiefiche.....	p.4
4. Onderzoek.....	p.4
5. Wetswijziging gezelschapsdieren.....	p.5
6. Stakeholders.....	p.6
7. WOB verzoek.....	p.6
8. Nieuwe Kamerbrief.....	p.6
9. Kalender en vakantieplanning.....	p.6

1. JURIDISCHE ANALYSE

Voortouw: 5.1.2.e en jurist (WJZ).

Status: de eerste juridische analyse op hoofdlijnen is gemaakt en afgestemd met de landsadvocaat. Deze analyse op hoofdlijnen is ook meegenomen in de eerste Kamerbrief.

Resultaten: uit de eerste analyse bleek dat het AMT ziet op alle gehouden dieren. Van overtreding is sprake als geconstateerd wordt dat de gezondheid of het welzijn van het dier wordt benadeeld. Een uitzondering is als de benadeling een redelijk doel dient. Vanwege de wetswijziging is van belang of de benadeling uitsluitend is gebeurd met het doel om het dier te kunnen huisvesten.

Te doen:

- + Concept juridische analyse voltooien
- + Bespreken in projectteam
- + Input verwerken en check door landsadvocaat

Planning: eind juli afronding concept. Medio augustus afgerond concept na toets LA.

Openliggende vragen:

- Punt vrijstellingen / ontheffingen
- Hoe breed moet je 'houderijsysteem' zien
- Impactanalyse vergelijken met EU regelkader
- Eigendomsrecht

2. IMPACT ANALYSE

Voortouw: kernteam.

Status: inhoud voor de impact analyse wordt verzameld door middel van impact sessies. Deze impact sessies vinden plaats met zowel collega's als externe stakeholders in juli en augustus. De impact analyse wordt mede gebaseerd op de resultaten van de juridische analyse.

Resultaten: de impact analyse wordt gebruikt om de scenario's voor het formatiefiche vorm te geven en om problemen, kansen en knelpunten in beeld te brengen.

Vorm: de impact wordt gedeeld in Miro en het overzicht daarvan wordt in een document gezet. Uiteindelijk maken we daar een samenvatting van waarin de impact op hoofdlijnen van het amendement in de huidige vorm staat (bruikbaar voor Kamerbrief).

Planning (onder voorbehoud):

- 8 juli: impactsessie projectteam
- 22 juli: impactsessie 1 met DAD
- 3 augustus: impactsessie 1 met veehouderij organisaties
- 4 augustus: impactsessie 2 met dierenwelzijn organisaties
- 5 augustus: impactsessie 2 met DAD
- 10 augustus: impactsessie 3 met dierhouderij organisaties
- 17 augustus: impactsessie 3 met DAD
- 19 augustus: impactsessie 4 met stakeholders

Te doen:

- + Eerste sessie evalueren (ook in projectteam) en aanpassen
- + Miro bord aanpassen voor volgende sessie
- + Impact verzamelen
- + Overige twee stakeholder sessies plannen/uitnodigen

Inhoud eerste DAD impactsessie:

- BLOK A – reikwijdte
 1. Wat versta je onder huisvesting en houderijsysteem en noem voorbeelden wanneer daar wel of niet sprake van is?
 2. Welke benadelingen van dieren vinden daarin plaats?
 3. Welke daarvan vinden plaats met als voornaamste doel om de dieren te kunnen huisvesten?
- BLOK B – impact
 4. Als die benadelingen niet meer zouden mogen, wat zou er dan gebeuren? Is (die wijze van) huisvesting/houden niet meer mogelijk? Zijn er alternatieven om het effect van de benadelingen op te vangen?
 5. Welke consequenties heeft die impact en hebben die alternatieven, bijvoorbeeld wat betreft de bedrijfsvoering, kosten en mogelijk voortbestaan van het type houden, maar ook wat betreft het dierenwelzijn?
- BLOK C – beoogde impact
 6. Bij welke beleidsontwikkelingen zijn deze vereiste aanpassingen (breed opvatten – en of het doel van het amendement) ondersteunend of juist afwijkend?
 7. Hoe kan dit amendement concreet bijdragen aan lopende ambities?

3. SCENARIO'S FORMATIEFICHE

Voortouw: 5.1.2.e en 5.1.2.e

Status: voorbereiding in gang d.m.v. impact analyse en juridische analyse.

Doel: we willen de politiek opties aanreiken hoe inhoudelijk met de invulling van het amendement kan worden omgegaan. Daarvoor is nodig dat we in beeld hebben wat de inhoudelijke impact is en bijbehorende consequenties zijn. Daarna moet een doorvertaling gemaakt worden naar een 'realistische' invulling, gebaseerd op de huidige praktijk, lopende beleidsdossiers en politieke wensen. Wat kan wel, wat kan niet en welke fasering hoort daarbij. Ook koppeling maken met bredere opgave, o.a. de duurzame veehouderij.

Resultaten: een uitgebreid formatiefiche waarin de opties/scenario's staan geschetst. Dat kan bestaan uit inhoudelijke voorstellen en uit meer 'procedurele' voorstellen of/welke/wanneer delen van het amendement in werking kunnen treden, en welke aanvullende wetswijzigingen mogelijk/nodig zijn.

Planning:

- Eind juli: basis scenario's en proces opstellen
- Begin augustus: bestaande formatiefiches bestuderen
- Augustus: scenario's uitwerken op basis van impactsessies
- September: afstemmen intern en extern
- Oktober: sonderen met PA/M/onderhandelende fracties

Te doen:

- + Collega's op de diersectoren aanhaken en aangesloten houden
- + Basis inhoud en scenario's en proces opstellen

Inhoudelijke vragen:

- Wat voor houderijsysteem past bij het amendement?
- Wat zijn de verdere opties om het in te kaderen, behapbaar en realistisch te maken?
- Wat zijn de gevolgen voor toezicht?

Voorstel 5.1.2.e – scenario's vanuit bestaande kaders bv.: a) amendement ongewijzigd b) aansluiten bij tijdspad normering emissie-eisen stallen/houderijsysteem c) Europese wetgeving d) bestaand beleid

4. ONDERZOEK

Voortouw: 5.1.2.e en 5.1.2.e

Status: er liggen twee moties, namelijk:

1. Diergedragsdeskundigen betrekken bij de invulling van de wetswijziging.
2. Gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek vaststellen wat wordt verstaan onder natuurlijk gedrag van een gehouden dier.

Om invulling te geven aan deze moties gaan wij een aantal dingen doen:

- Een impactsessie voor experts.
- In beeld brengen welk onderzoek er al is over natuurlijk gedrag en wat de kern is wat daaruit naar voren komt.
- Analyseren welk aanvullend onderzoek later mogelijk behulpzaam is – opties en onderzoeksvraag.
- Bellen met experts – o.a. RDA aangesloten houden.

Resultaten: de minister wil geen uitgebreide 'promotiestudie' en voor de scenario's hebben we niet per se aanvullend onderzoek nodig in dit stadium. Het kan wel zijn dat voor het vervolgtraject (onderbouwing, extra inzicht) aanvullend onderzoek nodig is.

Vorm: document maken met: hoe de moties zijn ingevuld, analyse wat de rol is van 'natuurlijk gedrag' bij dit amendement, wat er uit de impactsessies met onderzoekers is gekomen en wat er aan wetenschappelijk onderzoek over natuurlijk gedrag (en relatie met aantasting dierenwelzijn/diergezondheid) ligt. Plus voorstel: is aanvullend onderzoek aangewezen wel/niet.

Planning:

- Eind juli/begin augustus: sessie onderzoekers voorbereiden
- Augustus: analyse belang natuurlijk gedrag
- Midden augustus: sessie met onderzoekers

5. (VOORBEREIDING) WETSWIJZIGING GEZELSCHAPSDIEREN

Voortouw: WJZ/DAD (5.1.2.e en 5.1.2.e)

Status: in de eerste Kamerbrief is aangekondigd dat wij deze wetswijziging gaan voorbereiden.

Resultaten: document met eerste analyse van de mogelijkheden/implicaties/keuzes die komen kijken bij deze wetswijziging. Minister zal hierin meegenomen en over geadviseerd worden met het oog op de volgende brief aan de TK. In een later stadium zal e.e.a. in een wetswijziging terecht komen.

Planning:

+ Augustus: eerste brainstormsessies over wat nodig/wenselijk is voor dit wetsvoorstel, WJZ en DAD en bij voorkeur ook een sessie met toezichthouders.

+ Eind augustus: notitie aan M waarin eerste contouren en mogelijke keuzes worden voorgelegd

+ Najaar; op basis van eerste contouren en keuzes uitwerken van wetsvoorstel en toelichting, en mogelijk eerste processtappen.

NB: verdere planning vooral ook afhankelijk van de mate waarin Kamer in behandeling van analyse van amendement daadwerkelijk het uithoeken van gezelschapsdieren onderschrijft en mogelijk nog andere wensen heeft die nopen tot wetsvoorstel.

6. STAKEHOLDERMANAGEMENT

Voortouw: 5.1.2.e en 5.1.2.e

Status: het doel van stakeholdermanagement is om de verschillende belanghebbende partijen op de hoogte te houden en te betrekken bij het proces. Voor de stakeholders worden impactsessies georganiseerd in vier verschillende groepen: veehouderij, dierenwelzijn, gezelschapsdieren en wetenschappelijke experts. Daarnaast is er regulier overleg met LTO en POV. Met andere, grotere stakeholders kunnen we desgewenst nog uitgebreidere gesprekken voeren.

Impactsessies:

Veehouderij (uitgenodigd): LTO, NAK, POV, AVINED, SBK, SRP, NZO, konijnen, vSKBN, Hobbydierhouders, Bionext, KNMVD, Vee&Logistiek, COV

Dierenwelzijn (uitgenodigd): Dierencoalitie, AAP, Eyes on Animals, Varkens in Nood, Dier&Recht, Dierenbescherming, Wakker Dier, Caring Vets, Caring Farmers, Hondenbescherming, DierenLot, Sophia Vereeniging, Animals Today

Dierhouders: Dibevo, PVH, Earth, NVD, Dier en Park, Raad van Beheer, KNMVD, NFDO,

Onderzoekers: UU, RDA, WUR, specificatie volgt

Vaste gesprekspartners:

Veehouderij: LTO, diersectoren

Dierenwelzijn: Dierencoalitie, Dierenbescherming,

Resultaten: impactsessies, input meenemen, afspraken met stakeholders, vragen beantwoorden.

Planning: doorlopend.

7. WOB VERZOEK

Voortouw: 5.1.2.e (behandelaar).

Status: startbijeenkomst heeft plaatsgevonden. Stukken moeten nu verzameld en aangeleverd worden.

Planning: eind september moet dit afgehandeld zijn, anders volgen boetes.

8. NIEUWE KAMERBRIEF

Vooraf: M meenemen

Inhoud:

- meer uitgewerkte juridische analyse
- impactanalyse
- dilemma's en vragen
- stand van zaken voorbereiding wetswijziging gezelschapsdieren
- Moties – onderzoek – stand van zaken

Planning: nader te bepalen in overleg met BPZ.

9. KALENDER EN VAKANTIEPLANNING

Bijeenkomsten:

22 juli	Impactsessie 1 met DAD / toezichthouders
29 juli	Bijeenkomst met projectteam
3 aug	Impactsessie 1 met veehouderij organisaties
4 aug	Impactsessie 2 met dierenwelzijn organisaties
5 aug	Impactsessie 2 met DAD / toezichthouders
10 aug	Impactsessie 3 met stakeholders (dierhouders)
12 aug	Bijeenkomst met projectteam
17 aug	Impactsessie 3 met DAD / toezichthouders
19 aug	Impactsessie 4 met stakeholders (onderzoekers)
26 aug	Bijeenkomst met projectteam

Naast deze bijeenkomsten, spreekt het kernteam wekelijks met 5.1.2.e en vindt er eind juli een bijeenkomst van de stuurgroep plaats. Halverwege augustus wordt het MT weer bijgepraat.

Vakanties projectteamleden:

5.1.2.e	9 augustus – 27 augustus
5.1.2.e	12 juli – 31 juli
5.1.2.e	Week in augustus, groot deel van september
5.1.2.e	9 augustus – 27 augustus
5.1.2.e :	26 juli – 6 augustus
5.1.2.e	Hele maand augustus
5.1.2.e	23 juli – 6 augustus
5.1.2.e	26 juli – 16 augustus
5.1.2.e	6 september – 27 september
5.1.2.e	26 juli – 16 augustus
5.1.2.e	26 juli - 13 augustus
5.1.2.e	2 augustus – 25 augustus
5.1.2.e	Geen vakantie
5.1.2.e	30 juli – 23 augustus
5.1.2.e	20 augustus – 12 september
5.1.2.e	Geen vakantie
5.1.2.e	12 juli – 9 augustus

From: 5.1.2.e
Sent: Fri, 30 Jul 2021 08:59:44 +0100
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>
Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>
Subject: RE: Terugkoppeling Stuurgroep

Ja, ik red me wel volgende week.

Als je zelf ideeën hebt mbt opbouw en invulling voor de brief dan hoor ik het graag.

En anders ga ik door op de hieronder beschreven weg waarbij ik zal inzetten dat de grootste en principiële (en ethische) dilemma's kraak helder op geschreven staan. Politieke richting daarop is nodig voor dierhouders en voor ons toezicht.

Thx en een hele fijne vakantie,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 30 juli 2021 09:47
Aan: 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Terugkoppeling Stuurgroep

Dag 5.1.2.e

Vanaf volgende week tm 25 aug heb ik verlof en kan hier in die periode derhalve niet aan bijdragen.

5.1.2.e is tm 18 aug met verlof, maar zou tussendoor nog wel aanwezig zijn bij projectgroep die gepland staat op 12 aug begreep ik van haar.

Voor Stuurgroep volgende week dus, als ik je terugkoppeling zo lees, vooral van belang of er een rode lijn voor opbouw brief t.a.v. scenario's opgesteld kan worden.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e@nvwa.nl
Verzonden: donderdag 29 juli 2021 17:56
Aan: 5.1.2.e@nvwa.nl; 5.1.2.e@nvwa.nl
Onderwerp: Terugkoppeling Stuurgroep

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e

Korter terugkoppeling Stuurgroep.

- Heel kort over voortgang gehad.
- Vervolgens benadrukt dat we zsm richting scenario's willen en moeten.
Dit mag ook grof!

Grove opbouw brief (al beweegt dat nog nogal)

1. Duidelijk maken hoe lastig dit amendement is. Wat de gevolgen zijn (b.v. zoveel varkensboeren zullen dit en dat moeten doen, zoveel melkboeren, enz)
 2. Praten vanuit een aantal cruciale dilemma's waarvoor we politiek richting zoeken (b.v. redelijk doel, rijkswijde, economisch belang, enz)
 3. Scenario's (hoe komen we hier het beste uit? Een aantal scenario's opties aanbieden
- Je merkt in de discussie dat we nog niet echt scherp hebben hoe we dit het beste doen.
 - Mijn input was voorstel om onze dilemma's transparant te maken

- Vandaar verzoek aan 5.1.2.e om voor een volgende stuurgroep (4 Aug van 13:00-14:00) een grove schets van de brief te maken.
Op basis daarvan gaan we oefenen wat nog nodig is en hoe het eruit kan zien.
- Onderzoek rondom moties wil 5.1.2.e uitbesteden (WUR?) zodat projectgroep handen vrij heeft om aan scenario's te werken

Tot zover.

Gr,

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 30 Jul 2021 13:16:41 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: impactsessie veehouderij
Attachments: Impactsessie veehouderij.docx

Hoi, 5.1.2.e en ik hadden al een voorzet gedaan voor de vragen bij de impactsessie met de veehouderij organisaties. Heb nu een concept gemaakt en die ook in de link op Miro gezet

5.1.2.e

Heb onze opzet ook met LTO/POV besproken vanochtend; deze indeling leek me daarom het beste. Maandag even bespreken? Dan sturen we ook de link naar de genoodigden.
Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)
www.rijksoverheid.nl/lnv

Introductie:

Proces

Kamerbrief

Wat gaan we doen

Inhoudelijke inschatting – redelijk doel en reikwijdte huisvesting

Hoe moeten we deze wet nu zien

BLOK 1

Vraag 1

Welke benadelingen van dierenwelzijn of gezondheid vinden plaats met als voornaamste doel om de dieren te kunnen huisvesten?

Draaiboek: Uitleggen hoe benadelingen moeten worden gezien. Uitleggen waarom voornaamste doel. Uitleggen hoe huisvesting moet worden geïnterpreteerd.

Vraag 2

Welke consequenties heeft het als die benadelingen van het dier niet meer zouden mogen? (voor de veehouderij, voor de gezondheid/welzijn van de dieren) Schets hierbij ook de dilemma's.

Draaiboek: Uitleggen: overtredingen. Dilemma's.

Vraag 3

Zijn er alternatieven voor deze benadelingen? Welke consequenties hebben die?

Draaiboek: Uitleggen – consequenties breed opvatten

BLOK 2

Vraag 4

Wanneer is een beperking van het natuurlijk gedrag van het dier een aantasting van het welzijn/gezondheid van het dier, en wanneer niet? Noem voorbeelden uit de praktijk.

Draaiboek: betekenis beperking natuurlijk gedrag uitleggen in relatie tot amendement

Vraag 5

Bij welke huidige ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement slecht aan, en welke risico's zijn er?

Draaiboek: breed opvatten

Vraag 6

Bij welke ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement goed aan, en welke kansen zijn er?

Draaiboek: breed opvatten

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Mon, 2 Aug 2021 13:22:27 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: blokken miro bord

Het is wel veel blokken, maar het is misschien wel handig voor het verwerken als het al per subsector geordend staat. Anderzijds merkten we de vorige keer ook dat als mensen punten hadden die in meerdere blokken pasten, dat leidde tot de vraag waar ze die dan neer moesten zetten. Zouden we een blok 'intensief' en een blok 'extensief' kunnen doen, misschien? Dus dan:

- Veehouderij intensief
- Veehouderij extensief
- Veehouderijketen (fokkerij, transport, slacht)
- Overige dierhouderij

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: maandag 2 augustus 2021 12:46
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: blokken miro bord

Wat vinden jullie van blokken:

- Veehouderij algemeen (incl. transport, slacht, fokkerij)
- Melkveesector
- Pluimveesector
- Varkenssector
- Kalverssector
- Overige diersectoren
- Overige dierhouderij

Wat kleinere blokken doen dan. Of wordt dit teveel?

Alternatief is:

- Veehouderij sectoren
- Transport/slacht/fokkerij
- Overige dierhouderij

Wat vinden jullie beter?

5.1.2.e

561122be

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nijk.nl>
Sent: Mon, 2 Aug 2021 14:27:46 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nijk.nl>
 <5.1.2.e@nijk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@avined.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@kalversector.nl>
 <5.1.2.e@kalversector.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "info@cpd-online.nl"
 <info@cpd-online.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@kalversector.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@kalversector.nl>;
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@kiwacmr.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@kiwacmr.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@vandriegroup.com>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@vandriegroup.com>;
 "info@kippendokter.nl" <info@kippendokter.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@planet.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@planet.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@agribusiness-service.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@agribusiness-service.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@bionext.nl>
 <5.1.2.e@bionext.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@bionext.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@planet.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@planet.nl>;
 "info@sectorraadpaarden.nl" <info@sectorraadpaarden.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nzo.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nzo.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>
 <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@knmvd.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@knmvd.nl>;
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@nijk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nijk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@cov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@cov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@cov.nl>;
 <5.1.2.e@avined.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Impactsessie amendement dieren veehouderij organisaties
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf
Importance: High

Dag allemaal,

Dank dat jullie morgenochtend namens jullie organisaties/sectoren aanwezig willen zijn bij de impactsessie over het aangenomen amendement ten aanzien van het houden en huisvesten van dieren. Morgen zullen we eerst de digitale bijeenkomst starten via de Teams-link die jullie hebben ontvangen. Vanuit die vergadering zullen we Miro gebruiken waarop iedereen input kan geven op de gestelde vragen (zie onder).

Hopelijk hebben jullie allemaal al een Miro-account aangemaakt. Handig om van tevoren te doen. Heb je nog geen account? Maak er dan een aan op www.miro.com. Miro werkt het beste op browsers als Firefox, Safari en Chrome (Internet Explorer veroorzaakt meestal problemen).

We zetten de Teams vergadering morgen voor de zekerheid een kwartier eerder open (om 08.45u), mochten er nog technische problemen zijn.

Als we in de vergadering zitten, zullen we allereerst een introductie geven van proces en inhoud m.b.t. het amendement. Daarna lopen we via het Miro-bord zes vragen af. Dat vind je hier:

5.1.2.e

Dit zijn de zes vragen die we morgen na de introductie zullen langslopen:

- Welke benadelingen van dierenwelzijn of gezondheid vinden plaats met als voornaamste doel om de dieren te kunnen huisvesten?
- Welke consequenties heeft het als die benadelingen van het dier niet meer zouden mogen (voor de veehouderij, voor de gezondheid/het welzijn van de dieren)? Schets hierbij ook de dilemma's.
- Zijn er alternatieven voor deze benadelingen? Welke consequenties hebben die?
- Wanneer is een beperking van het natuurlijk gedrag van het dier een aantasting van het welzijn/de gezondheid van het dier, en wanneer niet? Noem voorbeelden uit de praktijk.
- Bij welke huidige ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement slecht aan, en welke risico's zijn er?
- Bij welke ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement goed aan, en welke kansen zijn er?

Wij voegen ook nogmaals de Kamerbrief bij om alvast wat inhoudelijke context te geven.

Tot morgen, en met groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....

M 5.1.2.e

5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)

www.rijksoverheid.nl/lnv

Invulling moties amendement huisvesting

Aanleiding

Op 15 juni heeft de Tweede Kamer gestemd over meerdere moties in het kader van de evaluatie van de Wet Dieren. Een tweetal van de aangenomen moties heeft betrekking op het amendement huisvesting, namelijk:

'verzoekt de regering, om diergedragsdeskundigen te betrekken bij de invulling van de open normen in de Wet dieren en bij de invulling van de wetswijziging en deze adviezen daarbij leidend te laten zijn' – Lid Vestering, PvdD

'verzoekt het kabinet, om gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek vast te stellen wat wordt verstaan onder het natuurlijk gedrag van een gehouden en daarmee gedomesticeerd (landbouw)huisdier, en of het vertonen van natuurlijk gedrag altijd bijdraagt aan een beter welzijn van een gehouden en daarmee gedomesticeerd (landbouw)huisdier;' – Lid van der Plas, BBB

Plan van aanpak

Om invulling te geven aan deze moties, gaat het projectteam amendement huisvesting een aantal dingen doen:

- Het organiseren van een impactsessie met experts op het gebied van dierenwelzijn en diergezondheid.
- Een onderzoek uitzetten bij de WUR over natuurlijk gedrag van gehouden dieren in relatie tot dierenwelzijn en diergezondheid.
- Mogelijkheden voor vervolgonderzoek in kaart brengen.

Deze activiteiten zullen voornamelijk plaatsvinden in augustus en september. Het resultaat is een document met daarin:

- Hoe invulling is gegeven aan de moties.
- De resultaten van het onderzoek van de WUR naar natuurlijk gedrag en de relatie met dierenwelzijn en diergezondheid.
- Wat de rol is van natuurlijk gedrag bij het amendement.
- De resultaten van de impactsessie met de experts.
- Een aanbeveling of aanvullend wetenschappelijk onderzoek wel/niet nodig is.

Beschikbare kennis

Binnen LNV is er vanuit verschillende teams al eerder gekeken naar het natuurlijk gedrag van gehouden dieren en dierenwelzijn. Met name in het kader van de positieflijst en het cluster dierethiek is hier onderzoek naar gedaan. Hieronder volgt een korte uiteenzetting van deze onderzoeken.

Positieflijst

De positieflijst beoogt invulling te geven aan een lijst met diersoorten die door eenieder in of om het huis gehouden mogen worden. Voor de totstandkoming van deze lijst, is een toetsingskader ontwikkeld op basis van risicofactoren. Het uitgangspunt van het toetsingskader is dat elke diersoort qua gedrag en fysiologie optimaal is aangepast aan een meer of minder specifieke natuurlijke habitat. Om in de natuurlijke omgeving optimaal te kunnen functioneren hebben diersoorten soort-typische eigenschappen ontwikkeld, gericht op de overleving. Bepaalde beperkende omstandigheden doen een beroep op deze soort-typische eigenschappen en daarmee op het aanpassingsvermogen van de soort en vormen daarmee een risico voor het welzijn en de gezondheid van diersoorten. Niet iedere beperkende omstandigheid is per definitie een risico. Of een beperking ook daadwerkelijk zal leiden tot gezondheids- of welzijnsproblemen hangt af van de aard en de omvang van die beperking, maar ook van de mogelijkheden van de diersoort om deze te voorspellen, te beheersen en zich hieraan aan te passen. Het is bijvoorbeeld denkbaar dat bepaalde onderdelen van het natuurlijke, soorteigen gedragsrepertoire dermate belangrijk zijn voor de 'evolutionaire fitness' van een diersoort, dat de uitvoering van het gedrag als zodanig voor het dier van belang is, ongeacht het functionele resultaat. De wetenschappelijke onderbouwing van het toetsingskader is gebaseerd op de algemene wetenschappelijke literatuur over diergedrag en de

fysiologie van stress en adaptatie. Waar het de risico's voor dierenwelzijn betreft leert de algemene stresstheorie, van toepassing voor zoogdieren, dat condities die niet beheersbaar en/of voorspelbaar zijn, beschouwd moeten worden als stressoren die kunnen leiden tot ernstige aantasting van gezondheid en welzijn (Sapolsky, 2004). Niet beheersbare en niet voorspelbare condities leiden tot een sterke activatie van fysiologische stress-systemen, onafhankelijk van de precieze aard van de stressor (Koolhaas et al., 2011). Het toetsingskader is gebaseerd op de screening van risicofactoren die bepalend zijn voor het welzijn en/of de gezondheid van dieren of mensen. Deze risicofactoren zijn geclusterd in de volgende categorieën:

1. Letsel/gezondheid mens
 - Diersoort brengt een gevaar met zich mee voor zoönosen
 - Diersoort brengt een gevaar met zich mee op letselschade
2. Voedselopname
 - Diersoort is een herbivore browser
 - Diersoort is een herbivore met hypsodont gebit
 - Diersoort moet dagelijks langdurig foerageren
 - Diersoort is volledig afhankelijk van een nauwe bandbreedte aan voedingsmiddelen
3. Ruimtegebruik/veiligheid
 - Diersoort trekt rond in zijn home range en/of stelt zijn territorium veilig
 - Diersoort gebruikt afgezonderde nestplaats
 - Diersoort hanteert vluchten als primaire overlevingsstrategie
 - Diersoort gebruikt uitsluitend zelf gegraven holen/ eigengemaakt nest
 - Diersoort is niet strikt terrestrisch (leeft in bomen, in water, in de lucht)
4. Thermoregulatie
 - Diersoort is niet aangepast aan een gematigd zeeklimaat
 - Diersoort gebruikt koel- en/of zoelplaatsen of opwarmplaatsen
 - Diersoort houdt winterslaap (niet facultatief, niet te verwarren met winterrust)
5. Sociaal gedrag
 - Diersoort heeft een paarsgewijze, monogame leefwijze
 - Diersoort heeft een lineaire of despotische dominantie hiërarchie
 - Diersoort plant zich snel voort (overpopulatie)

De beoordeling van een diersoort vindt plaats op basis van het scoren van de risicocategorieën en niet van individuele risicofactoren. Indien er in meerdere risicocategorieën gevaren worden geconstateerd bij een diersoort, zorgt dit ervoor dat niet één, maar meerdere doelen tegelijkertijd niet kunnen worden gerealiseerd. Uit wetenschappelijke onderzoek met dierexperimentele stressprotocollen blijkt dat wanneer meerdere doelen in het gedrang komen, dit leidt tot grotere gezondheids- en welzijnsaantasting voor de diersoort. Ook blijkt uit onderzoek dat inspanningen van dieren om zich aan beperkende omstandigheden aan te passen ten koste kunnen gaan van biologische processen die gericht zijn op het handhaven van bijvoorbeeld een goede gezondheid (Glazier, 2009b). Dit wordt ook wel 'resource allocation' genoemd. De WAP concludeert dat de blootstelling van een diersoort aan meerdere risicocategorieën tegelijk leidt tot een geaccumuleerde complexe belasting en daarmee tot een groter risico op gezondheids- en welzijnsproblemen voor een diersoort. Hiermee kan de positieflijst een inzicht geven in het natuurlijk gedrag en welke beperkingen van natuurlijk gedrag negatieve gevolgen kunnen hebben voor het welzijn en de gezondheid van gehouden (gedomesticeerde) (landbouw)huisdieren. De positieflijst kan geen antwoord bieden op de vraag of het vertonen van natuurlijk gedrag altijd bijdraagt aan een beter welzijn van een gehouden (landbouw)huisdier.

Cluster dierethiek

Een van de projecten van het cluster dierethiek had als doel om de morele overweging ten aanzien van het houden van dieren te expliciteren met behulp van een ethisch afwegingskader. In het project zijn daartoe de morele overwegingen in beeld gebracht die een rol spelen bij het houden van dieren en in het bijzonder voor arbeid, bont, gezelschap, sport, vermaak en voedsel. Het feit dat dieren sinds mensenheugenis worden gehouden en gebruikt voor diverse doeleinden is niet langer een voor iedereen toereikende onderbouwing voor het houden en gebruiken van dieren. Meer dan voorheen vinden mensen dat ook rekening moet worden gehouden met de belangen van dieren en dat er in onze omgang met dieren grenzen in acht moeten worden genomen. Discussies over de omgang met dieren gaan niet alleen maar over het voorkómen van ongerief, maar worden steeds meer beïnvloed door ethische opvattingen die vragen om aandacht voor positief welzijn van

het dier, respect voor integriteit en dierlijk leven. In het project wordt in beeld gebracht welke morele overwegingen een rol spelen bij het houden van dieren, zodat een onderbouwd antwoord kan worden gegeven op de volgende vragen:

- 1) Mogen we dieren houden?
- 2) Zo ja, voor welke doeleinden mogen we dieren houden?
- 3) Onder welke voorwaarden mogen we dieren houden?

Het rapport concludeert dat er vijf soorten ethische dilemma's zijn omtrent het houden van dieren, namelijk:

- 1) Het dilemma tussen de autonomie van de mens en de autonomie van het dier.
- 2) Dilemma's die ontstaan door een botsing van de morele waarden gerelateerd aan het doel waarvoor dieren worden gehouden⁶ en de morele waarden die zijn gerelateerd aan het dier.
- 3) Dilemma's die ontstaan door een botsing van de morele waarden gerelateerd aan het doel waarvoor dieren worden gehouden en de morele waarden die zijn gerelateerd aan neveneffecten die kunnen optreden.
- 4) Dilemma's die samenhangen met de ongelijke behandeling van dieren.
- 5) Dilemma's die samenhangen met de huidige wijze waarop dieren worden gehouden.

Deze laatste categorie van dilemma's bevat dilemma's uit de huidige dierpraktijken. Ze doen zich voor in de dierpraktijken waar dieren al voor een bepaald doel worden gehouden. De kennis van deze dilemma's vanuit de huidige praktijk geeft ook inzicht in de morele waarden die mensen belangrijk vinden bij het houden van dieren. Voorbeelden zijn:

- Dilemma tussen welzijn van het dier versus kosten voor de houder; welzijnsdilemma's. Bijvoorbeeld solitaire huisvesting van roofvogels (=natuurlijk gedrag) versus geen mogelijkheid tot voortplanting (=onnatuurlijk).
- Dilemma tussen de waarde van het leven van het dier en het welzijn van het dier. Bijvoorbeeld 'mag je een beveiligingshond doden als die zijn werk niet meer goed kan doen?'.
- Dilemma tussen de intrinsieke waarde van het individuele dier en de intrinsieke waarde van de diersoort. Bijvoorbeeld, mag je een individueel dier doden als de soort daarmee beter in stand gehouden kan worden?

In het 'afwegingsmodel' van het project staat de vraag centraal of het houden van dieren voor een bepaald doel de belangen van het dier respecteert, en zo niet, of het doel zo waardevol wordt gevonden dat dit de aantasting van de belangen van het dier kan rechtvaardigen. Afwegingen kunnen dan resulteren in verschillen in de wijze waarop dierhouderijpraktijken mogen werken en welke eisen daaraan worden gesteld, maar ook in verschillen in de omgang met dezelfde diersoorten. Die verschillen zijn dan duidelijk terug te voeren op de afweging die is gemaakt tussen de intrinsieke waarde van het dier, de waardering van het doel en de neveneffecten. Dit afwegingsmodel kan handvatten bieden voor wat er wordt verstaan onder een redelijk doel.

Onderzoeksvraag WUR

Hoewel de bestaande kennis al relevante inzichten bieden, is er geen antwoord op de vraag of het vertonen van natuurlijk gedrag altijd bijdraagt aan een beter welzijn van een gehouden (landbouw)huisdier. Dit zou de WUR kunnen onderzoeken op basis van de risicofactoren van de positieflijst en met het ethische kader van het cluster dierethiek in het achterhoofd.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Mon, 2 Aug 2021 21:20:12 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Fwd: intro en planning sessie morgen

Ziet er goed uit! Nog paar gedachten voor invulling van de punten die je noemt. Zie ook in groen in de tekst. Misschien had jij het ook zo in je hoofd. :-)

Verder zou ik bij de uitleg van de eerste vraag nog even heel expliciet de termen toelichten:

- Benadeling: pijn of letsel veroorzaken; de gezondheid of het welzijn benadelen
- Voornaamste doel: het gaat om alle benadelingen die gedaan worden om te kunnen huisvesten of te houden in een houderijsysteem, en die niet daarnaast een ander, redelijk doel hebben. Dit zou in principe zo breed kunnen worden, dat we vastlopen in de sessie. Daarom houden we het iets beperkter, namelijk benadelingen die als voornaamste doel hebben de dieren te kunnen huisvesten. Dit is waarschijnlijk ongeveer wat de Tweede Kamer bedoeld heeft, maar het is onze keuze om niet in de sessie ook naar alle andere mogelijke doelen te kijken, of om houderij breder te trekken dan huisvesting. Een rechter zou dat wel kunnen doen. We beslaan dus niet alle mogelijke voorbeelden in deze sessie.
- Huisvesting: dat is alles waar dieren kort of lang in wonen: een stal, een wei, een slachthuis, een fokkerij, ...

Ik ben heel nieuwsgierig, zin in! Tot morgen.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: maandag 2 augustus 2021 21:50
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@hotmail.com>
Onderwerp: Fwd: intro en planning sessie morgen

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Datum: 2 augustus 2021 om 18:29:11 CEST
Aan: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>, "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: intro en planning sessie morgen

Nog aanvullingen?

Teams openzetten voor Miro vragen: 845
 900 INTRO en KENNISMAKING 30 minuten
 930 START blok 1 30 minuten (vragen 3x 8 minuten)
 1000 10 min pauze
 1010 START blok 2 30 minuten (3 x 8 minuten)
 1045 Afsluiting

Intro:

- Welkom heten en ultra korte kennismaking. Miro
- Kort amendement en Kamerbrief
- Proces wat wij aan het doen. Hierbij o.a. noemen: juridische analyse, impactanalyse, opties voor verdere besluitvorming. We werken nu vanuit het amendement, maar bij praktische uitvoering zouden daar veel dilemma's en praktische obstakels achter weg komen. De vraag is of die impact is wat de Kamer bedoeld heeft. Dit leidt tot politieke vragen. De kans is daarom reëel dat de huidige wettekst geen eindstation is, en dat er nadere wijzigingen komen.
- Wat gaan we nu doen: inhoudelijke input ophalen om na te gaan wat de impact van de huidige wettekst zou zijn op de praktijk, in hoeverre die impact wenselijk of problematisch is, en welke impact gestimuleerd of vermeden zou moeten worden. Deze sessie is geen eindpunt. We blijven ook hierna in gesprek, maar we willen breed in kaart hebben wat dit amendement kan doen.
- We lopen zes vragen door. Die hangen nauw samen met de juridische analyse die is gedaan en de impactanalyse die we aan het doen zijn, en waar deze sessie input voor is. Vragen zijn van tevoren gestuurd. We gaan afzonderlijk op Miro bord werken. Steeds ongeveer 8 minuten de tijd, en dan door naar de volgende vraag. Niet echt ruimte voor een gesprek over wat op het bord wordt gezet. Wij halen alles van het bord en nemen dat mee in de analyse.
- 5.1.2.e legt het bord uit. (hoe werkt het, en de verschillende vakken)
- Zijn er nog vragen?

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: [REDACTED]
Sent: Tue, 3 Aug 2021 13:10:40 +0100
To: [REDACTED] <[REDACTED]@dierencoalitie.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@aap.nl>;
 [REDACTED]@eyesonanimals.com" <[REDACTED]@eyesonanimals.com>; [REDACTED] <[REDACTED]@AAP.NL>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@varkensinnood.nl>; [REDACTED]@varkensinnood.nl" <[REDACTED]@varkensinnood.nl>; [REDACTED]
 [REDACTED] <[REDACTED]@dierenbescherming.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@dierenbescherming.nl>;
 [REDACTED]@wakkerdier.nl" <[REDACTED]@wakkerdier.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@dier.nu>; [REDACTED]
 <[REDACTED]@hondenbescherming.nl>; [REDACTED]@sophia-vereeniging.nl" <[REDACTED]@sophia-vereeniging.nl>
Cc: [REDACTED] <info@caringvets.nl> <info@caringvets.nl>; [REDACTED] <info@caringfarmers.nl> <info@caringfarmers.nl>;
 [REDACTED] <info@houseofanimals.nl> <info@houseofanimals.nl>; [REDACTED] <[REDACTED]@minlnv.nl>;
 [REDACTED] <[REDACTED]@minlnv.nl>
Subject: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf
Importance: High

Dag allemaal,

Dank dat jullie morgenochtend namens jullie organisaties aanwezig willen zijn bij de impactsessie over het aangenomen amendement ten aanzien van het houden en huisvesten van dieren. Morgen starten we eerst de digitale bijeenkomst via de Teams-link die jullie hebben ontvangen. Vanuit die vergadering zullen we Miro gebruiken waarop iedereen input kan geven op de gestelde vragen (zie onder).

Hopelijk hebben jullie allemaal al een Miro-account aangemaakt. Heb je nog geen account? Maak er dan een aan op www.miro.com. Miro werkt het beste op browsers als Firefox, Safari en Chrome (Internet Explorer veroorzaakt meestal problemen).

We zetten de Teams vergadering morgen voor de zekerheid een kwartier eerder open (om 09.45u), mochten er nog technische problemen zijn.

Als we in de vergadering zitten, zullen we allereerst een introductie geven van proces en inhoud m.b.t. het amendement. Daarna lopen we via het Miro-bord zes vragen af. Het bord vind je hier:

5.1.2.e

Dit zijn ter voorbereiding alvast de zes vragen die we morgen zullen langslopen:

- Welke benadelingen van dierenwelzijn of gezondheid vinden plaats met als voornaamste doel om de dieren te kunnen huisvesten?
- Welke consequenties heeft het als die benadelingen van het dier niet meer zouden mogen (voor de veehouderij, voor de gezondheid/het welzijn van de dieren)? Schets hierbij ook de dilemma's.
- Zijn er alternatieven voor deze benadelingen? Welke consequenties hebben die?
- Wanneer is een beperking van het natuurlijk gedrag van het dier een aantasting van het welzijn/de gezondheid van het dier, en wanneer niet? Noem voorbeelden uit de praktijk.
- Bij welke huidige ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement slecht aan, en welke risico's zijn er?
- Bij welke ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement goed aan, en welke kansen zijn er?

Ten overvloede vermelden we nog dat morgen bedoeld is om inhoudelijke input op te halen. Er zal bij deze gelegenheid weinig ruimte zijn voor debat of het uitwisselen van standpunten. Dat kan een latere keer zeker nog wel.

Overigens hebben wij van Caring Vets (5.1.2.e), Caring Farmers (5.1.2.e) en House of Animals (5.1.2.e) nog geen reactie op onze uitnodiging ontvangen. Zijn jullie erbij? Mocht iemand even contact met hen kunnen leggen, dat wordt gewaardeerd.

Wij voegen ook nogmaals de Kamerbrief bij om alvast de inhoudelijke context te geven.

Tot morgen, en met groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 3 Aug 2021 13:19:46 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: doc voor impactsessie dierenwelzijn
Attachments: Impactsessie Dierenwelzijn organisaties.docx

Zet 'm ook op de SW

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e@minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Impactsessie Dierenwelzijn organisaties

Teams openzetten voor Miro vragen: 945

1000 INTRO en KENNISMAKING 30 minuten

10300 START blok 1 30 minuten (vragen 3x 8 minuten)

1100 10 min pauze

1110 START blok 2 30 minuten (3 x 8 minuten)

1145 Afsluiting: inhoudelijke vragen. Feedback op de sessie. Verdere proces

Intro:

- Welkom heten en ultra korte kennismaking. Miro
- Kort amendement en Kamerbrief
- Proces wat wij aan het doen. Hierbij o.a. noemen: juridische analyse, impactanalyse, opties voor verdere besluitvorming. We werken nu vanuit het amendement, maar bij de uitvoering zouden daar veel dilemma's en obstakels achter vandaan komen. Worden ook weer bij de TK gelegd. De kans is groot dat de huidige wettekst niet het eindstation is.
- Wat gaan we nu doen: inhoudelijke input ophalen om na te gaan wat de impact van de huidige wettekst zou zijn op de praktijk, in hoeverre die wenselijk of problematisch is, en welke impact gestimuleerd of juist vermeden moet worden.
- Deze sessie is geen eindpunt. We blijven ook hierna in gesprek, maar we willen breed in kaart hebben wat dit amendement kan doen.
- We lopen zes vragen door. Die hangen nauw samen met de juridische analyse die is gedaan en de impactanalyse die we aan het doen zijn, en waar deze sessie input voor is. Vragen zijn van tevoren gestuurd. We gaan afzonderlijk op Miro bord werken. Steeds ongeveer 8 minuten de tijd, en dan door naar de volgende vraag. Niet echt ruimte voor een gesprek over wat op het bord wordt gezet. Wij halen alles van het bord en nemen dat mee in de analyse.
- **5.1.2.e** legt het bord uit. (hoe werkt het, en de verschillende vakken etc)
- Zijn er nog vragen?

Vraag 1

Welke benadelingen van dierenwelzijn of gezondheid vinden plaats met als voornaamste doel om de dieren te kunnen huisvesten?

Draaiboek: Uitleggen hoe benadelingen moeten worden gezien. Uitleggen waarom voornaamste doel. Uitleggen hoe huisvesting moet wordt geïnterpreteerd.

- Benadeling: pijn of letsel veroorzaken; de gezondheid of het welzijn benadelen
- Voornaamste doel: het gaat om alle benadelingen die gedaan worden om te kunnen huisvesten of te houden in een houderijsysteem, en die niet daarnaast een ander, redelijk doel hebben. Dit zou in principe zo breed kunnen worden, dat we vastlopen in de sessie. Daarom houden we het iets beperkter, namelijk benadelingen die als voornaamste doel hebben de dieren te kunnen huisvesten. Dit is waarschijnlijk ongeveer wat de Tweede Kamer bedoeld heeft, maar het is onze keuze om niet in de sessie ook naar alle andere mogelijke doelen te kijken, of om houderij breder te trekken dan huisvesting. Een rechter zou dat wel kunnen doen. We beslaan dus niet alle mogelijke voorbeelden in deze sessie.
- Huisvesting: dat is alles waar dieren kort of lang in wonen: een stal, een wei, een slachthuis, een fokkerij, ...

Vraag 2

Welke consequenties heeft het als die benadelingen van het dier niet meer zouden mogen? (voor de veehouderij, voor de gezondheid/welzijn van de dieren) Schets hierbij ook de dilemma's.

Draaiboek: Uitleggen: overtredingen. Dilemma's.

Vraag 3

Zijn er alternatieven voor deze benadelingen? Welke consequenties hebben die?

Draaiboek: Uitleggen – consequenties breed opvatten

BLOK 2

Vraag 4

Wanneer is een beperking van het natuurlijk gedrag van het dier een aantasting van het welzijn/gezondheid van het dier, en wanneer niet? Noem voorbeelden uit de praktijk.

Draaiboek: betekenis beperking natuurlijk gedrag uitleggen in relatie tot amendement

Vraag 5

Bij welke huidige ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement slecht aan, en welke risico's zijn er?

Draaiboek: breed opvatten

Vraag 6

Bij welke ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement goed aan, en welke kansen zijn er?

Draaiboek: breed opvatten

Aanwezigen:

- Dierencoalitie 5.1.2.e
- Stichting AAP 5.1.2.e en 5.1.2.e
- Eyes on Animals 5.1.2.e
- Varkens in Nood: 5.1.2.e en 5.1.2.e
- Dierenbescherming 5.1.2.e en 5.1.2.e
- Wakker Dier 5.1.2.e
- DierenLot: 5.1.2.e
- Hondenbescherming: 5.1.2.e

AFWEZIG / geen reactie:

- Afgemeld: Hondenbescherming 5.1.2.e
- Geweigerd: Sophia Vereeniging – 5.1.2.e 5.1.2.e @sophia-vereeniging.nl
- Dier & Recht idem (5.1.2.e is er niet)
- Caring Vets 5.1.2.e info@caringvets.nl
- Caring Farmers 5.1.2.e info@caringfarmers.nl
- Animals Today 5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 3 Aug 2021 14:20:09 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@nvwa.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: stuurgroep amendement - scenario's
Attachments: Scenarios Fiche Amendement Huisvesting.docx

Hoi,

Morgen bespreken we in de stuurgroep een eerste schets van de scenario's die we gaan maken om het amendement huisvesting in goede banen te leiden. 5.1.2.e en ik hebben een voorzet gedaan. Zie bijlage. Morgen lichten we toe, en horen we graag jullie suggesties.

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@planet.nl>
Sent: Wed, 4 Aug 2021 08:57:51 +0100
To: "'info@kleindierned.nl'" <info@kleindierned.nl>
Cc: "'5.1.2.e'" <info@5.1.2.e>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@planet.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: amendement sessie gezelschapsdieren

Beste 5.1.2.e

Dank voor je bericht en ook voor je deelname gisteren. We nemen je suggesties voor de sessie over gezelschapsdieren mee en zullen de uitnodiging naar KleindierNed sturen. Ik vermoed dat we wel weer met Miro zullen werken, maar we zullen de sessie zo inrichten en voorbereiden dat de problematiek en aspecten t.a.v. de gezelschapsdieren en dit amendement goed naar voren komen.

Met groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: info@kleindierned.nl <info@kleindierned.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 14:34
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: '5.1.2.e' <info@5.1.2.e>; 5.1.2.e <5.1.2.e@planet.nl>
Onderwerp: amendement sessie gezelschapsdieren

Beste 5.1.2.e

5.1.2.e en ik hebben vanochtend meegedaan aan de sessie voor de veehouderij. We begrijpen dat er ook een sessie komt voor de gezelschapsdieren. Hieronder volgt een korte toelichting op KleindierNed en suggesties voor de bijeenkomst met organisaties van gezelschapsdieren.

KleindierNed

KleindierNed is een samenwerkingsverband van dierhouderijorganisaties van dieren die deels vallen onder de veehouderij en deels onder de gezelschapsdieren. Deelnemers [KleindierNed](#) (klik op de link).

Wat betreft de voorbereiding kan de uitnodiging voor al deze organisaties naar KleindierNed (info@kleindierNed) en bereiden we deze gezamenlijk voor en bepalen we binnen KleindierNed de deelnemers aan de sessie.

Sessie gezelschapsdieren

Bij de voorbereiding is het van belang vooraf goed de positie van de gezelschapsdieren in dit amendement duidelijk te maken. Er is grote onrust onder de **tienduizenden** hobbydierhouders. Houders van gezelschapsdieren blij dat zij (voor dit moment) buiten dit amendement blijven

Echter, we hebben in de sessie van vanochtend gezien dat de splitsing in veehouderij en gezelschapsdieren tot maatschappelijke verdeeldheid en een perceptie van oneerlijkheid gaat leiden.

Afhankelijk van het aantal deelnemers is het misschien mogelijk om zonder Miro te werken maar aan de hand van wat meer gespecificeerde vragen die vooraf worden toegezonden en vervolgens het gesprek met elkaar voeren.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

KleindierNed

www.kleindierned.nl

Tel. 5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 4 Aug 2021 13:40:10 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: amendement huisvesting vleeskalveren
Attachments: amendement huissting vleeskalveren.docx

Het huidige artikel 2.1 van de Wet dieren bepaalt dat het verboden is om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen. Het amendement voegt aan artikel 2.1, eerste lid toe: "Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23). De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding op 1 januari 2023.

De wens van uw Kamer die ten grondslag ligt aan dit amendement – een betere bescherming van diergezondheid en dierenwelzijn – heb ik verstaan. Na afronding van de analyse op hoofdlijnen is het aan uw Kamer om nadere richting te geven.

Vleeskalveren:

Bij melkveehouder

- Kalf bij koe
- Eenling huisvesting (kalveriglo's)
- Onbeperkt drinken

Transport en verzamelen:

- Leeftijd waarop / Gezondheidsrisico's
- Lang transport

Bij kalverhouder:

- Individuele huisvesting tot maximaal 8 weken
- Welzijnsvloeren / weidegang
- Klimaat: verwarming en luchtverversing (brongerichte verduurzaming)
- Blank vs. rosé

Morgen (05-08, 15.00 – 17.00) nemen jullie deel aan de tweede impactsessie van het amendement huisvesting dieren. Alvast veel dank hiervoor! Om deze sessie zo soepel mogelijk te laten verlopen, sturen wij jullie deze mail ter voorbereiding. Zoals eerder aangegeven, gaan wij tijdens de impactsessie samen brainstormen over de mogelijke impact van het amendement. Voorbereiding is niet nodig maar alvast nadenken over hoe het amendement mogelijk raakt aan jouw dossiers kan natuurlijk geen kwaad (zie Kamerbrief in de bijlagen).

Om de impact van het amendement op een overzichtelijke manier in kaart te brengen, maken wij gebruik van de website Miro. Voor de sessies is het dan ook nodig om een Miro-account te hebben. Check dus voor de sessie of je een account hebt, en of het je lukt om in te loggen op Miro. Heb je nog geen account? Maak er dan een aan op www.miro.com. Miro werkt het beste buiten de Cloud en op browsers als Firefox, Safari, Edge en Chrome. Internet Explorer veroorzaakt meestal problemen. De link naar het Miro bord voor de impactsessie vinden jullie hieronder:

Kijk gerust rond op het Miro bord maar probeer nog niks te verplaatsen of in te vullen. Mochten er in de tussentijd vragen zijn over de sessie of Miro, neem dan contact op met 5.1.2e@minlnv.nl (5.1.2e@minlnv.nl). Wij zetten de MS Teams een kwartier van te voren open zodat er dan ook nog ruimte is voor eventuele vragen of opmerkingen. De link naar de MS Teams volgt na deze mail.

Groeten en tot morgen,

5.1.2.e

en 5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 5 Aug 2021 11:11:14 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Geweigerd: voortgang/bijpraten wet dieren - amendement

Hoi 5.1.2.e

Op 13 en 27 augustus kunnen we onze bijpraat niet houden omdat ik met vakantie ben. Ook 5.1.2.e is er die periode niet. Wel goed om de eerstvolgende week als ik terug ben weer bij te praten op het vaste tijdstip. Wil jij een nieuw overleg plannen met mij op vrijdag 3 september op het gebruikelijke tijdstip? Als er in de tussentijd vragen over het proces/inhoud amendement zijn, kun je bij 5.1.2.e (cc) terecht.

Met groeten, en tot binnenkort weer, 5.1.2.e

From: "5.1.2.e" "
Sent: Fri, 6 Aug 2021 15:48:27 +0100
To: "5.1.2.e" "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: 5.1.2.e

5.1.2.e @uu.nl

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e
Verzonden: vrijdag 6 augustus 2021 16:48
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: 5.1.2.e

Hi,

Heb 5.1.2.e gesproken – hij was heel welwillend om jullie volgende week te spreken over natuurlijk gedrag en dierenwelzijn en het in kaart brengen van wat er aan wetenschappelijk onderzoek momenteel ligt. Hij noemde zelf al UU als optie, maar RDA of WUR kan. Moeten jullie maar even nader bekijken met hem. Hij begon zelf ook al over het lopende onderzoek bij de RDA over positief welzijn: [Startdocument 'Dierwaardige Veehouderij' | Publicatie | Raad voor Dierenaangelegenheden \(rda.nl\)](#)

Hij had de voorkeur voor woensdagmiddag. Plannen jullie maandag een afspraak met hem?

Groet!

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@knmvd.nl>
Sent: Fri, 6 Aug 2021 16:13:44 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@knmvd.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@knmvd.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Impactsessie d.d. 3-8-2021 over het amendement dieren veehouderij organisaties

Dag 5.1.2.e

Dank voor uw bericht. Goed dat u ons nog meegeeft hoe u de impactsessie heeft ervaren. Ik sta u ook graag nog telefonisch te woord indien u dat wenst; het lukte niet u te pakken te krijgen, maar u kunt volgende week eventueel nog contact met ons opnemen (vanwege mijn vakantie zal dat met 5.1.2.e of 5.1.2.e zijn).

Per mail alvast: wij betreuren dat u de sessie niet als overwegend positief heeft ervaren. Het was voor ons juist een manier om tegelijk bij veel organisaties tegelijk inhoudelijke input te vragen om jullie vroegtijdig in het proces te betrekken. We hebben ook aangegeven in een later stadium nog nader met de verschillende organisaties afzonderlijk over het amendement in gesprek te gaan. Wij horen graag of u die behoefte heeft. Dan zullen we over enige tijd een afspraak met u maken. Volgende week zullen wij daar ook naar alle betrokken organisaties nog een mail over sturen.

Het staat buiten kijf dat wij de omgang met dit amendement op een zorgvuldige wijze – in overleg met de stakeholders – willen aanvielen. We doen dit volgens de route die door de minister in de Kamerbrief is geschetst, waarbij we alle relevante aspecten in ogenschouw nemen.

Verder dank ik u voor uw opmerkingen over de sessie; die gebruiken wij graag om latere sessies en het verdere proces te optimaliseren. We hopen uw organisatie binnenkort weer te spreken.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@knmvd.nl>
Verzonden: donderdag 5 augustus 2021 11:27
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@knmvd.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@pov.nl>; 5.1.2.e @pov.nl
Onderwerp: Impactsessie d.d. 3-8-2021 over het amendement dieren veehouderij organisaties

Geachte 5.1.2.e

Op 3 augustus jl. vond de impactsessie over het aangenomen amendement ten aanzien van het houden en huisvesten van dieren plaats. 5.1.2.e was namens de KNMvD daarbij aanwezig.

Er waren 23 vertegenwoordigers van verschillende organisaties aanwezig, die allemaal input wilden leveren. Uiteraard wilde iedereen zijn zegje doen, maar dit bleek, mede gezien de ervoor uitgetrokken tijd, niet altijd voldoende mogelijk. Bovendien was het niet altijd duidelijk welke mening, welk standpunt door welke organisatie uitgedragen werd, omdat alle opmerkingen anoniem bleven.

De gekozen manier van communiceren was nogal gebrekkig, waardoor ook niet iedereen aan het woord kwam. Het gebruikte Miro-programma (digitale Post-it) was voor velen nieuw en bleek niet de manier om op een professionele manier met elkaar te communiceren over een zo gecompliceerd en belangrijk onderwerp. Ons inziens is het dan ook onmogelijk om een gefundeerde en wetenschappelijke conclusie te trekken op basis van de digitale Post-it opmerkingen.

Daarnaast zijn wij van mening dat er te weinig tijd geweest is om ons goed voor te bereiden op de vragen en om de standpunten af te stemmen met de achterban. Wij staan daar niet alleen in; meerdere aanwezigen hebben dit tijdens de sessie ook kenbaar gemaakt.

Tot slot hebben wij het gevoel dat vertegenwoordigers met een kleine achterban (hobbyhouders, kinderboerderijen) door deze opzet een naar rato te grote inspraak hebben.

De gehouden sessie had kortom niet de inhoud en de opzet die wij van een professionele organisatie als het ministerie van LNV mogen verwachten. Wij bleven daardoor achter met een wat bittere nasmaak en willen u daar toch over informeren. Het gevoel heerst namelijk dat we, als professionals, door het ministerie niet voldoende serieus genomen worden en dat kan niet uw bedoeling geweest zijn.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde

T: 5.1.2.e
M: 5.1.2.e @knmvd.nl
W: www.knmvd.nl

Bezoekadres
De Molen 77
3995 AW Houten

Postadres
Postbus 421
3990 GE Houten

Disclaimer:

Hoewel de informatie in deze mail met zorgvuldigheid is samengesteld, geven wij geen garantie dat deze informatie juist en/of volkomen is en/of blijft. Wij zijn niet aansprakelijk voor eventuele schade of gederfde winst ontstaan als gevolg van het gebruik, het vertrouwen op, of acties ondernomen op basis van onze informatie. Dit e-mailbericht is alleen bestemd voor de geadresseerde(n). Verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. Indien u niet de geadresseerde(n) bent, wordt u vriendelijk verzocht de verzender hiervan op de hoogte te stellen en het bericht te verwijderen. In verband met de elektronische verzending kunnen aan de inhoud van dit bericht geen rechten worden ontleend.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@planet.nl>
Sent: Fri, 6 Aug 2021 16:29:32 +0100
To: "'info@kleindierned.nl'" <info@kleindierned.nl>
CC: "'5.1.2.e'" <info@5.1.2.e>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@planet.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: amendement sessie gezelschapsdieren

Beste 5.1.2.e

Dank voor je bericht. We zullen KleindierNed uitnodigen voor de sessie over de gezelschapsdieren. Die zal vermoedelijk plaatsvinden op 24 augustus. De aankondiging en uitnodigingen volgen komende week. Het aantal deelnemers zal dan kleiner zijn en waarschijnlijk zullen wij de sessie op een vergelijkbare wijze organiseren als de vorige, o.a. met behulp van Miro. De vragen zullen we tijdig sturen.

Wij zullen bij de voorbereiding en in de sessie zelf inderdaad de rol van de gezelschapsdieren en dit amendement zoveel mogelijk verduidelijken. Wij hebben daar de vorige keer ook al wat over gezegd. We snappen ook de onrust, maar tegelijkertijd is 100% helderheid nog niet te geven. Zoals de minister in de Kamerbrief heeft aangegeven bereiden wij een wetswijziging voor om de gezelschapsdieren niet onder de werking van de wetswijziging te laten vallen omdat de indieners van het amendement hebben aangegeven daar niet het oog op te hebben. Daar komen echter nog meerdere vragen bij kijken en het is nog niet zeker hoe de Tweede Kamer hier uiteindelijk tegenaan kijkt. Het is nu zaak om in ieder geval de gezelschapsdierenkant van dit amendement ook goed in beeld te hebben.

Indien je nog nadere vragen hebt weet je ons te vinden. Wanneer jullie er behoefte aan hebben na de impactsessie nog een keer uitgebreider met ons in gesprek te gaan is dat uiteraard mogelijk.

Met groeten, mede namens 5.1.2.e en 5.1.2.e en tot binnenkort,

5.1.2.e

5.1.2.e

Ps. Ik ben vanaf ma 9/8 met vakantie

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: info@kleindierned.nl <info@kleindierned.nl>
Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 14:34
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: '5.1.2.e' <info@5.1.2.e>; 5.1.2.e <5.1.2.e@planet.nl>
Onderwerp: amendement sessie gezelschapsdieren

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 6 Aug 2021 17:05:53 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: suggestie onderzoekers voor impactsessie 25/8

5.1.2.e (hem ook al aangekondigd)

5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e (mail 5.1.2.e)
5.1.2.e WUR |(mail 5.1.2.e)
5.1.2.e WUR 5.1.2.e
5.1.2.e
5.1.2.e WUR
5.1.2.e WUR
5.1.2.e UU
5.1.2.e UU
5.1.2.e WUR)
5.1.2.e WUR

Misschien aan 5.1.2.e/5.1.2.e nog suggesties vragen?

Als deze sessie op 25/8 teveel wordt kunnen we die ook nog een week later doen wellicht (als ik terug ben)
Jullie kunnen de aankondiging mail van de andere sessies gebruiken

Succes!

5.1.2.e
5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Fri, 6 Aug 2021 17:09:05 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
 <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Hoi 5.1.2.e

Heel veel dank hiervoor! We gaan de overzichten bestuderen en zullen ze niet verder verspreiden. Als we er vragen over hebben komen we bij je op de lijn.

Met groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 14:30
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Beste 5.1.2.e

Zoals vanochtend gezegd werken wij aan een overzicht per diercategorie van de belemmeringen van welzijn agv het houderijsysteem. Voor melkkoeien, varkens, vleeskuikens en leghennen hebben we nu concept overzichten opgesteld (tot nu toe m.n. gericht op huisvesting en minder op bijv. fokkerij, transport, slacht e.d.). Deze zijn gemaakt aan de hand van de belangrijkste behoeftes van deze dieren, zoals die in kaart zijn gebracht in de verschillende projecten rondom diergericht ontwerp die WUR in samenwerking met anderen heeft uitgevoerd (bijv. Houden van Hennen, Varkansen, Pluimvee met Smaak, Kracht van Koeien, etc.).

De methodiek van diergericht ontwerpen is sinds 2003 ontwikkeld door Wageningen Universiteit & research (WUR), in eerste instantie op verzoek van de Dierenbescherming. Later heeft WUR deze methodiek uitgebreid tot 'Reflexief Interactief Ontwerpen (RIO)', ook wel integraal duurzaam ontwerpen genoemd. Dat wil zeggen dat niet alleen naar de belangrijkste behoeften van het dier gekeken wordt, maar ook naar de belangrijkste behoeften van de boer en van de burger/consument en naar de belangrijkste punten voor het milieu. Voor diverse veehouderijsectoren zijn inmiddels volgens deze methodiek integraal duurzaam ontwerpessies gehouden. Voorbeelden van daadwerkelijk gebouwde diergericht ontworpen stallen zijn Kipster en Rondeel voor leghennen, de Windstreekstal voor vleeskuikens, de darterstal voor varkens en vrijloopstallen voor melkvee.

De overzichten geven inzicht in bestaande belemmeringen voor dierenwelzijn, en schetsen alternatieven. Dit zijn eerste versies dus gelieve deze niet verder te verspreiden. Als jullie er nog vragen over hebben beantwoorden we die natuurlijk graag.

Met vriendelijke groet,

5.12.e

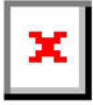
5.12.e

T 5.12.e

M 5.12.e

5.12.e

5.12.e@dierenbescherming.nl

**Dierenbescherming
Service Centrum**
Regulusweg 11
Postbus 85980, 2508 CR Den Haag
www.dierenbescherming.nl

Although the information in this mail is compiled with utmost care we don't guarantee it is right and complete. We are not liable for any damage or loss due to use or action based on this info. This message and any attachment(s) are confidential and may contain privileged information intended only for the use of the individual or company named above. If you are not the intended recipient, please email the sender and delete this message and any attachment (s) from your system.

Van: 5.12.e <5.12.e@minlnv.nl>

Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 14:11

Aan: '5.12.e' <5.12.e@dierencoalitie.nl>; '5.12.e' <5.12.e@aap.nl>;

'5.12.e' <5.12.e@eyesonanimals.com> <5.12.e@eyesonanimals.com>; '5.12.e' <5.12.e@AAP.NL>; '5.12.e'

'5.12.e' <5.12.e@varkensinnood.nl>; '5.12.e' <5.12.e@varkensinnood.nl> <5.12.e@varkensinnood.nl>; '5.12.e'

<5.12.e@dierenbescherming.nl>; '5.12.e' <5.12.e@dierenbescherming.nl>; '5.12.e' <5.12.e@wakkerdier.nl>

<5.12.e@wakkerdier.nl>; '5.12.e' <5.12.e@dier.nu>; '5.12.e' <5.12.e@hondenbescherming.nl>;

'5.12.e' <5.12.e@sophia-vereeniging.nl> <5.12.e@sophia-vereeniging.nl>

CC: 'info@caringvets.nl' <info@caringvets.nl>; 'info@caringfarmers.nl' <info@caringfarmers.nl>; 'info@houseofanimals.nl'

<info@houseofanimals.nl>; '5.12.e' <5.12.e@minlnv.nl>; '5.12.e'

<5.12.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Urgentie: Hoog

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>
Sent: Tue, 10 Aug 2021 07:31:08 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: gesprek amendement wet dieren

Beste 5.1.2.e

Ons past maandag 6 september het beste. Gelijk om 11 uur doen?

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: maandag 9 augustus 2021 10:43

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minInv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: gesprek amendement wet dieren

Beste 5.1.2.e

Prima, doen we dat. Een aantal data begin september:

- Woensdag 1 september, tussen 11 en 15u
- Maandag 6 september, van 11-12u
- Woensdag 8 september, tussen 11 en 15u

Ik hoor graag wat werkt. Bedankt alvast.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e@minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>

Verzonden: maandag 9 augustus 2021 10:36

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: gesprek amendement wet dieren

Beste 5.1.2.e

Dank voor je reactie. Wat ons betreft zou het gesprek ook na jouw vakantie plannen. Kunnen jullie met wat datumvoorstellen kunnen komen? Wij zijn redelijk flexibel nog in de eerste weken van september, donderrdagen en dinsdag 14 september uitgezonderd. Ik zou onze 5.1.2.e 5.1.2.e in ieder geval aan willen laten sluiten bij het gesprek.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: vrijdag 6 augustus 2021 17:33

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: gesprek amendement wet dieren

Beste 5.1.2.e

Dank voor je bericht. Uitstekend om binnenkort een gesprek te plannen. Wanneer zou dat voor jou schikken en welk bestuurslid wil je meenemen?

Zelf ben ik de komende drie weken met vakantie. We kunnen het gesprek kort daarna plannen of anders ergens de komende weken? Dan zal het met 5.1.2.e en 5.1.2.e zijn. We horen het graag.

Met groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

M 5.1.2.e
5.1.2.e@minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>

Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 11:17

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: gesprek amendement wet dieren

Beste 5.1.2.e

Vandaag heb ik namens Vee&Logistiek Nederland meegedaan aan de sessie over het amendement huisvesting van de Wet Dieren. Daar gaf jij aan het einde van de sessie aan dat als we behoefte hebben aan een gesprek dat dat mogelijk is. Ik zou daar graag gebruik van maken. Ik voorzie grote gevolgen voor onze sector, maar de voorbereiding - zoals door veel van mijn collega's van andere organisaties ook al opgemerkt - was zeer beperkt door de vakantieperiode. Gaandeweg de sessie realiseerde ik me dat gevolgen voor ons nog wel eens groter kunnen zijn dan daarvoor ingeschat. Daarnaast vrees ik onbekendheid met onze sector, ook als ik sommige opmerkingen van anderen op het miro-bord zie. Ik denk dat het van belang is de feiten te kennen en niet op emoties te acteren in deze, want daar hebben we dit amendement al aan te danken met alle gevolgen van dien. Dus graag een gesprek waar ik ook een bestuurslid bij mee kan nemen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

 5.1.2.e 5.1.2.e@vee-logistiek.nl

Benoordenhoutseweg 46-5, 2596 BC, Den Haag

T 070 - 219 30 00

E info@vee-logistiek.nl W vee-logistiek.nl

Disclaimer:

De informatie verzonden met dit e-mail bericht is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Gebruik van deze informatie door anderen dan de geadresseerde is verboden. Openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan. Hoewel bij de verzending van dit e-mail bericht de nodige zorgvuldigheid wordt betracht, is een juiste en volledige overdracht van dit e-mail bericht niet te garanderen.

Aan dit e-mail bericht en/of mee verzonden bestanden kunnen geen rechten worden ontleend. Vee&Logistiek Nederland sluit elke verantwoordelijkheid uit voor directe of indirecte schade voortkomende uit het gebruik van (de inhoud van) dit e-mail bericht.

The information dispatched by this e-mail message is exclusively intended for the addressee. The use of this information by others than the addressee is forbidden. Publication, multiplication and/or spread of this information to third parties will not be allowed. Though due care has been exercised with the dispatch of this e-mail message, a correct and full transfer of this e-mail message cannot be guaranteed. No rights can be derived from this e-mail message and/or files attached to this e-mail message. Vee&Logistiek Nederland excludes any liability whatsoever for any direct or consequential loss arising from the use, or reliance on, of this e-mail or its contents.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 10 Aug 2021 10:06:47 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: FW: Notitie ter voorbereiding van brainstorm over wetswijziging ivm amendement redelijk doel
Attachments: Notitie wijziging Wet dieren ivm amendement redelijk doel.docx

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 5 augustus 2021 09:54
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Notitie ter voorbereiding van brainstorm over wetswijziging ivm amendement redelijk doel

Hoi collega's,

Aanstaande dinsdag spreken we elkaar over een wijziging van de Wet dieren ivm het amendement redelijk doel. Ter voorbereiding op de brainstorm hebben 5.1.2.e en ik alvast een aantal punten op papier gezet die van belang zijn om tot een wetswijziging met toelichting te komen (zie bijlage). Het lijkt ons handig om dinsdag door de notitie te lopen en met elkaar van gedachten te wisselen over met name de onderbouwing voor het uitzonderen van gezelschapsdieren.

Tot dinsdag!

Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e (5.1.2.e)
5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Bezuidenhoutseweg 73 | 2595 EC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M 5.1.2.e
E 5.1.2.e [@minezk.nl](mailto:5.1.2.e@minezk.nl)
.....

Notitie wijziging Wet dieren i.v.m. amendement redelijk doel

I. Aanleiding en doel

M heeft toegezegd dat ze een wijziging van de Wet dieren (Wd) zal voorbereiden om gezelschapsdieren uit te zonderen van het 'redelijk doel'-amendement. Dit betekent dat artikel 2.1 Wd gewijzigd moet worden en dat in de memorie van toelichting deze uitzondering toegelicht en gerechtvaardigd moet worden.

Artikel 2.1 Wd luidt:

"Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen. Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (onderstreept is het amendement)

Het is op dit moment onduidelijk waarom gezelschapsdieren worden uitgezonderd. De onderbouwing ervan is van belang om in elk geval inzichtelijk te krijgen of:

- van de huidige definitie van gezelschapsdieren in het Besluit houders van dieren (Bhd) kan worden uitgegaan of dat we het over gezelschapsdieren in bredere zin hebben;
- er al dan niet een onderscheid in houders moet worden gemaakt;
- de uitzondering van gezelschapsdieren valt te rechtvaardigen in het licht van het amendement en het gelijkheidsbeginsel;

Dat vraagt intern om:

- II. een beleidsmatige onderbouwing voor het uitzonderen van gezelschapsdieren;
- III. juridisch kader voor gezelschapsdieren en houders van gezelschapsdieren en bijbehorende vervolgvragen;
- IV. wetstechnische opties voor het uitzonderen van gezelschapsdieren.

II. Beleidsmatige onderbouwing voor het uitzonderen van gezelschapsdieren (DAD)

Te beantwoorden vragen:

- Wat is beoogd met het "uitzonderen" van gezelschapsdieren / wat zou beleidsmatig wenselijk zijn?
- Kan worden geduid wat kan worden verstaan onder het redelijk doel van 'een bepaalde wijze van huisvesting' en dan met name in relatie tot gezelschapsdieren?
- Hoe kan een uitzondering van gezelschapsdieren worden gerechtvaardigd in het licht van het doel van het 'redelijk-doel'-amendement?

III. Juridisch kader gezelschapsdieren en houders van (gezelschaps)dieren en bijbehorende vervolgvragen (WJZ en DAD)

IIIA. Gezelschapsdieren

Gezelschapsdier is in artikel 1.1 Bhd nu als volgt gedefinieerd:

"zoogdier, vogel, vis, reptiel of amfibie, kennelijk bestemd om te houden voor liefhebberij of gezelschap, met uitzondering van een dier dat behoort tot een in bijlage II bij dit besluit opgenomen diersoort of diercategorie, niet zijnde konijn, bruine rat, tamme muis, cavia, goudhamster en gerbil;"

Dit is als zodanig ook al een lastige definitie, vanwege de loop van uitzonderingen. Een dier is een gezelschapsdier als het voor de liefhebberij wordt gehouden, tenzij het dier op de productiedierenlijst staat. Maar als het een konijn, bruine rat, tamme muis, cavia, goudhamster of gerbil is, is dan toch weer sprake van een gezelschapsdier.

De vraag is of het verstandig is om deze term binnen te trekken. Vooral vanwege de verwijzing naar de productiedierenlijst. Het is een wat ingewikkelde definitie.

Daarnaast is de vraag of deze definitie kan volstaan of dat met de wetswijziging een grotere groep dieren wordt beoogd dan nu onder definitie van 'gezelschapsdieren' in het Bhd valt.

Vervolg vragen DAD:

- ➔ Hoe kijkt DAD aan tegen definitie van gezelschapsdieren en de daarin gemaakte link met productiedierenlijst en gemaakte uitzonderingen?
- ➔ Hoe verhoudt dit zich ook tot de nog lopende discussie over gezelschapsdieren?

IIIB. Houders van (gezelschaps)dieren

Uitgangspunt in het Bhd is dat mensen die een of meerdere dieren houden primair verantwoordelijk zijn voor het welzijn en de gezondheid van deze dieren, ongeacht of ze de dieren voor gezelschap, hobby of beroepsmatig (voor de productie van dierlijke producten of anderszins voor commerciële doeleinden) houden.

In het bhd geldt voor hobbyhouders in beginsel hetzelfde als voor particuliere houders. Althans, in het Bhvd wordt niets gezegd over hobbyhouders. Bedrijfsmatige activiteiten worden wel expliciet onderscheiden in het Bhd.

In de toelichting van het Bhd wordt opgemerkt dat, indien relevant, onderscheid kan worden gemaakt tussen landbouwhuisdieren die voor de productie van dierlijke producten worden gehouden, landbouwhuisdieren die niet met het oog op commerciële doeleinden, maar voor de hobby worden gehouden en gezelschapsdieren die eveneens al dan niet met het oog op commerciële belangen worden gehouden.

Nu er dus een onderscheid kan worden gemaakt tussen bedrijfsmatige en niet-bedrijfsmatige activiteiten en dat een dergelijk onderscheid ook ten aanzien van het houden van gezelschapsdieren kan worden gemaakt, is de vraag of de wetswijziging enkel op bepaalde houders betrekking moet hebben. En of een dergelijk onderscheid wenselijk is en te rechtvaardigen valt. Dat hangt weer samen met het doel en onderbouwing van de uitzondering voor gezelschapsdieren.

Als bijvoorbeeld de aanname is geweest dat houders van gezelschapsdieren een grotere betrokkenheid bij de gezondheid en het welzijn van hun dieren hebben dan bedrijfsmatige houders, dan is het niet per se logisch dat enkel hobbymatig gehouden gezelschapsdieren (in de zin van het Bhd) worden uitgezonderd en bijvoorbeeld niet ook landbouwhuisdieren voor hobbymatig gebruik. Dat laatste betekent overigens ook dat landbouwhuisdieren worden binnengesloten. Onderdelen IIIA en IIIB hangen dus nauw met elkaar samen.

Vervolg vragen DAD

- ➔ Wat is wenselijk ten aanzien van een onderscheid in particulieren, hobbyhouders, bedrijfsmatige houders?

IV. Wetstechnische opties (WJZ)

Op basis van het voorgaande zijn er vier wetstechnische opties die het mogelijk maken om gezelschapsdieren uit te zonderen:

1. Bepalen: "De tweede zin van artikel 2.1, eerste lid, is niet van toepassing op gezelschapsdieren"
2. Invoegen na "dieren": "niet zijnde gezelschapsdieren"
3. Toevoegen: ", tenzij het dier kennelijk uitsluitend wordt gehouden voor de liefhebberij of ten behoeve van gezelschap"
4. Bepalen: "De tweede zin van artikel 2.1, eerste lid, is niet van toepassing op [pm diersoorten: bijvoorbeeld gezelschapsdieren en landbouwhuisdieren voor hobbymatig gebruik]."

Opties 1 en 2 gaan uit van 'gezelschapsdieren' in de zin van het Bhd en hebben dan automatisch betrekking op de in de definitie in artikel 1.1 Bhd opgesomde diersoorten die kennelijk voor de liefhebberij of ten behoeve van gezelschap (lees: hobbymatig) worden gehouden. Optie 2 is tekstueel duidelijker dan optie 1, omdat in optie 2 gelijk duidelijk wordt dat de zinsnede van het amendement, waarmee expliciet wordt gemaakt wat in ieder geval niet onder redelijk doel wordt begrepen, dan niet ziet op gezelschapsdieren.

Optie 3 maakt geen link met de term 'gezelschapsdieren' en daarmee ook niet met de definitie in artikel 1.1 Bhd. Hierdoor heeft optie 3 betrekking op alle dieren die hobbymatig worden gehouden en wordt dus uitgegaan van 'gezelschapsdieren' in brede zin.

Optie 4 biedt de mogelijkheid om specifieke diersoorten uit te zonderen, al dan niet gehouden voor hobbymatig gebruik. Het verschil tussen opties 3 en 4 is dat optie 3 betrekking heeft op alle dieren die hobbymatig worden gehouden en dat optie 4 de diersoorten en eventueel houders clauseert.

om even de organisaties scherp te hebben die aanwezig waren (ik zie dat naast de sector/ketenorganisaties ook de belangenbehartigers van de dierenartsen aanwezig waren). In dat kader ook nog even de vraag: ik begreep dat er nog een paar sessies komen (oa met wetenschappers?), heb je daar misschien iets meer info over (wanneer, wie enz)?

In de cc van deze mail heb ik ook 5.1.2.e en 5.1.2.e meegenomen vanwege hun contacten met V&LN en COV en 5.1.2.e vanwege de link met diergezondheid.

Verder eens met de suggesties van 5.1.2.e en aanvullend: de derde alinea van je mail aan de sectoren vind ik wat lastig leesbaar. Het lijkt iig deels een herhaling van de eerste zin. En wellicht de opening geven dat ze ook organisaties mogen aandragen die ze misten in de sessies en die ook graag input willen leveren (ik denk bv aan organisaties die gelinked zijn aan de genodigde organisaties: DZK, Platform melkgeitenhouderij, ea)

Tot slot: vanwege de enorme link met mijn dossiers (DW primaire bedrijf alle LHD (muv de varkens)) zou ik graag iig in cc naar LTO, NAJK, Avined, Bionext, NZO worden meegenomen. 5.1.2.e graag meenemen in de cc naar de POV. Dan kan ik daar waar mogelijk kijken of ik (al dan niet samen met een ketenmanager bv) kan aanhaken.

Mvg

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: maandag 9 augustus 2021 20:39

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Terugkoppeling impactsessie veehouderij-organisaties & mail aan contactpersonen

Hoi 5.1.2.e

Dankjewel voor de uitgebreide terugkoppeling! Fijn!

Goed ook dat partijen e.e.a. met jullie hebben kunnen delen en dat jullie ook open staan voor meer persoonlijke gesprekken. Voor de zuivelpartijen wordt ik graag samen met 5.1.2.e in de CC meegenomen. Dan kunnen wij ook daar waar mogelijk kijken of we (of 1 van ons) kunnen aanhaken.

Ik heb hieronder een paar suggesties gedaan voor de mailtekst. Op mij komt de mail nog een beetje over als "we staan ervoor open om een extra service aan u te verlenen". Misschien kan het iets opener/informeler geformuleerd worden? Als toevoeging aan de mail richting de veehouderijsectoren zou ik nog iets zeggen over dat het ingewikkelde materie is en dat hun input zeer waardevol is en jullie die inbreng zo goed mogelijk zullen verwerken. Daarnaast kan je ook nog iets vragen, of je bij hen terug mag komen op de lijn als jullie zelf nog aanvullende vragen hebben?

Op een later moment zal ik de bijlagen nog lezen. Veel succes!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

.....
Directie DAD (Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn)

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl

www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: maandag 9 augustus 2021 17:23

[illegible]

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Terugkoppeling impactsessie veehouderij-organisaties & mail aan contactpersonen

Dag collega's,

We hebben de meesten van jullie onlangs bijgepraat over het amendement huisvesting waar wij als projectteam mee bezig zijn. Een aantal van jullie is ook al bij een impactsessie geweest die wij gehouden hebben met behulp van Miro. Voor wie nog niet geweest is: de derde en laatste sessie is op 17 augustus (zie Outlook-uitnodiging).

Vorige week dinsdag hebben wij een impactsessie met de veehouderij-organisaties gehouden (LTO, NAJK, POV, Avined, Bionext, NZO, Vee&Logistiek, SRP, CPD, KNMVD, vSKBN, KleindierNed, VanDrie Group, Kiwa; COV had zich afgemeld). In deze mail geven we jullie een korte terugkoppeling van die sessie, zodat jullie op de hoogte zijn in geval van vragen.

- De sessie is in zijn algemeenheid prima verlopen. We hebben veel en nuttige input gekregen.
- Belangrijkste elementen van hun input: 1) ze zien veel bezwaren in het amendement, 2) ze geven aan dat veel benadelingen van dieren plaatsvinden om dierenwelzijn te waarborgen, verwondingen te voorkomen, identificatie en veiligheid te waarborgen, 3) dat geen enkele houderij meer voldoet onder het amendement, dat stallen rigoureus gewijzigd moeten worden en/of dat dieren alleen nog buiten gehouden kunnen worden, 4) dat ook rekening moet worden gehouden met klimaat en milieu, antibioticagebruik, risico's van uitloop etc., 5) dat e.e.a. risico oplevert voor de concurrentiepositie voor boeren/NL, verdienmodel, level playing field EU. Zie ook de bijlage voor de volledige opgehaalde input uit de sessie (is nog geen samenvatting of verwerkte versie).
- Ze vragen zich af hoe dit amendement zich verhoudt tot bestaande sectorafspraken.
- Ze vinden het onterecht dat gezelschapsdieren worden uitgezonderd.
- Ze zien natuurlijk gedrag en dierenwelzijn als twee verschillende zaken. Meer natuurlijk gedrag betekent niet altijd beter dierenwelzijn.
- Men vreest dat het amendement lopende ontwikkelingen in de wielen rijdt. Het beeld is dat de politiek wil dat ze stoppen met dieren houden.
- Niet iedereen had het gevoel dat ze hun input goed kwijt konden in de opzet van de sessie (gebruik van Miro, weinig mondeling gesprek).

Mede gezien het bovenstaande willen we de organisaties nog onderstaande mail sturen. We sturen die naar de organisaties afzonderlijk, met waar nodig de betreffende ketenadviseurs/LNV'ers in de cc. Mocht je nog suggesties hebben voor de mail, of willen aangeven bij welke organisaties je in CC wilt staan, dan horen we het graag. Ik wil de mail graag **uiterlijk woensdag** versturen.

We hebben in de sessie verder toegezegd dat de impactsessie een startpunt was, geen eindpunt, en dat we in het vervolg van het proces omtrent het amendement weer bij hen terug komen. We schakelen hier ook graag over met jullie de komende tijd.

Eind augustus nodigen we jullie ook uit om dieper door te praten over de juridische analyse, de impactanalyse en met name ook de scenario's richting TK/formatie over hoe verder om te gaan met het amendement.

Bij vragen hoor ik het graag!

Hartelijke groet,
ook namens 5.1.2.e en 5.1.2.e

5.1.2.e

MAIL AAN VEEHOUDERIJ-ORGANISATIES

Beste X,

Nogmaals bedankt voor je aanwezigheid **en inbreng** bij de impactsessie over het amendement op de Wet dieren van vorige week dinsdag, 3 augustus. Het centrale doel van de sessie was om het net op te halen: wat is, in jullie inschatting, de impact van het amendement op de dierhouderij? Via het digitale bord hebben we veel waardevolle input gekregen, die we meenemen in de impactanalyse.

Tegelijkertijd gaven verschillende partijen tijdens de sessie aan graag ook in een vrijere vorm, en in een meer persoonlijke uitwisseling, hun gedachten te willen delen. We maken daar graag gelegenheid voor, en nodigen jullie uit op een van de volgende twee manieren je input te delen of vragen te stellen. Een eerste optie is om een gesprek in te plannen, zoals benoemd in de sessie. Neem gerust contact met ons op als je graag van die gelegenheid gebruik maakt. Vakanties in ogenschouw nemende zullen we daar een geschikt moment voor zoeken. Een tweede optie is om in schriftelijke vorm jullie inschattingen met ons te delen. ~~De vorm is daarbij vrij; brieven, visiestukken of puntsgewijze lijstjes zijn allemaal welkom.~~ Mocht je niet iets willen meegeven, maar juist vragen hebben aan ons, ~~dan proberen we die natuurlijk ook graag te beantwoorden,~~ mondeling dan wel schriftelijk, **stel deze dan gerust**.

De minister heeft in haar brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat er dilemma's weggkomen achter dit amendement, die vragen om nadere politieke keuzes. Op dit moment zijn we met name bezig deze dilemma's in beeld te brengen. Jullie kennis van de praktijk helpt hierbij. We betrekken die dan ook graag verder bij ons proces. Zo komen wij op de meest gedegen wijze tot handelingsperspectieven voor de Tweede Kamer hoe verder met dit amendement om te gaan.

Graag tot snel,
met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl" <Info@SectorraadPaarden.nl>
Sent: Tue, 10 Aug 2021 17:05:42 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Impactsessie amendement dieren

Geachte 5.1.2.e

Graag maakt de SRP gebruik van het aanbod een telefonische afspraak te plannen om de input van de SRP te geven danwel toe te lichten. Kunt u drie of vier momenten doorgeven waarop een afspraak gepland kan worden deze week of volgende week?

Alvast hartelijk dank.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e Sectorraad Paarden
5.1.2.e

info@sectorraadpaarden.nl
www.sectorraadpaarden.nl
www.paardenwelzijnscheck.nl

Bezoekadres: De Beek 125, 3852 PL Ermelo

Postadres: Postbus 3040, 3850 CA Ermelo

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e @minInv.nl]

Verzonden: maandag 2 augustus 2021 18:16

Aan: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl

Onderwerp: RE: Impactsessie amendement dieren

Dag 5.1.2.e geen zorgen. De impact kan morgen gegeven worden tijdens de sessie, maar erna kan ook nog. Heb je de Teams link doorgestuurd gekregen? En een Miro account aangemaakt?

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl <Info@SectorraadPaarden.nl>

Verzonden: maandag 2 augustus 2021 16:59

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: Impactsessie amendement dieren

Geachte 5.1.2.e

De SRP heeft het verzoek gekregen om morgen bij de impactsessie amendement dieren aanwezig te zijn. Hierbij bericht ik u dat 5.1.2.e van de Sectorraad Paarden zal aansluiten.

De toegezonden vragen zullen aan de werkgroep gezondheid en taskforce welzijn gezonden worden met het verzoek tot input.

Kunt u aangeven wanneer de input uiterlijk binnen moet zijn?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e Sectorraad Paarden

5.1.2.e

info@sectorraadpaarden.nl

www.sectorraadpaarden.nl

www.paardenwelzijnscheck.nl

Bezoekadres: De Beek 125, 3852 PL Ermelo

Postadres: Postbus 3040, 3850 CA Ermelo

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Tue, 10 Aug 2021 20:42:40 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@dibevo.nl>; "info@huisdieren.nu" <info@huisdieren.nu>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@stichtingherpetofauna.com>; "info@our-EARTH.eu" <info@our-EARTH.eu>; "info@nvddierentuinen.nl" <info@nvddierentuinen.nl>; "info@tropicalzoo.nl" <info@tropicalzoo.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@raadvanbeheer.NL>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@knmvd.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@knmvd.nl>; "info@nfdo.nl" <info@nfdo.nl>; "info@kleindierned.nl" <info@kleindierned.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie Wet dieren LNV, 24 augustus
Attachments: Vragen impactsessie 24-8.pdf, AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf
Categories: Categorie Rood

Beste allemaal,

Zoals jullie ongetwijfeld weten, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd. Met sommigen van jullie hebben we hier ook al contact over gehad.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023.

Impactanalyse

Zoals jullie in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. kunnen lezen, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De brief meldt o.a. dat een wetswijziging wordt voorbereid om gezelschapsdieren van de werking van het amendement uit te zonderen. Het hangt uiteindelijk van de Tweede Kamer en/of het (nieuwe) kabinet af hoe zo'n wetswijziging eruit ziet, en of die er komt. Vooralsnog nemen we daarom de gezelschapsdieren mee in de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** met zoveel mogelijk betrokken stakeholders om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met organisaties die de houders van (gezelschaps)dieren vertegenwoordigen.

Graag nodigen we jullie uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op dinsdag 24 augustus van 9:30-11u via MS Teams**. Het doel van de sessie is om het net op te halen: wat is, in jullie inschatting, de te verwachten impact van dit amendement? De sessie is bedoeld om met veel deskundige organisaties tegelijk inhoudelijke input op te halen, omdat jullie natuurlijk de praktijk heel goed kennen. We maken daarbij gebruik van het digitale platform Miro. Op Miro zullen we een aantal vragen bij langs lopen. De huidige versie van de vragen voegen we bij, alvast ter informatie. De vragen kunnen nog enigszins veranderen; we proberen evaluaties van eerdere sessies daar in te verwerken.

Er zal tijdens de sessie beperkt ruimte zijn voor mondeling gesprek en discussie over de aangedragen input en suggesties. Wie ook graag op een meer persoonlijke manier met ons in gesprek gaat, is welkom om dit aan te geven.

We zouden het fijn vinden als jullie organisaties een of meerdere deelnemers kunnen afvaardigen voor de bijeenkomst. Hopelijk hebben we al zo veel mogelijk de goede geadresseerden en mailadressen meegenomen in deze mail, maar als er iemand anders/extra moet aanhaken (vanwege inhoudelijke betrokkenheid of bijv. vakantie), dan horen wij dat graag.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag (lieft niet reply-all).

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
5.1.2.e (5.1.2.e)
5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 11 Aug 2021 15:48:59 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE:

Haha, helemaal prima hoor. Het kan ook zeker geen kwaad om bij wijze van spreken de worst case even goed neer te zetten. Want we weten gewoonweg ook niet hoe dit amendement geïnterpreteerd zal gaan worden in de verschillende concrete situaties. Dus die bredere interpretatie is ook helemaal niet uitgesloten.

En denk ook wel dat het goed is om aan politiek mee te geven "dit zou mogelijk de impact kunnen zijn. Of dat ook zo is, is onduidelijk. Willen jullie die impact hoe dan ook niet, dan zal ik moeten gaan repareren om die duidelijkheid alsnog te creëren."

We keep in touch

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: woensdag 11 augustus 2021 16:44
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE:

Thanks! Neem ik mee. Ik begin altijd bij de meest radicale versie van een redenering, die dan meestal daarna genuanceerd wordt door extra overwegingen. Dat zal hiermee ook gebeuren, ga ik vanuit. :-) Vandaar mijn disclaimers aan de telefoon, haha.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 11 augustus 2021 16:42
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE:

Ha

Heb jouw tekst even bekeken. Het wekt bij mij de indruk dat we vooral schetsen dat amendement eigenlijk hele praktijk van houden op z'n kop zet. En we e.e.a. erg breed interpreteren. Dat vind ik wel een risico.

Deze brede interpretatie is misschien uit oogpunt van dierenwelzijn wel te begrijpen, maar ik denk dat vooral voor de NVWA in de praktijk dit echt veel gedoe op kan leveren. Juridisch hou ik ook veel meer slagen om de arm. En die slagen om de arm worden met deze passage toch weer nader ingescherpt. In zoverre gaan de passages ook verder dan wat ik concludeer in de juridische analyse, voor mijn gevoel.

Als dit de conclusie vanwege beleidsmatige analyse is, dan is dat zo hoor. Maar we moeten ons wel bewust zijn dat een bredere interpretatie dan juridisch strikt genomen nodig is, ons bij toekomstige uitwerking en handhaving wel in de weg kan zitten.

Denk dat er nog genoeg te bediscussieren is over de interpretatie van het amendement en de impact daarvan.

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: woensdag 11 augustus 2021 14:28
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE:

Dit document analyseert niet alle mogelijke voorbeelden op deze wijze. Wel is de inschatting dat een soortgelijke redenering voor veel van de geïnterpreteerde benadelingen op zal gaan. Dit zou dan ook kunnen betekenen dat, als 'kunnen houden in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting' voorkomt in de trap van doelen waarvoor een bepaalde benadeling gepleegd wordt, deze benadeling daardoor verboden wordt. Dit laat onverlet dat het nog steeds mogelijk is dat een benadeling dient om te kunnen houden of huisvesten en *bovendien* voor een of meerdere anderen doelen die niet voorkomen in dezelfde getrapte doelenset waarin ook kunnen houden in een houderijsysteem of wijze van huisvesten voorkomt, en die bovendien redelijk zijn, én zodanig zijn dat je kunt stellen dat er geen sprake meer is van overschrijding van hetgeen toelaatbaar is om dat doel te bereiken. Vooralsnog lijkt dit echter vooral een theoretische mogelijkheid; in de analyse zijn dergelijke redelijke doelen niet naar voren gekomen.

5.1.2.e ik ken de rest van de tekst natuurlijk niet. Maar dit wekt de indruk dat bestaande praktijk en bestaande regels toch al snel in strijd komen omdat ze geen ander doel dan huisvesting dienen. Klopt dat? Dat is wel heftig.

Sterker nog, gegeven de brede formulering van het amendement, waarin gesproken wordt over 'kunnen houden in een bepaald houderijsysteem', rijst de vraag of dierhouderij überhaupt verenigbaar is met het amendement. Hiervoor is een definitie nodig van de term 'houderijsysteem'. De toelichting van het amendement stelt dat het door het amendement na 2022 niet langer is toegestaan "het dier te benadelen met als doel om het dier op een bepaalde manier te kunnen huisvesten". Hier wordt dus slechts verwezen naar *huisvesting*, en niet naar het *houderijsysteem*. Het is de vraag in hoeverre deze twee termen met elkaar overlappen. Het type huisvesting is een belangrijk onderdeel van het houderijsysteem, maar het laatste kan breder zijn dan het eerste. Zo loopt een kalf veel risico op ziekte doordat kalveren vaak op een kwetsbare leeftijd verplaatst worden naar kalververzamelcentra. Hoewel dit probleem deels komt door huisvesting – het houden van kalveren van veel verschillende bedrijven op één locatie – heeft het te maken met de gehele inrichting van de keten, en dus het houderijsysteem. Degene die de kalveren houdt op het kalververzamelcentrum zou de benadeling niet kunnen oplossen door de stal te verbeteren. In plaats daarvan is een aanpassing van de gehele keten noodzakelijk, en dus van het houderijsysteem. Zo zouden meer voorbeelden gegeven kunnen worden.

5.1.2.e ik zou met een passage als deze toch voorzichtig zijn. En het bij voorkeur houden bij hetgeen ik juridisch heb geanalyseerd. Nu lijkt dit weer een iets andere, meer aangescherpte invulling te zijn.

Het is dus aannemelijk (5.1.2.e of "het is niet uitgesloten dat?") dat de impact van het amendement breder is dan alleen op huisvesting, doordat ook verwezen wordt naar 'houderijsysteem'. Tegelijkertijd is er ook geen reden om te denken dat de wetgever bedoeld heeft het houden van dieren in zijn geheel te verbieden, zelfs al zou beredeneerd worden dat een dier automatisch benadeeld wordt zodra het gehouden wordt. Hier is in de toelichting geen sprake van. Dit suggereert dat de wetgever van mening is dat er houderijsystemen en wijzen van huisvesting zijn waarin het dier geen schade en letsel ondervindt, en niet benadeeld wordt in de gezondheid en het welzijn.

De volgende vraag is wat voor systemen dit dan zijn. Hiervoor is een adequaat kader nodig om te bepalen wanneer er geen sprake is van dergelijke benadeling. Hiervoor zou een rechter zich bijvoorbeeld kunnen beroepen op de vijf vrijheden van de Farm Animal Welfare Council^[1]:

- Dieren zijn vrij van honger en dorst. Ze hebben gemakkelijk toegang tot vers water en een adequaat rantsoen.
- Dieren zijn vrij van ongemak. Ze hebben een geschikte leefomgeving inclusief onderdak en een comfortabele rustplaats.
- Dieren zijn vrij van pijn, verwonding en ziekte. Er is sprake van preventie en een snelle diagnose en behandeling.
- Dieren zijn vrij van angst en stress. Er is zorg voor voorwaarden en behandelingen die geestelijk lijden voorkomen.
- Dieren zijn vrij om normaal gedrag te vertonen. Ze hebben voldoende ruimte, goede voorzieningen en gezelschap van soortgenoten.

De vijf vrijheden stellen een hoge standaard, maar gaan niet zo ver dat dieren de vrijheid moeten hebben om een leven te leiden zoals zij in het wild zouden doen. Het amendement impliceert dus, uitgaande van een dergelijk kader, niet dat dierhouderij niet meer mogelijk is.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: woensdag 11 augustus 2021 14:25

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp:

<https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-landbouw-natuur-en-voedselkwaliteit/documenten/kamerstukken/2020/11/18/kamerbrief-evaluatie-wet-dieren>

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl

[1] [FAWC \(Engels\)](#), [Dierenwelzijnsweb \(Nederlands\)](#)

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@uu.nl>
Sent: Thu, 12 Aug 2021 10:32:49 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: T.b.v. gesprek donderdag

Beste 5.1.2.e

Het mailadres van 5.1.2.e (RDA 5.1.2.e) is 5.1.2.e@minlnv.nl

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e | 5.1.2.e | 5.1.2.e | 5.1.2.e | Universiteit Utrecht | [Diergeneeskunde](#) | 5.1.2.e
 5.1.2.e | Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht | kamer 5.1.2.e | Postbus 80163, 3508 TD Utrecht | 5.1.2.e
 5.1.2.e@uu.nl | 5.1.2.e | Follow us @ | [Instagram](#) | [Facebook](#) | [Twitter](#) | 5.1.2.e | [LinkedIn](#)

5.1.2.e |

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: dinsdag 10 augustus 2021 10:55
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@uu.nl>
Subject: T.b.v. gesprek donderdag

Dag 5.1.2.e

Donderdag spreken we elkaar, waarvoor dank. Ter context bij het gesprek even deze mail. In juni zijn twee moties aangenomen die de minister oproepen deskundigen te betrekken om het amendement te duiden/in te vullen. Het gaat om deze twee moties:

- <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021Z10416&did=2021D22783> (Vestering PvdD, diergedragsdeskundigen betrekken)
- <https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2021Z10426&did=2021D22804> (Van der Plas BBB, natuurlijk gedrag gedomesticeerde dieren)

De [wet](#) zelf stelt in artikel 2.1: "Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen."

Het [amendement](#) voegt toe: "Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting."

Vanwege deze formulering zijn wij, onafhankelijk van wat ons in de moties gevraagd is, ook geïnteresseerd om te weten wanneer er sprake van is dat bij een dier pijn of letsel wordt veroorzaakt, of de gezondheid of het welzijn van het dier wordt benadeeld. Dergelijke benadelingen, voor zover die plaatsvinden om te kunnen houden of huisvesten en niet voor een ander doel dat ook nog eens een redelijk doel is, zouden dan namelijk verboden worden door de wet. Om de impact van de wet te kunnen bepalen, is het dus belangrijk om te weten wat er onder deze bepaling verstaan kan worden.

Om die impact in beeld te krijgen, zijn we nu bezig met een serie sessies, zowel intern LNV als met stakeholders en NGO's, om op te halen wat de ingeschatte impact is. Naast deze sessies, en om invulling te geven aan de moties, zijn we echter ook van plan een (kortlopend) onderzoek uit te vragen. Hoe we er nu over denken gaat het dan niet om nieuw onderzoek, maar om het maken van een overzichtsstudie van relevante kennis en kaders uit bestaand onderzoek. Het zou fijn zijn als we donderdag even zouden kunnen sparren over een geschikte manier om dit aan te vliegen.

Mocht je voorafgaand aan ons gesprek nog vragen hebben, dan hoor ik het graag!

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.
The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 12 Aug 2021 14:09:17 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Genodigden impactsessie wetenschappers/experts: suggesties?

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: donderdag 12 augustus 2021 14:59

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Terugkoppeling impactsessie veehouderij-organisaties & mail aan contactpersonen

Hallo 5.1.2.e

Ik heb er zo wel een paar (maar daar staan er misschien al op ☺): 5.1.2.e
(allemaal WUR), 5.1.2.e (beide UU), 5.1.2.e (GD)... ik denk nog even verder na over evt aanvullingen.

Mvg

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 10 augustus 2021 10:33

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Genodigden impactsessie wetenschappers/experts: suggesties?

5.1.2.e lijkt me een hele goede hiervoor!

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 10 augustus 2021 09:16

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: Re: Genodigden impactsessie wetenschappers/experts: suggesties?

Hoi

5.1.2.e is inderdaad degene die dat boek schreef en paar keer met minister heeft gesproken over hoe om te gaan met polarisatie. Met hem hebben we ook de dialoogtafels georganiseerd

Als het gaat om sectordeskundig zou je kunnen denken aan

5.1.2.e (is konijnen)

5.1.2.e (vleeskuikens)

5.1.2.e (paarden en lector mens dier relaties bij Aeres Hogeschool)

Varkens zou je 5.1.2.e kunnen vragen wie dat nu is

Je kunt 5.1.2.e ook vragen om mee te denken voor namen

Zou ook interessant zijn om mensen uit te nodigen die destijds rio trajecten begeleiden .. meer systeemdenkers, 5.1.2.e

Groet

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Op 10 aug. 2021 om 09:05 heeft 5.1.2.e (5.1.2.e) <5.1.2.e@minInv.nl> het volgende geschreven:

Hoi 5.1.2.e

Het lijkt me al een mooie lijst, maar je zou hem nog kunnen aanvullen met

- 5.1.2.e WUR, 5.1.2.e - WUR (zit er tenminste nog een vrouw bij 😊)

Verder ken ik nog wel wat wetenschappers uit de ethiek, maar ik weet niet of je die zoekt. Volgens mij zei je dat je vooral gedragswetenschappers zoekt. Dan zou je ook bij WUR een sectordeskundige kunnen kiezen uit de hoek van de varkens, melkvee en pluimvee.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: maandag 9 augustus 2021 15:31

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Genodigden impactsessie wetenschappers/experts: suggesties?

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Voor de impactsessie over het amendement huisvesting op de Wet dieren die we met wetenschappers willen houden, zitten we te denken aan onderstaand lijstje genodigden. Omdat jullie ons eerder suggesties aan de hand hebben gedaan, waren we benieuwd wat jullie van deze lijst vinden. Zou dit een goede groep zijn? Suggesties welkom! Liefst uiterlijk woensdag.

Dank & hartelijke groet,

mede namens 5.1.2.e en 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e Ik wilde deze mail ook nog aan een paar andere collega's sturen, maar zij waren met vakantie. Als jullie nog collega's weten die mogelijk goede tips hebben, dan houd ik me ook aanbevolen.

5.1.2.e (al contact mee gehad)

5.1.2.e UU (suggestie 5.1.2.e)

5.1.2.e CenSAS/UU

5.1.2.e WUR (mail 5.1.2.e)

5.1.2.e WUR (mail 5.1.2.e)

5.1.2.e WUR/VHL (varkens)

5.1.2.e WUR

5.1.2.e WUR

5.1.2.e UU

5.1.2.e UU

5.1.2.e (ex WUR)

5.1.2.e WUR

5.1.2.e → @5.1.2.e ik kon alleen een 5.1.2.e vinden die een boek over polarisatie heeft geschreven. Is dat de persoon die jij bedoelde vorige week?

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 12 Aug 2021 15:37:56 +0100
To: "'5.1.2.e'@avined.nl'" <5.1.2.e@avined.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e (en 5.1.2.e),

Nogmaals bedankt voor je aanwezigheid en inbreng bij de impactsessie over het amendement op de Wet dieren van vorige week dinsdag, 3 augustus. Een inschatting te maken van de impact van het amendement in de huidige vorm is complex, en we waarderen het zeer dat je hierover wilde meedenken. Het centrale doel van de sessie was om het net op te halen: wat is, in jullie inschatting, de impact van het amendement op de dierhouderij? Via het digitale bord hebben we veel waardevolle input gekregen, die we zo goed en adequaat mogelijk zullen verwerken in de impactanalyse.

Tegelijkertijd gaven verschillende partijen tijdens de sessie aan graag ook in een vrijere vorm, en in een meer persoonlijke uitwisseling, hun gedachten te willen delen. We maken daar graag gelegenheid voor, en nodigen jullie uit op een van de volgende twee manieren jullie input te delen. Een eerste optie is om een gesprek in te plannen, zoals benoemd in de sessie. Neem gerust contact met ons op als je graag van die gelegenheid gebruik maakt. Vakanties in ogenschouw nemende zullen we daar een geschikt moment voor zoeken. Een tweede optie is om in schriftelijke vorm jullie inschattingen met ons te delen. Mocht je niet iets willen meegeven, maar juist vragen hebben voor ons, mondeling dan wel schriftelijk, stel die dan gerust.

Daarnaast hebben we jullie in de sessie toegezegd jullie ook te betrekken bij het vervolg van het proces. De minister heeft in haar brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat er dilemma's wegkomen achter dit amendement, die vragen om nadere politieke keuzes. Op dit moment zijn we met name bezig deze dilemma's in beeld te brengen, zodat de Tweede Kamer/het (nieuwe) kabinet kan bepalen hoe ze verder willen met dit amendement. Als wij daar een stap verder in zijn, komen we bij jullie terug met een nieuwe uitnodiging.

Graag tot snel,
met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e@minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nzo.nl>
Sent: Thu, 12 Aug 2021 15:41:03 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nzo.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Nogmaals bedankt voor je aanwezigheid en inbreng bij de impactsessie over het amendement op de Wet dieren van vorige week dinsdag, 3 augustus. Een inschatting te maken van de impact van het amendement in de huidige vorm is complex, en we waarderen het zeer dat je hierover wilde meedenken. Het centrale doel van de sessie was om het net op te halen: wat is, in jullie inschatting, de impact van het amendement op de dierhouderij? Via het digitale bord hebben we veel waardevolle input gekregen, die we zo goed en adequaat mogelijk zullen verwerken in de impactanalyse.

Tegelijkertijd gaven verschillende partijen tijdens de sessie aan graag ook in een vrijere vorm, en in een meer persoonlijke uitwisseling, hun gedachten te willen delen. We maken daar graag gelegenheid voor, en nodigen jullie uit op een van de volgende twee manieren jullie input te delen. Een eerste optie is om een gesprek in te plannen, zoals benoemd in de sessie. Neem gerust contact met ons op als je graag van die gelegenheid gebruik maakt. Vakanties in ogenschouw nemende zullen we daar een geschikt moment voor zoeken. Een tweede optie is om in schriftelijke vorm jullie inschattingen met ons te delen. Mocht je niet iets willen meegeven, maar juist vragen hebben voor ons, mondeling dan wel schriftelijk, stel die dan gerust.

Daarnaast hebben we jullie in de sessie toegezegd jullie ook te betrekken bij het vervolg van het proces. De minister heeft in haar brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat er dilemma's wegkomen achter dit amendement, die vragen om nadere politieke keuzes. Op dit moment zijn we met name bezig deze dilemma's in beeld te brengen, zodat de Tweede Kamer/het (nieuwe) kabinet kan bepalen hoe ze verder willen met dit amendement. Als wij daar een stap verder in zijn, komen we bij jullie terug met een nieuwe uitnodiging.

Graag tot snel,
met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Thu, 12 Aug 2021 15:42:52 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@vee-logistiek.nl> <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Nogmaals bedankt voor je aanwezigheid en inbreng bij de impactsessie over het amendement op de Wet dieren van vorige week dinsdag, 3 augustus. Een inschatting te maken van de impact van het amendement in de huidige vorm is complex, en we waarderen het zeer dat je hierover wilde meedenken. Het centrale doel van de sessie was om het net op te halen: wat is, in jullie inschatting, de impact van het amendement op de dierhouderij? Via het digitale bord hebben we veel waardevolle input gekregen, die we zo goed en adequaat mogelijk zullen verwerken in de impactanalyse.

Tegelijkertijd gaven verschillende partijen tijdens de sessie aan graag ook in een vrijere vorm, en in een meer persoonlijke uitwisseling, hun gedachten te willen delen. We maken daar graag gelegenheid voor, en nodigen jullie uit op een van de volgende twee manieren jullie input te delen. Een eerste optie is om een gesprek in te plannen, zoals benoemd in de sessie. Neem gerust contact met ons op als je graag van die gelegenheid gebruik maakt. Vakanties in ogenschouw nemende zullen we daar een geschikt moment voor zoeken. Een tweede optie is om in schriftelijke vorm jullie inschattingen met ons te delen. Mocht je niet iets willen meegeven, maar juist vragen hebben voor ons, mondeling dan wel schriftelijk, stel die dan gerust.

Daarnaast hebben we jullie in de sessie toegezegd jullie ook te betrekken bij het vervolg van het proces. De minister heeft in haar brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat er dilemma's wegkomen achter dit amendement, die vragen om nadere politieke keuzes. Op dit moment zijn we met name bezig deze dilemma's in beeld te brengen, zodat de Tweede Kamer/het (nieuwe) kabinet kan bepalen hoe ze verder willen met dit amendement. Als wij daar een stap verder in zijn, komen we bij jullie terug met een nieuwe uitnodiging.

Graag tot snel,
 met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
www.rijksoverheid.nl/Inv

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 12 Aug 2021 15:45:26 +0100
To: "5.1.2.e @vskbn.nl" <5.1.2.e @vskbn.nl>
Subject: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Nogmaals bedankt voor je aanwezigheid en inbreng bij de impactsessie over het amendement op de Wet dieren van vorige week dinsdag, 3 augustus. Een inschatting te maken van de impact van het amendement in de huidige vorm is complex, en we waarderen het zeer dat je hierover wilde meedenken. Het centrale doel van de sessie was om het net op te halen: wat is, in jullie inschatting, de impact van het amendement op de dierhouderij? Via het digitale bord hebben we veel waardevolle input gekregen, die we zo goed en adequaat mogelijk zullen verwerken in de impactanalyse.

Tegelijkertijd gaven verschillende partijen tijdens de sessie aan graag ook in een vrijere vorm, en in een meer persoonlijke uitwisseling, hun gedachten te willen delen. We maken daar graag gelegenheid voor, en nodigen jullie uit op een van de volgende twee manieren jullie input te delen. Een eerste optie is om een gesprek in te plannen, zoals benoemd in de sessie. Neem gerust contact met ons op als je graag van die gelegenheid gebruik maakt. Vakanties in ogenschouw nemende zullen we daar een geschikt moment voor zoeken. Een tweede optie is om in schriftelijke vorm jullie inschattingen met ons te delen. Mocht je niet iets willen meegeven, maar juist vragen hebben voor ons, mondeling dan wel schriftelijk, stel die dan gerust.

Daarnaast hebben we jullie in de sessie toegezegd jullie ook te betrekken bij het vervolg van het proces. De minister heeft in haar brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat er dilemma's wegkomen achter dit amendement, die vragen om nadere politieke keuzes. Op dit moment zijn we met name bezig deze dilemma's in beeld te brengen, zodat de Tweede Kamer/het (nieuwe) kabinet kan bepalen hoe ze verder willen met dit amendement. Als wij daar een stap verder in zijn, komen we bij jullie terug met een nieuwe uitnodiging.

Graag tot snel,
met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@kalversector.nl>
Sent: Thu, 12 Aug 2021 15:46:51 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@kalversector.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e (en 5.1.2.e),

Nogmaals bedankt voor jullie aanwezigheid en inbreng bij de impactsessie over het amendement op de Wet dieren van vorige week dinsdag, 3 augustus. Een inschatting te maken van de impact van het amendement in de huidige vorm is complex, en we waarderen het zeer dat jullie hierover wilden meedenken. Het centrale doel van de sessie was om het net op te halen: wat is, in jullie inschatting, de impact van het amendement op de dierhouderij? Via het digitale bord hebben we veel waardevolle input gekregen, die we zo goed en adequaat mogelijk zullen verwerken in de impactanalyse.

Tegelijkertijd gaven verschillende partijen tijdens de sessie aan graag ook in een vrijere vorm, en in een meer persoonlijke uitwisseling, hun gedachten te willen delen. We maken daar graag gelegenheid voor, en nodigen jullie uit op een van de volgende twee manieren jullie input te delen. Een eerste optie is om een gesprek in te plannen, zoals benoemd in de sessie. Neem gerust contact met ons op als je graag van die gelegenheid gebruik maakt. Vakanties in ogenschouw nemende zullen we daar een geschikt moment voor zoeken. Een tweede optie is om in schriftelijke vorm jullie inschattingen met ons te delen. Mocht je niet iets willen meegeven, maar juist vragen hebben voor ons, mondeling dan wel schriftelijk, stel die dan gerust.

Daarnaast hebben we jullie in de sessie toegezegd jullie ook te betrekken bij het vervolg van het proces. De minister heeft in haar brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat er dilemma's wegkomen achter dit amendement, die vragen om nadere politieke keuzes. Op dit moment zijn we met name bezig deze dilemma's in beeld te brengen, zodat de Tweede Kamer/het (nieuwe) kabinet kan bepalen hoe ze verder willen met dit amendement. Als wij daar een stap verder in zijn, komen we bij jullie terug met een nieuwe uitnodiging.

Graag tot snel,
 met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
www.rijksoverheid.nl/lnv

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Reeds beoordeeld

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

5.1.2e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@varkensinnood.nl>
Sent: Thu, 12 Aug 2021 16:28:36 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@varkensinnood.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@varkensinnood.nl>
Subject: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Beste 5.1.2.e

Bedankt hiervoor. We hebben de brief in goede orde ontvangen. We komen erop terug.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>
Verzonden: donderdag 12 augustus 2021 17:25
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>
Onderwerp: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Beste 5.1.2.e

In navolging van onze meeting van vorige week, hebben wij de analyse van Varken in Nood en Dier & Recht inzake het amendement nader uitgewerkt in bijgevoegde brief.

Tot verdere toelichting zijn wij uiteraard bereid.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: vrijdag 6 augustus 2021 17:14
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>
Onderwerp: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Veel dank, en graag gedaan!

Met groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @varkensinnood.nl>

Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 19:51

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @varkensinnood.nl>

Onderwerp: Re: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Beste 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e

Langs deze weg wil ik jullie mede namens mijn collega 5.1.2.e nogmaals danken voor de gelegenheid om onze gedachten over het amendement met jullie te delen vanmiddag. Ondanks dat de meeting op afstand was, heeft iedereen door jullie inspanningen en voorbereidingen toch hun punten kunnen overbrengen.

Mochten wij vanuit Varkens in Nood of Dier & Recht nog verder kunnen bijdragen aan de impactanalyse ten aanzien van dit amendement, laat het ons dan gerust weten. Wij zijn daartoe uiteraard graag bereid.

Wie weet tot een andere keer bij een fysieke meeting.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 3 aug. 2021 om 14:10 heeft 5.1.2.e (5.1.2.e) <5.1.2.e @minlnv.nl> het volgende geschreven:

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Per e-mail verzonden

Amsterdam, 12 augustus 2021

Betreft: impactanalyse amendement 35 398, nr. 23

Geachte 5.1.2.e

Langs deze weg willen wij u nogmaals bedanken voor het sectoroverleg van 4 augustus jl., waarin wij de mogelijkheid kregen van u om namens Varkens in Nood en Dier & Recht deel te nemen aan de impactanalyse van amendement Vestering (35 398, nr. 23). Graag leggen wij onze belangrijkste bevindingen uit die analyse nogmaals aan u voor.

Als dierenwelzijnsorganisaties zijn wij verheugd dat het amendement is aangenomen door beide Kamers. Naar onze mening wordt er te veel dierenleed veroorzaakt door slechte huisvesting en dit amendement biedt een kans om dat drastisch te verminderen. Zoals ook wordt benoemd in de toelichting bij het amendement, is het al sinds 2002 de ambitie van verschillende kabinetten geweest om soorteigen gedrag leidend te laten zijn voor het welzijn van dieren in de veehouderij. Met de beoogde inwerkingtreding van het amendement, kan na ruim 20 jaar die ambitie voor een belangrijk deel worden waargemaakt.

Aangekondigde uitsluiting van gezelschapsdieren is verdedigbaar

Hoewel wij van mening zijn dat ook ten aanzien van gezelschapsdieren het *“houden (..) in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting”* geen redelijk doel zou mogen zijn in de zin van artikel 2.1 Wet dieren, hebben wij geen bezwaar tegen de aangekondigde wetswijziging¹ die gezelschapsdieren buiten het toepassingsbereik zal houden van de wetswijziging die voortkomt uit het onderhavige amendement.

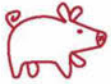
Onzes inziens is die keuze van de minister met het oog op de toelichting bij het amendement ook goed verdedigbaar. Die toelichting spreekt immers van *“het welzijn van dieren in de veehouderij”*. Ook de voorbeelden die in de toelichting worden genoemd, zoals couperen van biggenstaarten en het onthoornen van kalfjes, hebben betrekking op slechte huisvesting in de veehouderij en niet op huisvesting van gezelschapsdieren.

Huisvesting als “uitsluitend doel” is een te beperkte toets

De minister schrijft in haar brief van d.d. 15 juli 2021 dat het *“vanwege de wetswijziging van belang is of de benadeling uitsluitend is gebeurd met het doel om het dier te kunnen huisvesten (..)”*. Indien een dier dus uitsluitend wordt benadeeld omwille van de huisvesting, dan kan dat na de inwerkingtreding van het amendement niet langer als redelijk doel gelden voor die benadeling.

¹ Kamerstukken II, 2020/21, 28286, nr. 1208 p. 2

Varkens in Nood

Naar onze mening is deze *toets* te beperkt. Er zal immers in vrijwel alle gevallen waarin een dier wordt benadeeld omwille van de manier van huisvesten, ook een andere reden zijn voor die huisvesting – meestal een economische prikkel of het in standhouden van een bestaande praktijk in de veehouderij.

Wij zijn daarom van mening dat het niet van belang zou moeten zijn of de huisvesting het *uitsluitende* doel is voor de benadeling van een dier, maar of het het *voornaamste* doel is. Het deed ons daarom ook deugd dat u in uw eerste vraag in de impactanalyse ook vroeg naar voorbeelden van benadelingen van dierenwelzijn met als *voornaamste* doel dieren te kunnen huisvesten.

Wij hopen dat dat in de uiteindelijke wetswijziging, of de toelichting daarop, ook de toets wordt. Wij vrezen dat indien de minister blijft vasthouden aan de toets van het *uitsluitende* doel, het amendement zijn doel voorbij zal schieten. Er zullen alsdan immers vrijwel geen gevallen overblijven van huisvesting die onder dit amendement vallen, omdat zoals gezegd er vrijwel altijd nog een andere reden bestaat voor de nadelige manier van huisvesting.

Bovendien zijn wij van mening dat de toets zoals nu voorgesteld door de minister, strijd zal opleveren met de toelichting bij het amendement, in het bijzonder met de zinsnede “*Dit betekent dat fysieke ingrepen vanaf dat moment niet meer zijn toegestaan als deze bijvoorbeeld worden gedaan om dieren in een bepaalde «dichtheid» te kunnen houden*”. Deze zinsnede impliceert namelijk dat ook wanneer er naast huisvesting nog een ander doel is voor de benadeling van het dier, zoals het behouden van een bepaalde dichtheid, dit nog steeds geen redelijk doel zou mogen opleveren in de zin van artikel 2.1 Wet dieren. Er is in die zinsnede derhalve geen sprake van het *uitsluitende* doel een dier te huisvesten, maar het *voornaamste* doel.

Specifieke voorbeelden van benadeling van dieren met als doel hen te huisvesten

Hieronder zullen wij in aanvulling op wat wij hebben geschreven op het miro-bord, voor varkens, kalveren/koeien en paarden enkele voorbeelden geven van hoe dieren worden benadeeld met als voornaamste doel hen te huishouden.

Varkens – couperen van biggenstaarten

Zoals ook wordt genoemd in de toelichting bij het amendement, is het meest prominente voorbeeld van benadeling omwille van de huisvesting van varkens, het couperen van biggenstaarten. Deze ingreep wordt namelijk uitgevoerd om huisvesting van varkens in gangbare omstandigheden (met beperkte hokverrijking, beperkte toegang tot voedsel/water, suboptimaal stalklimaat, etc.) mogelijk te maken.

Het enige redelijke alternatief voor staart couperen is het huisvesten van varkens in hokken die voorzien in hun behoeften – om te wroeten, in rust te kunnen eten en drinken en om schone lucht in te ademen. Uit de literatuur blijkt dat het welzijn van de varkens dan enorm zou verbeteren, zowel door betere leefomstandigheden (schoner stalklimaat) als door de afname van stress. Daarbij zal door minder ziekte ook minder antibioticagebruik nodig zijn. Betere huisvesting voor de varkens vergroot ook het werkplezier van de varkenshouder en zorgt voor een meer duurzame varkenshouderij.

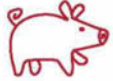

Varkens in Nood

Kalveren worden gehouden op ongeschikte roostervloeren

Vleeskalveren worden gehouden op harde, gladde roostervloeren, zonder stro of andere bodembedekking. Het liggen op de harde roosters veroorzaakt gewrichtsproblemen, zoals dikke knieën. De roosters zijn bovendien glad door mest en urine, waardoor de kalveren makkelijk uitglijden. Vleeskalveren worden bovendien met een groot aantal gehouden op een klein oppervlakte. In combinatie met de harde vloeren veroorzaakt dit staartproblemen. Het leven op de harde, koude roosters verergert bovendien de gezondheidsproblemen bij kalveren (zoals longontsteking en diarree). Jonge kalfjes kunnen hun lichaamswarmte niet goed op peil houden in de kale stallen, zonder bodembedekking. Daarbij is het leven boven de mestkelders ongezond voor de kalveren, doordat ze doorlopend in de ammoniakdampen staan.

Indien door de inwerkingtreding van het amendement de huisvesting zou verbeteren en het gebruik van de houten en betonnen roostervloeren niet meer zou mogen, zou dit een positieve impact hebben op het dierenwelzijn en de diergezondheid.

In het onderzoek Alternatieve vloeren voor vleeskalveren (2017)² kwam naar voren dat vloeren met bodembedekking (denk aan rubbermatten of natuurlijk stro) comfortabeler zijn voor kalveren. Ze krijgen dan minder gewrichtsaandoeningen, en zijn veel actiever (speelser) dan op de huidige harde gladde vloeren. Een einde aan de houten en betonnen roosters zou tevens staartproblemen voorkomen. Kalveren kunnen hun temperatuur beter op peil houden als ze in het stro zouden kunnen liggen. Indien de dieren niet meer boven een mestkelder gehuisvest zouden worden, zou dit de luchtkwaliteit (en daarmee gezondheid en welzijn) ook zeer ten goede komen.

Individuele huisvesting van paarden schaadt welzijn

De meeste paarden worden eenzaam en in (te) kleine stallen gehouden. Hierdoor ontstaat stress en ander leed. Een (geleidelijke) transitie naar groepshuisvesting zou het welzijn enorm verbeteren. Hierbij zou de nadruk moeten liggen op voldoende bewegingsruimte, sociaal contact, makkelijker rollen, gaan liggen en weer opstaan. Daarnaast moet er dagelijks een mogelijkheid zijn om los en door elkaar heen te lopen op een stuk grond dat groot genoeg is om in elk geval een sprintje te trekken, moeten de paarden vanuit de stal een vrij uitzicht naar buiten hebben en moeten zij andere paarden kunnen zien als het hoofd zakt om ruwvoer te eten.

Als aan die huisvestingsvoorwaarden wordt voldaan, zal zich dat vertalen in betere fysieke gezondheid en mentale gezondheid van paarden: betere hoeftgezondheid, betere bloeddoorstroming, minder dikke benen, lagere stresswaardes, minder stereotiep gedrag, betere rust door plat kunnen liggen en een beter mentaal welzijn.

Uitzonderingen kunnen evenwel worden gemaakt voor (i) paarden die korter dan drie maanden op een locatie staan, omdat integratie in een kudde wel die maanden kan duren. Zij moeten echter wél snuffelcontact en vrij zicht hebben, (ii) dekkende hengsten in het dekseizoen, tenzij ze bij hun merries komen te staan en (iii) paarden met blessures.

²<https://edepot.wur.nl/425832#:~:text=In%20de%20voorstudie%20werden%20vijf,Van%20der%20Velden%20Beton%2C%20en>

Varkens in Nood

Afsluitend

Wij hopen met deze analyses en voorbeelden bij te dragen aan de impactanalyse en het omzetten van het amendement Vestering naar een wetsvoorstel. Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben of verdere toelichting wensen, dan zijn wij daar uiteraard graag toe bereid.

5.1.2.e

From: "Collectief Praktiserende Dierenartsen" <info@cpd-online.nl>
Sent: 8/13/2021 2:34:16 PM
To: '5.1.2.e' <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: '5.1.2.e' <5.1.2.e@cpd-online.nl>
Subject: Re: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren
Attachments:

Beste 5.1.2.e

Dank voor je mail.

Ben benieuwd op welke wijze de input via het digitale bord, die feitelijk als schriftelijke inbreng is te beschouwen, wordt verwerkt en teruggekoppeld.

Uiteraard is het CPD zeker vanwege de mogelijke impact en consequenties voor praktiserende dierenartsen en praktijken bereid tot en nader gesprek.

We kijken uit naar de aanpak die LNV daarbij hanteert.

In afwachting.

Vast een goed weekend gewenst.

Gr 5.1.2.e

5.1.2.e schreef op 2021-08-12 16:44:

> Beste 5.1.2.e

>

- > Nogmaals bedankt voor je aanwezigheid en inbreng bij de impactsessie
- > over het amendement op de Wet dieren van vorige week dinsdag, 3
- > augustus. Een inschatting te maken van de impact van het amendement in
- > de huidige vorm is complex, en we waarderen het zeer dat je hierover
- > wilde meedenken. Het centrale doel van de sessie was om het net op te
- > halen: wat is, in jullie inschatting, de impact van het amendement op
- > de dierhouderij? Via het digitale bord hebben we veel waardevolle
- > input gekregen, die we zo goed en adequaat mogelijk zullen verwerken
- > in de impactanalyse.
- >
- > Tegelijkertijd gaven verschillende partijen tijdens de sessie aan
- > graag ook in een vrijere vorm, en in een meer persoonlijke
- > uitwisseling, hun gedachten te willen delen. We maken daar graag
- > gelegenheid voor, en nodigen jullie uit op een van de volgende twee
- > manieren jullie input te delen. Een eerste optie is om een gesprek in
- > te plannen, zoals benoemd in de sessie. Neem gerust contact met ons op
- > als je graag van die gelegenheid gebruik maakt. Vakanties in
- > ogenschouw nemende zullen we daar een geschikt moment voor zoeken. Een
- > tweede optie is om in schriftelijke vorm jullie inschattingen met ons
- > te delen. Mocht je niet iets willen meegeven, maar juist vragen hebben
- > voor ons, mondeling dan wel schriftelijk, stel die dan gerust.
- >
- > Daarnaast hebben we jullie in de sessie toegezegd jullie ook te
- > betrekken bij het vervolg van het proces. De minister heeft in haar
- > brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat er dilemma's weggelaten achter
- > dit amendement, die vragen om nadere politieke keuzes. Op dit moment
- > zijn we met name bezig deze dilemma's in beeld te brengen, zodat de

> Tweede Kamer/het (nieuwe) kabinet kan bepalen hoe ze verder willen met
> dit amendement. Als wij daar een stap verder in zijn, komen we bij
> jullie terug met een nieuwe uitnodiging.

>
> Graag tot snel,

>
> met vriendelijke groet,

>

> 5.1.2.e

>

> 5.1.2.e

>

>

>

> Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

>

> Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

>

> Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

>

> Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

>

>

>

> M 5.1.2.e

>

> 5.1.2.e @minlnv.nl

>

> www.rijksoverheid.nl/Inv [1]

>

> Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd.

> Indien u

> niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is

> gezonden,

> wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te

> verwijderen.

> De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard

> ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch

> verzenden van berichten.

>

> This message may contain information that is not intended for you. If

> you

> are not the addressee or if this message was sent to you by mistake,

> you

> are requested to inform the sender and delete the message.

> The State accepts no liability for damage of any kind resulting from

> the

> risks inherent in the electronic transmission of messages.

>

> Links:

> -----

> [1] <http://www.rijksoverheid.nl/Inv>

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 16 Aug 2021 09:49:31 +0100
To: "'SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl'" <Info@SectorraadPaarden.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Bedankt voor het bericht. 5.1.2.e is de komende twee weken nog met vakantie. Als hij weer terug is, zal hij dan bij jullie terugkomen met een datumvoorstel.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl <Info@SectorraadPaarden.nl>

Verzonden: vrijdag 13 augustus 2021 15:03

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Vanuit de Sectorraad is het verzoek aan 5.1.2.e gedaan voor een afspraak.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e @minInv.nl

Verzonden: donderdag 12 augustus 2021 16:44

Aan: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Nogmaals bedankt voor je aanwezigheid en inbreng bij de impactsessie over het amendement op de Wet dieren van vorige week dinsdag, 3 augustus. Een inschatting te maken van de impact van het amendement in de huidige vorm is complex, en we waarderen het zeer dat je hierover wilde meedenken. Het centrale doel van de sessie was om het net op te halen: wat is, in jullie inschatting, de impact van het amendement op de dierhouderij? Via het digitale bord hebben we veel waardevolle input gekregen, die we zo goed en adequaat mogelijk zullen verwerken in de impactanalyse.

Tegelijkertijd gaven verschillende partijen tijdens de sessie aan graag ook in een vrijere vorm, en in een meer persoonlijke uitwisseling, hun gedachten te willen delen. We maken daar graag gelegenheid voor, en nodigen jullie uit op een van de volgende twee manieren jullie input te delen. Een eerste optie is om een gesprek in te plannen, zoals benoemd in de sessie. Neem gerust contact met ons op als je graag van die gelegenheid gebruik maakt. Vakanties in ogenschouw nemende zullen we daar een geschikt moment voor zoeken. Een tweede optie is om in schriftelijke vorm jullie inschattingen met ons te delen. Mocht je niet iets willen meegeven, maar juist vragen hebben voor ons, mondeling dan wel schriftelijk, stel die dan gerust.

Daarnaast hebben we jullie in de sessie toegezegd jullie ook te betrekken bij het vervolg van het proces. De minister heeft in haar brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat er dilemma's wegkomen achter dit amendement, die vragen om nadere

politieke keuzes. Op dit moment zijn we met name bezig deze dilemma's in beeld te brengen, zodat de Tweede Kamer/het (nieuwe) kabinet kan bepalen hoe ze verder willen met dit amendement. Als wij daar een stap verder in zijn, komen we bij jullie terug met een nieuwe uitnodiging.

Graag tot snel,
met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)
www.rijksoverheid.nl/Inv

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Morgen (17-08, 10.00 – 12.00) nemen jullie deel aan de derde impactsessie van het amendement huisvesting dieren. Alvast veel dank hiervoor! Om deze sessie zo soepel mogelijk te laten verlopen, sturen wij jullie deze mail ter voorbereiding. Zoals eerder aangegeven, gaan wij tijdens de impactsessie samen brainstormen over de mogelijke impact van het amendement. Een aantal vragen die hierbij aan bod zullen komen zijn:

- Welke benadelingen van het dier vinden nu plaats met als voornaamste doel om de dieren te kunnen huisvesten?
- Zijn er benadelingen die nu plaatsvinden die onder het artikel vallen, maar die niet voornamelijk over huisvesting gaan? Welke?
- Wat is er nodig om ervoor te zorgen dat de impact van het amendement positief en behapbaar is? Bijv. qua inwerkingtreding, nadere amendementen, ...

Voorbereiding is niet nodig maar alvast nadenken over hoe het amendement mogelijk raakt aan jouw dossiers kan natuurlijk geen kwaad (zie Kamerbrief in de bijlagen). Om de impact van het amendement op een overzichtelijke manier in kaart te brengen, maken wij gebruik van de website Miro. Voor de sessies is het dan ook nodig om een Miro-account te hebben. Check dus voor de sessie of je een account hebt, en of het je lukt om in te loggen op Miro. Heb je nog geen account? Maak er dan een aan op [www.miro.com](https://miro.com). Miro werkt het beste buiten de Cloud en op browsers als Firefox, Safari, Edge en Chrome. Internet Explorer veroorzaakt meestal problemen. De link naar het Miro bord voor de impactsessie vinden jullie hieronder:

Kijk gerust rond op het Miro bord maar probeer nog niks te verplaatsen of in te vullen. Mochten er in de tussentijd vragen zijn over de sessie of Miro, neem dan contact op met [5.1.2.e](#) ([5.1.2.e](#) [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)). Wij zetten de MS Teams een kwartier van te voren open zodat er dan ook nog ruimte is voor eventuele vragen of opmerkingen. De uitnodiging voor de MS Teams volgt na deze mail.

Wij hebben er zin in!

Groeten en tot morgen,

5.1.2.e en 5.1.2.e (5.1.2.e is met verlof)

Individueel uitnodigen

- 1. 5.1.2.e
- 2. 5.1.2.e
- 3. 5.1.2.e
- 4. 5.1.2.e
- 5. 5.1.2.e
- 6. 5.1.2.e
- 7. 5.1.2.e
- 8. 5.1.2.e
- 9. 5.1.2.e

Uitnodigen UU

- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e

Uitnodigen WUR livestock research (max. 5 aandragen?)

- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e
- 5.1.2.e

WUR bioveterinary research

- 5.1.2.e

WUR dierwetenschappen

- 5.1.2.e
- 5.1.2.e

Zoals jullie ongetwijfeld weten, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd. Met sommigen van jullie hebben we hier ook al contact over gehad.

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetswijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betreffen we daarom bij de impactanalyse.

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we Wageningen Livestock Research uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan jullie voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

We zouden het fijn vinden als namens Wageningen Livestock Research een aantal mensen (maximaal 5) willen aanhaken. Omdat het voor ons moeilijk is in te schatten voor wie van jullie deze sessie het meest relevant is, zouden we jullie graag willen vragen of jullie onderling willen overleggen wie er vanuit jullie organisatie kan deelnemen. Mochten jullie jezelf niet de juiste personen vinden maar andere suggesties hebben, dan horen we het graag. We sturen eenzelfde e-mail ook naar collega's van Wageningen Bioveterinary Research en Wageningen Dierwetenschappen. Mochten jullie nog een suggestie hebben voor een genodigde van Wageningen Marine Research, dan houden we ons aanbevolen.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag (liefst niet reply-all).

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e (5.1.2e)

5.1.2e (5.1.2e)

5.1.2e 5.1.2e)

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
Sent: Wed, 18 Aug 2021 10:19:04 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste 5.1.2.e

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetswijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betreffen we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we u uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan u voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

We zouden het fijn vinden als er namens Wageningen Bioveterinary Research iemand aanwezig kan zijn. Als u iemand anders wilt afvaardigen, is dat ook prima. We sturen eenzelfde mail ook naar Wageningen Livestock Research en Wageningen Dierwetenschappen.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e)

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
Sent: Wed, 18 Aug 2021 10:26:26 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
 <5.1.2.e@wur.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zoals jullie ongetwijfeld weten, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetswijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betrekken we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we jullie uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan jullie voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

We zouden het fijn vinden als jullie namens Wageningen Dierwetenschappen willen aanhaken. Mochten jullie jezelf niet de juiste personen vinden maar andere suggesties hebben, dan horen we het graag. We sturen eenzelfde e-mail ook naar collega's van Wageningen Livestock Research en Wageningen Bioveterinary Research. Mochten jullie nog een suggestie hebben voor een genodigde van Wageningen Marine Research, dan houden we ons aanbevolen.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e)

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 18 Aug 2021 10:36:49 +0100
To: "5.1.2.e @uu.nl" <5.1.2.e @uu.nl>; "5.1.2.e @uu.nl" <5.1.2.e @uu.nl>; "5.1.2.e @uu.nl" <5.1.2.e @uu.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e @minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e @minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zoals jullie ongetwijfeld weten, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetwijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betrekken we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen jullie uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan jullie voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

We zouden het fijn vinden als er namens de UU een aantal mensen willen aanhaken. Mochten jullie jezelf niet de juiste personen vinden maar andere suggesties hebben, dan horen we het graag.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e)

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@uu.nl>
Sent: Wed, 18 Aug 2021 10:41:34 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@uu.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste 5.1.2.e

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetswijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betreffen we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we u uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan u voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e)

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 18 Aug 2021 11:06:20 +0100
To: "5.1.2.e" @wur.nl" <5.1.2.e@wur.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste 5.1.2.e

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetswijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betreffen we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we u uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan u voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e)

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
Sent: Wed, 18 Aug 2021 11:10:11 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste 5.1.2.e

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetwijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betreffen we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we u uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan u voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e)

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 18 Aug 2021 11:12:18 +0100
To: "5.1.2.e" "5.1.2.e"
Cc: "5.1.2.e" "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste 5.1.2.e

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetwijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betreffen we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we u uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan u voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e)

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 18 Aug 2021 11:15:52 +0100
To: 5.1.2.e
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste 5.1.2.e

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetswijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betreffen we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we u uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan u voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e)

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Wed, 18 Aug 2021 11:18:20 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@aeres.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetwijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betrekken we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we u uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan u voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
Sent: Wed, 18 Aug 2021 11:20:05 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@wur.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste 5.1.2.e

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetwijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betreffen we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we u uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan u voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e)

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 18 Aug 2021 11:22:22 +0100
To: "5.1.2.e"
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: AMT huisvesting Kamerbrief juli 2021.pdf

Beste 5.1.2.e

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetwijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betrekken we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we u uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan u voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e (5.1.2.e)
 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e)

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 19 Aug 2021 14:07:18 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e@nvddierentuinen.nl" <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>; "5.1.2.e@apenheul.nl"
 <5.1.2.e@apenheul.nl>; "5.1.2.e@artis.nl" <5.1.2.e@artis.nl>; "5.1.2.e@dibevo.nl"
 <5.1.2.e@dibevo.nl>; "5.1.2.e@dibevo.nl" <5.1.2.e@dibevo.nl>; "5.1.2.e@me.com" <5.1.2.e@me.com>;
 "5.1.2.e@nfdo.nl" <5.1.2.e@nfdo.nl>; "5.1.2.e@knmvd.nl" <5.1.2.e@knmvd.nl>
Subject: Impactsessie Wet dieren LNV

Dag allemaal,

Dank dat jullie volgende week namens jullie organisaties aanwezig willen zijn bij de impactsessie over het aangenomen amendement ten aanzien van het houden en huisvesten van dieren. Om deze sessie zo soepel mogelijk te laten verlopen, sturen wij jullie deze mail ter voorbereiding. Zoals eerder aangegeven, gaan wij tijdens de impactsessie samen brainstormen over de mogelijke impact van het amendement.

Om de mogelijke impact van het amendement op een overzichtelijke manier in kaart te brengen, maken wij gebruik van de website Miro. Voor de sessie is het dan ook nodig om een Miro-account te hebben. Controleer dus voor de sessie of je een account hebt, en of het lukt om in te loggen op Miro. Heb je nog geen account? Maak er dan een aan op www.miro.com. Miro werkt het beste buiten de Cloud en op browsers als Firefox, Safari, Edge en Chrome. Internet Explorer veroorzaakt meestal problemen. De link naar het Miro bord voor de impactsessie vinden jullie hieronder:

5.1.2.e

Kijk gerust rond op het Miro bord maar probeer nog niks te verplaatsen of in te vullen. Mochten er in de tussentijd vragen zijn over de sessie of Miro, neem dan contact op met 5.1.2.e (5.1.2.e@minlnv.nl). Wij zetten de MS Teams dinsdag een kwartier van te voren open zodat er dan ook nog ruimte is voor eventuele vragen of opmerkingen.

Groeten en tot volgende week,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

P.s. Wellicht is het jullie opgevallen dat de sessie eerst om 11.00 afgelopen zou zijn. De ervaring leert dat een sessie van 2 uur passender is om alle input op te halen. Wij hopen dat dit voor jullie allen ook schikt.

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen

[Alternatieve VTC-instructies](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 20 Aug 2021 08:38:48 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Analyse

Hoi 5.1.2.e

Dank voor onderstaande. Helaas neemt de drukte rond andere dossiers ook weer toe, waardoor het me even niet lukt om onderstaande goed tot me door te laten dringen. Volgende week zit ik ook al aardig vol, maar ik ga m'n best doen om dit tussen de bedrijven te organiseren. Wellicht kunnen we weer es samen op kantoor zitten. Dat helpt soms ook al enorm.

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: donderdag 19 augustus 2021 14:48

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: Analyse

Hoi 5.1.2.e

Mijn hoofd was even verder aan het borrelen n.a.v. het gesprek met 5.1.2.e Dat van jou misschien ook? :-)

Ik begin me af te vragen of we de juridische en impactanalyse zouden kunnen integreren, along the lines van de eerste drie streepjes hieronder. Ik merkte dat veel van de dingen die ik begon te typen ook te maken hebben met hoe de termen in de wet nu geïnterpreteerd moeten worden, en dat het daardoor misschien lastig is om het juridische en het praktijkgedeelte heel strikt van elkaar te scheiden. In mijn hoofd zijn die eerste drie streepjes ongeveer de hoofdpunten om in de impactanalyse te behandelen.

Daaronder de opties voor omgang met amendement. Min of meer wat we eerder hadden bedacht, beetje op voort geborduurd n.a.v. gesprek van vandaag.

Benieuwd wat jij denkt.

1

Juridische en impactanalyse

- Stroomschema en afbakening doelen
 - Er zal vaak wel een ander, hoger getrapte doel zijn dat een redelijk doel is. De vraag is hoe met deze hoger getrapte doelen moet worden omgegaan. Het komt aan op een belangenafweging en het is niet duidelijk wat de wetgever precies bedoeld heeft m.b.t. deze belangenafweging.
- Reikwijdte/betekenis termen
 - De termen zijn breder of smaller op te vatten. Bij een brede opvatting van de term 'houderijsysteem' kunnen heel veel benadelingen potentieel onder het amendement vallen. De toelichting verwijst alleen naar huisvesting, maar de wettekst sluit een bredere interpretatie niet uit. Het is niet duidelijk welke reikwijdte de wetgever precies bedoeld heeft. Overzicht geven van geïnventariseerde benadelingen die geraakt zouden kunnen worden door het amendement.
- Omgang met open normen
 - Doordat het amendement een open norm op een open norm plaatst, gecombineerd met de bovenstaande onduidelijkheden, zal het erg lastig zijn om tot een sluitende bewijslast te komen in de rechtszaal, en dus om specifieke gedragingen te verbieden als gevolg van het amendement. Het is echter ook niet uitgesloten dat dit gebeurt. Het amendement creëert daarom grote onduidelijkheid.

Opties omgaan met onduidelijkheid (scenario's)

- Amendement handhaven, geen wijzigingen, inwerkingtreding per 2023
 - Jurisprudentie zal moeten aantonen wat de impact van het amendement is. Er hangt grote onzekerheid boven de sectoren. Nagaan wat de NVWA hiermee zou kunnen.
- Amendement niet in werking laten treden, beleidsdoelstellingen op andere manier uitvoeren
 - Gegeven de Kamermeerderheid voor aanscherpen niveau dierenwelzijn via wettelijke weg, is het twijfelachtig of dit geaccepteerd zou worden. Ook vanuit LNV kan de wettelijke route best wenselijk zijn, mits goed geïmplementeerd.
- Amendement niet in werking laten treden, met alternatieve wetswijziging komen

- Dit biedt mogelijkheid om enerzijds de huidige onduidelijkheid direct weg te nemen, en anderzijds vanuit LNV/nieuwe kabinet regie te nemen op welke wijzigingen worden doorgevoerd, en op welke manier.
- Amendement gefaseerd in werking laten treden
 - Het is de vraag of dit nog een goed idee is, gegeven dat 5.1.2.e zei dat er überhaupt een bewijsprobleem is met de huidige formulering van het amendement? Nagaan wat de NVWA hiermee zou kunnen.

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 20 Aug 2021 14:25:48 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Nota amendement en gezelschapsdieren
Attachments: DOMUS-21212040-v1-
Nota_Wijziging_Wet_dieren_i_v_m_gezelschapsdieren_en_amendement_huisvesting.docx

Hi 5.1.2.e

Nou goed begin zou ik zeggen! Het is echt een lastige opgave waar we voor staan. Ik ben zo vrij geweest om met de teksten te schuiven en aanvullingen erbij te typen. Het is vooral zoeken naar de juiste aanvliegroute. Ik ben met jou eens dat het goed is om eerst in te gaan op de toezegging zelf en dan met opties te komen. Alleen bij die toezegging zelf is het zoeken naar de juiste toon. We zullen moeten aangeven dat de gedachte van de toezegging te begrijpen is (beperken impact amendement), maar dat door de formulering van het amendement we heel moeilijk met de toezegging uit de voeten kunnen.

Helaas heb ik niet meer tijd om er nog wat langer naar te kijken, dus dit zijn mijn eerste opmerkingen en suggesties. Ik denk dat de voors en tegens bij de verschillende opties nog wat meer uitwerking behoeven, maar dat is wel te overzien. Het gaat denk ik vooral eerst om de juiste toon en opzet.

Veel succes komende weken en mocht de nota er nog liggen half september, dan pak ik'm weer met je op. In de tussentijd kan je bij 5.1.2.e terecht.

Goed weekend.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: vrijdag 20 augustus 2021 09:55
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: Nota amendement en gezelschapsdieren

Hoi 5.1.2.e

Hierbij een eerste probeersel. Schiet er vooral op, want ik vind het een moeilijk verhaal ;).

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
T: 5.1.2.e
E: 5.1.2.e [@minInv.nl](mailto:5.1.2.e@minInv.nl)

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 23 Aug 2021 16:25:12 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Presentatie Wet dieren MT morgen
Attachments: 2021-08-23 Impactanalyse & scenario's amendement huisvesting.pptx

Dag MT,

Morgen kom ik bij het MT vertellen over de tussenstand van het denkproces over het amendement op de Wet dieren. Bijgevoegd een presentatie die ik daarbij zal gebruiken, mocht iemand die van tevoren al willen bekijken.

Misschien goed om alvast te benadrukken: dit is heel erg de tussenstand van mijn denken. Het is nog weinig een product van gezamenlijke reflectie. Naast dat 5.1.2.e nu met vakantie is, moeten we hier ook met WJZ nog over doordenken. Een aantal dingen waar ik op in ga, raken namelijk ook aan de interpretatie van de wet. De presentatie is daarom ook nog niet op te vatten als een uitkomst uit de projectgroep.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e@minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

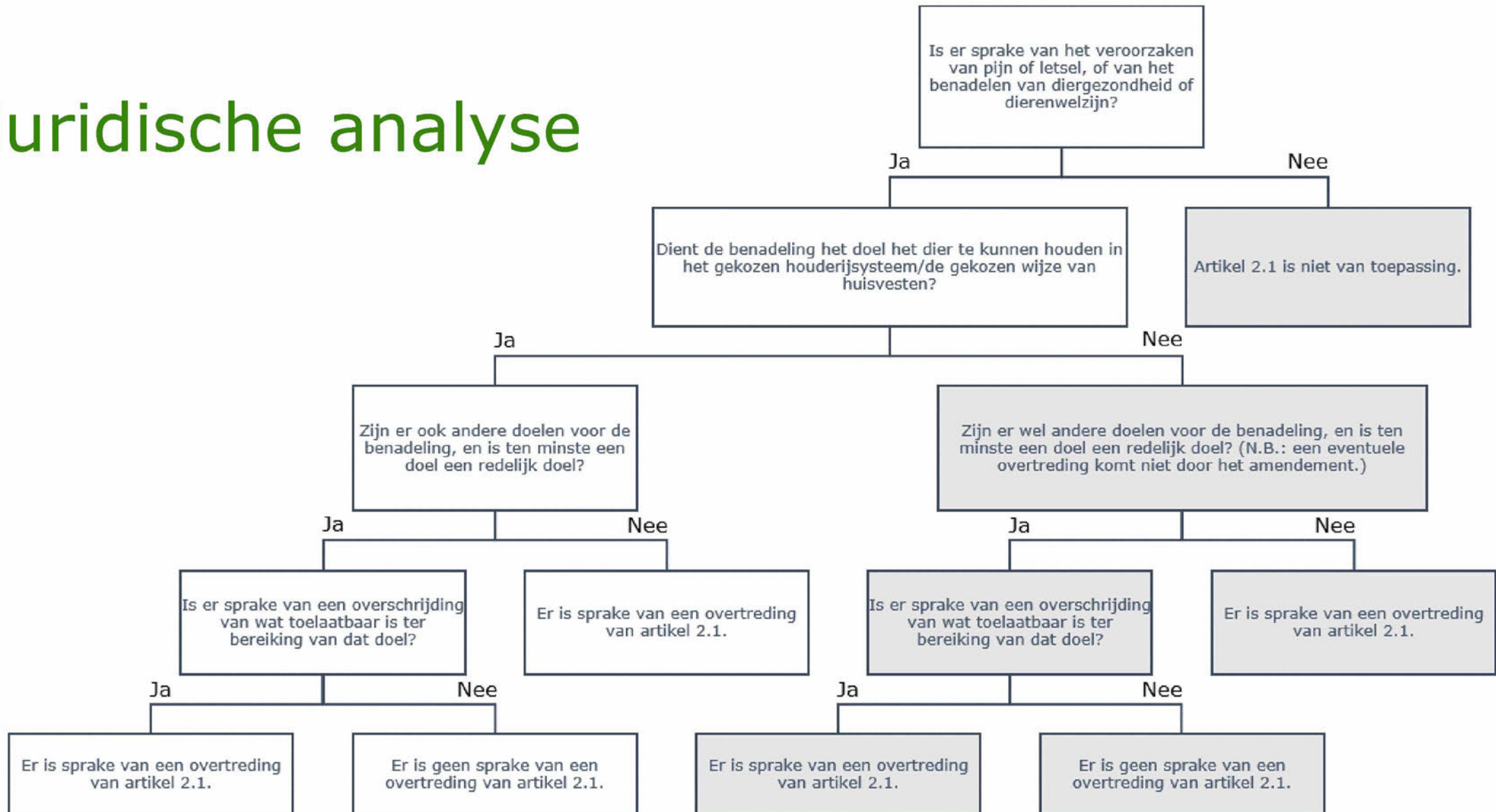
Impactanalyse & scenario's amendement huisvesting

Tussenstand denkrichting voor
MT DAD

24 augustus 2021

Juridische analyse

Impactanalyse: afbakening doelen

- Wanneer ben je in overtreding n.a.v. het amendement?
 - ‘Kunnen houden in een houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting’ is een doel van een benadeling.
 - Een van de volgende twee punten is waar:
 - Er is *geen* ander doel dat tevens een redelijk doel is.
 - Er is *wel* een ander doel dat tevens een redelijk doel is *en* er is sprake van een overschrijding van wat toelaatbaar is om dat doel te bereiken.
- Wat zijn doelen voor benadelingen? Vb. onthoornen:
 1. Onthoornen heeft als doel erger letsel te voorkomen, gegeven een krappe stal
 2. Wat als doel heeft de dieren te kunnen houden in die krappe stal
 3. Wat als doel heeft een efficiënt/rendabel bedrijf te voeren
 4. Wat als doel heeft goedkope/betaalbare dierlijke producten te leveren.

Impactanalyse: afbakening doelen

- Conclusie voorbeeld onthoornen: er zal meestal wel een (lager of hoger getrapt) redelijk doel zijn.
- Conclusie overtredingen: het komt aan op de laatst genoemde optie:
 - Er is *wel* een ander doel dat tevens een redelijk doel is *en* er is sprake van een overschrijding van wat toelaatbaar is om dat doel te bereiken.
- Vraag: als kunnen houden of huisvesten *een* doel is, wil dat dan ook altijd zeggen dat er sprake is van een *overschrijding* van wat toelaatbaar is om andere, redelijke doelen te bereiken?
- Dit lijkt een te zware conclusie. Vraag is dan: hoe wordt benadeling als gevolg van kunnen houden of huisvesten afgewogen tegen andere belangen?
- Balans is misschien gewijzigd door amendement, maar feit dat er belangenafweging gemaakt moet worden, blijft ongewijzigd.

Impactanalyse: reikwijdte termen

- › Impact hangt af van gekozen interpretatie/reikwijdte termen
 - Letsel, pijn, diergezondheid: redelijk eenvoudig
 - Dierenwelzijn: ingewikkelder, wel kaders voor, gaat mee in quick scan
 - Huisvesting: eenvoudig, kaders voor in regelgeving
 - Houderijsysteem: ingewikkeld, term is niet gedefinieerd
- › Houderijsysteem
 - Smalste interpretatie: huisvesting = houderijsysteem (synoniemen)
 - Breedste interpretatie: gehele inrichting van houderij en keten
- › Smalle interpretatie: kleinste impact; breed: grootste impact
 - Illustratie met geïnventariseerde benadelingen

Impactanalyse: open norm op open norm

- › Artikel 2.1 was een open norm. Het amendement voegt een open norm toe op die open norm.
- › Omdat het amendement geen gedragingen verbiedt, maar alleen iets kan verbieden als is aangetoond wat het doel was en/of dat er een overschrijding heeft plaatsgevonden van wat toelaatbaar was, is het moeilijk tot een bewijslast te komen.
- › Rechter moet dan van goeden huize komen om een bedrijf plat te kunnen leggen.

Impactanalyse: conclusies

- › Afbakening doelen
 - Onduidelijk hoe doelen af te bakenen, en hoe een belangenafweging uit zou vallen voor de rechter.
 - Meer gewicht voor amendement = meer impact
- › Reikwijdte termen
 - Onduidelijk hoe smal/breed de termen (m.n. 'houderijsysteem') geïnterpreteerd zouden worden.
- Bredere interpretatie = meer impact
- › Open norm op open norm
 - Onduidelijk hoe tot een bewijs van overtreding gekomen zou worden, en hoe groot de kans is dat dit gebeurt.
 - Moeilijke bewijslast = minder impact

Opties omgang onduidelijkheid

1. Handhaven amendement, geen wijzigingen, inwerkingtreding 2023
 - Duidelijkheid komt gaandeweg door jurisprudentie.
 - Zwaard van Damocles boven de sectoren; niet wenselijk
2. Geen inwerkingtreding, beleidsdoelen op andere wijze bereiken
 - Geen amendement, dus geen onduidelijkheid daardoor
 - Gaat tegen wens politiek in.
 - Kansen amendement blijven liggen.

Opties omgang onduidelijkheid

3. Amendement gefaseerd in werking laten treden
- Creëert tijd om impact te doseren
 - Ruimte om aan te sluiten bij lopende beleidsontwikkelingen
 - Vraag of er überhaupt duidelijkheid gegeven kan worden o.b.v. deze wettekst

4. Geen inwerkingtreding, adviseren alternatieve wettekst te maken
- Niet het huidige amendement, dus geen onduidelijkheid daardoor
 - Mogelijkheid om op kansen in te spelen, problemen te vermijden
 - Vraag of het politiek haalbaar is/wenselijk wordt geacht
 - Vraag hoe verder met het uithoeken van gezelschapsdieren

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@bionext.nl>
Sent: Mon, 23 Aug 2021 17:12:06 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@bionext.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Dag 5.1.2.e

Ik denk dat 5.1.2.e het afgelopen week erg druk had, want heb haar hierover nog niet gesproken. Ik sluit graag aan bij het gesprek van 1 september (het past ook). Fijn dat jullie zo open staan en actief de input komen ophalen!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Tel: 5.1.2.e

Nieuwe Kazernelaan 2 D42
6711 JC Ede

+31 (0)30 233 99 70
www.bionext.nl

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 09:16
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@bionext.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@bionext.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Hallo 5.1.2.e

Fijn! Ik kan wel een uitnodiging sturen. Zal ik dat al doen, of wachten we even af of 5.1.2.e kan?

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@bionext.nl>
Verzonden: vrijdag 20 augustus 2021 15:58
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@bionext.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Hallo 5.1.2.e

Fijn dat het op zo'n korte termijn kan! Mijn voorkeur ligt dan bij woensdag 1 september om 11 uur. Ik zal nog even overleggen of mijn collega 5.1.2.e ook aansluit.

Sturen jullie een Teams-uitnodiging, of zal ik dit doen?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Telefoon: 5.1.2.e

Nieuwe Kazernelaan 2 D42
6711 JC Ede

+31 (0)30 233 99 70
www.bionext.nl

BIO LEKKER VOOR JE

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: donderdag 19 augustus 2021 09:38

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@bionext.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@bionext.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Bedankt voor je mail. Wij zijn flexibel qua inplannen van een gesprek. Ik kan het gesprek met jullie voeren als het volgende week zou plaatsvinden. De week daarna is ook mijn collega 5.1.2.e die 5.1.2.e is, weer terug. Wellicht is het zinvol om jullie gedachten ook met hem te delen. Mijn voorstel zou zijn om voor de week van 30 augustus te gaan, bijvoorbeeld een van onderstaande opties.

- Dinsdag 31 augustus, 11u
- Woensdag 1 september, 11u
- Donderdag 2 september, 9u

Ik hoor graag of hier een geschikt moment tussen zit.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@bionext.nl>
Verzonden: woensdag 18 augustus 2021 16:00
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@bionext.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Excuses voor de wat vertraagde reactie. Wij zouden graag gebruik maken van jullie uitnodiging om als biologische sector in gesprek te gaan over het amendement. De biologische sector heeft naast de zorgen die door LTO e.d. al zijn benoemd nog een aantal specifieke punten gerelateerd aan de biologische wetgeving die we zouden willen voorleggen.

Wat mijn beschikbaarheid betreft, ik ben volledig terug van vakantie. Tot nu toe is de agenda van de maand augustus voor mijzelf vrij leeg, ivm vakanties van collega's.

Wanneer zou dit gesprek wat jullie betreft op zijn vroegst kunnen plaatsvinden?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Telefoon: 5.1.2.e

Nieuwe Kazernelaan 2 D42
6711 JC Ede

+31 (0)30 233 99 70
www.bionext.nl

BIO LEKKER VOOR JE

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: donderdag 12 augustus 2021 16:39
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@bionext.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e (en 5.1.2.e),

Nogmaals bedankt voor jullie aanwezigheid en inbreng bij de impactsessie over het amendement op de Wet dieren van vorige week dinsdag, 3 augustus. Een inschatting te maken van de impact van het amendement in de huidige vorm is complex, en we waarderen het zeer dat jullie hierover wilden meedenken. Het centrale doel van de sessie was om het net op te halen: wat is, in jullie inschatting, de impact van het amendement op de dierhouderij? Via het digitale bord hebben we veel waardevolle input gekregen, die we zo goed en adequaat mogelijk zullen verwerken in de impactanalyse.

Tegelijkertijd gaven verschillende partijen tijdens de sessie aan graag ook in een vrijere vorm, en in een meer persoonlijke uitwisseling, hun gedachten te willen delen. We maken daar graag gelegenheid voor, en nodigen jullie uit op een van de volgende twee manieren jullie input te delen. Een eerste optie is om een gesprek in te plannen, zoals benoemd in de sessie. Neem gerust contact met ons op als je graag van die gelegenheid gebruik maakt. Vakanties in ogenschouw nemende zullen we daar een geschikt moment voor zoeken. Een tweede optie is om in schriftelijke vorm jullie inschattingen met ons te delen. Mocht je niet iets willen meegeven, maar juist vragen hebben voor ons, mondeling dan wel schriftelijk, stel die dan gerust.

Daarnaast hebben we jullie in de sessie toegezegd jullie ook te betrekken bij het vervolg van het proces. De minister heeft in haar brief aan de Tweede Kamer aangegeven dat er dilemma's weggelaten achter dit amendement, die vragen om nadere politieke keuzes. Op dit moment zijn we met name bezig deze dilemma's in beeld te brengen, zodat de Tweede Kamer/het (nieuwe) kabinet kan bepalen hoe ze verder willen met dit amendement. Als wij daar een stap verder in zijn, komen we bij jullie terug met een nieuwe uitnodiging.

Graag tot snel,
met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@om.nl>
Sent: Mon, 23 Aug 2021 20:36:54 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: RE: Impact amendement huisvesting

Tot je dienst hoor! Ik hoor het graag als ik iets kan betekenen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e

Openbaar Ministerie
Oost-Nederland
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 19:00
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Impact amendement huisvesting

Beste 5.1.2.e

Veel dank voor de gegevens! Wij nemen op korte termijn contact met 5.1.2.e op.

Groeten en nogmaals dank voor het interessante gesprek,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>
Verzonden: maandag 23 augustus 2021 17:58
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: Impact amendement huisvesting

Dag 5.1.2.e

Zoals afgesproken hierbij de gegevens van mijn collega 5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e @om.nl

Zij is 5.1.2.e en weet veel over dit onderwerp. Uiteraard weet zij ervan.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 19 augustus 2021 09:25

Aan: '5.1.2.e' <5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Impact amendement huisvesting

Goedemorgen allen,

Ten behoeve van ons overleg straks heb ik een overzicht gemaakt van 2 feiten waar wij dagelijks mee werken (bijlage).
Dit praat wat makkelijker bij het delen van praktijkervaringen.

Tot zo!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Openbaar Ministerie
Oost-Nederland
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: maandag 16 augustus 2021 17:15

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @om.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Impact amendement huisvesting

Hoi allen

Goed om hier even over door te praten. Ervaring uit de juridische praktijk is zeer gewenst!
Donderdag schikt mij ook.

Hartelijke groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @om.nl>

Verzonden: maandag 16 augustus 2021 16:48

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Impact amendement huisvesting

Beste 5.1.2.e

Dank voor de uitnodiging. Ik ben donderdag de hele dag beschikbaar, ik hoor wel hoe laat het wordt.

Ik denk inderdaad dat dat niet meer nodig is.

Dank voor alle hulp vandaag!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Openbaar Ministerie

Oost-Nederland

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: maandag 16 augustus 2021 16:44

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: Impact amendement huisvesting

Goedemiddag allen,

Zoals telefonisch besproken, heeft 5.1.2.e 5.1.2.e contact opgenomen n.a.v. de uitnodiging om deel te nemen aan impactsessie 3: amendement huisvesting dieren. Vanuit zowel de juridische als praktische kennis en ervaring van 5.1.2.e leek het ons allemaal een goed idee om op korte termijn met elkaar in gesprek te gaan over de mogelijke impact van het amendement huisvesting. Hieronder volgen een aantal voorstellen voor een dergelijk gesprek:

- Woensdag 18/08, van 13.00 tot 14.00.
- Donderdag 19/08, tussen 09.00 en 11.00.
- Donderdag 19/08, van 16.00 tot 17.00.

5.1.2.e mogelijk is het voor jou nu minder interessant om morgenochtend deel te nemen aan de impactsessie aangezien hier niet echt ruimte is voor een verdiepend gesprek. Je blijft natuurlijk van harte welkom.

Ik hoor graag of jullie beschikbaar zijn!

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch

verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 24 Aug 2021 08:29:06 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Presentatie MT DAD: kort meekijken?

Ha

Dat is prima. Laten we dat dan doen.
ik neem aan dat jij dan bop B-4 Noord zit?

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 09:13
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Presentatie MT DAD: kort meekijken?

Helaas... Ik werk vrijdag niet! ☹️ Het lijkt me wel een heel goed idee. Maandag ben ik toevallig sowieso wel op kantoor, en heb ik geen afspraken tussen 11 en 13u. Werkt dat misschien?

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 09:08
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Presentatie MT DAD: kort meekijken?

Ja, super raar dat daar geen handigere methoden voor zijn.
Althans, die zijn er vast, maar die ken ik dan niet. Of daar hebben we dan geen toegang toe...

Maar deze is erg mooi geworden!

Ben jij heel misschien vrijdag op kantoor? Ik zit morgen en donderdag best vol, maar heb vrijdag nog weinig afspraken. Misschien is het dan een idee om samen op kantoor te gaan zitten in een kamer. Kunnen we al schrijvend sparren (of al sparrend schrijven ☺️)

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 09:06
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Presentatie MT DAD: kort meekijken?

Fijn! Ik heb ook in Word zitten priegelen. Ook met die ja's en nee's allemaal in een apart tekstvakje enzo. Onhandig, hè? Je zou denken dat dat wel gewoon automatisch kan...

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 09:02
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Presentatie MT DAD: kort meekijken?

Helemaal top! En veel strakker dan de mijne. In ppt noch word werkte het programma mee met wat ik in gedachten had. In welk programma heb jij deze gemaakt?

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 08:57

Aan: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e

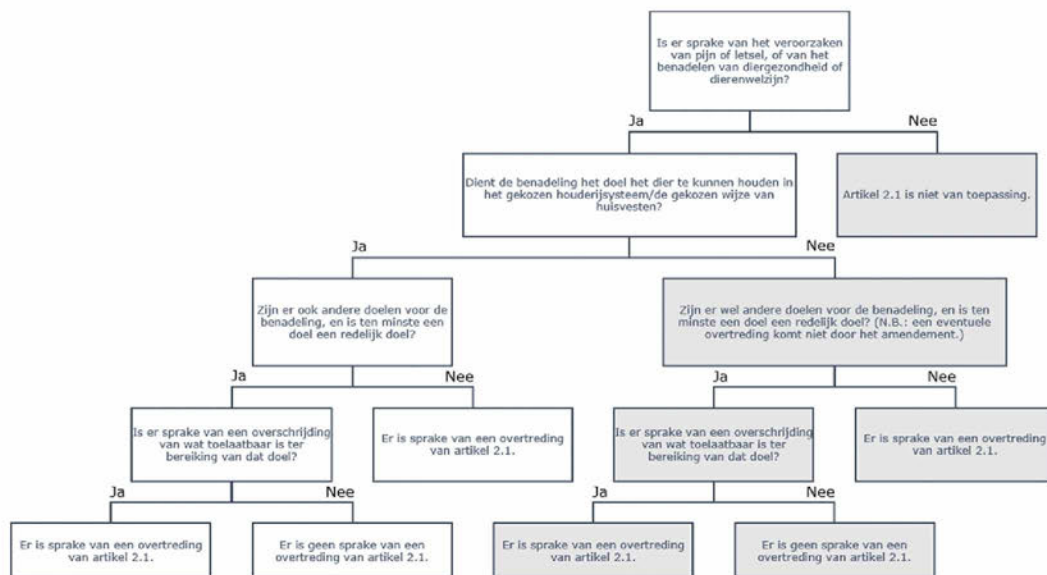
5.1.2.e < 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Presentatie MT DAD: kort meekijken?

Hoi 5.1.2.e

Ik had 'm gisteren zelf al even nagemaakt (kreeg dezelfde opmaak van links naar recht zo snel niet voor elkaar, dus even van boven naar beneden). Deze heb ik meegenomen voor presentatie MT. Als je nog rare dingen ziet, wil je me dat dan laten weten? Dankjewel alvast!

i

Van: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 08:50

Aan: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minInv.nl>;

5.1.2.e < 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: RE: Presentatie MT DAD: kort meekijken?

Ha

Ik was gisteren vrij. En 5.1.2.e is inmiddels ook met verlof.

Helaas is het me ook nog niet gelukt om het stroomschema aan te passen aan wat we vorige week bespraken (de drukte op andere dossiers neemt helaas weer toe...)

Maar bijgevoegd in elk geval het "oude" schema

Van: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minInv.nl>

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 14:08

Aan: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minInv.nl>; 5.1.2.e < 5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e

5.1.2.e < 5.1.2.e @minezk.nl>

Onderwerp: Presentatie MT DAD: kort meekijken?

Ha collega's,

Ik heb vanochtend even overlegd met mijn 5.1.2.e 5.1.2.e Zij stelde voor dat ik morgen in het MT DAD over de tussenstand van het denkproces vertel, en dat we dan ook even kijken of het zin heeft om woensdag de stuurgroep door te laten gaan, of dat we die naar volgende week verplaatsen.

Voor morgen in het MT heb ik bijgevoegde presentatie gemaakt. Mochten jullie vandaag nog suggesties hierover hebben, dan zijn die welkom. Anders gebruik ik dit gewoon even als aanzet om richting op te krijgen. Er zitten nog dingen tussen die wij nog met elkaar moeten afstemmen tussen WJZ en DAD, vanwege het juridische karakter ervan. Dat zal ik morgen ook zo benadrukken – dat dit dus even de tussenstand is die ik op dit moment kan geven, en nog geen afgerond denkproces.

5.1.2.e ik wilde graag jouw stroomschema ook meenemen in de presentatie. Zou je mij de meest recente versie willen sturen?
Dankjewel alvast!

Groetjes,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e [@minInv.nl](mailto:5.1.2.e@minInv.nl)
www.rijksoverheid.nl/Inv

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 24 Aug 2021 15:10:58 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: RE: Actiepunten n.a.v. overleg met minister

Hoi 5.1.2.e het is me nog niet helemaal duidelijk... Wat is er nu precies besloten over het iwt kb? In je andere mail las ik terug 'iwt 1 jan 2023' en hieronder lees ik 'helemaal in werking treden inclusief amendement'. Begrijp ik het goed dat de gehele wetswijziging dus pas 1 jan 2023 in werking treedt? En dat we het tot die tijd zonder solide basis voor AHR-regelgeving moeten doen?

En wat is er besloten over de vrijstelling over achterste tenen hanen? Er komt een nieuwe passage in de kamerbrief, maar welke is dat? En er wordt een regeling gepubliceerd in de Stcrt, maar hoe luidt die dan?

Misschien handig om even te bellen straks?

Gr.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 15:43

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: FW: Actiepunten n.a.v. overleg met minister

Ook ter jullie info.

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 15:30

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Actiepunten n.a.v. overleg met minister

Hoi allemaal,

Hierbij mijn aantekeningen.

Buiten reikwijdte

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

KB:

- Helemaal in werking treden, dus inclusief amendement.
- In de Kamerbrief komt een passage (na akkoord van M), 5.1.2.e doet voorzet en stemt dit af met 5.1.2.e Ook DC wordt aangehaakt.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 5.1.2.e

E: 5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 24 Aug 2021 16:13:16 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
 5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: voorstel tekst iwt amendement / AHR1 voor Kamerbrief dierenwelzijn.
Attachments: Inwerkingtreding wet tot uitvoering Diergezondheidsverordening^{5.1.2.e}.docx

Allen,

Zie bijgevoegd een paar suggesties.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 15:13

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e

<5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: voorstel tekst iwt amendement / AHR1 voor Kamerbrief dierenwelzijn.

Hoi

@ 5.1.2.e en 5.1.2.e begin van de middag is met M gesproken over iwt AHR. Zij heeft uiteindelijk besloten om te gaan voor iwt miv 1 januari 2023, met dien verstande dat wordt uitgelegd dat dit vooral is om tegemoet te komen aan de wens van de Kamer in de toelichting bij het amendement en dat de politieke discussie die nog moet volgen tot nadere uitstel kan leiden (zeg ik even in mijn eigen woorden). Zij wilde dit ook alvast aankondigen aan de Kamer in de Kamerbrief Dierenwelzijn, die eind van deze week de deur uit gaat.

@Allen, Zoals besproken bij deze een voorstel voor een tekst voor de Kamerbrief Dierenwelzijn over iwt amendement. Ik worstelde wel een beetje met het beschrijven van het proces. Iwt is immers niet haar besluit, maar die van de Koning. En de rest van het wetsvoorstel treedt natuurlijk al eerder in werking. Verzoek dus om even goed mee te lezen. ☺

Inwerkingtreding wet tot uitvoering Diergezondheidsverordening

De wet tot wijziging van de Wet dieren vanwege de uitvoering van de Diergezondheidsverordening is op 2 juni 2021 gepubliceerd in het Staatsblad. Bij de totstandkoming van deze wet amendeerde uw Kamer artikel 2.1 van de Wet dieren. Hiermee voegde uw Kamer een zin aan dit artikel toe die bepaalt dat het kunnen houden of huisvesten van een dier niet als een redelijk doel kan dienen om het dier te benadelen, bijvoorbeeld door letsel te veroorzaken of het welzijn te ondermijnen. In de toelichting bij dit amendement is vermeld dat inwerkingtreding is beoogd met ingang van 1 januari 2023. Ik bereid op dit moment de inwerkingtreding van voormelde wetswijziging voor, die wat het geamendeerde artikel recht doet aan die beoogde inwerkingtredingsdatum. Tegelijkertijd merk ik op dat zowel in de samenleving als in het parlement onduidelijkheid bestaat over wat die wijziging van artikel 2.1, eerste lid, van de Wet dieren betekent en welke gevolgen dit heeft voor de praktijk. Om die reden heb ik aan uw Kamer tijdens het mondelinge vragenuur van 1 juni jl. een nadere analyse van het amendement en de impact toegezegd. Hoewel deze analyse nog niet is afgerond en conclusies nog niet zijn te trekken, is wel duidelijk dat het amendement tot dilemma's zal leiden, die om nadere politieke keuzes vragen. In mijn brief aan uw Kamer van 15 juli jl. heb ik in dit verband laten weten dat – gelet op het debat met uw Kamer aangaande de onbedoelde impact voor gezelschapsdieren – ik in elk geval een wijziging voorbereid om die onbedoelde impact teniet te doen. Het is aan uw Kamer om na afronding van de analyse op hoofdlijnen ook anderszins nadere richting te geven. Op basis daarvan kan het nodig zijn de inwerkingtreding van het amendement nader uit te stellen.

5.1.2.e

5.1.2.e

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

T 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 25 Aug 2021 07:50:22 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: FW: 9.30u overleg 5.1.2.e iwt AHR. 5.1.2.e is toch weer gaan twijfelen

Excuses, was vergeten de gedachten van 5.1.2.e in de mail te kopiëren. Bij deze alsnog:

"Hi all,

Ik schiet even wat in de agenda's om nog even te overleggen over het besluit van de minister om het amendement huisvesting per 1/1/23 inwerking te laten treden.

Heb er vandaag nog over nagedacht, en heb zelf sterke twijfels bij de richting die we nu gekozen hebben. Ik denk niet dat dit besluit de druk bij de Kamer legt, en ik denk al helemaal niet dat de TK met een oplossing gaat komen. De druk komt in het gunstigste geval bij de formatie, mits daar iemand aan tafel zit die snapt dat hier wat opgelost moet worden. Maar feitelijk komt de druk bij de minister van LNV te liggen, die - hoe dichterbij de datum van 1/1/23 nadert - moet gaan komen met een alternatief, en daarmee moet terugkomen op een eerder genomen politiek besluit.

Als we het nu per 1/1/23 inwerking laten treden, is alles wat we daarna doen (obv juridische & impactanalyse) 'verlies' en vergt politiek zwaardere beslissingen, dan wanneer het amendement nog niet in werking is getreden, omdat we de juridische- en impactanalyse nog uitvoeren.

Mijn advies aan de minister zou zijn om er nog 1 keer goed over na te denken en te spreken. En dan ook in de context van de scenario's die we nu bedenken voor een oplossingsrichting. Die tijd is er nog, omdat er niet zo gek veel mis gaat als we het KB nog even laten liggen. Dat kan natuurlijk niet te lang, en ik denk dat we de periode waarin de impactanalyse nog niet klaar is, moeten benutten voor besluitvorming. Maar die tijd is er zeker nog.

Ik heb vanavond een app met deze strekking aan de minister gestuurd (nog geen reactie), en overleg er ook graag even met jullie over.

Groet
 5.1.2.e "

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 08:45
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: 9.30u overleg 5.1.2.e iwt AHR. 5.1.2.e is toch weer gaan twijfelen

Ha
 5.1.2.e heeft om 9.30u nog overleg ingepland om toch nog over iwt van AHR te hebben. Ze is toch weer gaan twijfelen. Zie hieronder.
 Wil jij evt ook aansluiten? Dan stuur ik de invite door.

Als DAD echt nog geen datum wil, dan is dat dan maar zo. Maar vind dat gewoonweg niet zuiver. Juridisch niet (want we hebben de mogelijkheid van gedifferentieerde iwt, we hebben een datum, dus dan moeten we dat eigenlijk ook nu regelen) en politiek niet (ben bang dat het gesprek dan vooral zal gaan over punt dat M amendement kennelijk niet wil. Maar bovendien zal het opnemen van de datum wel of niet geen verschil maken op wie de druk ligt. Die ligt toch hoe dan ook bij ons).

Groet
 5.1.2.e

5.1.2.e
 5.1.2.e

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T 5.1.2.e
 5.1.2.e @minezk.nl

From: " 5.1.2.e "
Sent: Wed, 25 Aug 2021 08:29:32 +0100
To: " 5.1.2.e " < 5.1.2.e @minezk.nl >
Subject: RE: 9.30u overleg 5.1.2.e iwt AHR. 5.1.2.e is toch weer gaan twijfelen

Ha, ik zal niet aanschuiven zo (red ik niet qua tijd). Tja, ik kan 5.1.2.e punten wel volgen, maar aan wat zij wil zitten inderdaad ook nadelen. Al met al denk ik dat we niet een hard juridisch argument hebben die duidelijk tot één optie dwingt. Dus als 5.1.2.e er nog een keer op terug wil komen bij de minister dan heb ik daar geen bezwaar tegen.

Gr.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minezk.nl >
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 08:45
Aan: 5.1.2.e < 5.1.2.e @minezk.nl >
Onderwerp: 9.30u overleg 5.1.2.e iwt AHR. 5.1.2.e is toch weer gaan twijfelen

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Wed, 25 Aug 2021 11:10:45 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: A4tje voor minister verzamelbrief welzijn

Dat zal ik doen

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 11:54
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: A4tje voor minister verzamelbrief welzijn

check, overgenomen, thnx.

Bijgaand definitieve versie.
@5.1.2.e wil jij dit A4tje meegeven in tas Minister?

Dank
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 10:59
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: A4tje voor minister verzamelbrief welzijn

Ha

Paar tekstsuggesties. Verder akkoord.

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 10:38
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: A4tje voor minister verzamelbrief welzijn

Hi 5.1.2.e

Bijgaand A4tje voor M zoals besproken.

@5.1.2.e akkoord vanuit WJZ met onderstaande formulering?

Groet,
5.1.2.e

Met u was besproken een tekstpassage voor te bereiden inzake inwerkingtreding van het amendement huisvesting per 1/1/23. Ambtelijk hebben we **bij nader inzien** sterke twijfels bij de gekozen richting vanwege meerdere redenen. U heeft hierover ook een appbericht ontvangen van 5.1.2.e **Advies is om nu nog geen tekstpassage in deze verzamelbrief op te nemen en nog eenmaal uw besluit af te wegen en te bespreken op basis van een korte notitie die wordt voorbereid, inclusief 2 tekstpassages voor een TK-brief (met beide opties uitgewerkt).** De notitie ontvangt u binnenkort.

5.1.2e

5.1.2e

.....

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....

M 5.1.2e

5.1.2e @minlnv.nl

secretariaat: 5.1.2e

From: "SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl" <Info@SectorraadPaarden.nl>
Sent: Wed, 25 Aug 2021 18:36:04 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Daar zit denk ik wel wat bij. Ik check even bij 5.1.2.e en kom er op terug.

We hebben het er al over gehad maar nog even voor de zekerheid. Het is toch niet te laat als we wachten tot 14 of 15 of 16 september? Mocht het beter zijn om eerder af te stemmen dan is die mogelijkheid aan onze kant er ook.

Laat graag weten en in de tussentijd check ik of een van de momenten past.

Wordt vervolgd.

Hartelijke groet, 5.1.2.e

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e Sectorraad Paarden

5.1.2.e

5.1.2.e

info@sectorraadpaarden.nl

www.sectorraadpaarden.nl

www.paardenwelzijnscheck.nl

Bezoekadres: De Beek 125, 3852 PL Ermelo

Postadres: Postbus 3040, 3850 CA Ermelo

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e @minInv.nl]

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 13:31

Aan: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl

Onderwerp: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Ha 5.1.2.e

Op de data die je noemde zie ik in ieder geval de volgende opties:

- Di 14 sept, hele ochtend, of na 16u
- Wo 15 sept, tussen 10:30 en 15u
- Do 16 sept, 9-10u, 11-12u, 15-16u

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl <Info@SectorraadPaarden.nl>

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 13:01

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Ik zal navraag doen. Waar denk je aan? 10 uur? Ik weet iet of het helemaal haalbaar is ivm andere afspraken die dag maar ik check.

Wil jij kijken of er wat jullie betreft op de dinsdag 14 september later in de middag (17 uur) of de woensdag 15 september of donderdag 16 september in de middag ruimte is dan heb ik wellicht 2 momenten om voor te leggen aan 5.1.2.e

Bedankt alvast.

Hartelijke groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e 5.1.2.e @minInv.nl

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 9:15

Aan: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl

Onderwerp: RE: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Ik heb even in 5.1.2.e agenda gekeken. Helaas heeft hij een afspraak staan om 15u. De ochtend zou voor hem en mij allebei wel kunnen. Zit daar een optie?

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minInv.nl

www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl <Info@SectorraadPaarden.nl>

Verzonden: vrijdag 20 augustus 2021 17:24

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @minInv.nl>

Onderwerp: Nader contact n.a.v. sessie amendement Wet dieren

Geachte 5.1.2.e

Bedankt voor uw bericht. Inmiddels heb ik overleg kunnen hebben met de 5.1.2.e en is onderstaand bericht aan 5.1.2.e gestuurd.

Ik wacht even af of dinsdag 14 september gaat lukken. Ik verwacht een eerste reactie n.a.v. de vragen begin volgende week toe te zenden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e Sectorraad Paarden

5.1.2.e

5.1.2.e

info@sectorraadpaarden.nl

www.sectorraadpaarden.nl

www.paardenwelzijnscheck.nl

Bezoekadres: De Beek 125, 3852 PL Ermelo
Postadres: Postbus 3040, 3850 CA Ermelo

Geachte 5.1.2.e

Graag zou 5.1.2.e van de SRP, 5.1.2.e met u in gesprek gaan. Op dit moment zou voor 5.1.2.e dinsdag 14 september kunnen. Schikt u dat ook om 15.00 uur?
We gaan er van uit dat het overleg via Teams zal plaatsvinden.

Wellicht is het ook mogelijk om 5.1.2.e te laten aansluiten.

Ik verneem graag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e Sectorraad Paarden

5.1.2.e

info@sectorraadpaarden.nl

www.sectorraadpaarden.nl

www.paardenwelzijnscheck.nl

Bezoekadres: De Beek 125, 3852 PL Ermelo
Postadres: Postbus 3040, 3850 CA Ermelo

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Thu, 26 Aug 2021 08:00:32 +0100
To: "'SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl'" <Info@SectorraadPaarden.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Sectorraad Paarden, eerste reactie betreffende amendement artikel 2.1 Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Bedankt voor deze heldere en inzichtelijke brief. Fijn dat we er binnenkort nog even over kunnen spreken.

Ik begrijp dat het aan jullie kant hoe eerder, hoe liever is. Ik heb er geen bezwaar tegen een eerdere datum te prikken dan in de week van 13 september. Volgens mij moet dat wel lukken, zeker als 5.1.2.e en ik niet allebei bij het gesprek zijn, maar één van ons. Komende week maandag, donderdag of vrijdag vlak voor of na de lunch zie ik nog opties. Zit daar iets tussen aan jullie kant?

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl <Info@SectorraadPaarden.nl>

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 18:41

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: Sectorraad Paarden, eerste reactie betreffende amendement artikel 2.1 Wet dieren

Geachte 5.1.2.e geachte 5.1.2.e

Graag vraagt de SRP uw aandacht voor de impact die de ontwikkelingen op het gebied van het amendement betreffende artikel 2.1 van de Wet dieren kan hebben op het paardenwelzijn en de paardensector. In de bijlage is een eerste aanzet gemaakt om de toegezonden vragen te beantwoorden. Dit met de kanttekening dat de vragen zich moeilijk laten beantwoorden door de wijze waarop de vragen zijn gesteld en het ontbreken van enig kader.

De paardensector, waarin paarden zowel als gezelschapsdier als ook landbouwhuisdier worden gehouden, plaatst grote vraagtekens bij het amendement, met name betreffende de reikwijdte, de uitvoerbaarheid en de noodzaak van het amendement. Het amendement stelt geen grenzen of normen; het aantasten van dierenwelzijn is op geen enkele manier begrensd of gedefinieerd waardoor de gevolgen van het amendement onduidelijk en niet voorspelbaar zijn. Hoewel de paardensector er van uit gaat dat het amendement niet zo breed moet worden opgevat dat er geen paarden, honden, katten en andere dieren meer gehouden mogen worden in Nederland, hecht de paardensector er aan om aan te geven dat op dit moment het welzijn van dieren al grotendeels goed gewaarborgd is in het Besluit houders van dieren en het Besluit diergeneeskundigen en dat een en ander nader is uitgewerkt in de Gids voor Goede Praktijken. Deze Gids wordt ook door de NVWA als richtlijn gebruikt.

Paardenwelzijn is binnen onze sector een uitermate belangrijk thema. De afgelopen jaren is hard gewerkt aan het verbeteren van het paardenwelzijn binnen de sector en hier zijn ook behoorlijke stappen voorwaarts gemaakt. In de bijlage leest u hier meer over.

De ambitie van de SRP reikt ver maar wij realiseren ons dat slechts stapsgewijs gekomen kan worden tot breed gedragen criteria voor paardenwelzijn die aansluiten bij de huidige maatschappelijke opvattingen. Het in de toekomst kunnen blijven houden van paarden is wel een kernvoorwaarde voor het verder kunnen invullen van deze ambitie. Naast zelfregulering is uiteraard een gezamenlijke aanpak van overheid en sector nodig om paardenwelzijn op alle niveaus te borgen.

Wij zijn uiteraard gaarne bereid om de inhoud van de bijlage toe te lichten in een persoonlijk gesprek. Wij komen in verband daarmee bij u nog terug met een reactie op de toegezonden mogelijkheden voor een gesprek.

Mocht u naar aanleiding van vorenstaand en/of bijgaand alvast vragen hebben dan verneem ik dat graag van u.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e Sectorraad Paarden

5.1.2.e

5.1.2.e

info@sectorraadpaarden.nl

www.sectorraadpaarden.nl

www.paardenwelzijnscheck.nl

Bezoekadres: De Beek 125, 3852 PL Ermelo

Postadres: Postbus 3040, 3850 CA Ermelo

Een eerste reactie van de SRP op de vragen naar aanleiding van het amendement Vestering

25 augustus 2021

OPMERKINGEN VOORAF

Het huidige artikel 2.1 van de Wet dieren bepaalt:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Aan artikel 2.1, eerste lid, wordt als gevolg van het amendement een zin toegevoegd, luidende:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting.

De impact van het amendement is op dit moment niet te overzien. Immers vrijwel iedere vorm van houden van dieren maakt dat er niet volledig voldaan kan worden aan alle behoeftes van het dier en dat zou inhouden dat het houden van dieren met dit amendement in Nederland niet meer mogelijk is. Wat onder een 'redelijk doel' wordt verstaan en welke diersoorten wel of niet onder de reikwijdte van dit wetsartikel vallen is volstrekt onduidelijk.

In de tekst van het amendement wordt de term "dieren" gehanteerd. In de toelichting bij de tekst van het amendement wordt gesproken over het welzijn van dieren in de veehouderij (en wordt verwezen naar het houden van eenden, konijnen, biggen, kalfjes, geiten en hanen). Aangegeven wordt ook in de toelichting dat het amendement regelt dat het na 2022 niet langer is toegestaan om een dier pijn te doen of bij een dier letsel te veroorzaken, dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen met als doel om het dier op een bepaalde manier te kunnen huisvesten.

De paardensector, waarin paarden zowel als gezelschapsdier als ook als landbouwhuisdier worden gehouden, plaatst grote vraagtekens bij het amendement, met name betreffende de reikwijdte, de uitvoerbaarheid en de noodzaak van het amendement. Het amendement stelt geen grenzen of normen; het aantasten van dierwelzijn is op geen enkele manier begrensd of gedefinieerd waardoor de gevolgen van het amendement onduidelijk en niet voorspelbaar zijn. Hoewel de paardensector er van uit gaat dat het amendement niet zo breed moet worden opgevat dat er geen paarden, honden en katten en andere dieren meer gehouden mogen worden in Nederland, hecht de paardensector er aan om aan te geven dat op dit moment het welzijn van dieren al grotendeels goed gewaarborgd is in het Besluit houders van dieren en het Besluit diergeneeskundigen. Een en ander is nader uitgewerkt in de Gids voor Goede Praktijken. Deze Gids wordt ook door de NVWA als richtlijn gebruikt.

Onderstaand is een eerste aanzet om de toegezonden vragen te beantwoorden. Dit met de kanttekening dat de vragen zich moeilijk laten beantwoorden door de wijze waarop de vragen zijn gesteld en het ontbreken van enig kader.

INLEIDING

Paardenwelzijn is binnen de paardensector een uitermate belangrijk thema. Met het welzijn en de gezondheid van paarden is het in een land als Nederland over het algemeen al goed gesteld en de afgelopen jaren is er hard gewerkt aan het steeds verder verbeteren van het paardenwelzijn. Zo zijn er in de Gids voor Goede Praktijken in 2011, op verzoek van de toenmalige Staatssecretaris van EL&I, dr. Henk Bleker, richtlijnen opgenomen voor het houden van paarden (klik [HIER](#)). Op 14 september 2018 is het Keurmerk Paard en Welzijn (klik [HIER](#)) gepresenteerd aan de Nederlandse paardenhouderij op Horse Event. Een ambitieus project waarbij de SRP zich realiseert dat mede door COVID19 er kleine stappen genomen moeten worden om de sector in de breedte goed mee te krijgen.

VRAGEN AAN EN ANTWOORDEN VAN DE SRP

1. Welke benadelingen van dierenwelzijn of gezondheid vinden plaats met als voornaamste doel om de dieren te kunnen huisvesten?

De 'benadeling' van gehouden paarden is afhankelijk van de uitgangsgedachte. Als men bedenkt dat paarden al vele duizenden jaren gedomesticeerd zijn dan komt men tot andere conclusies dan als men van mening is dat paarden moeten worden gehouden in de vrije natuur en in kuddeverband zoals zebra's. Algemeen geldt dat aangezien gehouden paarden een deel van de tijd alleen in een stal staan ze minder sociaal contact en vrije beweging hebben dan wanneer ze volledig vrij zouden rondlopen. De vraag is of dat een benadeling is want als paarden vrij rond zouden lopen kunnen ze elkaar beschadigen en worden de merries, ook ongewenst, gedekt door hengsten. Als het goed is krijgen gehouden paarden elke dag vrije beweging in bijvoorbeeld de wei of paddock, waarbij rekening wordt gehouden met voldoende sociaal contact, schuilmogelijkheid, water en voer en natuurlijk ook zorg.

(Individuele) huisvesting

De effecten van een houderijsysteem worden telkens gewogen met het oog op het welzijn van het dier. Volwassen paarden worden in de West Europese houderij doorgaans gehuisvest in individuele boxen, waarvan de grootte tenminste 2x de stokmaat in het kwadraat moet bedragen (dus paard met een stokmaat van 1,60 m in een box van 3,20 x 3,20 meter) met zicht op, en waar mogelijk ook direct contact met, soortgenoten. Jonge dieren worden, meestal in leeftijdsgroepen, doorgaans wel in groepshuisvesting gehouden.

Bij volwassen paarden, die noodzakelijkerwijs, vaak ook nog beslagen zijn, is het risico op elkaar serieus letsel toebrengen in groepshuisvesting veel te groot. Zeker omdat er ook iedere keer als een paard terugkeert na tijdelijk uit de groep te zijn gehaald, steeds weer rangorde gevechten met alle risico's van dien, zullen optreden. Individuele stalling maakt het ook mogelijk paarden op individueel niveau te voeren zodat zij niet te dun, maar (vooral) ook niet te dik worden. Ook kan de individuele gezondheidsstatus veel beter in het oog worden gehouden en kan een eventueel geïnfecteerd dier direct geïsoleerd worden. Sociale interactie met mensen in deze vorm van huisvesting levert in tegenstelling tot het vrij rondlopen in een natuurlijke omgeving een extra 'veiligheid' voor het paard waarbij aandacht voor fysieke en mentale gezondheid en welzijn beter kan worden gegarandeerd.

Ingrepen

- Belangrijk is de traceerbaarheid bij een uitbraak van een dierziekte, waardoor het aanbrengen van een transponder noodzakelijk is.
- Het castreren van hengsten is doorgaans noodzakelijk in verband met populatiecontrole en veiligheid omdat volwassen hengsten uitsluitend door professionals kunnen worden gehouden. Ruinen zijn uitermate geschikt om als huisdier of voor recreatieve doeleinden te gebruiken. Het houden van groepen hengsten is onnatuurlijk en ook uitermate onveilig voor de individuele dieren. In de vrije natuur is er ook maar één hengst per kudde. Gemengde groepen (hengsten en merries) leidt tot ongewenste drachtigheid.
- In het kader van dierenwelzijn worden de hoeven van de paarden bekapt. In veel gevallen wordt het paard ook voorzien van beslag. Het beslaan van paarden kan nodig zijn om verschillende redenen (voorkomen van overmatige slijtage, corrigeren van de stand van de voeten/benen, bij hoefziekte of hoefgebreken). Hoefbeslag vindt derhalve plaats om te voorkomen dat de diergezondheid wordt benadeeld.

2. Welke consequenties heeft het als die benadelingen van het dier niet meer zouden mogen (voor de veehouderij, voor de gezondheid/het welzijn van de dieren)? Schets hierbij ook de dilemma's.

Het houden van paarden in Nederland voor onder meer hobbymatige, recreatieve of zorgdoeleinden, moderne gerichte fokkerij en/of (top)sport is dan niet meer mogelijk.

Gebruik

Paarden worden voor velerlei doeleinden gebruikt en ingezet. In alle gevallen is sprake van een unieke band tussen het paard en de gebruiker. Door op een goede manier met paarden om te gaan

zal verveling worden voorkomen. Dit komt het dierenwelzijn en gezondheid ten goede. De dieren worden gezonder, zowel mentaal als fysiek.

3. Zijn er alternatieven voor deze benadelingen? Welke consequenties hebben die?

Het is de vraag of binnen een strikte uitleg van het amendement het houden van dieren überhaupt nog mogelijk is en daarmee is het de vraag of er ruimte is om over alternatieven na te denken. Immers binnen een strikte uitleg zou je kunnen motiveren dat elke houderij een aanpassing van het dier vraagt met alle eventuele welzijnsrisico's van dien en daarmee verboden is. In de huidige vorm geeft het amendement geen grenzen. Het niet meer mogen houden van dieren in de bestaande houderijssystemen heeft uiteraard zeer ernstige maatschappelijke, en sociaal-economische gevolgen voor het houden van dieren in Nederland.

Binnen de bestaande houderij wordt al gestreefd naar zoveel mogelijk natuurlijk gedrag, zoals altijd visueel sociaal contact met soortgenoten, voldoende ruwvoer, voldoende (vrije) beweging in wei of paddock en altijd de beschikking over vers drinkwater. Er wordt, mede door invoeren van KPW al gestreefd naar het verder aanpassen van locaties (mogelijkheid tot weidegang met schuilmogelijkheid, het aanleggen van (extra) paddocks, vergroten van boxen etc). Hiervoor is ook steun van de lokale overheden noodzakelijk.

De inzet van paarden ten behoeve van onder meer recreatie, zorg, sport of fokkerij is gebaseerd op duizenden jaren geleden aangevangen domesticatie en een eeuwenlang fokkerijbeleid met als doel een constante verbetering van gezondheid en specifieke eigenschappen. Paarden worden doorgaans optimaal verzorgd om welzijn en de gezondheid te optimaliseren voor de te leveren prestaties in fokkerij, recreatie of sport. Hierdoor is het paard door de eeuwen heen ook meer afhankelijk geworden van de mens en dit legt een belangrijke verantwoordelijkheid bij de gebruiker.

4. Wanneer is een beperking van het natuurlijk gedrag van het dier een aantasting van het welzijn/de gezondheid van het dier, en wanneer niet? Noem voorbeelden uit de praktijk.

Eigenlijk is deze vraag zonder kader niet te beantwoorden. Wat is 'natuurlijk gedrag' bij het hedendaagse paard?

Dieren passen zich, gedomesticeerd of wild, voortdurend aan aan de veranderende omstandigheden. Ook het paard – al 6000 jaar gedomesticeerd – heeft zich aangepast aan de huidige situatie. Een paard, oorspronkelijk een prooi- en vluchtdier, heeft als gedomesticeerd dier bescherming van de mens nodig voor zijn welzijn. Wel moeten paarden de mogelijkheid krijgen om in hun nog steeds aanwezige primaire behoeften te voorzien, zoals adequate voerverzorging, fris drinkwater, voldoende (vrije) beweging en sociaal contact.

Paarden met blessures moeten soms in hun beweging beperkt worden voor het herstelproces. Zieke (besmettelijke) dieren moeten zo nodig afgezonderd kunnen worden om verspreiding van ziekten te voorkomen. Sommige paarden gedijen gewoon niet goed in een groep en voor deze dieren is een meer individuele vorm van huisvesting beter.

5. Bij welke huidige ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement slecht aan, en welke risico's zijn er?

Als het letterlijk wordt ingevoerd zoals het nu door sommigen wordt uitgelegd is de huidige paardenhouderij in Nederland niet meer mogelijk en zullen paarden uit Nederland verdwijnen.

Binnen de sector heeft paardenwelzijn - zoals eerder aangegeven - de volle aandacht. Het amendement wil dat de huisvesting wordt aangepast aan het paard. Binnen de paardensector zijn en worden al behoorlijke stappen gemaakt om in de huisvesting nog beter aan de behoeften van het paard te voldoen, zoals hierboven beschreven.

Het amendement gaat er volledig aan voorbij dat een leven in het wild doorgaans helemaal niet zo passend is bij welzijn als het lijkt. Natuurlijk gedrag is ook dat de zwakkere dieren worden verdreven van voer en water door hun sterkere soortgenoten en dus sterven van uitputting of ten prooi vallen

aan roofdieren. De natuur is een hele wrede bestaansvorm en de meeste hedendaagse paarden zullen zonder bescherming van de mens in de natuur niet overleven. Intussen heeft de mens veel geleerd over het houden van paarden en kan steeds beter inschatten wat het paard wil en nodig heeft. De paardensector probeert alle bij paarden betrokken mensen hierin mee te nemen.

6. Bij welke ontwikkelingen en ambities in de sectoren sluit dit amendement goed aan, en welke kansen zijn er?

Het amendement voegt eigenlijk niets toe aan alle wetten en regelingen die er al zijn. De huidige wet- en regelgeving inzake dierenwelzijn geeft voldoende basis en bovendien mogelijkheden om tegen ongewenste ontwikkelingen op te kunnen treden.

Het welzijn van paarden kan verder worden verbeterd door een Keurmerk zoals het KPW verder uit te rollen met strenge(re) eisen aan het formaat van de boxen, voldoende mogelijkheid voor vrije beweging en adequate beschutting in het weiland. De veterinaire gezondheidszorg staat in Nederland op een hoog peil, maar hieraan zijn wel kosten verbonden. Goede voorlichting over de wijze van houden van paarden en de bijbehorende kosten vormen een taak van de sector én van de overheid.

Conclusie

De basis van dit alles is de beslissing of we dieren wel of niet mogen houden, fokken en gebruiken voor voedselproductie, recreatie, zorg en sport. Als de algemeen aanvaarde publieke mening in Nederland wordt dat we geen dieren, landbouwhuisdieren, paarden of gezelschapsdieren, meer mogen houden gaat ons land er heel anders uitzien.

Wanneer wij paarden houden zullen we na moeten denken over hoe we paarden zo goed mogelijk kunnen houden in de 21ste eeuw. De impact van de mens op de omgeving is onomkeerbaar en een vrij leven in het wild zonder invloed van de mens is voor paarden, zeker in Nederland, niet meer mogelijk. We moeten nadenken hoe we paarden naast hun natuurlijke (biologische) behoeften, voldoende 'uitdaging' kunnen bieden waardoor zij kunnen floreren. Net als bij mensen zal per paard verschillen waar de grens ligt tussen te veel en te weinig uitdaging, afhankelijk van karakter, potentie en natuurlijke aanleg (meegekregen door eeuwen van menselijke selectie in de paardenfokkerij). Er is geen 'one size fits all'. Iedere situatie vraagt weer opnieuw om maatwerk.

We moeten blijven evalueren aan de hand van voortschrijdend inzicht en onze evoluerende normen en waarden. We moeten het goede behouden en waar nodig positieve veranderingen doorvoeren.

Het is niet de sterkste van de soort die overleeft, noch de meest intelligente. Het is degene met het grootste aanpassingsvermogen bij veranderingen (citaat Charles Darwin).

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>
Sent: Thu, 26 Aug 2021 10:59:40 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: impactsessie Wet dieren LNV, gesprek LNV - NVD / Dier & Park

Prima, hopelijk snel een datum waar we mee verder kunnen en fijn dat jullie Teams dan kunnen organiseren. We hebben contact.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Nederlandse Vereniging van Dierentuinen

Website: www.nvddierentuinen.nl

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/nederlandse-vereniging-van-dierentuinen>

Tel.: 5.1.2.e

Mobiel: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 11:37

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>

Onderwerp: RE: impactsessie Wet dieren LNV, gesprek LNV - NVD / Dier & Park

Dag 5.1.2.e

Omdat 5.1.2.e nog met vakantie is, heb ik bij nader inzien maar gewoon alle momenten ingevuld bij mezelf die voor hem óf voor mij kunnen. Ik hoop dat er een geschikt moment tussen zit. Soms was het zo dat een moment niet lukte omdat er bijvoorbeeld van 10 tot 10:30u iets in de agenda stond, en had het bijvoorbeeld wel gekund van 10:30 tot 11:30u. Mocht het nog niet lukken nu, dan kunnen we dus misschien nog even kijken naar momenten die om halve uren beginnen. Maar hopelijk lukt het zo!

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 10:08

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: impactsessie Wet dieren LNV, gesprek LNV - NVD / Dier & Park

Bedankt. Ik heb m zojuist uitgestuurd. Hopelijk kunnen we op korte termijn een afspraak plannen. Willen jullie dan de Teams meeting uitsturen? Ik heb begrepen dat jullie dat zelf moeten doen i.v.m. beveiliging. Anders kan ik dat uiteraard ook zelf doen. Maar eerst maar een datum vinden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Nederlandse Vereniging van Dierentuinen

Website: www.nvddierentuinen.nl

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/nederlandse-vereniging-van-dierentuinen>

Tel.: 5.1.2.e

Mobiel: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 13:37

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>

Onderwerp: RE: impactsessie Wet dieren LNV, gesprek LNV - NVD / Dier & Park

Dag 5.1.2.e

Helemaal goed, ik zie 'm wel komen! Mocht je mailadressen nodig hebben: daar mag je mij en 5.1.2.e (5.1.2.e@minInv.nl) dan wel in opnemen.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 13:36

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: impactsessie Wet dieren LNV, gesprek LNV - NVD / Dier & Park

Beste 5.1.2.e

Dan voor jouw bericht. Vind je het OK als we een datumplanner sturen? Vanuit NVD wil ik graag 5.1.2.e ook laten aansluiten en bij voorkeur 5.1.2.e Dier en Park wil als tweede dierentuinbrancheorganisatie ook aansluiten, dus het zijn best wat mensen. Dan kan jij kijken of jij en jouw team kunnen aansluiten.

Akkoord? Dan zal ik het in gang zetten.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Nederlandse Vereniging van Dierentuinen

Website: www.nvddierentuinen.nl

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/nederlandse-vereniging-van-dierentuinen>

Tel.: 5.1.2.e

Mobiel: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 13:26

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>

Onderwerp: RE: Uitnodiging impactsessie Wet dieren LNV, 24 augustus

Beste 5.1.2.e

Bedankt voor je waardering voor de sessie. Het is inderdaad een hele klus!

Een afspraak inplannen kan inderdaad met mij. Zou je misschien een aantal voorstellen willen doen die werken aan jullie kant? Dan leg ik die naast onze agenda's. Met een rijtje opties in de komende drie weken, moeten we vast een moment kunnen vinden dat werkt.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....

M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl

www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>

Verzonden: dinsdag 24 augustus 2021 12:51

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Uitnodiging impactsessie Wet dieren LNV, 24 augustus

Beste 5.1.2.e

Bedankt voor de goed geleide sessie van vandaag, het lijkt me een hele klus om hier een evenwichtig document uit te destilleren. Als dierenruinsector willen we graag nog een keer verder praten om ook de link met de dierenruinwetgeving en dierenruincommissie die ons vanuit de overheid controleert helder te krijgen. En overige zaken die bij ons spelen. Het lijkt goed om dat als NVD en Dier&Park samen te doen. Hoe kunnen we dat het beste regelen? Met jou?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Nederlandse Vereniging van Dierentuinen

NEDERLANDSE VERENIGING VAN
Dierentuinen

Website: www.nvddierentuinen.nl

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/nederlandse-vereniging-van-dierentuinen>

Tel.: 5.1.2.e

Mobiel: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: donderdag 12 augustus 2021 10:04

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>

Onderwerp: RE: Uitnodiging impactsessie Wet dieren LNV, 24 augustus

Beste 5.1.2.e

Bedankt voor uw aanmelding. Ik hoor graag naar wie de nadere informatie nog meer gestuurd mag worden.

Bedankt, ook, voor het meekijken op de verzendlijst. De vSKBN is inderdaad bij een eerdere sessie aanwezig geweest.

Een gesprek inplannen na de sessie lijkt mij een prima idee. Laten we dat zo doen.

Graag tot de 24^e,
hartelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>

Verzonden: woensdag 11 augustus 2021 11:22

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Uitnodiging impactsessie Wet dieren LNV, 24 augustus

Goedemorgen,

Hartelijke dank voor deze uitnodiging. Ik zal hier zeker bij aanwezig zijn en ben aan het kijken of 1 of 2 collega's uit de NVD dierenentuinen, met extra inhoudelijke kennis, ook aansluiten. Ik laat dat z.s.m. weten.

Ik zie geen uitnodiging aan Vereniging Stads- en Kinderboerderijen Nederland, of zie ik die over het hoofd of zitten die in een andere sessie?

Er wordt ook nog het volgende geschreven:

Wie ook graag op een meer persoonlijke manier met ons in gesprek gaat, is welkom om dit aan te geven.

Dat zou ik wel graag willen, aangezien dit nogal een gemêleerd gezelschap is in deze sessie, waarbij gezelschapsdieren toch wel in een hele andere branche zitten dan dieren in een dieren tuin. Is het handig om dat na deze sessie in te plannen? Of ook nog zaken nader te kunnen toelichten, indien relevant, die uit de sessie naar voren zijn gekomen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Nederlandse Vereniging van Dierentuinen

NEDERLANDSE VERENIGING VAN

Dierentuinen

Website: www.nvddierentuinen.nl

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/nederlandse-vereniging-van-dierentuinen>

Tel.: 5.1.2.e

Mobiel: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 10 augustus 2021 21:43

Aan: '5.1.2.e@dibevo.nl' <5.1.2.e@dibevo.nl>; 'info@huisdieren.nu' <info@huisdieren.nu>; '5.1.2.e@stichtingherpetofauna.com' <5.1.2.e@stichtingherpetofauna.com>; 'info@our-EARTH.eu' <info@our-EARTH.eu>; 5.1.2.e <info@nvddierentuinen.nl>; 'info@tropicalzoo.nl' <info@tropicalzoo.nl>; 5.1.2.e@raadvanbeheer.NL <5.1.2.e@raadvanbeheer.NL>; 5.1.2.e@knmvd.nl' <5.1.2.e@knmvd.nl>; 'info@nfdo.nl' <info@nfdo.nl>; 'info@kleindierned.nl' <info@kleindierned.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: Uitnodiging impactsessie Wet dieren LNV, 24 augustus

Reeds beoordeeld

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@dibevo.nl>
Sent: Thu, 26 Aug 2021 13:51:49 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Re: Inplannen kennismakingsafpraak Dibevo - 5.1.2.e en 5.1.2.e

Beste 5.1.2.e

Dinsdagmorgen 21 september rond 10.00 uur zou prima kunnen. Wij werken voor de online meetings met Google Meet. Ik weet niet of jij dat prettig vindt of liever met een ander programma werkt?

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Computerweg 16
 3821 AB Amersfoort
 tel 5.1.2.e

www.dibevo.nl

Werkzaam van dinsdag tot en met vrijdag

Op 26 aug. 2021, om 14:41 heeft 5.1.2.e 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl> het volgende geschreven:

Beste 5.1.2.e

In week 38 zou het voor ons bijvoorbeeld passen op maandag 20 september tussen 13 en 15u of op dinsdagochtend 21 september. Wij werken nog steeds vrijwel volledig vanuit huis, dus een digitale afspraak werkt het beste.

Ik hoor graag of daar een mogelijkheid tussen zit.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@dibevo.nl>

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 14:35

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Inplannen kennismakingsafpraak Dibevo - 5.1.2.e en 5.1.2.e

Beste 5.1.2.e

5.1.2.e heeft mij gevraagd een kennismakingsafpraak in te plannen. Bij dit gesprek zal ook 5.1.2.e aanwezig zijn.

5.1.2.e gaf aan dat de afspraak online of fysiek kan plaatsvinden, net wat past.

Beide heren zijn op dit moment met vakantie. In week 38 zijn beide weer aanwezig.

Zou je mij enkele optionele data/tijdstippen kunnen toesturen. 5.1.2.e is werkzaam voor Dibevo op de maandag, dinsdag en donderdagen.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

<image001.png>
Computerweg 16
3821 AB Amersfoort
tel 5.1.2.e
www.dibevo.nl

Werkzaam van dinsdag tot en met vrijdag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Van: [redacted] <[redacted]>@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 14:51
Aan: [redacted] <[redacted]>@minlnv.nl>
CC: [redacted] <[redacted]>@minlnv.nl>; [redacted] <[redacted]>@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Terugkoppeling impactsessie veehouderij-organisaties & mail aan contactpersonen

Hartelijke groet,
5.1.2.e

Dank voor de terugkoppeling 5.1.2e
Vanwege vakantie lees ik je mail nu pas.
Als je nog een reactie ontvangt van de POV n.a.v. de sessie en de mail dan hoor ik het graag.

[illegible]

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: '5.1.2.e' "
Sent: 8/26/2021 5:42:27 PM
To: '5.1.2.e' " <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: "5.1.2.e@zlto.nl" <5.1.2.e@zlto.nl>; "5.1.2.e
5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>; "5.1.2.e@najak.nl" <5.1.2.e@najak.nl>; "5.1.2.e
5.1.2.e" <5.1.2.e@kalversector.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@hagri-advies.nl>; "5.1.2.e
5.1.2.e" <info@cpd-online.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nzo.nl>; "5.1.2.e
5.1.2.e" <5.1.2.e@vee-logistiek.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@avined.nl>; "5.1.2.e
5.1.2.e" <5.1.2.e@kiwacmr.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@pov.nl>; "5.1.2.e
5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e
5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@lto.nl>; "5.1.2.e
5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Verzamelde impactanalyse en begeleidende brief nav Wetwijziging Wet Dieren
Attachments:

Beste 5.1.2.e en anderen,

Veel dank hiervoor. De documenten zijn in goede orde aangekomen en we gaan ze met aandacht bestuderen.
Nader contact volgt.
Succes met je nieuwe baan.

Hartelijke groet,

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

-----Oorspronkelijk bericht-----

Van: [REDACTED]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 17:36
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]@zlto.nl; [REDACTED]; [REDACTED]@najk.nl'; [REDACTED]; [REDACTED]
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]; Ber
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED]
Onderwerp: Verzamelde impactanalyse en begeleidende brief nav Wetwijziging Wet Dieren

Let op, in deze e-mail verzonden door **5.1.2 e** @lto.nl, zijn één of meerdere verdachte links gevonden die uit voorzorg aangepast zijn, zodat deze opnieuw gecontroleerd worden bij het aanklikken. Links kunnen misbruikt worden om malware op uw systeem te installeren. Klik alleen op nog aanwezige links als de e-mail afkomstig is van een door u vertrouwde afzender.

Indien dit niet het geval is dient u deze e-mail direct te verwijderen.

Beste 5.1.2.e

De veehouderijsectoren waarmee een impactsessie is geweest hebben in overleg besloten een gezamenlijke impactanalyse aan te willen leveren, de analyse en begeleidende brief zijn als bijlagen bijgevoegd.

5.1.2.e bij vragen kun je dus contact opnemen met 5.1.2.e
of 5.1.2.e

Met vriendelijke groet / kind regards

5.1.2.e

5.1.2.e

Bezuidenhoutseweg 105 | 2594 AC Den Haag T +31 (0) 5.1.2.e M 5.1.2.e
5.1.2.e @lto.nl | <http://www.lto.nl>

Pluimveeketen

Inleiding en algemene uitgangspunten

- De pluimveesector houdt zich bezig met het produceren van hoogwaardig pluimveevlees en eieren. Daarnaast is de Nederlandse sector een belangrijke leverancier van broedeieren en eendagskuikens. De productie van pluimveevlees en eieren zijn twee separate ketens van primaire productie (de pluimveebedrijven), verwerking, toelevering en distributie. De totale werkgelegenheid van beide ketens bedraagt circa 22.500 arbeidsjaren.
- De sector is continu in beweging, gericht op innovaties en gestuurd door ontwikkelingen in de vraag vanuit de markt. In 2019 heeft de sector samen met de overheid en maatschappelijke organisaties de ambities en acties voor de verdere verduurzaming geformuleerd in een sectorplan. Op dit moment wordt uitvoering gegeven aan de uitvoeringsagenda.
- De sector levert hoogwaardige producten voor met name de West Europese markt. Voorwaarden omtrent de productie dienen bij voorkeur uit de markt te komen, zodat er een meerprijs voor betaald wordt. Die eisen kunnen overigens per land verschillen.
- Europees Level Playing Field: houderijsystemen zijn sterk van invloed op de kostprijs en daarmee de concurrentiepositie op de Europese markt van de Nederlandse (pluim)veehouder. Een gelijk speelveld is van groot belang om deze concurrentiepositie te behouden. Ook de verdere verduurzaming conform de uitvoeringsagenda komt hiermee onder druk.
- Onderstaand de impactanalyse voor de pluimveeketen, waarin op hoofdlijnen de huidige praktijk is weergegeven, waarbij sprake is van afwijking van de “natuurlijke behoefte”.

Huisvesting en houderijsystemen (volgens natuurlijke behoefte)

- Buiten huisvesting: negatief effect op beheersbaarheid milieu (fijn stof, ammoniak) en diergezondheid (verspreiding vogelgriep via wilde vogels)
- Machinaal uitbroeden broedeieren en selectie van kuikens in de broederij
- (Broed)eieren verzamelen uit legnest
- Doden leghaantjes
- Regulatie van licht in stal bijvoorbeeld bij verenpikkerij of gereed maken voor transport
- Regulatie van klimaat / ventilatie in gesloten / open stallen
- Omvang van koppels in de stal
- Geen hanen bij de hennen (behalve bij bio-dynamisch)
- Gebruik van veevoergrondstoffen anders dan in de “vrije natuur” gevonden worden; tevens gebruik reststromen uit levensmiddelen industrie (circulariteit)

Ingrepen

- Resterende ingrepen waar het achterwege laten van de ingreep een groter negatief effect op dierenwelzijn heeft dan de ingreep zelf; bijvoorbeeld het verwijderen van de achterste teen bij hanen voor de fok

Diergezondheid:

- Vaccineren van dieren
- Bloedmonsters nemen voor monitoring diergezondheid
- Toevoegen van additieven aan drinkwater en voer (probiotica, prebiotica, mineralen, vitaminen etc.)

Transport

- Afvoer dieren naar de slacht op slachtrijpe leeftijd
- Transport eendagskuikens
- Tussentijdse verplaatsingen
- Vangen en laden van pluimvee

NB. Naast het amendement gericht op artikel 2.1 is tevens een amendement aangenomen tot wijziging van artikel 2.6. Daarin wordt het mogelijk om bij ministeriële regeling een fokverbod in te stellen niet alleen bij een besmettelijke dierziekte, maar ook indien sprake is van (dreiging van) dierenwelzijnsproblemen. Gezien de open formulering die hiermee ontstaat gelden veel van de argumenten die in deze brief genoemd zijn ook voor artikel 2.6.

Melkveehouderij

De Duurzame Zuivelketen onderschrijft het belang van dierenwelzijn en heeft het verbeteren van dierenwelzijn daarom opgenomen als één van de doelen om aan te werken. De Duurzame Zuivelketen streeft naar een continue verbetering van dierenwelzijn in de Nederlandse melkveehouderij.

Algemene uitgangspunten

- Internationaal speelveld. Houderijsystemen zijn onderdeel van de concurrentiepositie van de Nederlandse melkveehouderij. Nederland loopt qua melkveehouderij voorop als het gaat om integrale benadering waarbij het dier centraal staat zie ook het programma Duurzame Zuivelketen zoals geaccordeerd in september 2019.
- Het dier staat centraal als het gaat om dierenwelzijn. In navolging van de EU standaard Welfare Quality en in afstemming met LNV is dat een beleids- en implementatielijnen die 10 jaar geleden ingezet is.
- Alle dieren in Nederland zijn in meer of mindere maten gehouden dieren. Door aanwijzing van leefgebieden, corridors, beheren, introductie van natuurlijke vijanden sturen we de populatie. Alle dieren hebben eenzelfde soort “recht” of het gaat om huisdieren, landbouwhuisdieren of dieren zoals in Oostvaardersplassen, Veluwe of in andere gebieden.
- Landbouwhuisdieren zijn gehouden dieren met als productiedoel veelal voedselproductie echter Nederland staat bekend om het “vierkantsverwaarden” elk onderdeel van het dier heeft een waarde. De huid, botten, haren ed vinden allemaal een weg. De circulariteit (kringloopbouw) van het Nederlandse landbouwhuisdier is een voorbeeld voor de circulaire samenleving.
- De mens is een omnivoor. In het voedselpatroon van een omnivoor passen plantaardige bestanddelen én dierlijke bestanddelen. Al deze bestanddelen bevatten veel nuttige voedingsstoffen in verhouding tot de energie (calorieën) die ze aanbrengen. Deze balans tussen plantaardige en dierlijke bestanddelen maakt het voedselpatroon duurzaam.

Huisvesting en houderijsystemen (volgens natuurlijke behoefte)

- Koe staat centraal zowel in de wei als in de stal. Bijvoorbeeld op hete dag gaan dieren vroeger en later naar de wei om te grazen ze mijden de warme uren.
- Kuddegedrag dieren houden in groep met vergelijkbare behoefte/ zorg vraag.
- Mogelijkheid tot het afzonderen van kwetsbare dieren (jong, oud, ziek en rondom afkalven)
- Gebruik van circulaire grondstoffen bv melkpoeder ipv volle melk.
- Komen tot integrale milieu- en duurzaamheids én dierenwelzijnsambities waaronder sluiten van voer- en mestkringlopen.

Ingrepen

- Hoornaanzet verwijderen of bijpunten van horens voor veiligheid van dier en mensen
- Identificatie en Registratie van dieren voor traceren tbv diergezondheid én voedselveiligheid

- Voortplantingstechnieken KI/ ET tbv snellere genetische voortuitgang/ genendiversiteit.
- Aanbrengen van sensoren ter ondersteuning van management (tochtdetectie, melkrobot, weiderobots)

Diergezondheid:

- Toedienen van medicijnen (oa ontwormen)
- Toevoegen van additieven aan het voer (mineralenpreparaten)
- Verzorgen van dieren zoals bekappen van klauwen, scheren van dieren, voeren/drenken van dieren.

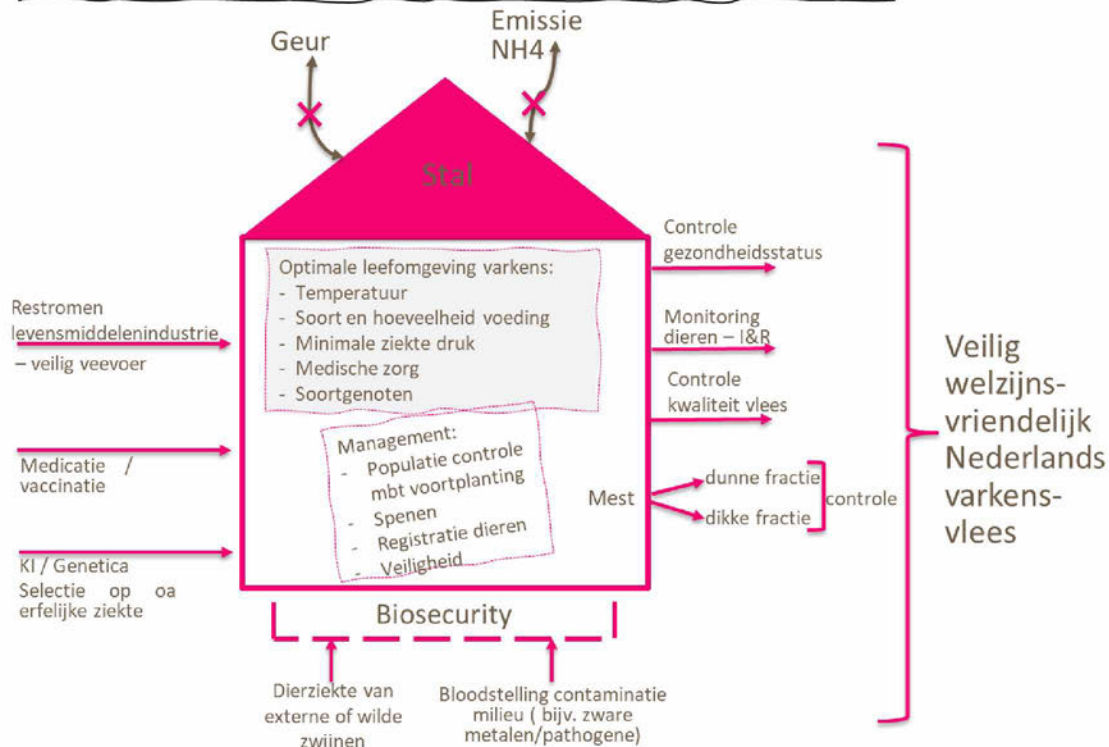
Transport

- Afvoer dieren naar volgende schakel in de keten; nuka's naar vleeskalverhouderij en de slacht op slachtrijpe leeftijd.
- Transport tussen opfoklocatie en afkalflocatie
- Transport naar weilanden / natuurgronden op afstand (uitscharen van dieren)

Varkenshouderij

Waarom houden we varkens zoals we ze houden

Impactanalyse varkenshouderij van amendement Wet Dieren

Welzijn is een vanzelfsprekend thema geworden binnen de varkenshouderij. Het amendement op de wet dieren suggereert dat er geen ontwikkelingen zijn en deze in wetgeving moeten worden geregeld. Begin van deze eeuw hadden we bijvoorbeeld nog geen groepshuisvesting voor zeugen, werden biggen nog onverdoofd gecastreerd en leefde 4 miljoen van de varkens in Nederland nog niet volgens het Beter Leven Keurmerk. Anno 2021 is dit wel! Maar ook de varkenshouderij kijkt vooruit en wil verder werken aan verschillende thema's die allemaal beschreven staan in het sectorplan [CoViVa](#). Spoor 4 'robuuste, gezonde varkens in een diervriendelijke houderij' staan deze ambities in.

Impact amendement

Het amendement zal negatieve impact hebben op thema's waar hard aan is gewerkt afgelopen jaren. Wanneer men voor het ene kiest, gaat het ten gevolgen van het andere;

- Verminderde uitstoot door luchtwassers *of* toename uitstoot ammoniak
- Welzijn zeug in de kraamstal "loskramen" *of* welzijn biggen? Door loskramen neemt de biggen sterfte toe doordat deze per ongeluk dood worden gelegen door de zeug. Terwijl er afgelopen jaren hard gewerkt is om de uitval van biggen te verlagen.
- Korte ingreep op jonge leeftijd (staart couperen) *of* langdurige pijn, infectie en toename anitbiotica? Staartbijten is een zeer complex probleem wat voor komt in alle verschillende

houderij systemen; het is niet simpel op te lossen met meer ruimte en speeltjes (ook varkens in stro met meer ruimte bijten staart). Veel onderzoek en praktijkproeven zijn gedaan, maar er is nog steeds geen 100% zekerheid of oplossing. Niemand coupeert voor zijn lol staarten, maar niemand wil bebloede afgebeten staarten en het leed van staartbijten bij zijn varkens wat toename op infectie en antibiotica gebruik met zich meebrengt.

- b. Hoge gezondheidsstatus van varkens door biosecurity in een stal *of* blootstellen aan ziektes buiten met kans op uitbraak van een ziekte waar nu de varkenshouderij vrij van is (schurft, Aujeszky, AVP, ...)
- c. Natuurlijke voorplanting *of* inseminatie waardoor je zowel infectieuze als erfelijke ziektes kan voorkomen en minder verwondingen.
- d. Controle op circulair veevoer *of* kans op onveilige voedselopname van het varken; de voeding van het varkens voldoet aan veiligheidseisen en draagt bij aan circulariteit van reststromen uit de levensmiddelenindustrie. Wanneer varkens op een natuurlijke wijze hun eigen voedsel moeten opzoeken, is deze controle en circulariteit weg.
- e. Gecontroleerde productie *of* wildgroei elders in Europa; in Nederland zijn er varkensrechten en in bijvoorbeeld Spanje niet. Hierdoor is er een beperking in het aantal varkens wat we kunnen houden in Nederland waar we controle op hebben.
- f. Scheve kostprijsverhoudingen en import van ongecontroleerd welzijnsonvriendelijk goedkoper vlees *of* eerlijk EU level playing field voor de Nederlandse varkenshouders; uit enquête met een willekeurige groep Nederlanders blijkt dat 93% achter de Nederlandse varkenshouder staat en 95% vlees eet.
- g. Identificatie van varkens door oormerk *of* geen controle m.b.t. voedselveiligheid en geen monitoring bij dierziekte uitbraak.

Coviva en 2030

Via het actieplan CoViVa is er al een route uitgestippeld naar 2030 voor het houden van lange staarten in reguliere varkenshouderij. Ook is er samenwerking op Europees niveau richting 2030. Varkens houden met lange staarten gaat echt niet over 1 nacht ijs en is zeer complex; met tools zoals de welzijnscheck wordt er op de bedrijven inzicht gegeven in verschillende factoren. Ook met trajecten zoals welzijnscoaches en stapsgewijs meer varkens houden met lang staarten, wordt er ervaring opgedaan door varkenshouders. Varkenshouders zijn hier dus wel degelijk mee bezig met kleine aantallen en wisselende successen; het gaat soms maanden goed en opeens start het staartbijten. Als maatschappij moeten wij ons de vraag stellen hoeveel % staartbijters wij gaan accepteren; 95% intacte staarten tot aan slacht betekend 5% varkens welke langdurig aan hun staart worden gebeten. Op een bedrijf van 2000 varkens is dat 100 varkens per jaar. Maar welk % is wel redelijk? Hierop is wetenschappelijk geen antwoordt. Per direct alle varkens lange staarten houden, betekend het omgekeerde!

Daarnaast wordt de lange staart niet uitbetaald en wil de markt en consument hiervoor geen extra uitgaven doen, terwijl er wel degelijk investeringen voor moeten worden gedaan en een terugverdienmodel onmogelijk is. Coviva stuurt aan op ontwikkeling van dierwelzijn vanuit de markt en niet vanuit de wetgeving; wanneer er vraag komt vanuit de consument, zal de markt hier extra voor willen gaan bijdragen en kunnen varkenshouders verder investeren in dierwelzijn.

POV - Postbus 240 - 8000 AE Zwolle
T 088 - 888 66 05 - E info@pov.nl - I www.pov.nl - KvK 61024341

Melkgeitenhouderij

Impactanalyse melkgeitenhouderij van amendement Wet Dieren

De melkgeitenhouderij heeft als doel het produceren van geitenmelk. Geiten zijn herkauwers en verteren daardoor erg goed celwandrijk plantaardig voedsel, zoals gras, hooi en snijmaïs dat voor mensen niet eetbaar is. Geiten worden gehouden op stro. De mest gemengd met stro is goed voor het bodemleven. Het blijkt dat het bodemleven door aanbreng van geitenmest bijna verdubbeld [bron: onderzoek van Wageningen Environmental Research (Alterra)].

Het amendement raakt de huidige en toekomstige ontwikkelingen in de melkgeitenhouderij onder meer omdat de invulling van benadeling van dierenwelzijn en gezondheid op dit moment onvoldoende afgekaderd zijn. De vraag is mogen dieren nog in groepen worden gehouden en hoe groot mogen deze groepen zijn? Mogen jonge dieren na de geboorte nog apart gehuisvest worden? Dit levert voor de melkgeitenhouderij nogal een impact op.

Huisvesting en houderijsystemen (volgens natuurlijke behoefte)

- Doelstelling van de sector is te komen tot integrale milieu- en duurzaamheids- én dierenwelzijnsambities waaronder sluiten van voer- en mestkringlopen.
- Natuurlijk eetgedrag betekent niet langer gebruik maken van restproducten van levensmiddelen zoals bietenpulp, Citrus pulp en maisgluten als veevoer voor geiten.

Ingrepen

- Onthoornen of bijpunten van horens voor veiligheid van dier en mensen niet langer toegestaan.
- Identificatie en Registratie van dieren voor traceren tbv diergezondheid én voedselveiligheid Aanbrengen/vervanging oormerken niet meer toegestaan? Wettelijke eisen zijn recent nog aangescherpt
- Bloedmonstername oa voor bepalen dierziektstatussen (CL/CE/Q-koorts) op de bedrijven niet meer toegestaan?
- Vaccinatie tegen Q koorts en andere ziekten niet meer toegestaan?
- Voortplantingstechnieken KI/ ET tbv snellere genetische voortuitgang/genendiversiteit en preventie van overdracht van ziekten.

Diergezondheid:

- Lammeren niet langer apart mogen huisvesten van de moeder om ziekte overdracht te voorkomen.
- Lammeren langer met mogen voeden met niet-moedermelk om ziekte overdracht te voorkomen.
- Individueel huisvesten van lammeren in de eerste dagen na de geboorte om ziekte overdracht te voorkomen niet meer toegestaan.
- Toedienen van medicijnen aan zieke dieren
- Toevoegen van additieven aan het voer (mineralenpreparaten)

- Bekappen van klauwen
- Melken van dieren
- Scheren van dieren
- Voeden / water geven van dieren.

Transport

- Afvoer dieren naar volgende schakel in de keten; slacht op slachtrijpe leeftijd.
- Transport tussen opfokbedrijven en melkgeitenbedrijf.
- Transport bokjes naar afmestbedrijven

Kalversector

De kalversector houdt zich bezig met doel het produceren van hoogwaardig kalfsvlees, door middel van het in groepen houden van kalveren, die voor het overgrote deel uit de Noordwest Europese melkveehouderij afkomstig zijn. De producten worden met name geleverd aan Zuid- en Noordwest-Europese markt. De werkgelegenheid in de totale sector is ca. 22.500 arbeidsjaren.

De sector werkt voortdurend aan de verbeteringen en werkt aan verdere verduurzaming verbeteringen (zie o.a. sectorplan Versnelling verduurzaming kalversector), ook op het gebied van diergezondheid en dierenwelzijn.

Houderijsystemen zijn sterk van invloed op de kostprijs en daarmee de concurrentiepositie op de Europese markt van de Nederlandse veehouder. Een gelijk internationaal speelveld (Europees level playing field) is van groot belang om deze concurrentiepositie te behouden.

Huisvesting en houderijsystemen

- Niet langer huisvesten van een kalf in een stal, enkel samen met de koe buiten op gras houden. Hokafscheiding, vloer etc. zijn 'onnatuurlijk' van aard.
- Scheiden van kalf en koe en voor rosé kalveren het afspenen van de melk.
- Individueel huisvesten van kalveren in de eerste weken na aanvoer.
- Gescheiden houden van vaars- en stierkalveren tijdens groepshuisvesting.
- Afzonderen van zieke of kwetsbare kalveren.
- Gebruik van (circulaire) veevoedergrondstoffen anders dan in de 'vrije natuur' voor het kalf beschikbaar.
- Integrale aanpak van milieu-, duurzaamheids-, diergezondheids- en dierenwelzijnsambities

Ingrepen en diergezondheid

- Aanbrengen/vervanging oormerken
- Diergeneeskundige zorg, waaronder behandeling/injecties met diergeneesmiddelen en vaccinaties, etc.
- Bloedmonsternamen.
- Een verbod op het onthoornen van kalveren bij bepaalde runderrassen met snel groeiende hoornen.
- Scheren van dieren

Transport

- Aanvoer op het kalverbedrijf.
- Tussentijdse verplaatsingen.
- Afvoer van slachtrijpe dieren naar het slachthuis

Schapenhouderij

Punten die als mogelijk “onnatuurlijk” aan de orde kunnen zijn:

Huisvesting

- Houden van drachtige ooien in kraamhokjes (veiligheid lammetjes)

Verzorging dieren

- Voeren en drenken van dieren
- Bekappen klauwen
- Scheren schapen
- Weiden van schapen

Veiligheid

- Bieden veiligheid en bescherming tegen o.a. wolf. (flexnetten kan niet meer).

Diergezondheid

- Gebruik van medicijnen
- Ontwormen
- Toepassen van vaccinaties
- Toepassen van oormerkjes
- Toepassen van sensoren ter ondersteuning van diergericht management

Transport

- Verplaatsen van schapen naar een andere weide / natuurgebied

Vleesveehouderij

Punten die als mogelijk “onnatuurlijk” aan de orde kunnen zijn:

Verzorging dieren

- Voeren en drinken van dieren
- Bekappen klauwen
- Weiden van vleesvee

Veiligheid

- Bieden veiligheid en bescherming tegen o.a. wolf.
- Onthoornen of bijpunten hoorns met oog op veiligheid mens en dier
- Castratie met oog op veiligheid mens en dier

Diergezondheid

- Gebruik van medicijnen en ontwormen
- Toepassen van vaccinaties
- Toepassen van I&R-oormerken
- Toepassen van sensoren ter ondersteuning van diergericht management
- Toepassen van keizersnede bij moeilijke levensbedreigende geboorten
- Nemen van bloedmonsters

Transport

- Verplaatsen van dieren naar een andere weide / natuurgebied

Fokkerij

- Toepassen van KI en/of embryotransplantatie

Konijnenhouderij

Al sinds 2006 neemt de Konijnenhouderij bovenwettelijke maatregelen om het welzijn van de konijnen verder te verbeteren. Inmiddels zijn die bovenwettelijke maatregelen vastgelegd in de wet. Er ligt nu een Plan van Aanpak Huisvesting met een nieuw pakket bovenwettelijke eisen vanuit de sector zelf. Bedoeld om nog beter in te spelen de behoefte van de dieren en verder verbeteren dierenwelzijn. De EU loopt hierbij ver achter.

Hierbij het pleidooi voor een brede wetenschappelijke analyse. Voorbeeld is het graafgedrag van konijnen. In de toelichting (geen wettelijke waarde) wordt graven van konijnen genoemd.

Graven van konijnen is wel een gedraging maar geen natuurlijke behoefte! Konijnen vertonen ook geen "graafdrang". Er is dan ook gegronde twijfel of graven natuurlijk gedrag is. Terwijl dit wel steeds klakkeloos herhaald wordt.

Veelogistiek sector

De veelogistieke sector ontwikkelt zich constant. Technische innovaties en nieuwe inzichten maken dat de sector steeds in beweging is ook op het gebied van dierenwelzijn. Vee&Logistiek Nederland was initiatiefnemer om te komen tot een sectorprotocol extreme temperaturen, welke steeds weer bijgesteld wordt naar aanleiding van evaluaties en nieuwe inzichten. Daarnaast werkt Vee&Logistiek Nederland met een groot aantal ketenpartners samen met de overheid in een PPS aan een groot 4-jarig onderzoek, uitgevoerd door Wageningen UR, om meer parameters voor welzijn onderweg te ontwikkelen en meer verantwoording van de sector naar buiten toe over het verloop van transporten te realiseren.

Hieronder zijn de directe en indirecte gevolgen voor de veelogistieke sector geschetst wanneer dit amendement zonder aanpassing wordt geïmplementeerd.

- Tijdelijke huisvesting: op exportverzamelcentra en quarantainestallen is er sprake van tijdelijke huisvesting. Deze moet aan andere eisen voldoen dan die in de veehouderij. Dit is onder andere een gevolg van de hoge eisen die aan de bioveiligheid van deze faciliteiten worden gesteld. De sector maakt zich grote zorgen dat de eisen van de veehouderij ook aan deze groep bedrijven worden opgelegd en waar vervolgens niet aan voldaan zal kunnen worden omdat dit veelal in conflict zal zijn met de specifieke regelgeving die voor deze groep van toepassing is. Aansluiting bij de diergezondheidsverordening (AHR) is hier essentieel.
- Verzamelen van dieren: het verzamelen, selecteren en hergroeperen van dieren is een essentieel onderdeel van de veehouderijketen. Zonder dit proces kunnen er geen homogene groepen gecreëerd worden voor de afnemer. Dit betekent een slechtere verwaarding van het dier en dus een lagere opbrengst voor de veehouder. Bovendien zal het bijvoorbeeld in de kalverketen meer variatie in de stal en daardoor een hoger antibioticagebruik als gevolg hebben.
- Transport: de vraag is of transport van dieren nog wel mogelijk is met dit amendement. Vee&Logistiek Nederland werkt, zoals hierboven al omschreven, met een groot aantal ketenpartners samen met de overheid in een PPS aan een groot onderzoek over transport en dierenwelzijn. Zijn dit soort inspanningen voor niets geweest?
- Transportbewegingen: indien transport nog wel kan plaatsvinden, zou het aantal transportbewegingen en daarmee de impact op het milieu drastisch omhoog kunnen gaan als gevolg van aanpassingen in de veehouderij. Dit zou bijvoorbeeld het gevolg kunnen zijn als er niet meer onthoofd zou mogen worden. Deze dieren moeten vervolgens gescheiden vervoerd worden wat resulteert in meer vervoersbewegingen.
- Welzijn chauffeur: als bepaalde ingrepen bij dieren worden niet meer uitgevoerd mogen worden, kan dit gevaarlijkere situaties op voor de chauffeur. Onthoornen en castratie zijn daar voorbeelden van.
- Gebruik drijfmiddelen: het gebruik van drijfmiddelen waaronder veeprikkers zou mogelijk met dit amendement onmogelijk worden. Vee&Logistiek Nederland wil zich inzetten om het

vakmanschap te vergroten en daarmee het gebruik van dit soort middelen te verminderen. Echter het is essentieel dat deze middelen in gevaarlijke situaties voor de chauffeur ingezet kunnen worden.

- Europa: Nederland is geen eiland. We hebben te maken met een gemeenschappelijke markt en Europese regels. Bepaalde zaken kunnen we voor Nederland verbieden, maar zullen we voor de Europese bewegingen moeten blijven faciliteren. Dit kan resulteren in “onlogische” dierstromen, wat niet altijd een betere situatie oplevert voor diergezondheid en dierenwelzijn in Nederland. Het is daarom essentieel aan te sluiten bij Europese regelgeving, zoals de diergezondheidsverordening (AHR), en Europese ontwikkelingen zoals die als gevolg van Farm2Fork zullen plaatsvinden.
- Samenhang met ander beleid: ontwikkelingen op andere beleidsterreinen kunnen invloed hebben op activiteiten in de veelogistieke sector. Voorbeeld hiervan is de fosfaatreductie geweest, waar als gevolg van deze maatregelen zeer veel dieren verplaatst moesten worden naar bestemmingen in het binnen- en buitenland. Om toch nog een goede prijs te realiseren voor de veehouder én te voorkomen dat dieren onnodig vroegtijdig aan het einde van hun carrière komen, is het essentieel om verschillende afzetkanalen voor levend vee te behouden, ook in andere landen, waaronder derde landen. Zonder dit ventiel is euthanasie en vroegtijdige slacht het gevolg, wat ook voedselverspilling betekent.

Gaat de Wet Dieren nog wel over dieren?

De Wet Dieren gaat over alle gehouden dieren, over de dieren op “onze” boerderijen, maar ook over dieren bij mensen thuis, in kinderboerderijen, in dierentuinen, de hulphond, de vissen in de klas en het paard op de manege. Een recente aanpassing zorgt ervoor dat we ons van al deze “gehouden” dieren nu moeten afvragen of de manier waarop we ze houden en ermee omgaan, wel strookt met hun natuurlijke gedrag. En als dat niet hun natuurlijke manier van leven is, of we ze dan benadelen in hun welzijn of hun gezondheid. Een zeer zorgvuldige discussie is nodig om de benodigde wetwijziging te kunnen invullen.

In april werd door de Tweede Kamer de Wet Dieren behandeld. Tijdens die wetwijziging, bedoeld om de Nederlandse wet beter te laten aansluiten bij de Europese wetgeving, werd een amendement ingediend door de Partij voor de Dieren. Er was, ondanks ontrading door de minister van Landbouw, een grote meerderheid voor het amendement en de wet werd als hamerstuk behandeld door de Eerste Kamer. Daarmee werd een wet aangenomen waarvan afgevraagd moet worden in hoeverre de leden van Eerste- en Tweede Kamer de impact overzagen. Een wet waarover niet alleen boeren, maar ook burgers zich nu grote zorgen maken.

Wet dieren

Veehouders zijn gewend aan wet- en regelgeving die voorschrijft hoe zij hun dieren moeten huisvesten en verzorgen, wat daarbij wel en niet is toegestaan en dat het welzijn van de dieren wordt beoordeeld door een controlerende instantie. De normen die daarvoor wettelijk zijn vastgelegd, de minimumnormen, staan in het Besluit Houders van Dieren. Vaak komen daar bovenop aanvullende eisen vanuit private keurmerken of kwaliteitsprogramma's waar veehouders vrijwillig aan deelnemen omdat ze daarin geloven en meerwaarde van zien. Dat het Besluit Houders van Dieren ook de minimumeisen bevat voor gezelschapsdieren, weten veel huisdiereigenaren niet; het Besluit zegt bijvoorbeeld dat “de ruimte en de daarin gebruikte materialen zijn aangepast aan de fysiologische en ethologische behoeften van het dier”. De wet regelt in Nederland dus al dat er minimumeisen gesteld worden aan welzijn van dieren.

De Wet Dieren stelt na de wetwijziging in artikel 2.1 dat het verboden is een dier pijn of letsel toe te brengen met als doel het te kunnen huisvesten. Een juridische analyse vertaalt dat tot “het benadelen van de gezondheid of het welzijn van het dier, met als doel het te kunnen huisvesten”. De vraag is dan bij alle gehouden dieren wat de relatie is tussen dierenwelzijn en natuurlijk gedrag. In hoeverre is een gehouden dier in staat zijn volledige natuurlijke gedrag te vertonen? En is een beperking van dat natuurlijk gedrag altijd een belemmering van het welzijn? De castratie van een reu zorgt ervoor dat hij een deel van zijn natuurlijke gedrag, het dekken van teven en het vechten met andere reuen om zijn roedel te beschermen tegen indringers, niet meer volledig uitvoert. Maar belemmert dit hem ook in zijn welzijn? Weet de wetgever wat hij bedoelt met ethologische behoeften? En welke rol spelen adaptatie en domesticatie hierin?

Dilemma's en ingrepen

We houden dieren op een verantwoorde wijze als gezelschapsdier, voor sport en recreatie, maar ook om hun producten (veilig) te kunnen eten. In vrijwel alle situaties waarin dieren worden gehouden, worden zij beperkt in een deel van hun natuurlijk gedrag. We staan leeuwen in een dierentuin niet toe om te jagen op de impala's, koeien grazen in een weiland met begrenzing en niet over grote vlakten, honden lijnen we aan omdat het niet de bedoeling is dat ze het verkeer of de tuin van de burens opstellen en een bel aan de halsband van de kat hindert welbewust de natuurlijke strooptochten op al dan niet beschermde (weide)vogels. Belemmert dit hen in hun welzijn, misschien. Of dienen deze beperkingen een hoger doel?

Veel benadelingen van dierenwelzijn of diergezondheid dienen een hoger doel. Om elk dier de optimale zorg te kunnen verlenen scheiden meeste melkveehouders koe en kalf na de geboorte. Het aanbrengen van een oormerk bij een kalf, lam of big is een ingreep, maar zorgt er ook voor dat we bij een uitbraak van een dierziekte of zoonose snel de potentieel geïnfecteerde dieren en hun producten kunnen terugvinden voor ze de supermarkt bereiken. Dat zelfde geldt voor het onthoornen van kalveren en lammeren op jonge leeftijd: de verdoving die daarbij verplicht is, is nodig, maar het voorkomt dat de dieren elkaar en de veehouder op latere leeftijd verwonden. Transport kan stress veroorzaken, maar is nodig om bijvoorbeeld schapen uit te kunnen scharen of omdat sommige veehouders gespecialiseerd zijn in de opvang van jonge dieren terwijl andere gericht zijn op oudere dieren.

Deze “ingrepen” beperken zich niet tot de boerderij. Veel paarden die worden beslagen vinden dat spannend, maar het voorkomt schade aan hoeven en kreupelheid op langere termijn. Ook gezelschapsdieren worden voorzien van een identificatiechip die via een naald wordt ingebracht. Niet leuk, maar wel nodig om dieren die zoek raken weer thuis te kunnen brengen. Castratie van hengsten maakt sociale interactie mogelijk waar dat bij intacte dieren niet zou kunnen.

Veehouderijsectoren horen de oproep van de burger en de consument om het dierenwelzijn een prominentere rol te laten spelen bij hun bedrijfskeuzes heel goed. Sectorplannen die ingrepen als het couperen van varkensstaarten en het behandelen van kippensnavels beëindigen zijn in uitvoering. Daar is echter wel voor nodig dat we de complexiteit van staartbijtende varkens en elkaar pikkende kippen achterhalen. Het simpelweg verlagen van het aantal dieren per bedrijf of het aanpassen van de huisvesting is niet voldoende, zo leren de bedrijven en onderzoeken waarin met wisselend succes wordt geëxperimenteerd. Nu, zonder dat we weten hoe we die zaken moeten voorkomen, stoppen met dergelijke ingrepen, zorgt voor een grotere benadeling van het dierenwelzijn en de diergezondheid dan de ingreep zelf. Het zou leiden tot meer ziekte en gebruik van antibiotica, meer sterfte en een verslechtering van het dierenwelzijn.

Gaat het nog wel over dieren(welzijn)?

De wetwijziging was in eerste instantie bedoeld om de Wet Dieren op het gebied van diergezondheid in lijn te brengen met de Europese Animal Health Regulation. Het resultaat van het amendement is echter dat op het gebied van dierenwelzijn het gat met de rest van Europa groter wordt en dat in Nederland alle dierhouders worden geconfronteerd met een ingrijpende vraag; ben ik in overtreding omdat ik (van) dieren houd? Het welzijn van dieren staat prominent op de Europese agenda en er wordt gezocht naar manieren om het dierenwelzijn te kunnen vergroten, maar daarbij wordt naar Nederland gekeken als een van de landen waar een en ander al goed geregeld is, vaak strenger dan de Europese wet voorschrijft. Dan is het zeer paradoxaal dat een wetwijziging die bedoeld is om het speelveld een stukje gelijkjer te maken, zo wordt misbruikt.

Het zelf houden van dieren was ooit een manier om verzekerd te zijn van veilig voedsel. Inmiddels is dat niet meer nodig voor de meeste mensen en dat leidt ertoe dat een deel van de samenleving vraagtekens zet bij iedere vorm van commerciële dierhouderij, terwijl bijvoorbeeld [95% van de Nederlanders vlees eet](#) en bijna 30% van de volwassenen minstens 300 gram zuivel per dag gebruikt. We consumeren in Nederland 202 eieren per persoon per jaar. Met 17 miljoen inwoners zijn dat jaarlijks 3,4 miljard eieren. Ofwel: uitgaande van 8 miljoen huishoudens zijn dat jaarlijks 429 eieren per huishouden. Een legkip legt 320 eieren per jaar. Dat betekent dat ieder huishouden 1,3 kippen zou moeten hebben. De realiteit is dat 3% van de Nederlandse huishoudens kippen houdt. Als we niet bereid of in staat zijn om zelf dieren te houden die ons van voedsel voorzien, dan moet je als samenleving ruimte bieden aan een veehouder die dieren houdt en daar een boterham mee verdient. We kunnen met elkaar in gesprek over de manier

waarop dat plaatsvindt, maar de dierhouderij op basis van menselijke emoties en waarden principieel afkeuren, dat gaat te ver.

De dilemma's die om een antwoord vragen zijn duidelijk: wanneer spreek je, bij een dier dat wordt gehouden en dus belemmerd wordt in een deel van zijn natuurlijke gedrag, van een aantasting van het welzijn? En wanneer dient het beperken van het dierenwelzijn een hoger doel en is het derhalve toegestaan? Niemand is tegen dierenwelzijn, de impact die deze wetswijziging heeft is echter zo groot dat de vraag rijst of de Wet Dieren nog wel gaat over dieren(welzijn) of over de principiële vraag of we dieren nog moeten houden en consumeren? De antwoorden op deze vragen vereisen een zorgvuldige discussie op politiek en maatschappelijk niveau, laten we die met elkaar voeren en op basis daarvan de benodigde wetswijziging invullen.

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 30 Aug 2021 08:46:36 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Welkom terug! :-)

Fijn, dank! Tot zo, groet, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 09:05
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Welkom terug! :-)

Hee 5.1.2.e

Welkom terug! 😊 We spreken elkaar later vanochtend, maar heb vast even e.e.a. op een rijtje gezet, zodat je niet al te veel hoeft te verdrinken in, dan wel schrikken van, je mailbox. 😊 Vorige week was het even spannend; M wilde in verzamelbrief dierenwelzijn inwerkingtreding per 2023 aankondigen. Gelukkig nog even niet gebeurd. Zie ook bijlage.

Tot straks!

i

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Algemeen

- Nieuwsbrief: deze week
- Herijking betrekken projectgroep (aanbod o.a. 5.1.2e om te helpen)
- Gesprek gehad met 5.1.2e 5.1.2e Was erg nuttig, gaf inzicht in de redenering in de rechtszaal.
- Gesprek met ketenadviseurs en collega's dierenwelzijn en diergezondheid staat gepland voor deze week.

Impactsessies

- Laatste sessie (onderzoekers) deze week
- Overige dierhouderij ging goed; positieve respons gehad.
- DAD3 ging prima.
- We zijn nog niet veel verder met input van het bord halen.

Impactanalyse en scenario's

- Er ligt een concept. Moet alleen nog bijlage met overzicht benadelingen bij. Vandaag (30/8) bespreking met 5.1.2e Vorige week aan MT en stuurgroep een presentatie gegeven over het concept op basis van slides (niet tekst).
- Planning n.a.v. stuurgroep: week 6 september stukken klaar voor minister; week 13 september gesprek.
- Deze week: nota schrijven om M te overtuigen (nog) niet te besluiten tot inwerkingtreding van het amendement. Vorige week leek het er even op dat er afgelopen week in de verzamelbrief dierenwelzijn gecommuniceerd zou gaan worden dat het amendement per 2023 in werking treedt, maar dat er nog een politieke discussie gevoerd moet worden die daar misschien weer verandering in kon aanbrengen. Na aandringen heeft M dat uiteindelijk toch niet gedaan. We hebben een beetje uitstel georganiseerd, maar willen eigenlijk dat ze besluit het amendement in deze vorm niet in werking te laten treden, in ieder geval niet voorafgaand aan nader politiek debat. Daarover hebben we een nota beloofd.
- Voor de scenario's begint ambtelijk de voorkeur uit te gaan naar een alternatief voor het amendement, dan wel in een rechtstreekse herformulering, dan wel door in regelgeving verschillende elementen op te nemen die gezamenlijk het beoogde effect hebben. Nog geen gesprek met M over gehad.

Stakeholders

- Terugkoppeling veehouderij heeft geleid tot ingeplande gesprekken en gezamenlijke impactanalyse.

Onderzoek

- Gesprek gehad met 5.1.2e 5.1.2e is bereid en raadge aan het via CenSAS te doen. MT (5.1.2e) is daarmee akkoord. We zoeken nu uit bij 5.1.2e (SKI) hoe we het kunnen uitzetten bij CenSAS.

- Impactsessie van deze week helpt ook om te checken of we de onderzoeksvragen goed hebben.

Stuurgroep

- Nieuwe stuurgroep inplannen voor deze week. (!!)

Wetswijziging gezelschapsdieren

- Brainstorm over geweest. 5.1.2.e vond het geen goed idee om gezelschapsdieren uit te hoeken. Ze vreest te veel onduidelijkheid en botsingen met positieflijst. We zaten te denken of er ook mogelijkheden zijn de toezegging van de minister uit te voeren, zonder uitsluitend opties te hoeven voorleggen die we niet zouden adviseren. Ze werken aan een memo. Tussenstand weet ik niet.

Ik kon niet bij het laatste overleg zijn. Ik zag de presentatie en vroeg mij af wat de planning is van het onderzoek. Wordt dit onderzoek openbaar gemaakt en naar de Tweede Kamer gestuurd?

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 13:23

Aan: 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e
5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>;
5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e
5.12.e <5.12.e@rvo.nl>; 5.12.e <5.12.e@rvo.nl>; 5.12.e
<5.12.e@nvwa.nl>; 5.12.e <5.12.e@nvwa.nl>; 5.12.e <5.12.e@minezk.nl>; 5.12.e
5.12.e <5.12.e@minInv.nl>; 5.12.e <5.12.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: Agenda bijeenkomst projectteam amendement huisvesting (26/08, 15.30-16.30)

Dag allen,

Bijgevoegd een enigszins geüpdatete versie van de presentatie die we maandag toestuurdten t.b.v. het overleg vanmiddag.

Tot straks!

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: maandag 23 augustus 2021 19:14

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @rvo.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @nvwa.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minezk.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>

Onderwerp: Agenda bijeenkomst projectteam amendement huisvesting (26/08, 15.30-16.30)

Dag allen,

Donderdag (26/08, 15.30-16.30) hebben we weer een overleg met het projectteam amendement huisvesting. In plaats van een formele agenda, willen wij jullie aan de hand van het stappenplan over de algemene voortgang van het project bijpraten:

- Bijpraat project op basis van het stappenplan:

5.1.2e

- We updaten het stappenplan deze week nog. Op deze link vind je op ieder moment de meest up-to-date versie.

- Voor de onderdelen impactanalyse en scenario's uit het stappenplan, zie deze presentatie:

5.1.2.e

- Mogelijk volgt er later nog een nieuwere versie, of gebruiken we een nieuwe versie in de vergadering, afhankelijk van de input van onder meer MT die deze week nog binnen komt.

Mochten er nog andere bespreekpunten zijn, dan horen we het graag. **5.1.2.e** is deze week nog met vakantie. Graag tot donderdag!

Hartelijke groet,

5.1.2e en 5.1.2e

From: "info@kleindierned.nl" <info@kleindierned.nl>
Sent: Mon, 30 Aug 2021 20:12:49 +0100
To: "<5.1.2.e>" <5.1.2.e> @minlnv.nl>; "<5.1.2.e>" <5.1.2.e> @minlnv.nl>
Cc: "<5.1.2.e>" <info@5.1.2.e>
Subject: definitie gezelschapsdieren

Beste <5.1.2.e> en <5.1.2.e>

Zoals besproken op de impactsessie d.d. 24 augustus vinden jullie hieronder de inbreng van KleindierNed met betrekking tot de **definitie van gezelschapsdieren**.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit geeft in haar brief gedateerd 15 juli 2021 betreffende "Stand van zaken en vervolg analyse amendement artikel 2.1 Wet dieren" aan dat het amendement van de PvdD onduidelijkheden met zich meebrengt over de reikwijdte daarvan. De minister geeft aan een wetswijziging voor te bereiden om te borgen dat gezelschapsdieren worden uitgesloten van het toepassingsbereik van deze wetswijziging. Om onbedoelde impact te voorkomen op gehouden dieren die niet bedoeld zijn om onder de door het amendement gewijzigde wettekst te vallen stelt KleindierNed voor om de definitie van gezelschapsdieren zoals gedefinieerd in verordening 2016/429 te gebruiken waarbij de vogelsoorten genoemd in Bijlage 1 Deel B van de verordening **niet uitgezonderd** worden van gezelschapsdieren wanneer deze vogelsoorten kennelijk bestemd zijn om te houden voor liefhebberij, gezelschap, sport of show. Deze vogelsoorten worden in de verordening 2016/429 gezien als 'in gevangenschap gehouden vogels' (artikel 4 10) en niet als 'pluimvee' artikel 4 9). Het begrip pluimvee is gereserveerd voor de commerciële houderij.

Wij waren tevreden over de impactsessie van 24 augustus, met name de combinatie met het geven van toelichting en uitwisseling van gedachten. Wat ons betreft zijn alle belangrijke punten aan de orde gekomen. De procedure is duidelijk geschetst. Daarom hebben wij op dit moment geen behoefte aan een nader gesprek.

Met vriendelijke groet,

<5.1.2.e> <5.1.2.e>

KleindierNed

Tel. <5.1.2.e>

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 31 Aug 2021 09:50:56 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: stavaza oordeel M iwt AHR1
Attachments: tekstvoorstellen twee opties Inwerkingtreding wet tot uitvoering Diergezondheidsverordening.docx

Ha
Bij deze ☺

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 10:48
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE: stavaza oordeel M iwt AHR1

Hoi 5.1.2.e

Wil jij mij voor de zekerheid nog eens de laatste versies van de passages sturen? Dan neem ik die op in de nota. Dankjewel!

i

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 16:07
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE: stavaza oordeel M iwt AHR1

Fijn, dank 5.1.2.e

Dat betekent dat er dus nog een notitie moet komen over de opties iwt AHR1 / amendement, toch?. Wie gaat daar nu mee aan de slag? Dan stuur ik die persoon mijn voorbereide tekstvoorstellen nog even, waarin de opmerkingen van 5.1.2.e en 5.1.2.e in verwerkt zijn.

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 14:50
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: stavaza oordeel M iwt AHR1

Inmiddels krijg ik bericht dat M akkoord is met de passage over Dolfinarium en met het nu niet opnemen over de passage van inwerkingtreding amendement.

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 14:24
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: stavaza oordeel M iwt AHR1

Dat ligt nog bij de minsiter

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 14:17

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>;

5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: stavaza oordeel M iwt AHR1

Ha

Was even benieuwd wat de stavaza is mbt iwt AHR1. Is al duidelijk of er wel/niet iets in de kamerbrief terecht komt bijv?

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

T 5.1.2.e
5.1.2.e @minezk.nl

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 31 Aug 2021 14:39:18 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: FW: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties
Attachments: 20210614 Varken Concept belemmeringen van het welzijn als gevolg van het veehouderijsysteem.docx, 20210616 Melkkoe Concept belemmeringen van het welzijn als gevolg van het veehouderijsysteem.docx, 20210616 Concept belemmeringen van het welzijn van vleeskuikens als gevolg van het veehouderijsysteem.docx, 20210616 Concept belemmeringen van het welzijn van leghennen als gevolg van het veehouderijsysteem.docx

Hi 5.1.2.e deze bedoelde je denk ik ☺

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>
Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 14:30
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Reeds beoordeeld
5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: dinsdag 3 augustus 2021 14:11

Aan: '5.1.2.e' <5.1.2.e@diencoalitie.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@aap.nl>;

'5.1.2.e@eyesonanimals.com' <5.1.2.e@eyesonanimals.com>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@AAP.NL>; '5.1.2.e

5.1.2.e' <5.1.2.e@varkensinnood.nl>; '5.1.2.e@varkensinnood.nl' <5.1.2.e@varkensinnood.nl>; '5.1.2.e

<5.1.2.e@dierenbescherming.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@dierenbescherming.nl>; '5.1.2.e@wakkerdier.nl'

<5.1.2.e@wakkerdier.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@dier.nu>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@hondenbescherming.nl>;

'5.1.2.e@sophia-vereeniging.nl' <5.1.2.e@sophia-vereeniging.nl>

CC: 'info@caringsvets.nl' <info@caringsvets.nl>; 'info@caringsfarmers.nl' <info@caringsfarmers.nl>; 'info@houseofanimals.nl'

<info@houseofanimals.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@minInv.nl>; '5.1.2.e

<5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Urgentie: Hoog

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

20210614 Concept Belemmeringen van het welzijn van het varken als gevolg van het veehouderijsysteem

Wat wil het varken en wat zit het varken in de gangbare veehouderij in de weg?

Belangrijkste behoeften varken	Beschrijving belangrijkste behoeften varken	Belemmeringen van de behoefte in de gangbare varkenshouderij	Aanpassingen van het systeem aan behoeften varken
1. Rusten	Samen met andere varkens onverstoord en comfortabel kunnen liggen	Dichte vloer niet groot genoeg om allemaal tegelijk in meest ruimte consumerende wijze te liggen. Harde oncomfortabele vloer.	Voldoende dicht vloeroppervlak per varken. Comfortabel strooiselbed om in te liggen.
2. Verzadiging	Samen met andere varkens ongestoord en onbepikt kunnen eten en drinken	Te weinig eet- en drinkplekken leiden tot competitie om voer en drinken. Dat kan uitlopen op staartbijten	Elke varken een vreetplek van voldoende breedte, en voldoende drinkplekken.
3. Excretie	Op een daarvoor bestemde plek kunnen mesten en urineren ('excretie'); dus niet in de ligruimte, de eetruimte of de exploratieruimte	Door te weinig ruimte geen duidelijke mestplek met voldoende afstand tot gebruiks- en ligruimten. Dit leidt tot slechte hygiëne en gezondheidsrisico's.	Hok van voldoende omvang met duidelijk herkenbare lig-, en gebruiksruimten en op voldoende afstand daarvan een mestruimte.
4. Exploratie	Samen met andere varkens de omgeving kunnen verkennen ('exploreren') en naar voedsel kunnen zoeken ('foerageren') in een daarvoor geschikt substraat of materiaal (bijvoorbeeld stro of takken en bladeren)	Oppervlakte dichte vloer te klein en geen substraat daarop om samen wroetend de omgeving te verkennen. Eén van de gevolgen is aan elkaar wroeten. Dit kan uitlopen op staartbijten en vechten met als gevolg wonden en ontstekingen.	Naast ligplek een stuk dichte vloer van voldoende omvang met wroetbaar, afbreekbaar, kauwbaar en eetbaar verrijkmateriaal waar meerdere varkens gelijktijdig mee bezig kunnen zijn.
5. Sociaal gedrag	Samen met andere varkens kunnen zijn – sociaal gedrag kunnen vertonen	Te weinig ruimte om alle activiteiten, zoals vreten, liggen en wroeten, samen te doen.	Voldoende ruimte per varken en groepen van 20 tot 40 varkens.
6. Zelfverzorging	Zichzelf kunnen verzorgen door te krabben, te rollen, of te schuren, of door een modderbad te nemen	Schuurvoorziening en modderbad niet verplicht. Gevolg schuren aan hokafscheiding en bij warmte rollen in eigen uitwerpselen.	Schuurborstel en neveldouche in elk varkenshok en uitloop naar buiten met mogelijkheid kuil te graven voor modderbad.
7. Thermocomfort	Een behaaglijke omgeving die als comfortabel wordt ervaren, dus niet te koud of te warm en niet te droog of te vochtig en die vrij is van tocht	Geen afzonderlijke klimaatzones, bijv. ligbed met stro. Neveldouches voor hete dagen niet verplicht.	Afzonderlijke klimaatzones in de hokken creëren en een uitloop naar buiten geven.

8. Veiligheid	Gevrijwaard van angst of andere negatieve ervaringen door soortgenoten of anderen	Varken kan ander varken niet ontwijken en niet uit zicht komen van ander varken. Gevolg; agressie, waaronder staartbijten.	Groepen van 20 tot 40 varkens en een schuilschot en/of plateau waardoor varkens elkaar kunnen ontlopen.
9. Gezondheid	Geen ongemak ervaren van ziekte	Door grote aantallen dieren hogere ziektedruk. Door ruimtegebrek meer onderlinge verwondingen. Staart wordt met heet mes verwijderd om staart bijten te voorkomen. Beertjes worden gecastreerd om berengeur te voorkomen. Hoektandjes biggen slijpen omdat daarmee de zeug tijdens het zogen kunnen verwonden.	Omvang veebedrijven beperken. Onderlinge afstand bedrijven vergroten. Ruimere hokken. Na spenen niet meer mengen en ook bij zeugen met stabiele groepen werken Stressfactoren inzake voer, klimaat, verrijking, gezondheid tegengaan om bijten te voorkomen en staart er aan te laten. Via fokkerij en verzorging kan castratie overbodig worden gemaakt. Goede voeding zeug zorgt voor voldoende melk waardoor hoektandjes biggen niet meer geslepen hoeven te worden.
10. Bewegen	Normaal kunnen bewegen (bijv. locomotie, spelgedrag, seksueel gedrag) zonder uit te glijden, te struikelen of obstakels te moeten ontwijken	Te weinig ruimte. Geen duidelijke aparte activiteitenruimte. Zeug in de ruimte 4 dagen en in kraamstal 3 a 4 weken in krappe boks opgesloten.	Groter oppervlak per dier en groepen van 20 a 40 varkens. Duidelijke functie-indeling hokken. Zeugen vrij lopend in groep dekken. Vrijloopkraamstallen invoeren.
11. Maternaal gedrag	Normaal maternaal gedrag kunnen vertonen bij het verzorgen en zogen van de biggen. Nestbouwgedrag kunnen vertonen met een daarvoor geschikt substraat om biggen te kunnen werpen op een veilige en comfortabele plek die afgeschermd is van andere varkens	Nestbouw materiaal niet verplicht en indien niet verstrekt schijnnestbouwgedrag en frustratie zeug. Zeug 3 a 4 weken opgesloten in krappe kraamboks waardoor normale interactie met haar biggen ernstig beperkt wordt.	Zeug voldoende dichte vloer en materiaal voor nestbouw geven. Zeug selecteren op goed moedergedrag en vrij laten in kraamhok.
12. Moederzorg ontvangen	Het ontvangen van biest en moedermelk, maar ook andere	Door steeds grotere tomen krijgt zeug dikwijls meer biggen dan zij zelf kan grootbrengen en blijven er	Fokken op niet meer biggen er toom dan zeug zelfstandig kan grootbrengen.

	interacties met de moederzeug zoals verzorging en samen eten.	biggen achter in ontwikkeling en worden er biggen aan de kunstmelk gelegd. Doordat de zeug in boks ingesloten ligt wordt sociale interactie ernstig beperkt wat slecht is voor het aanleren van allerlei gedragingen.	Zeug vrij in kraamhok laten rondlopen.
13. Daglicht, frisse lucht en bioritme	Toegang tot een (overdekte) uitloop met buitenklimaat, en goed bioritme door voldoende licht overdag en een voldoende lange donkerperiode.	Door dichte stallen met mechanisch gestuurd klimaat en geen of weinig daglicht en geen uitloop naar buiten krijgen varkens geen zonlicht, frisse buitenlicht en	Natuurlijk geventileerde stallen met verschillende klimaatzones, neveldouches en uitloop naar buiten.
14. Synchronisatie van gedrag	Gedrag zoals eten, rusten en exploreren samen met soortgenoten kunnen uitvoeren.	Door ruimtegebrek is met name allemaal tegelijk eten en exploreren lastig en leidt regelmatig tot competitie wat kan uitmonden in o.a. staartbijten.	Voldoend ruimte en voorzieningen om gelijktijdig te kunnen rusten, exploreren en eten.
15. Keuzevrijheid	Een mate van controle hebben, bijvoorbeeld over wanneer te eten en te drinken, om naar buiten te gaan, om zich af te zonderen, etc.		

Belangrijkste conclusies over systeembelemmeringen in de gangbare veehouderij voor de behoeften van varkens

- Ruimtegebrek en geen duidelijke hokindeling in functiegebieden.
- Het ontbreken van nest(bouw)stro en goed exploratiemateriaal.
- Gebrek aan verschillende klimaatzones en frisse buitenlucht, zonlicht en bioritme.
- Toomgroottes die verzorgingsmogelijkheden van de zeug te boven gaan.
- Nog verder en beter invullen

20210616 Concept belemmeringen van het welzijn van de koe als gevolg van het veehouderijsysteem

Wat wil de koe en wat zit de koe in de gangbare veehouderij in de weg?

Belangrijkste behoeften varken	Beschrijving belangrijkste behoeften varken	Belemmeringen van de behoefte in de gangbare varkenshouderij	Aanpassingen van het systeem aan behoeften varken
1. Rusten	Rust is noodzakelijke levensbehoefte. Koeien willen tegelijkertijd rusten. Geen belemmeringen tijdens het (gaan) liggen en opstaan maar gaan liggen zoals een koe in de wei zou doen. Mogelijkheid min. 2 meter van andere koe te gaan liggen.	Sommige stallen hebben niet voldoende ligboxen met als gevolg stress voor de ranglaagste koeien die ongewild naast een ranghogere, in een minder geliefde box of zelfs op de gang blijven staan of gaan liggen. Ligboxen zijn vak te krap en te kort om de koe te dwingen er recht in te liggen. Maar daardoor kunnen ze niet makkelijk gaan liggen en opstaan, kunnen niet in alle lighoudingen liggen en blijven te lang in dezelfde houding liggen. In combinatie met een te harde ondergrond van de box leidt dit tot druk-, slijt en doorligplekken.	In bestaande ligboxenstal min. 110% ligboxen op aantal koeien en ligboxen breed genoeg afstellen dat koe in meest ruimte consumerende wijze kan liggen, en aan voorzijde schoftboom verwijderen. Bij nieuw- en verbouw een vrijloopstal met 20m2 per koe maken met 50cm zand. Zo is er voldoende, zachte ligruimte.
2. Verzadiging	Koeien willen tegelijk foerageren en herkauwen. Het voer moet smaakvol, gevarieerd en vers zijn, niet vervuild met mest of speeksel, en voldoende energie, droge stof, ruwstof, celstof, eiwit en sporenelementen bevatten. Koeien moeten veel, vers en schoon water kunnen drinken.	In sommige stallen is er niet voor elke koe een vreetplek met als gevolg stress voor de ranglaagste koeien die niet gelijk met de rest van de kudde kunnen eten en voer krijgen waar de ranghogere de smakelijkste delen al uit hebben gegeten. Restproducten bevatten niet altijd voldoende droge stof en ruwstof voor herkauwen en penswerking. Door het voeren op een steeds hogere melkproductie kunnen koeien, met name bij droogzetten en het kalveren in een negatieve energiebalans komen en ziek worden.	Zorg dat er 110% vreetplekken op aantal koeien is van voldoende breedte. Zorg dat het voer voor min. 60% droge stof uit ruwvoer bestaat. Beste is weidegras of kuilgras
3. Excretie	Een koe is niet zindelijk. Bij te weinig	Natte en gladde vloeren zijn niet goed voor het	Breng in bestaande ligboxenstal rubber op de

	ruimte bevuult ze haar eigen loop- en ligruimte met nadelige gevolgen voor klauwgezondheid en lichaamshygiëne.	bewegingsapparaat van de koe. Contact met uitwerpselen zijn slecht voor de klauw- en uiergezondheid.	vloer aan en laat mestschuif of mestrobot mest verwijderen . Bij nieuw- en verbouw een vrijloopstal met 20m2 per koe maken met 50cm zand op een ondoordringbaar folie. IN het zand drainagebuizen om urine af te voeren. Verwijder dagelijks de mest met een beddingcleaner (cleaner Hanskamp)
4. Exploratie	Koeien willen in een vaste groep samen de omgeving verkennen en grazend voer opnemen om later liggend te herkauwen.	In de huidige ligboxenstal is het oppervlak per koe te klein en zijn er soms onvoldoende vreet- en ligplekken om voldoende te kunnen exploreren.	Geef zoveel mogelijk weidegang met max. 10 koeien per ha. Zorg in bestaande ligboxenstal voor min. 10m2 loopruimte per koe (excl. ligbox en evt. wachtruimte melkstal). Bij nieuw- of verbouw een vrijloopstal met 20m2 per koe.
5. Sociaal gedrag	Koeien willen in kuddes van 40 tot 60 koeien leven die gelijktijdig foerageren, herkauwen en rusten (synchronisatie van gedrag). Ze willen ranghogere dieren uit de weg kunnen gaan. soms wil een koe zich afzonderen, maar dan nog wel haar kuddegenoten kunnen zien en horen.	In de huidige ligboxenstal is de ruimte te gering om gelijktijdig te kunnen foerageren, herkauwen en rusten. De gangen en de ruimte achter het voerhek zijn te smal om ranghogere koeien te ontwijken met als gevolg voor ranglagere koeien stress, omlopen of te lang wachten.	Geef zoveel mogelijk weidegang met max. 10 koeien per ha. Zorg in bestaande ligboxenstal voor min. 5m2 loopruimte per koe (excl. ligbox en wachtruimte melkstal) Bij nieuw- of verbouw een vrijloopstal met 20m2 per koe.
6. Zelfverzorging	De koe likt haar vacht en schuurt haar achterlijf tegen bijv. een boom.	In steeds meer stallen hangt een schuurborstel en steeds vaker een automatisch roterende.	Minimaal 1 schuurborstel op 60 koeien.
7. Thermocomfort	Om stress door hitte of kou te voorkomen heeft de koe een comfortabel klimaat nodig (Temperature humidity index < 71).	Weides zijn ontdaan van bomen en bosschages om zoveel mogelijk gras te produceren, maar daardoor is in weides weinig tot geen schaduw meer. Oudere stallen zijn bij warmte gauw heet. Nieuwere zijn hoger, met dakisolatie en grote ventilatoren.	Plant bomen en struiken voor schaduw. Hang op warme dagen schaduwdoek op. Of weid op hele hete dagen alleen 's nachts. Isoleer het staldak, hang grote ventilatoren op. Breng een watervernevelingsinstallatie aan voor verkoeling van de koeien.

8. Veiligheid	Koeien kennen een onderlinge rangorde die in korte gevechten worden bepaald. Ranglagere dieren willen ranghogere uit de weg gaan om stoten vechten te voorkomen.	Smalle, soms zelfs doodlopende gangen en weinig ruimte achter het voerhek maakt dat koeien elkaar niet altijd kunnen ontwijken.	Zorg voor voldoende vreet- en ligplekken (zie hiervoor) Verander evt. doodlopende gangen in de stal in doorlopende gangen. In de wei max. 10 koeien per ha. Bij nieuw- en verbouw een vrijloopstal met 20m ² per koe maken op zand.
9. Gezondheid	Geen ongemak ervaren van ziekte.	In de stal dicht op elkaar en op harde vervuilde ondergrond en door de hoge melkproductie en de korte tussenkalf tijd zijn de incidenties van klauw- en uierontstekingen en aandoeningen rond de voortplanting hoog. Koeien gaan gemiddeld al op leeftijd van 5 a 6 jaar naar het slachthuis doordat te veel van ze wordt geveerd. Omdat de gangen, ligboxen en het voerhek te krap zijn voor de koeien wordt de hoorn groei preventief belemmerd door de hoornpit dicht te schroeien.	Zorg in bestaande ligboxen stallen voor min. 10m ² loop- en 4,5m ² ligruimte per koe. breng rubber op de vloeren aan en laat mestschuif of mestrobot mest verwijderen. Kies voor wat langere tussenkalf tijd en lagere melkproductie om gezondheid te verbeteren en levensduur te verlengen. In bestaande stallen de ruimte vergroten om hoorns er aan te laten. Bij nieuw- en verbouw vrijloopstal met 20m ² per koe realiseren.
10. Bewegen	Een koe kan wel 13 km op een dag lopen.	Buiten in de wei gaat dat goed als er op het kavelpad en in de weiden geen stenen e.d. liggen waaraan ze de klauwen beschadigt en het niet te nat is. In de stal is het krap en zijn de vloeren meestal hard en glad en loopt de incidentie van poot- en klauwaandoening op.	In de wei max. 10 koeien per ha. Zorg in bestaande ligboxen stallen voor min. 10m ² loop- en 4,5m ² ligruimte per koe. breng rubber op de vloeren aan en laat mestschuif of mestrobot mest verwijderen. Bij nieuw- en verbouw een vrijloopstal met 20m ² per koe maken op zand.
11. Maternaal gedrag	Een koe likt direct na het werpen haar kalf schoon om de bloedsomloop en excretie van het kalf op gang te brengen. De koe zoogt het kalf zo'n 6 tot 8 maanden waarin het geleidelijk van moedermelk op	In de gangbare melkveehouderij wordt het kalf direct na de geboorte van de koe weggehaald.	Laat alle kalveren min. 3 maanden (tijd waarin kalf eigen immuniteit opbouwt) bij moederkoe en speen ze geleidelijk.

	vast voer en water over gaat		
12. Moederzorg ontvangen	De 1 ^e 2 tot 5 dagen zitten er veel immunoglobinen in de moedermelk onmisbaar voor de weerstand opbouw van het kalf. Zogen leidt tot een gezonder, sneller groeiend kalf, dat socialer wordt naar andere koeien en later beter moedergedrag vertoont.	Het kalf krijgt biest met een zuigfles en daarna melk uit een emmer met speen. De stierkalfjes en de vaarskalfjes die niet nodig zijn voor vervanging van de melkkoeien gaan op de veel te jonge leeftijd van 14 dagen naar de kalvermesterij. Na max. 8 weken individuele huisvesting worden aangehouden vaarskalveren in groep gehouden.	Laat alle kalveren min. 3 maanden bij de moederkoe en speen ze geleidelijk.
13. Daglicht, frisse lucht en bioritme	Een koe moet haar omgeving goed kunnen zien, zodat ze haar kuddegenoten herkent, op ontdekkingstocht kan gaan of kan gaan spelen. Licht en bioritme zijn ook van belang voor de vruchtbaarheid.	Bijna 70% van de koeien krijgt weidegang van minstens 120 dagen, min. 6 uur per dag. Het aantal uren dat koeien geweid wordt neemt steeds verder af. Steeds meer stallen hebben daglichtplaten in het dak en zijn aan de zijkanten open zodat er volop licht en frisse lucht binnen komt.	Verhoog weidegang tot min. 180 dagen, min. 8 uur per dag. Zorg dat min. 60% van de zijwanden open is, afsluitbaar met windbreekgaas en stalgordijn. Daglichtdoorlating 50% van vloeroppervlak.
14. Synchronisatie van gedrag	Koeien willen gelijktijdig exploreren, foerageren, herkauwen en rusten.	In de wei is met 10 of minder koeien per ha dit geen probleem. In de stallen is er niet altijd voldoende ruimte en zijn er niet altijd voldoende vreet- en ligplekken.	
15. Keuzevrijheid	Een mate van controle hebben, bijvoorbeeld over wanneer te eten en te drinken, om naar buiten te gaan, om zich af te zonderen, etc.	In de ligboxenstal kunnen koeien als er voldoende eet- en drinkplekken zijn zelf bepalen wanneer ze eten en drinken. Ze kunnen alleen naar buiten als de boer de deur open zet. Ze kunnen op hete dagen alleen terug naar de stal als de wei, het kavelpad en de stal niet afgesloten zijn.	Zorg dat de koeien altijd toegang hebben tot ruwvoer, drinken, schuur borstel en uitloop naar de wei..

Belangrijkste conclusies over systeembelemmeringen in de gangbare veehouderij voor melkvee

- De ligboxenstallen zijn te krap en de ondergrond te hard en met uitwerpselen bevuild met als gevolg te weinig bewegingsruimte, risico op uitglijden en risico op klauw- en uierontstekingen.
- De ligboxen zijn te krap waardoor de koe niet makkelijk kan gaan liggen en opstaan en niet in verschillende, waaronder de meest ruimte consumerende houdingen kan gaan liggen.

- Het direct scheiden van koe en kalf is een ernstige inbreuk waardoor de koe geen moederzorg kan geven en het kalf geen moederzorg ontvangt.
- Het aantal dagen en uren weidegang zakt steeds meer naar minimum van 120 dagen, 6 uur per dag.

Concept Belemmeringen van het welzijn van het vleeskuikens als gevolg van het veehouderijsysteem

Wat wil de leghen en wat zit het vleeskuiken in de gangbare veehouderij in de weg?

Belangrijkste behoeften vleeskuiken ¹	Beschrijving belangrijkste behoeften vleeskuiken	Belemmeringen van de behoefte in de gangbare vleeskuikenhouderij	Aanpassingen van het systeem aan behoeften vleeskuiken
1. Foerageren	Foerageren is het opnemen van voedsel door te scharrelen, te pikken naar en te krabben in de bodem. Kippen hebben de behoefte te foerageren in een omgeving die volop variatie en uitdaging biedt.	Vaak wordt geen voer/graan gestrooid in het strooisel. De strooisellaag wordt vaak zo dun mogelijk gehouden i.v.m. bijv. fijnstofemissies. Beperkt aanbod omgevingsverrijking.	Dagelijks voer of graan strooien in de stal Voldoende dikke strooisellaag (5-10 cm) Meer omgevingsverrijking zoals luzernebalen aanbieden.
2. Exploratie	Kippen hebben behoefte aan een complexe en veranderende, manipuleerbare omgeving waarin exploratie belonend werkt. Ze hebben een intrinsieke behoefte om informatie te verzamelen over de omgeving en daarmee hun overlevingskansen te verbeteren.	Huisvestingssystemen van vleeskuikens zijn monotoon, met enkel voer- en waterlijnen.	Omgevingsverrijking zoals luzernebalen aanbieden. Zorg voor (overdekte) uitloop. Zorg voor meer variatie in hoogte door plateaus.
3. Sociaal gedrag	Een kip leeft onder semi-natuurlijke omstandigheden in groepen van 4-30 individuen waarin zowel hanen als hennen voorkomen. Ze vormen een stabiele rangorde (zodra de kuikens zelfstandig worden) waarin individuen elkaar herkennen zowel visueel als via geluid en met elkaar een sociale relatie kunnen aangaan. Sommige gedragingen worden gesynchroniseerd uitgevoerd, zoals	Niet altijd voldoende substraat/voorzieningen om gedrag te synchroniseren.	Zorg voor voldoende voorzieningen zoals stofbadsubstraat, strooisel met voer/graan, omgevingsverrijking etc., zodat dieren hun gedrag kunnen synchroniseren.

¹ <https://edepot.wur.nl/525841> NB dit gaat over de behoeftes van leghennen. In Pluimvee met Smaak <https://edepot.wur.nl/185043> worden de behoeftes van "kippen, dus ook vleeskuikens" opgesomd. Aangezien het rapport over de leghennen recenter is en de behoeftes grotendeels overeenkomen, is dezelfde lijst behoeften als voor leghennen aangehouden.

	rusten, stofbaden en foerageren.		
4. Rusten	Het patroon van rusten en slapen wordt voornamelijk bepaald door de licht-donker cyclus. Perioden van rust komen verspreid over de dag voor en zijn vaak gesynchroniseerd. Kippen zoeken een hoge en veilige rustplaats	Te korte donkerperiode. Naast de licht-donker cyclus speelt ook de lichtintensiteit een rol in rustgedrag. Een hogere lichtintensiteit gedurende de dag zorgt voor beter rustgedrag. In veel stallen is de lichtintensiteit laag. Er zijn meestal geen verhoogde rustplaatsen aanwezig.	Aaneengesloten donkerperiode van 8 uur. Hogere lichtintensiteit gedurende de dag aanbieden, door meer (dag)licht in de stal en een (overdekte) uitloop. Zorg voor verhoogde rustplaatsen zoals plateaus.
5. Zelfverzorging	Kippen houden hun verenkleed in goede conditie door middel van zelfverzorging. Stofbaden wordt uitgevoerd door rul substraat (bestaand uit niet al te grote deeltjes) actief in het verenkleed te brengen, om op die manier het verenkleed te ontdoen van parasieten en in een goede conditie te houden. Kippen zonnebaden in respons op licht en warmte.	Niet altijd geschikt stofbadmateriaal aanwezig Zonnebaden is niet mogelijk zonder daglicht in de stal en (overdekte) uitloop	Zorg voor aparte stofbadbakken/ ruimtes met geschikt substraat zoals zand of turfmolm Zorg voor daglicht in de stal en toegang tot een (overdekte) uitloop
6. Beweging	Kippen zijn dag-actieve dieren en kunnen gedurende een dag vele kilometers afleggen. Ze hebben daarom behoefte aan voldoende horizontale ruimte. Alhoewel vliegen relatief weinig wordt uitgevoerd, is er ook behoefte aan verticale ruimte, zoals bijvoorbeeld een hoge rust- of schuilplaats.	Bezetting op reguliere bedrijven is hoog (18-21 dieren /m2) Snelgroeierende vleeskuikens hebben pootproblemen en kunnen daarom onvoldoende bewegen.	Verlaag de bezetting naar max. 12 dieren / m2 Stap over op trager groeiende rassen (max. 45 g/d) met goede pootgezondheid.
7. Thermoregulatie	Jonge kuikens zijn afhankelijk van de kloek voor hun thermocomfort. Kippen hebben ruimte nodig voor het uitvoeren van thermoregulatie door keuze in temperatuurzones en het kunnen uitvoeren van gedragingen die de lichaamstemperatuur reguleren	De variatie in temperatuur in het systeem beperkt. Te warme stallen zorgen in de zomer voor hittestress. Gebrek aan beschutting in de uitloop	Zorg voor variatie in temperatuur door een (overdekte) uitloop aan te bieden. Zorg voor goede koelingsmogelijkheden van de stal, en andere maatregelen om hittestress te verminderen zoals een lagere bezetting. Plant bomen en struiken in de uitloop. Zorg voor goede verwarming van de stal, kan ook plaatselijk dmv warmtepanelen (bespaart energie).

		Jonge kuikens worden niet op de juiste temperatuur opgevangen.	
8. Excretie	Tijdens het eten en als de kippen 's nachts rusten wordt de meeste mest geproduceerd. Verder vertonen kippen geen specifiek mestgedrag in tijd of ruimte. Kippen hebben een voorkeur voor een schone rustplaats.	Strooisel bestaat in de loop van de legronde grotendeels uit mest. Er zijn geen verhoogde rustplaatsen waar kippen de mest kunnen ontwijken.	Verwijder mest regelmatig uit de stal, bijvoorbeeld via mestbanden en innovaties zoals de mestschuifel. Zorg voor verhoogde rustplaatsen zoals plateaus.
9. Respiratie	Kippen kunnen goed ruiken en hoge concentraties van bijvoorbeeld ammoniak en koolstofdioxide geven via speciale zenuwen ook een gevoel van pijn	Stallen met hoge gehalten ammoniak, CO2 en/of fijnstof zorgen voor een suboptimaal klimaat.	Monitor het stalklimaat, en stuur bijv. met ventilatie om het klimaat goed te houden. Zorg voor toegang tot een (overdekte) uitloop.
10. Verzadiging	Kippen hebben behoefte aan voldoende en schoon drinkwater. Ze vertonen een karakteristieke drinkbeweging, dit is het opscheppen van water en vervolgens het naar achter kantelen van de kop om te slikken. Kippen zoeken en bemachtigen graag zelf hun voedsel, ze hebben een voorkeur om te 'werken' voor het bemachtigen van voedsel boven vrij beschikbaar voedsel.	Drinken uit nippels past niet bij het natuurlijke drinkgedrag van de kip. Voer wordt over het algemeen 'vrij' aangeboden, kippen hoeven er niet voor te werken.	Bied water (in ieder geval gedeeltelijk) in meer open vorm aan, bijv. via rondrinkers. Strooi graan of voer in het strooisel.
11. Seksueel gedrag	Gedrag in relatie tot reproductie moet ongestoord uitgevoerd kunnen worden. Wanneer de haan de hen benadert om te treden vertoont de hen het 'hurkgedrag' voor het treden, in respons op het baltsgedrag van de haan.	Nvt voor vleeskuikens, wel voor de ouderdieren: (m.n. reguliere) vleeskuikenouderdieren: agressief paringsgedrag zorgt voor stress en pijn door flankverwondingen. Daarom worden de hanen behandeld aan de achterste teen.	Stap over op tragere groeiende ouderdieren, waar verwondingen a.g.v. paargedrag minder voorkomen. Onderzoek mogelijkheden om een lager percentage hanen te houden per koppel.
12. Nestgedrag	Hennen hebben de behoefte om hun eieren in een beschutte, herkenbare en veilige omgeving te leggen.	Nvt voor vleeskuikens, wel voor de ouderdieren: In kooisystemen kan dit gedrag niet worden uitgevoerd. Ook in niet-kooisystemen passen de legnesten qua ontwerp niet altijd bij de behoeftes van de dieren.	Verbied kooisystemen. Zorg voor voldoende grote legnesten, met een goede ondergrond en afzondering van de rest van de stal.

13. Maternaal gedrag	Kippen vertonen maternaal gedrag wanneer ze kuikens hebben. De kloek heeft een belangrijke functie in de bescherming van kuikens, het warm houden van de kuikens, stimuleren van diverse gedragingen, het aanleren van gedrag, en het selecteren van het juiste voedsel. De aanwezigheid van een kloek werkt angst reducerend bij kuikens, en stimuleert synchronisatie van gedrag van kuikens en sociaal contact tussen soortgenoten	Kuikens worden niet door een moederkloek uitgebroed, en missen dus de voordelen van de aanwezigheid van de moeder.	Het gebruik van dark brooders (broedkappen) kan de moederkloek deels nabootsen; ze bieden een beschutte en warme plek in de stal en werken mogelijk angstverlagend.
14. Gezondheid	Kippen hebben de behoefte om zich te ontdoen van parasieten of deze te kunnen vermijden. Zieke kippen trekken zich graag terug in een omgeving die mogelijkheid biedt voor herstel.	Snelgroeiende rassen hebben vaker pootproblemen, gezondheidsproblemen, en meer antibiotica nodig.	Stap over op trager groeiende rassen.
15. Veiligheid	Kippen willen bij 'extern gevaar' of bij agressie van soortgenoten schuilen, of zich onttrekken aan de agressor/predator door weg te rennen of een hoge schuilplaats op te zoeken. Kippen verblijven bij voorkeur onder beschutting, zoals bomen of struiken. Kippen kunnen goed zien, ze kunnen UV licht waarnemen en hebben meer zicht in het rode en blauw-groene deel van het spectrum dan de mens. Licht speelt daarom een belangrijke rol bij de inspectie van de omgeving en herkenning van soortgenoten. Hanen hebben een rol in de bescherming van de groep, door verdedigen van het territorium en het signaleren van gevaar.	Vrije uitlopen bieden vaak onvoldoende beschutting. Daglicht is vaak niet aanwezig in stallen.	Zorg voor meer beschutting in de vorm van bomen, struiken, gewassen of schuiltafels in de vrije uitloop. Zorg voor daglicht in de stal.
16. Overig	- Ervaren van vrijheid, buitenlucht en elementen als zon, water, aarde en wind - Aanwezigheid van licht voor het uitoefenen van gedrag	- Veel bedrijven zonder (overdekte) uitloop	- Zorg voor een (overdekte) uitloop

	- Ervaren van een kwalitatief goede omgeving vanaf jonge leeftijd - Genetica - Een goede genetische basis om te kunnen gaan met een productie omgeving	- Stallen met lage lichtintensiteit, verkeerde lightspectrum, te lage frequentie (flikkeringen), geen daglicht - Ouderdieren: opfokbedrijven die niet voldoen aan de behoeftes van de dieren zoals hier genoemd, en niet goed aansluiten op het legbedrijf → abrupte overgang van opfok naar leg, zorgt voor stress en risico op problemen als verenpikken. - Hoogproductieve lijnen die niet zijn geselecteerd op bijv. robuustheid.	- Zorg voor daglicht en goed kunstlicht. Voor sommige aspecten van kunstlicht is meer onderzoek nodig. - Ouderdieren: zorg voor goede huisvesting en management op opfokbedrijven, en goede aansluiting op de legfase. Idealiter opfok en leg op hetzelfde bedrijf (daarmee vermijd je ook een transport). - Maak gebruik van robuuste trager groeiende vleeskuikens.
--	---	---	---

Belangrijkste conclusies over systeembelemmeringen in de gangbare veehouderij voor de behoeften van vleeskuikens

- Snelgroeiende rassen
- Hoge bezetting
- Gebrek aan goede omgevingsverrijking en mogelijkheden om te foerageren en exploreren
- Gebrek aan verschillende klimaatzones en frisse buitenlucht, zonlicht en bioritme
- Agressie, lichamelijke ingrepen en kooihuisvesting (verandastallen) bij vleeskuikenouderdieren
- ...

Concept Belemmeringen van het welzijn van het leghennen als gevolg van het veehouderijsysteem

Wat wil de legghen en wat zit de legghen in de gangbare veehouderij in de weg?

Belangrijkste behoeften legghen ¹	Beschrijving belangrijkste behoeften legghen	Belemmeringen van de behoefte in de gangbare legghenhouderij	Aanpassingen van het systeem aan behoeften legghen
1. Foerageren	Foerageren is het opnemen van voedsel door te scharrelen, te pikken naar en te krabben in de bodem. Kippen hebben de behoefte te foerageren in een omgeving die volop variatie en uitdaging biedt.	In kooisystemen kan dit gedrag niet worden uitgevoerd. In niet-kooisystemen: - Vaak wordt geen voer/graan gestrooid in het strooisel. - De strooisellaag wordt vaak zo dun mogelijk gehouden i.v.m. bijv. fijnstofemissies. - Beperkt aanbod omgevingsverrijking. Kan leiden tot verenpikkerij.	Verbied kooisystemen. In niet-kooisystemen: - Voeer of graan strooien - Voldoende dikke strooisellaag (5-10 cm) - Meer omgevingsverrijking zoals luzernebalen aanbieden.
2. Exploratie	Kippen hebben behoefte aan een complexe en veranderende, manipuleerbare omgeving waarin exploratie belonend werkt. Ze hebben een intrinsieke behoefte om informatie te verzamelen over de omgeving en daarmee hun overlevingskansen te verbeteren.	In kooisystemen kan dit gedrag niet worden uitgevoerd. In niet-kooisystemen: - Beperkt aanbod omgevingsverrijking. - Bedrijven zonder (overdekte) uitloop	Verbied kooisystemen. In niet-kooisystemen: - Meer omgevingsverrijking zoals luzernebalen aanbieden. - Zorg voor (overdekte) uitloop
3. Sociaal gedrag	Een kip leeft onder semi-natuurlijke omstandigheden in groepen van 4-30 individuen waarin zowel hanen als hennen voorkomen. Ze vormen een stabiele rangorde (zodra de kuikens zelfstandig worden) waarin individuen elkaar herkennen zowel visueel als via geluid en met elkaar een sociale relatie kunnen aangaan. Sommige gedragingen worden gesynchroniseerd uitgevoerd, zoals	Niet altijd voldoende substraat/voorzieningen om gedrag te synchroniseren. Behalve bij bio-dynamische bedrijven zijn er geen hanen aanwezig op legghenbedrijven.	Zorg voor voldoende voorzieningen zoals (hoge) zitstokruimte, stofbadsubstraat, strooisel met voer/graan, omgevingsverrijking etc., zodat dieren hun gedrag kunnen synchroniseren. Houd enkele hanen in ieder koppel leghennen.

¹ <https://edepot.wur.nl/525841>

	rusten, stofbaden en foerageren.		
4. Rusten	Het patroon van rusten en slapen wordt voornamelijk bepaald door de licht-donker cyclus. Perioden van rust komen verspreid over de dag voor en zijn vaak gesynchroniseerd. Kippen zoeken een hoge en veilige rustplaats	Naast de licht-donker cyclus speelt ook de lichtintensiteit een rol in rustgedrag. Een hogere lichtintensiteit gedurende de dag zorgt voor beter rustgedrag. In veel stallen is de lichtintensiteit laag. In kooisystemen kunnen kippen niet voldoende verhoogd rusten. In niet-kooisystemen is niet altijd voldoende (hoge) zitstokruimte beschikbaar. Vogelmijtinfecties verstoren de nachtrust.	Hogere lichtintensiteit gedurende de dag aanbieden, door meer licht in de stal en een (overdekte) uitloop. Kooisystemen verbieden. Meer (hoge) zitstokruimte aanbieden in niet-kooisystemen. Implementeer Integrated Pest Management om vogelmijtbesmettingen tegen te gaan.
5. Zelfverzorging	Kippen houden hun verenkleed in goede conditie door middel van zelfverzorging. Stofbaden wordt uitgevoerd door rul substraat (bestaand uit niet al te grote deeltjes) actief in het verenkleed te brengen, om op die manier het verenkleed te ontdoen van parasieten en in een goede conditie te houden. Kippen zonnebaden in respons op licht en warmte.	In kooisystemen kan dit gedrag niet worden uitgevoerd. In niet-kooisystemen: - Niet altijd geschikt stofbadmateriaal aanwezig - Zonnebaden is niet mogelijk zonder daglicht in de stal en (overdekte) uitloop	Verbied kooisystemen. In niet-kooisystemen: - Zorg voor aparte stofbadbakken/ruimtes met geschikt substraat - Zorg voor daglicht in de stal en toegang tot een (overdekte) uitloop
6. Beweging	Kippen zijn dag-actieve dieren en kunnen gedurende een dag vele kilometers afleggen. Ze hebben daarom behoefte aan voldoende horizontale ruimte. Alhoewel vliegen relatief weinig wordt uitgevoerd, is er ook behoefte aan verticale ruimte, zoals bijvoorbeeld een hoge rust- of schuilplaats.	In kooisystemen kan dit gedrag niet worden uitgevoerd. In niet-kooisystemen: - Bezetting is op de meeste bedrijven 9 hennen/m² - Volieresystemen kunnen een obstakel zijn voor de dieren, waardoor ze bijv. botbeenbreuken kunnen oplopen.	Verbied kooisystemen. In niet-kooisystemen: - Verlaag de bezetting - Ontwerp de stalinrichting zo dat de kans op botsingen zo klein mogelijk is. Zorg voor trappetjes tussen niveaus en voliererijen.
7. Thermoregulatie	Jonge kuikens zijn afhankelijk van de kloek voor hun thermocomfort. Kippen hebben ruimte nodig voor het uitvoeren van thermoregulatie door keuze in temperatuurzones en het kunnen	In kooisystemen kunnen kippen niet kiezen tussen temperatuurzones. Ook in veel niet-kooisystemen is de variatie in temperatuur in het systeem beperkt.	Verbied kooisystemen. Zorg voor variatie in temperatuur door een (overdekte) uitloop aan te bieden.

	uitvoeren van gedragingen die de lichaamstemperatuur reguleren	Te warme stallen zorgen in de zomer voor hittestress.	Zorg voor goede koelingsmogelijkheden van de stal, en andere maatregelen om hittestress te verminderen zoals een lagere bezetting.
8. Excretie	Tijdens het eten en als de hennen 's nachts rusten wordt de meeste mest geproduceerd. Verder vertonen hennen geen specifiek mestgedrag in tijd of ruimte. Hennen hebben een voorkeur voor een schone rustplaats.	Strooisel bestaat in de loop van de legronde grotendeels uit mest.	Verwijder mest regelmatig uit de stal, bijvoorbeeld via mestbanden onder de zitstokken en innovaties zoals de mestschuifel.
9. Respiratie	Kippen kunnen goed ruiken en hoge concentraties van bijvoorbeeld ammoniak en koolstofdioxide geven via speciale zenuwen ook een gevoel van pijn	Stallen met hoge gehalten ammoniak, CO2 en/of fijnstof zorgen voor een suboptimaal klimaat.	Monitor het stalklimaat, en stuur bijv. met ventilatie om het klimaat goed te houden. Zorg voor toegang tot een (overdekte) uitloop.
10. Verzadiging	Kippen hebben behoefte aan voldoende en schoon drinkwater. Ze vertonen een karakteristieke drinkbeweging, dit is het opscheppen van water en vervolgens het naar achter kantelen van de kop om te slikken. Kippen zoeken en bemachtigen graag zelf hun voedsel, ze hebben een voorkeur om te 'werken' voor het bemachtigen van voedsel boven vrij beschikbaar voedsel.	Drinken uit nippels past niet bij het natuurlijke drinkgedrag van de kip. Voer wordt over het algemeen 'vrij' aangeboden, kippen hoever er niet voor te werken. Onvoldoende vezels in het voer kunnen zorgen voor minder verzadiging en pikkerij	Bied water (in ieder geval gedeeltelijk) in meer open vorm aan, bijv. via rondrinkers. Strooi graan of voer in het strooisel. Bied ruwvoer aan
11. Seksueel gedrag	Gedrag in relatie tot reproductie moet ongestoord uitgevoerd kunnen worden. Wanneer de haan de hen benadert om te treden vertoont de hen het 'hurkgedrag' voor het treden, in respons op het baltsgedrag van de haan.	Er zijn geen hanen aanwezig in de gangbare legghouderij	Houd enkele hanen in ieder koppel leghennen.
12. Nestgedrag	Hennen hebben de behoefte om hun eieren in een beschutte, herkenbare en veilige omgeving te leggen.	In kooisystemen kan dit gedrag niet worden uitgevoerd. Ook in niet-kooisystemen passen de legnesten qua ontwerp niet altijd bij de behoeftes van de dieren.	Verbied kooisystemen. Zorg voor voldoende grote legnesten, met een goede ondergrond en afzondering van de rest van de stal.

13. Maternaal gedrag	Kippen vertonen maternaal gedrag wanneer ze kuikens hebben. De kloek heeft een belangrijke functie in de bescherming van kuikens, het warm houden van de kuikens, stimuleren van diverse gedragingen, het aanleren van gedrag, en het selecteren van het juiste voedsel. De aanwezigheid van een kloek werkt angst reducerend bij kuikens, en stimuleert synchronisatie van gedrag van kuikens en sociaal contact tussen soortgenoten	Kuikens worden niet door een moederkloek uitgebroed, en missen dus de voordelen van de aanwezigheid van de moeder.	Het gebruik van dark broeders (broedkappen) kan de moederkloek deels nabootsen; ze bieden een beschutte en warme plek in de stal en werken mogelijk angstverlagend.
14. Gezondheid	Kippen hebben de behoefte om zich te ontdoen van parasieten of deze te kunnen vermijden. Zieke kippen trekken zich graag terug in een omgeving die mogelijkheid biedt voor herstel.	Veel stallen kampen met vogelmijtbesmettingen. Regelmatig moeten door AI-besmette bedrijven worden geruimd. Welzijnsproblemen worden niet altijd tijdig opgemerkt. Hoogproductieve rassen lopen meer risico op problemen zoals verenpikkerij of borstbeenbreuken.	Implementeer Integrated Pest Management om vogelmijtbesmettingen tegen te gaan. Zorg voor een goede preventieve aanpak van AI op bedrijfsniveau zoals beschreven in de Roadmap Vogelgriep, zoals m.b.v. de hygienescan, structuurmaatregelen en uitloopinrichting. Investeer in opleiding en monitoring bijv. aan de hand van tools zoals KipKompas. Maak gebruik van robuustere, minder hoog productieve rassen zoals dubbeldoelkippen.
15. Veiligheid	Kippen willen bij 'extern gevaar' of bij agressie van soortgenoten schuilen, of zich onttrekken aan de agressor/predator door weg te rennen of een hoge schuilplaats op te zoeken. Kippen verblijven bij voorkeur onder beschutting, zoals bomen of struiken. Kippen kunnen goed zien, ze kunnen UV licht waarnemen en hebben meer zicht in het rode en blauw-groene deel van het spectrum dan de mens. Licht speelt daarom een belangrijke rol bij de inspectie van de omgeving	Vrije uitlopen bieden vaak onvoldoende beschutting. Daglicht is vaak niet aanwezig in stallen. Hanen zijn op gangbare bedrijven niet aanwezig.	Zorg voor meer beschutting in de vorm van bomen, struiken, gewassen of schuiltafels in de vrije uitloop. Zorg voor daglicht in de stal. Houd enkele hanen in ieder koppel leghennen.

	en herkenning van soortgenoten. Hanen hebben een rol in de bescherming van de groep, door verdedigen van het territorium en het signaleren van gevaar.		
16. Overig	- Ervaren van vrijheid, buitenlucht en elementen als zon, water, aarde en wind - Aanwezigheid van licht voor het uitoefenen van gedrag - Ervaren van een kwalitatief goede omgeving vanaf jonge leeftijd - Genetica - Een goede genetische basis om te kunnen gaan met een productie omgeving	- Veel bedrijven zonder (overdekte) uitloop - Stallen met lage lichtintensiteit, verkeerde lichtspectrum, te lage frequentie (flikkeringen), geen daglicht - Opfokbedrijven die niet voldoen aan de behoeftes van de dieren zoals hier genoemd, en niet goed aansluiten op het legbedrijf → abrupte overgang van opfok naar leg, zorgt voor stress en risico op problemen als verenpikken. - Hoogproductieve lijnen die niet zijn geselecteerd op bijv. sociaal gedrag en robuustheid.	- Zorg voor een (overdekte) uitloop - Zorg voor daglicht en goed kunstlicht. Voor sommige aspecten van kunstlicht is meer onderzoek nodig. - Zorg voor goede huisvesting en management op opfokbedrijven, en goede aansluiting op de legfase. Idealiter opfok en leg op hetzelfde bedrijf (daarmee vermijd je ook een transport). - Maak gebruik van robuuste genetische lijnen zoals dubbeldoelkippen.

Belangrijkste conclusies over systeembelemmeringen in de gangbare veehouderij voor de behoeften van leghennen

- Kooisystemen (ook voor ouderdieren (incl. de vleeskuikenouderdieren) / dieren hoger in de fokkerij-piramide)
- Hoge bezetting
- Gebrek aan goede omgevingsverrijking en mogelijkheden om te foerageren en exploreren
- Gebrek aan verschillende klimaatzones en frisse buitenlucht, zonlicht en bioritme
- Hoog productieve rassen
- ...

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 31 Aug 2021 15:31:02 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Infosheet amendement + intern stukje
Attachments: Infosheet amendement huisvesting dieren.docx

Hee,

Hierbij de infosheet met een aantal aanpassingen en een extra stukje voor intern gebruik. Ook verzoek aan jullie om aan te vullen. 😊

Groetjes,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e@minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Infosheet amendement huisvesting dieren

Wat is het amendement huisvesting dieren?

Op 11 mei amendeerde de Tweede Kamer artikel 2.1 van de Wet dieren, bij de behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van de Wet dieren in verband met de uitvoering van de herziene diergezondheidswetgeving. Op 25 mei stemde de Eerste Kamer in met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. Momenteel stelt artikel 2.1: 'Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.' Door het amendement wordt daaraan toegevoegd: 'Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting' (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Wanneer treedt het amendement in werking?

De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Door wie is het amendement ingediend?

De indiener van het amendement was Leonie Vestering, Kamerlid namens de Partij voor de Dieren.

Waar vind ik het amendement?

Het amendement is te vinden via de website van de Tweede Kamer en deze [hyperlink](#).

Wat doen minister Schouten en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit als gevolg van dit amendement?

Voor het zomerreces heeft minister Schouten de Tweede Kamer geïnformeerd door middel van een Kamerbrief. Deze Kamerbrief is te vinden via de website van Rijksoverheid en deze [hyperlink](#). Daarnaast heeft het ministerie een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement door middel van een impactanalyse en een juridische analyse. Ook de relatie met bestaande regels en lopende beleidsvoornemens worden meegenomen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om het uitfaseren van ingrepen, ontwikkelingen met betrekking tot kooihuisvesting en de verduurzaming van de veehouderij. Deze informatie wordt meegegeven aan de (in)formateur.

Hoe ziet de impactanalyse eruit?

Op basis van de bevindingen uit de juridische analyse wordt er gekeken in wat voor gevallen de wet zou kunnen oordelen dat er sprake is van een overtreding van artikel 2.1. Om dat te kunnen inschatten, wordt de inbreng uit verschillende impactsessies, en de inschattingen die deelnemers daarbij hebben gemaakt over welk doel de verschillende benadelingen van dieren dienen gebruikt. De deelnemers van deze sessies bestaan uit Rijksambtenaren en vertegenwoordigers van relevante organisaties en kennisinstituten. Wetenschappers worden hier nadrukkelijk ook bij betrokken. Uit de inbreng van de verschillende sessies worden rode draden gedestilleerd qua ingeschatte impact. Deze worden vervolgens gecontroleerd aan de hand van kennis die beschikbaar is in bestaande rapporten en onderzoeken, bijvoorbeeld over ervaren ongerief van dieren. De gecombineerde juridische en impactanalyse zal leiden tot een eerste inschatting van de gevolgen van het amendement. Op dit moment is nog onbekend wat deze inschatting zal zijn. De impactanalyse zelf zal dienen om duidelijk te maken welke dilemma's weg komen achter dit amendement, en welke nadere keuzes nodig zijn van de politiek om hiermee om te gaan. De impactanalyse dient dus ook niet als een plan van aanpak voor de uitvoering van het amendement. Minister Schouten heeft

aangegeven dat zij de dilemma's die achter het amendement weg komen, eerst wil terugleggen bij de politiek.

Wanneer zijn de resultaten van de impactanalyse beschikbaar?

Na de zomer zal minister Schouten de Kamer opnieuw informeren, en daarbij ook laten weten hoe opvolging is gegeven aan de moties die de Kamer heeft aangenomen op 15 juni, voor zover die betrekking hebben op het amendement (moties Vestering (Kamerstuk 28 286, nr. 1186), Van der Plas (Kamerstuk 28 286, nrs. 1192 en 1195) en Van Campen (Kamerstuk 28 286, nr. 1191).

Wat betekent het amendement in de praktijk?

Op dit moment zijn er nog weinig conclusies die zonder voorbehoud te geven zijn. Het amendement hangt namelijk zowel juridisch als qua impact in de praktijk met veel aspecten omtrent het houden van dieren samen. Deze worden door middel van de impactanalyse op hoofdlijnen nader in beeld gebracht. Het amendement brengt onduidelijkheden met zich mee over de reikwijdte. Het huidige artikel 2.1 van de Wet dieren bepaalt dat het verboden is om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen. De huidige inschatting is dat een rechter zou concluderen dat het amendement betrekking heeft op alle gehouden dieren. Er lijkt geen juridische basis te zijn voor de conclusie dat bijvoorbeeld de huisvesting van gezelschapsdieren niet door het amendement kan worden geraakt. Het amendement kan dus van invloed zijn op de huisvesting van alle huisdieren zoals honden en katten, maar ook op bijvoorbeeld dieren die gehouden worden in dierentuinen, circussen, maneges, dierenasiels of dierenwinkels. Daarnaast vallen ook alle gehouden dieren in de veehouderij zoals varkens, koeien en kippen, onder de reikwijdte van het amendement.

Wanneer is sprake van een overtreding van artikel 2.1, eerste lid en wat verandert hieraan als gevolg van het amendement?

Van overtreding van artikel 2.1, eerste lid, is sprake als geconstateerd wordt dat letsel of pijn is veroorzaakt bij een dier of dat de gezondheid of het welzijn van het dier wordt benadeeld. Een uitzondering is als die benadeling een redelijk doel dient en niet verder gaat dan noodzakelijk voor dat redelijke doel. Vanwege de wetswijziging is van belang of de benadeling uitsluitend is gebeurd met het doel om het dier te kunnen huisvesten of te kunnen houden in een houderijsysteem. Mocht er ook een ander doel zijn, dan is geen overtreding aan de orde als dat andere doel als een redelijk doel kan worden aangemerkt. Als er geen ander redelijk doel is, dan zou de rechter in een concrete situatie kunnen oordelen dat sprake is van overtreding van artikel 2.1, eerste lid. Overtredingen treden dus mogelijk op als er geen ander, redelijk doel voor benadeling is dan het houden of huisvesten van de dieren. Wanneer daar wel of niet sprake van is, en wat dit precies voor impact heeft op de praktijk, is complex. Zoals hierboven aangegeven, wordt dit deze zomer op hoofdlijnen nader in kaart gebracht.

Vallen gezelschapsdieren ook onder de reikwijdte van het amendement?

Volgens het amendement in de huidige vorm, vallen gezelschapsdieren ook binnen de reikwijdte van het amendement. Echter, tijdens het tweeminutendebat van 15 juni werd duidelijk dat niet is beoogd dat de wetswijziging betrekking heeft op gezelschapsdieren. Minister Schouten heeft aangegeven ten aanzien van deze onbedoelde impact een wetswijziging voor te bereiden om te borgen dat gezelschapsdieren worden uitgesloten van het toepassingsbereik van de wetswijziging.

Ik wil meedenken over de analyse en/of de impact van het amendement. Hoe kan ik in contact komen met de projectgroep?

Heeft u relevante kennis en/of ervaring en wilt u meedenken over de analyse en/of de impact van het amendement, stuur een e-mail naar [\[E-MAILADRES\]](#). Controleer van te voren of uw organisatie al in contact staat met de projectgroep.

Mijn vraag is niet beantwoord. Waar kan ik terecht met mijn vraag?

Is uw vraag niet beantwoordt, stuur dan een e-mail naar [\[E-MAILADRES\]](#).

Toevoegingen intern

Wie zitten er in de projectgroep?

Het kernteam bestaat uit [5.1.2.e](#) ([5.1.2.e](#)), [5.1.2.e](#) ([5.1.2.e](#)), [5.1.2.e](#) en [5.1.2.e](#) ([5.1.2.e](#)). Zij zijn het eerste aanspreekpunt voor alle zaken rondom het amendement. Naast het kernteam bestaat de projectgroep uit de volgende collega's: [5.1.2.e](#) (Programma Duurzame Veehouderij), [5.1.2.e](#) (NVWA), [5.1.2.e](#) (NVWA), [5.1.2.e](#) (Dierenwelzijn), [5.1.2.e](#) (Dieren, Consumenten en Digitalisering), [5.1.2.e](#) (Diergezondheid), [5.1.2.e](#) (Communicatie), [5.1.2.e](#) (Dierenwelzijn), [5.1.2.e](#) (Woordvoering), [5.1.2.e](#) (RVO), en [5.1.2.e](#) (RVO). Ook is er een stuurgroep. Deze bestaat uit [5.1.2.e](#) (DAD), [5.1.2.e](#) (Dieren, Consumenten en Digitalisering), en [5.1.2.e](#) (NVWA).

Hoe gaat het met het Wob-verzoek?

Begin juli heeft het projectteam een Wob-verzoek ontvangen van het AD. Inmiddels zijn alle stukken aangeleverd bij de Wob-unit en worden de stukken gecontroleerd en gelakt. Het is nog niet duidelijk wanneer dit klaar is.

Wat is de huidige stand van zaken rondom de impactanalyse?

Ten behoeve van de impactanalyse heeft het kernteam impactsessies georganiseerd voor collega's, belanghebbende organisaties en wetenschappers. In totaal waren dit 7 sessies die inmiddels allemaal hebben plaatsgevonden. Op dit moment is het kernteam bezig met het analyseren van de resultaten van deze impactsessies. [\[5.1.2.e en 5.1.2.e kunnen jullie dit aanvullen met wat jullie willen delen en wellicht ook al iets over de scenario's en die illustratie van de juridische analyse?\]](#) Een aantal organisaties hebben ook hun eigen impactanalyse uitgevoerd en deze met ons gedeeld. Deze analyse vinden jullie in de bijlagen.

Hoe staat het met de uitvoering van de andere moties omtrent de Wet dieren?

Er wordt een 'quick scan' uitgevoerd via CenSAS met als opdracht:

Wat zeggen bestaande kennis en dierethische kaders over de volgende vragen? Illustreer de analyse met voorbeelden, en betrek daarbij met name ook de relevantie van houderijsystemen en huisvesting.

1. *Hoe kan bepaald worden of een dier wordt benadeeld op een van de wijzen die in de wet worden genoemd?*
2. *Hoe kan worden bepaald wat het natuurlijke gedrag is van een gedomesticeerd dier?*
3. *Hoe kan bepaald worden of een beperking van het natuurlijke gedrag van een dier leidt tot benadeling zoals in de wet genoemd (veroorzaking van pijn of letsel; benadeling van gezondheid of welzijn)?*

Het contactpersoon voor deze quick scan is [5.1.2.e](#)

Wat is de planning voor na de zomer?

De resultaten van de impactanalyse worden verwerkt in scenario's. Deze scenario's worden gedeeld in een nieuwe Kamerbrief en door middel van een formatiefiche. De nieuwe Kamerbrief verwacht het kernteam in oktober naar de Kamer te sturen. [\[aanvullen\]](#)

From: "SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl" <Info@SectorraadPaarden.nl>
Sent: Tue, 31 Aug 2021 18:52:36 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Afspraak SRP d.d. 14 september a.s.

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

De afspraak met 5.1.2.e kan plaatsvinden op dinsdag 14 september om 11.00 uur.

Via Teams stuur ik u een uitnodiging voor de afspraak.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 1 Sep 2021 08:09:36 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: nota inwerkingtreding AHR/AMT

Ha allemaal,

Klinkt als een prima plan, 5.1.2.e ! Ik hikte daar ook al een beetje tegenaan; om goed te onderbouwen waarom het besluit beter uitgesteld kan worden, vergt eigenlijk al de argumentatie uit de analyses. Dus goed idee om dat samen te pakken.

Fijn dat 5.1.2.e dit kan oppakken. Fijne vakantie alvast, 5.1.2.e !

i

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 17:41
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: nota inwerkingtreding AHR/AMT

Ha

Dank voor de update

Als dit wat wordt uitgesteld, ligt het inderdaad voor de hand dat 5.1.2.e dit volgende week oppakt. Ik zal hem op de hoogte brengen van e.e.a. Nemen jullie dan voor het verdere proces met hem contact op?

Twee versies van het KB mee sturen, kan riskant zijn... dat het verkeerde wordt ondertekend en bij de Koning beland. Dit vergt dus wel extra alertheid van BPZ en ons secretariaat. Ik laat het even aan 5.1.2.e over of hij dat handig vindt.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 31 augustus 2021 17:31
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: nota inwerkingtreding AHR/AMT

Hoi,

N.a.v. de conceptnota van 5.1.2.e over de inwerkingtreding AHR/AMT heb ik even met 5.1.2.e gesproken over de timing van deze nota. Gelet op de inhoud leek het mij verstandiger dit deel mee te nemen in de nota met de analyses/scenario's die we eind volgende week naar M sturen. 5.1.2.e was het daarmee eens, dus dat gaan we doen. Inhoud van het concept (o.a. de twee passages) kunnen we daarin meenemen.

@ 5.1.2.e vroeg of het een idee was om dan ook meteen twee concept inwerkingtredingsKB's mee te sturen? Morgen even over bellen? Gelet op jouw aanstaande vakantie pakt 5.1.2.e dit op?

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Amendement artikel 2.1 Wet dieren

Impactsessie 1 september 2021
onderzoek en wetenschap

Amendement PvdD

Huidige artikel 2.1, lid 1:

- Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Toevoeging amendement:

- Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting.

Na aannemen amendement door TK

- › VSO met moties
 - › Kamerbrief voor de zomer
 - › Projectteam
 - › Juridische analyse, impactanalyse, scenario's
 - › Impactsessies
 - › Gesprekken met stakeholders
 - › Stukje onderzoek n.a.v. moties
- › Motie Vestering (PvdD)
 - verzoekt de regering, om diergedragsdeskundigen te betrekken bij de invulling van de open normen in de Wet dieren en bij de invulling van de wetswijziging en deze adviezen daarbij leidend te laten zijn
 - › Motie Van der Plas (BBB) e.a.
 - verzoekt het kabinet, om gebaseerd op wetenschappelijk onderzoek vast te stellen wat wordt verstaan onder het natuurlijk gedrag van een gehouden en daarmee gedomesticeerd (landbouw)huisdier, en of het vertonen van natuurlijk gedrag altijd bijdraagt aan een beter welzijn van een gehouden en daarmee gedomesticeerd (landbouw)huisdier

Wat gaan we zo doen?

- Toelichting juridische en impactanalyse
 - Rondje: aanknopingspunten voor interpretatie amendement?
- Rode draad input impactsessies
 - Rondje: herkenbaar? Hoe deze benadelingen toetsen? Doel bepalen?
- Aanwenden wetenschappelijke kennis op basis van meegestuurde vragen (zie volgende sheet)
 - Onder meer t.b.v. beantwoorden moties
 - Rondje

Vragen

1. Hoe kan bepaald worden of een dier wordt benadeeld op een van de wijzen die in de wet worden genoemd (pijn of letsel, benadeling van gezondheid of welzijn)?
2. Hoe kan bepaald worden wat het natuurlijke gedrag is van een gedomesticeerd dier? En hoe hangt natuurlijk gedrag samen met soort-specifiek gedrag?
3. Hoe kan bepaald worden of een beperking van het natuurlijke gedrag van een dier leidt tot benadeling zoals in de wet genoemd?

Juridische en impactanalyse

- › Nog mee bezig. Conclusies in Kamerbrief najaar.
- › Amendement brengt grote onduidelijkheid over bijv. reikwijdte en afbakening doelen

Rode draad benadelingen

- › Opbrengst uit impactsessies
- › Veel elementen komen vaak terug
- › Uiteindelijk: meenemen in impactanalyse, toetsen tegen wetenschappelijk onderbouwde bevindingen

Benadelingen letsel / aantasten welzijn

- Aspecten van huisvesting zoals de vloeren, binnenklimaat stal, geen afleiding
- Bezettingsgraad / beperkte ruimte / onvoldoende ligplaatsen
- Stress / letsel bij vangen/laden/transport
- Alleen binnen, gebrek aan schaduw, niet kunnen vluchten. Geen / nauwelijks weidegang
- Bewegingsvrijheid – aanbindstallen
- Houderijsysteem – infectiedruk – immuunsysteem (kalversector) Ziekte door systeem
- Mestopslag onder de stal – emissies
- Geen bescherming tegen slecht / extreem weer
- Onvoldoende vezelrijke voeding. Voeding. Obesitas. Honger en dorst
- Transport (ophokken, wachttijd, lengte, veel bij elkaar)
- Ziekte, stress, angst, letsel
- Aversieve bedwelmingsmethoden

Inperking natuurlijk gedrag

- Beperkte ruimte (kooihuisvesting)
- Scheiden ouders / jongen (kalf bij koe)
- Solitaire huisvesting
- Onnatuurlijk dag- en nachtritme
- Onthouden basisbehoeften
- Niet kunnen graven, onvoldoende zwemwater
- Niet zelfstandig voortplanten
- Dieren worden veel jonger dan ze zouden kunnen worden (economische levensduur)
- Sociale dynamieken niet uitvoeren

Lichamelijke ingrepen

- Onthoornen
- Staart couperen
- Castratie
- Teen hanen verwijderen
- Snavel kappen kalkoenen en kippen (uitzonderingen)
- Aanbrengen van I&R merken
- Afzagen gewei bij herten
- Injecteren / vaccineren

Fokkerij, slachterij, gezelschapsdieren

- Is vooral veehouderij (op het boerenerf), maar ook in de fokkerij, slachterij en in de gezelschapsdieren hoek komen benadelingen voor. De belangrijkste:
 - Fokken op uiterlijke kenmerken, fokprogramma's, geboortebeperving
 - Doden van eendagshaantjes
 - Uitbroeden vogels in broedmachine
 - In kooi houden en solitair huisvesten gebeurt ook bij gezelschapsdieren
 - Aanbinden roofvogels en uilen
 - Vleugels kortwieken
- Volièrehuisvesting
- Dierentuinen – dieren tentoonstellen
- Geen schuilmogelijkheid in dierenwinkels

Toevoegingen

- › Herkenbaar?
- › Zijn deze benadelingen te wijten aan houderijsysteem of huisvesting?
- › Ontbreken er punten? Zie je nog witte vlekken?

Vragen

› Rondje houden

1. Hoe kan bepaald worden of een dier wordt benadeeld op een van de wijzen die in de wet worden genoemd (pijn of letsel, benadeling van gezondheid of welzijn)?
2. Hoe kan bepaald worden wat het natuurlijke gedrag is van een

gedomesticeerd dier? En hoe hangt natuurlijk gedrag samen met soort-specifiek gedrag?

3. Hoe kan bepaald worden of een beperking van het natuurlijke gedrag van een dier leidt tot benadeling zoals in de wet genoemd?

Afsluiting

- › Toelichting vervolg
- › Vragen?

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 1 Sep 2021 13:43:29 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>
Subject: RE: projectgroep Amendement

Dank, 5.1.2.e !

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>
Verzonden: vrijdag 27 augustus 2021 16:18
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvwa.nl>
Onderwerp: projectgroep Amendement

Hi 5.1.2.e

Even korte update nav projectgroep gisteren.
5.1.2.e heeft stavaza toegelicht.

Update stappenplan

- > juridische analyse afgestemd met landsadvocaat, niet heel veel gewijzigd.
- > Onderzoek mbt moties PvdD en BBB wordt uitgezet bij CenSAS (olv 5.1.2.e) en uitgevoerd ism tussen WUR en FD
- > gericht op inventarisatie bestaande onderzoeken
- > laatste impactanalyse volgende week nog met wetenschappers
- > gesprekken ikv stakeholdermanagement lopen, wordt door betrokkenen gewaardeerd (in impactsessies te weinig ruimte voor gesprek gevoeld)
- > proces Wob verzoek loopt
- > presentatie is aan Stuurgroep gegeven met uitleg over amendement en getrapte doelen incl voorbeeld onthoornen.

Gaat dus in de kern steeds weer om afweging doelen tegen elkaar irt de bijv. opgelegde beperking aan dier door huisvesting voor gedrag of uitgevoerde ingreep.

Algemeen

- > 5.1.2.e werkt aan infosheet over proces mbt amendement. Met FAQ en algemene informatie over ontstaan amendement/TK/EK. Daarbij ook informatie voor interne organisatie bijv over rode draad uit impactsessies. Mogelijk ook te benutten door NVWA en RVO voor informeren achterban.
- > Er komt geen passage in verzamelbrief DW zoals M eerder wilde.
- > sept moet stuk met opties voor M gereed zijn om medio sept te bespreken.
- > in presentatie concept scenario's uitgewerkt als basis daarvoor

Opmerking over presentatie gemaakt

Bij scenario 1 was nu alleen aangegeven dat dit lastig zou zijn voor sectoren (rechtsonzekerheid).
Aangevuld met: ook niet handhaafbaar voor NVWA en verzocht dit toe te voegen

Ivm tempo dat nu voor gesprek met M gevraagd wordt komen 5.1.2.e en 5.1.2.e mogelijk ook via mail nog bij ons op de lijn voor input.

Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
5.1.2.e

Divisie Regie en Expertise
Directie Handhaven
Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA)
Catharijnesingel 59 | 3522 GG | Utrecht
Postbus 43006 | 3540 AA | Utrecht

.....
T: 5.1.2.e
M: 5.1.2.e @nvwa.nl

Aanwezig op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e natuurlijk gedrag staat niet in het amendement?

5.1.2.e wat is de reden om gezelschapsdieren uit te sluiten? Fokteven in varkensschuren? Kijken naar bedrijfsmatig vs. dieren in een huishouden?

5.1.2.e hoe moet je het doel in het amendement interpreteren?

5.1.2.e hoe zit dit in de Europese context?

5.1.2.e zou je ook willen kijken naar de kansen die er op Europees vlak liggen? End the Cage Age, Farm to Fork?

5.1.2.e toezegging open normen nader invullen? Dit raakt daar aan. Wacht een op ander, of staat dat los van elkaar? Als deze exercitie meerwaarde heeft, dan helpt dat ook bij de invulling van de open normen. Dit amendement staat bol van de open normen.

Analyses

5.1.2.e noemde ook intentie wetgever. Is de toelichting op de wettekst relevant?

5.1.2.e juridisch niet duidelijk wanneer er sprake is van een doel. Wat is de definitie daarvan? Als houden of huisvesten geen doel is maar een middel, dan is de impact van het amendement nihil.

5.1.2.e wetgever zegt, gaat om dingen aan dieren doen die het mogelijk maken om die beesten in dat huisvestingssysteem te houden. Als je nu zegt: dat huisvestingssysteem heeft ruimere doelen. Maakt dat uit voor de wetgever? Proberen mensen eronder uit te komen?

5.1.2.e gaat het niet over het mogen gebruiken van dieren? Zijn we dat overeengekomen?

5.1.2.e normaal vragen we aan de indieners wat de bedoeling was. Toegevoegd om niet in dezelfde valkuil te vallen als vroeger. 5.2.1

5.2.1 Zoeken we er niet te veel achter?

5.1.2.e mensen die dit soort vragen stellen willen eronder uit komen. Zeker niet mijn bedoeling, maar wel belangrijk om wettekst scherp te hebben, zodat je volgens de geest van het amendement kunt werken. Advocaat van de duivel: hoe moet je dit nou interpreteren? Zo scherp mogelijk krijgen om beoogde doel te bereiken.

5.1.2.e proportionaliteit. Waardevol om argument van de huisvesting te bekijken. Platslaan: boer mag dieren wel benadelen, als het maar een redelijk doel heeft, maar huisvesting is geen argument daarin.

Benadelingen

5.1.2.e fokkerij. Dacht aan vleeskuikens fokken op efficiënte groei. Fysieke omstandigheden op een gegeven moment beperkend voor natuurlijk gedrag.

5.1.2.e snavels kappen van pikkerij. (Staat pikkerij er ook bij?) Zelfs in de biologische houderij is pikkerij een probleem, dus ruimte is niet altijd het issue. Hoe duid je dat aspect? Dat conflict zie je vaker optreden: hoort die dan wel of niet in die lijst? Stel je hebt onbehandelde snavels en een hoop pikkerij. Dat is ook een welzijnsaantasting? Ligt het aan houderij of huisvesting?

5.1.2.e ja, je kunt wel een stal ontwerpen met minimaal risico op pikkerij. Dus wel huisvestingsgerelateerd probleem.

5.1.2.e ingreep overbodig maken door systeem aan te passen.

5.1.2.e als er een houderijsysteem denkbaar is waar het probleem niet optreedt, dan kan het gaan vallen onder het amendement? Raakt aan proportionaliteit?

5.1.2.e hoort dan management dus zeker bij.

5.1.2.e zeker, houderij en management.

5.1.2.e ga je dan niet steeds grenzen verschuiven van wat eronder valt? Is het mogelijk voor een kip om natuurlijk gedrag te uiten als je met 20000 in een schuur zit? Kunstmatige inseminatie – is dat dan natuurlijk? Moet je natuurlijke dekking? Ga je dan steeds meer opschuiven? Lastig.

5.1.2.e type dier dat je in een systeem plaatst. Sommige rassen rustiger, temperament, maar minder vlees. Kunstmatige inseminatie en keizersnedes bij vleesvee en honden: valt dat onder de discussie?

5.1.2.e individuele variatie; ene individuele dier heeft wat anders nodig dan de andere. Hellend vlak?

5.1.2.e wel naar behoeftes verschillende diersoorten kijken. Over diersoorten heen kijken: kan dier foerageren, rusten, seksueel gedrag misschien discussie. Is dat laatste relevant? Kader om op consistente manier naar systemen te kijken.

5.1.2.e hellend vlak, individuele dieren. Weinig ruimte voor binnen huidige systemen; het is voor gemiddelde dier, groepen dieren, maar mogelijkheid om als individueel dier je behoefte te kunnen uiten, komt minder ter sprake.

5.1.2.e discussie doet me denken aan wat we altijd gedaan hebben. Als je kijkt naar gezondheid en welzijn: melk geven gaat ten koste van gezondheid, maar gaat om mate waarin. Als je nu dingen wilt weten aan huisvesting of houderij, heb je bijna alles te pakken wat aan dieren raakt. Dus dan voeren we zelfde welzijnsdiscussie die we al voerder. Verandert fundamenteel naar mijn idee niks.

5.1.2.e discussie die daar achter ligt. Focus op 3 lijnen: huisvesting, natuurlijk gedrag, ingrepen. Heb aantal aanvullingen, concrete voorbeelden. Voor varkens geldt niet alleen ruimte maar ook functiegebieden, willen niet op de wc slapen en eten. Kraamzeugen worden opgesloten tijdens kraamfase, scheiden biggen zeugen op veel jongere leeftijd dan natuurlijk. Bij koeien is belangrijk probleem voortdurend rondlopen in omgeving met mest bevuild, infecties, stallen die nooit meer worden schoongemaakt, daar hopen kiemen zich op. Kunstmatige inseminatie, voor koeien, varkens, kalkoen, konijnen etc. Embryo spoelen(?) Moeten leghennen broeds kunnen worden? Zou wel willen weten of leghennen daar behoefte aan hebben. Flinker opgave. Fokkerij: wat maakt een varken tot een varken? Welke eigenschappen? Aantal basale eigenschappen, als je die niet kan bevredigen, krijg je problemen. Sommige behoeftes misschien minder sterk, of andere toegenomen. Weten we bij gedomesticeerde dieren nog onvoldoende van om antwoord te kunnen geven over natuurlijk gedrag gedomesticeerd dier. Grazen, wroeten, scharrelen zal niemand bestrijden dat het moet kunnen. Afdalen leidt tot veel vraagtekens.

5.1.2.e wat is precies natuurlijk gedrag van een gedomesticeerd dier? Lastig na te gaan: wat zijn precies de behoeften? Individuele verschillen. Ik mis een stukje van gelegenheid van mogelijkheden in systeem om dier zelf keuze te laten maken wat tot uitdrukking te brengen. Niet perse dat wij erachter komen wat ze nodig hebben en dat bieden; dat is alleen controle vanuit ons. Mogelijkheid voor dier om zelf uiting te geven. Lastig, maar lijn waar wij mee bezig zijn. Verder nog niet gehoord: positief welzijn. Gaan vaak in op negatieve situaties, interventies die we moeten voorkomen, maar ook mooi als systemen mogelijkheid bieden tot positieve ervaringen. Spelen, affectief gedrag, zorg ouder voor jong. Hoort bij goed dierenwelzijn.

5.1.2.e is er zoiets als het netto-effect? Combinatie van voordeel en nadeel. Vaccineren doe je niet om beesten pijn te doen. Je doet dat om toekomstig leed te voorkomen. Neem je aan dat het netto-effect een plus oplevert. Kan je bijvoorbeeld ook voor onthoornen doen. Min van de pijn van verdoving, in de toekomst wordt pijn voorkomen door onthoornen. Die pijn gebeurt in stallen, maar ook in de natuur. Heel weinig dingen doe je om pijn te veroorzaken, maar vaak combinatie van iets doen wat nu even vervelend is, maar meer nadeel voorkomt in de toekomst, grotere plus.

5.1.2.e dat opent weer de weg naar tussen haakjes plaatsen rol huisvestingssysteem. Onthoornen doe je om leed te voorkomen, maar omdat je ze in een beperkte ruimte wilt houden. Als je dat niet doet, is het niet meer aan de orde.

5.1.2.e in het wild wordt ook gevochten. Komt door groepen. Je kan ook aanbinden, maar dan is netto-effect nog negatiever.

5.1.2.e als je vluchtmogelijkheden hebt, gaat risico omlaag. Ingreep onthoornen doe je vooral om ze in die beperkte ruimte te houden. Echt anders dan in natuurlijke omgeving.

5.1.2.e doet me denken aan werkgroep ingrepen. Doen we al jaren. Lastige is dat je leed moet afwegen. Teen haan? Effect van het ene of het andere? Eens met 5.1.2.e dat we ons niet te veel moeten laten leiden door de beperkte omgeving waar de dieren in zitten. Als ze niet in een veehouderijsysteem zitten, kan het gebeuren, maar je kan je huisvesting wel aanpassen.

5.1.2.e amendement is er gekomen omdat niet gekomen is wat toegezegd is. Deze discussies zijn zo oud als Sinterklaas. Nodigen uit om niets te doen. Daar is Kamer spuugzat van. Moet je dus niet met zo'n antwoord als van 5.1.2.e komen – in de natuur kan het ook. Idee was: je hebt 20 jaar niet gedaan wat je hebt toegezegd, doe dat nou eens.

5.1.2.e sla aan op woord 'vaccineren'. Prikje is lang niet zo erg als ziekte.

5.1.2.e in diergezondheid is dat zo; je doet wat pijn om grotere pijn te voorkomen. Als je dat verbreedt tot aan systeem, dan is die legitimatie niet meer vanzelfsprekend.

5.1.2.e lijst is verboden, behalve vaccineren. Makkelijker: gaat om huisvestingsargumenten die niet meer gelden. Tweede stapeltje natuurlijk gedrag. Eerste stapeltje is strekking Wet dieren. Problematische hier is 'natuurlijk'. Hoe gaan we dat duiden?

5.1.2.e boeiende discussie, maar een van de grootste problemen is dat we voor heel veel dingen nog geen wetenschappelijke onderbouwing hebben in welzijnsveld. Onthoornen: we hebben geen data hoe veel schade koeien doen als ze hoorn hebben. Punt: belangrijk om samenhang tussen gedrag en welzijn te bespreken. Valt met concept van welzijn dat je hanteert. Houd me aan concept van UU: adaptatievermogen van dieren. Een dier moet adequaat om kunnen gaan met zijn leefomgeving. Daarvoor moet het bepaald gedrag kunnen uitvoeren. Dat leidt tot positieve ervaringen. Dan heb je heel veel getackeld. Dat moet veel duidelijker in de wetgeving staan. Mogen niet vergeten dat welzijn dynamisch is. Utopisch om te denken dat wij nu kunnen vaststellen wat wel en niet meer mag en dat welzijn dan niet meer aangetast is. Zo ver zijn we niet. Sommige procedures kunnen we verbieden, soms is nog onderzoek nodig. Essentieel om aan te geven wat we verstaan onder welzijn en welke rol gedrag daarin speelt.

5.1.2.e belangrijk: binnen en buiten context. Bij al deze en bij onderscheid 5.1.2.e praten we nu binnen het huidige systeem, of gaan we uit van: is het mogelijk? Dan fundamenteel andere discussie. Juridisch: interessant, kennelijk hebben we afspraken over hoe we dieren op dit moment in Nederland houden. Dat blijft schuren ten opzichte van elementen die hier genoemd worden. Vraag of je binnen huidige systeem gaat verbeteren, of ook het punt dat je naar complete systeemwissel toe wilt.

5.1.2.e discussie spitst zich toe op landbouwhuisdieren. Kijk ook breder naar huisdieren. Opgemerkt dat voor veel problemen in de houderij onvoldoende informatie beschikbaar is. Dat is bij huisdieren nog problematischer. Aansluiting bij positieflijst? In Wet dieren staat ook nog ongewervelden? Systematiek moet breder gelden. Oesters. Insecten.

5.1.2.e voeding. Meer dingen suboptimaal dan te weinig vezels. Te weinig eiwit kan ook. Tandenslijpen bij biggen. Vroeg me af van mate van letsel, hoe ver je bent van ideaal: in hoeverre wordt dat meegewogen? Van slecht naar beter, of van goed naar nog beter? Als je ver wilt gaan, dan ook contact met dieren van andere leeftijd vanwege sociaal aspect. Mengen van dieren, ook welzijnsissue. Komt er urgentie in: termen van duur en intensiteit, nog dichter naar optimaal?

5.1.2.e hoe definiëren we dan optimaal? Referentiekader moet het dier zelf zijn. Wanneer is welzijn nu goed genoeg?

5.1.2.e uit onderzoek blijkt dat biggen contact moeten hebben met oudere tomen en volwassen zeugen. Bij invulling deze wet dat alle dieren in dat soort systemen moeten?

5.1.2.e enerzijds slag te maken op negatief verminderen, anderzijds positief bevorderen. Hoeft elkaar niet uit te sluiten.

5.1.2.e big bij zeug, kuiken bij kip?

Vragen

5.1.2.e wilde noemen dat we vanuit RDA ook bezig zijn met zienswijze dierwaardige veehouderij. Veel gediscussieerd over waar veehouderij aan moet voldoen. Gaat ook hierover. Kunnen we hierbij betrekken. Wordt in najaar opgeleverd. Zit ook aspect in van niet alleen voorkomen ellende, maar ook positieve kant van welzijn. Inspelen op aanpassingsvermogen, keuzevrijheid van dieren, variatie tussen dieren. Biedt veel bouwstenen. Tweede: discussie over natuurlijk gedrag. Is verwarrende term. Redelijk wat over gepubliceerd. Kijk naar behoeftes van dieren, niet al het gedrag, maar waar ben je voor geprogrammeerd en wat geeft je een goed gevoel. Redelijk helder beeld van hoe je daarop in kan spelen. EFSA-verhaal: over soorten heen kijken naar categorie gedragingen die voor alle individuen van een soort belangrijk zijn.

5.1.2.e waarschuwen voor term als 'natuurlijk' of 'normaal' gedrag. Ik wil: gedrag dat voor dier belangrijk is om adequaat met omgeving om te kunnen gaan, eigen welzijn te kunnen waarborgen. Dan is het helder.

5.1.2.e van harte aansluiten bij 5.1.2.e en 5.1.2.e Relatie natuurlijk gedrag en welzijn. Veel over opgeschreven. Moeten wij bij beleid aandragen. Houderij is altijd inperking, dus niet maximaliseren, maar op minimaal niveau brengen inclusief positieve ervaringen. Grootste uitdaging: natuurlijk gedrag naar welzijn, maar dan dierwetenschappelijke stukken pakken. Behoeftes niet tekort doen, en niet positieve dingen ontnemen die we kunnen faciliteren. Moet op diersoortniveau.

5.1.2.e sluit aan bij 5.1.2.e Uitkijken dat we natuurlijk gedrag zien als iets statisch. Morele ordening en natuurlijke ordening gaan niet samen. Dat wat goed is voor het dier moeten we nastreven. Aanname dat wat hij van nature doet, goed is. Kan je vraagtekens bij stellen. Gedrag dat je in de natuur ziet, is als reactie op die omstandigheden in het wild. Dat betekent niet altijd dat dat gedrag in de gehouden situatie ook het meest adequaat is. Dus die term dynamisch hanteren, misschien op andere manier formuleren om verwarring te voorkomen.

5.1.2.e 'gedragsbehoefte' is een goede term. Gedrag in de natuur kan ook reactie zijn op negatieve dingen, zoals vluchten voor een predator. Als onderzoekers hebben we een hele set aan indicatoren waaruit we kunnen opmaken of een dier benadeeld wordt. Fysieke reacties, emotionele staat van het dier. Soms nog minder onderzoek naar gedaan. Weten wat we kunnen doen, maar is nog niet voor alle potentiële welzijnsinperking gedaan.

5.1.2.e wordt onthouden van een voordeel ook gezien als een nadeel?

5.1.2.e graduele verschil. Benadeling is absoluut. Gradueel is glijdende schaal. Suggestie om te denken in termen van een ladder: kan je een aantal levels voorstellen aan de Kamer? Wat ben je

bereid om te accepteren om de dieren te kunnen houden? Natuurlijke gedragingen waarvan afwezigheid niet leidt tot ernstige welzijnsproblemen?

5.1.2.e denk dat deze vragen in lijn zijn met eerdere discussie. Welzijn is geen biologisch concept. Aantal dingen vanuit wetenschap heldere parameters en grip op hebben. Duikt ook elke keer weer in conceptuele verheldering en afwegingsdiscussie. Natural fallacy; waarom zou natuurlijk goed zijn? Ook: hoe weeg je dingen. Gooi dat er niet uit als iets wat een stoorzender is. In lijn met wat 5.1.2.e voorstelt: probeer dat scherp te krijgen in wat voor handvat dan ook. Is niet puur een science issue is, daar los je het niet mee op.

5.1.2.e eens met wat 5.1.2.e betoogde. Kijken naar mechanisme en functie van gedragingen. Regulatie: wat gebeurt er als je het gedrag onthoudt? Link met de fitness in de natuurlijke omgeving. Als het een sterke relatie heeft met fitness, dan waarschijnlijk gekoppeld aan beloningssysteem en dan waarschijnlijk gekoppeld aan welzijn van het dier.

5.1.2.e is er een kans om naast huisvesting en management ook de aspecten van het dier op te nemen? Processen van domesticatie. Weten we niet wat voor consequenties dat heeft voor gedrag. Heeft ook invloed op welzijn. Jammer dat gezelschapsdieren worden uitgesloten. Dier is een dier.

5.1.2.e dierwaardige veehouderij. Geweldig leuke discussie: we hebben de hele wetenschappelijke grondslagen van het dierenwelzijnsbeleid van A tot Z doorgenomen. Denk ook aan positieflijst, binnenkort rapporteren minister. 300 zoogdiersoorten de revue laten passeren, wild en gedomesticeerd. Komt in rapportage terug. Kan behulpzaam zijn, komt op korte termijn.

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 1 Sep 2021 15:20:26 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: juridische analyse tbv Stg overleg

Tuurlijk. Voor intern mag de analyse zeker breed gedeeld en gebruikt worden!

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 12:02
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE: juridische analyse tbv Stg overleg

Ja, precies, in ieder geval eerst stuurgroep. Mee naar M, Kamer later bezien is prima! Misschien nemen we wat conclusies/een samenvatting mee richting DAD. Is dat goed?

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 11:21
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: juridische analyse tbv Stg overleg

Ik meende dat de analyse nog door de Stg vastgesteld zou worden. Daarna kan ik mij voorstellen dat het in elk geval mee gaat in de nota naar M tzt. Of het ook naar de Kamer mee gaat, hangt mijns inziens ook af van de mate waarin de analyse tov de kamerbrief nog iets toevoegt.

Groet

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: woensdag 1 september 2021 10:29
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE: juridische analyse tbv Stg overleg

Hoi 5.1.2.e

Dankjewel hiervoor! Nog even een vraagje vanuit ons: met wie zou je deze al willen delen? Mee met de nota naar M? Delen binnen DAD? Hoor graag welk 'publiek' jullie op dit moment in gedachten hadden.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 15:55
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: juridische analyse tbv Stg overleg

Hoi 5.1.2.e

Bij deze dan de – wat mij betreft – definitieve versie van de juridische analyse tbv bespreking in de nog te plannen Stg.

Groet

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

T 5.1.2 e
5.1.2 e @minezk.nl

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@uu.nl>
Sent: Thu, 2 Sep 2021 09:51:02 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: Re: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren
Attachments: animals_07_00012.pdf

Beste 5.1.2.e 5.1.2.e en 5.1.2.e

Nog een keer bedankt voor het organiseren en leiden van de bijeenkomst gisteren. Jullie hadden om ondersteunend materiaal gevraagd. In de bijlage een artikel dat ik geïnitieerd en samen met collega's over mutilerende procedures, huisvesting en management van landbouwhuisdieren heb geschreven. Ik denk dat hierin vele aspecten terugkomen die voor jullie belangrijk zijn. Als ik meer kan betekenen hoor ik het graag.

Met vriendelijke groeten,

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Date: Wednesday, 18 5.1.2.e 2021 at 11:36
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@uu.nl>, "5.1.2.e" <5.1.2.e@uu.nl>, "5.1.2.e" <5.1.2.e@uu.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>, "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 2 Sep 2021 12:38:13 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>;
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>;
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
 <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>;
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
 "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Bijeenkomst impactanalyse en scenarioschets amendement huisvesting

Dag collega's,

Vanmiddag praten we jullie bij over de juridische analyse en impactanalyse van het amendement, onze gesprekken met de stakeholders, de gehouden impactsessies en het proces voor het vervolg. We doen dit met de groep collega's die als ketenadviseur of vanuit dierenwelzijn betrokken is bij de veehouderijsectoren (boerenerf, transport, slacht, internationaal).

We zullen in een presentatie een update geven; er komen geen stukken meer die van tevoren nog gelezen moeten worden
 ☺

Tot straks! Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e@minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: woensdag 18 augustus 2021 14:04

Aan: 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e
 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ;
 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e
 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e ; 5.1.2.e
 5.1.2.e ; 5.1.2.e

Onderwerp: Bijeenkomst impactanalyse en scenarioschets amendement huisvesting

Tijd: donderdag 2 september 2021 15:30-17:00 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie: MS Teams

Goedemiddag allen,

Zoals eerder aangekondigd, hierbij de uitnodiging voor een bijeenkomst om een versie van de impactanalyse en scenarioschets t.b.v. het amendement huisvesting te bespreken. Stukken volgen op een later moment.

We hopen dat dit moment schikt!

Groeten,

5.1.2.e

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen

5.1.2.e

[Alternatieve VTC-instructies](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 2 Sep 2021 14:30:58 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Presentatie collega's
Attachments: 2021-09-02 Presentatie collega's.pptx

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)
www.rijksoverheid.nl/lnv

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

Voortgang project amendement huisvesting

Tussenstand inhoud en proces
2 september 2021

Amendement PvdD Wet dieren

Huidige artikel 2.1, lid 1:

- Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Toevoeging amendement:

- Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting.

Stand van zaken

- › Juridische analyse: zo goed als klaar
- › Impactanalyse: bezig
 - 3/3 impactsessies overheid ✓
 - 4/4 impactsessies stakeholders ✓
 - Onderzoeksuitvraag aan het opzetten (quick scan)
- › Scenarioschets: eerste aanzet

Planning

- Toegezegd: Kamerbrief 'na de zomer'. Daarin: meer uitgewerkte juridische analyse, impactanalyse en dilemma's
- Week 13 september: gesprek met over onze analyses en mogelijke scenario's, en inwerkingtreding
- Ondertussen: bilaterale gesprekken stakeholders
- Uitzetten onderzoeksvraag

Complexiteit / context

- › Amendement raakt aan alles
- › Is open geformuleerd (onduidelijkheden)
- › Beperkte toelichting / voorbereiding door TK
- › Is nu geen kabinet (vast politiek verband) om richting op te bepalen. M demissionair.
- › Wel ingrijpend, sectoren maken zich zorgen; toelichting zegt: 2023. Het is een wet.
- › Wat leggen we nu neer in de TK / formatie. Waarop sturen? M wil ook dilemma's terug leggen

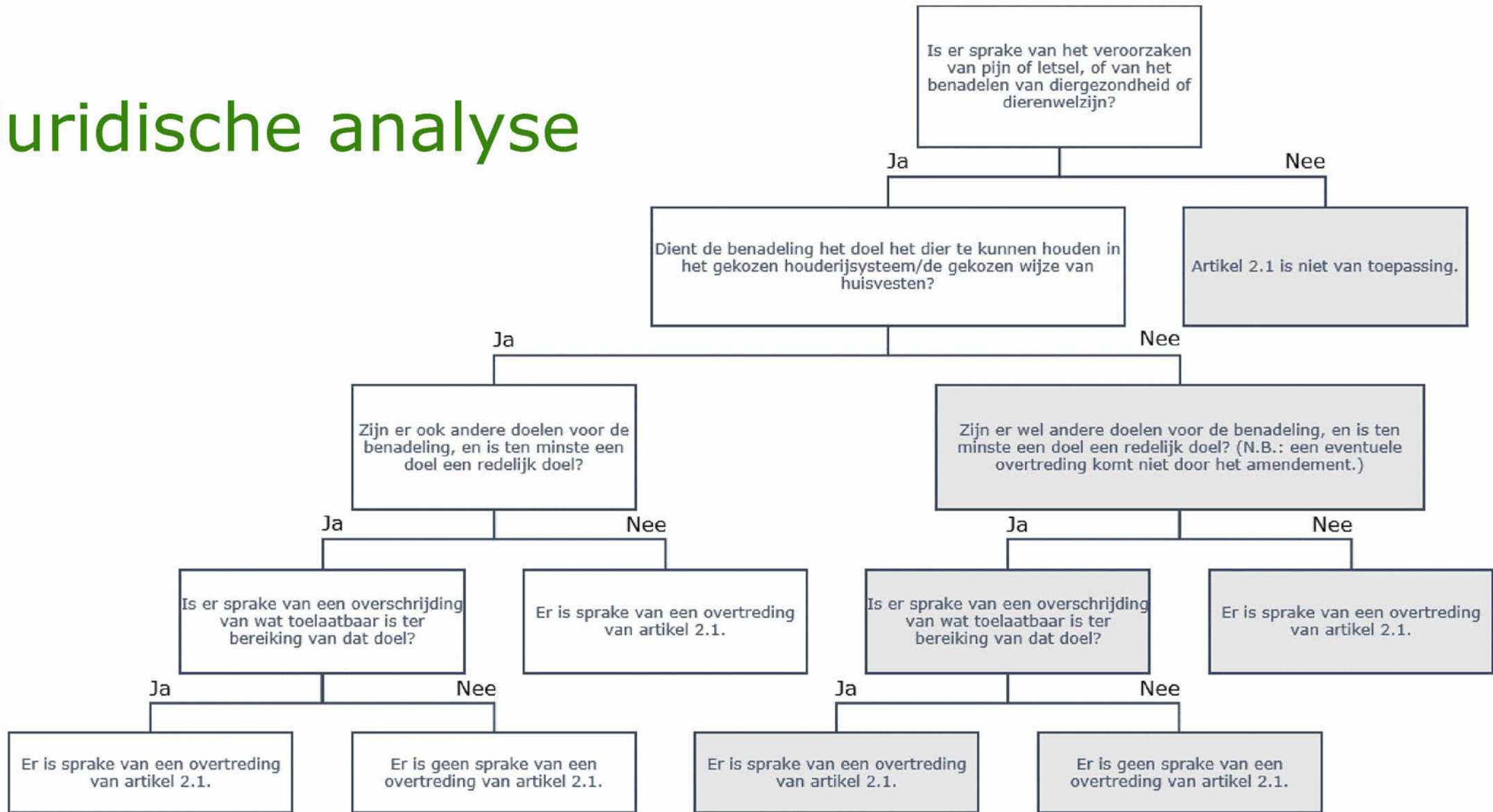

Dit gaan we de minister meegeven:

- › Juridische analyse
 - › Brede bandbreedte van mogelijke impact en onzekerheden schetsen
 - › Voorbeelden van mogelijke impact uit impactsessies
 - › Opties scenario's
 - Wat zijn risico's? Hoe ondervangen?
 - Wat zijn kansen? Lopende
- beleidswensen? Hoe kan amendement helpen?
- › Globale opzet insteek volgende Kamerbrief
 - › StvZ onderzoeksvraag
 - › StvZ deel gezelschapsdieren
 - › Vraagstuk inwerkingtreding

Juridische analyse

Analyse: reikwijdte termen

- › Impact hangt af van gekozen interpretatie/reikwijdte termen
 - Huisvesting: kaders voor in regelgeving
 - Houderijsysteem: ingewikkeld, potentieel heel breed. Hoe breed?
 - Benadeling (letstel, pijn, benadeling gezondheid of welzijn): ingewikkeld, hoe ver gaan?
- › Smalle interpretatie: kleinste impact; breed: grootste impact
 - Illustratie met geïnventariseerde benadelingen (volgt later in presentatie)

Analyse: afbakening doelen

- › Wanneer ben je in overtreding n.a.v. het amendement?
 - ‘Kunnen houden in een houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting’ is een doel van een benadeling.
 - Een van de volgende twee punten is waar:
 - Er is *geen* ander doel dat tevens een redelijk doel is.
 - Er is *wel* een ander doel dat tevens een redelijk doel is *en* er is sprake van een overschrijding van wat toelaatbaar is om dat doel te bereiken.
- › Wat zijn doelen voor benadelingen? Vb. onthoornen:
 1. Onthoornen heeft als doel erger letsel te voorkomen, gegeven een krappe stal
 2. Wat als doel heeft de dieren te kunnen houden in die krappe stal
 3. Wat als doel heeft een efficiënt/rendabel bedrijf te voeren
 4. Wat als doel heeft goedkope/betaalbare dierlijke producten te leveren.

Analyse: afbakening doelen

- › Conclusie voorbeeld onthoornen: er zal meestal wel een (lager of hoger getrapt) redelijk doel zijn.
- › Conclusie overtredingen: het komt aan op de laatst genoemde optie:
 - Er is *wel* een ander doel dat tevens een redelijk doel is *en* er is sprake van een overschrijding van wat toelaatbaar is om dat doel te bereiken.
- › Vraag: als kunnen houden of huisvesten *een* doel is, wil dat dan ook altijd zeggen dat er sprake is van een *overschrijding*

van wat toelaatbaar is om andere, redelijke doelen te bereiken?

- Dit lijkt een te zware conclusie. Vraag is dan: hoe wordt benadeling als gevolg van kunnen houden of huisvesten afgewogen tegen andere belangen?
- Balans is misschien gewijzigd door amendement, maar feit dat er belangenafweging gemaakt moet worden, blijft ongewijzigd.

Analyse: open norm op open norm

- › Artikel 2.1 was een open norm. Het amendement voegt een open norm toe op die open norm.
- › Omdat het amendement geen gedragingen verbiedt, maar alleen iets kan verbieden als is aangetoond wat het doel was en/of dat er een overschrijding heeft plaatsgevonden van wat toelaatbaar was, is het moeilijk tot een bewijslast te komen.
- › Rechter moet van goeden huize komen om een bedrijf plat te kunnen leggen.

Analyse: conclusies

> Reikwijdte termen

- Onduidelijk hoe smal/breed de termen (m.n. 'houderijsysteem') geïnterpreteerd zouden worden.
- Breder interpretatie = meer impact

> Afbakening doelen

- Onduidelijk hoe doelen af te bakenen, en hoe een belangenafweging uit zou vallen voor de rechter.

- Meer gewicht voor amendement = meer impact

> Open norm op open norm

- Onduidelijk hoe tot een bewijs van overtreding gekomen zou worden, en hoe groot de kans is dat dit gebeurt.
- Moeilijke bewijslast = minder impact

Bloemlezing uit impactsessies DAD

- › We maken nog een afrondend stuk met alle input van de impactsessies. Werken we aan.
- › Belangrijkste benadelingen. Belangrijkste pijn/letsel:
 - Aspecten van huisvesting zoals de vloeren, binnenklimaat stal, geen afleiding
 - Bezettingsgraad / beperkte ruimte / onvoldoende ligplaatsen / bewegingsvrijheid
 - Alleen binnen, gebrek aan schaduw, niet kunnen vluchten. Geen / nauwelijks weidegang. Bescherming weer
- Houderijsysteem – infectiedruk – immuunsysteem (kalversector) Ziekte door systeem
- Mestopslag onder de stal – emissies
- Onvoldoende vezelrijke voeding. Voeding. Obesitas. Honger en dorst
- Transport (ophokken, wachttijd, lengte, veel bij elkaar)
- Aversieve bedwelmingsmethoden

Vervolg bloemlezing benadelingen

› Belangrijkste inperking natuurlijk gedrag:

- Scheiden ouders / jongen (kalf bij koe)
- Solitaire huisvesting
- Onnatuurlijk dag- en nachtritme
- Onthouden basisbehoeften
- Niet kunnen graven, onvoldoende zwemwater
- Niet zelfstandig voortplanten
- Dieren worden veel jonger dan ze zouden kunnen worden (economische levensduur)
- Sociale dynamieken niet uitvoeren

Belangrijkste ingrepen:

- Onthoornen
- Staart couperen
- Castratie
- Teen hanen verwijderen
- Snavel kappen kalkoenen en kippen (uitzonderingen)
- Aanbrengen van I&R merken
- Afzagen gewei bij herten

Vervolg bloemlezing

- › Consequenties, kansen en knelpunten moeten we nog nader uitwerken
- › Veel input voor geleverd
- › Verbinding o.a. met:
 - dieren niet aan omgeving aanpassen (lopende advies RDA)
 - Meer positieve ervaringen dier
 - Versnelling aan sectoren die nu weinig doen. Ondersteunend aan bestaande sectorafspraken
 - Terugdringen ingrepen
 - Terugdringen ouderwetse

houderijsystemen

- Zorg jonge dieren
- Kooihuisvesting (End of the Cage)
- Herziening EU regelkader dierenwelzijn

Kan schuren met o.a.:

- Level playing field EU
- Bestaande sector afspraken
- Verdienmodel van de boer

Bloemlezing uit impactsessies stakeholders

- › Veehouderij organisaties:
- › 1 veel benadelingen gebeuren met een reden. Ook om dierenwelzijn te beschermen, om de veiligheid te waarborgen
- › 2 Zorgen om concurrentiepositie boer
- › 3 Negatief over de politiek / DH / wij
- › 4 Geen enkele houderij voldoet meer
- › 5 Dieren naar buiten betekent minder beperking emissie mogelijk
- › 6 Noodzakelijke investeringen bij lagere hokbezetting, Zijn zware investeringen
- › 7 nog vele anderen

We spreken de komende weken nog met:

- › SRP
- › KNMvD
- › Bionext
- › Dibevo
- › Vee & Logistiek
- › NVD en Dier&Park
- › Varkens in Nood
- › LTO/NAJK/POV

Opties omgang onduidelijkheid

1. Handhaven amendement, geen wijzigingen, inwerkingtreding 2023
 - Duidelijkheid komt gaandeweg door jurisprudentie.
 - Zwaard van Damocles boven de sectoren; niet wenselijk
2. Geen inwerkingtreding, beleidsdoelen op andere wijze bereiken
 - Geen amendement, dus geen onduidelijkheid daardoor
 - Gaat tegen wens politiek in.
 - Kansen amendement blijven liggen.

Opties omgang onduidelijkheid

3. Amendement gefaseerd in werking laten treden
 - Creëert tijd om impact te doseren.
 - Ruimte om aan te sluiten bij lopende beleidsontwikkelingen
 - Vraag of er überhaupt duidelijkheid gegeven kan worden o.b.v. deze wettekst
4. Amendement later in werking laten treden
 - Idem als voorgaande optie
 - Voorkomt dat er splitsingen per sector hoeven worden gemaakt.

Opties omgang onduidelijkheid

5. Geen inwerkingtreding, adviseren alternatieve wettekst te maken
 - Niet het huidige amendement, dus geen onduidelijkheid daardoor
 - Mogelijkheid om op kansen in te spelen, problemen te vermijden
 - Vraag of het politiek haalbaar is/wenselijk wordt geacht
 - Vraag hoe verder met het uithoeken van gezelschapsdieren

Vervolg scenario's

- › Is nog de vraag in hoeverre we dit soort opties al in de Kamerbrief opnemen
- › Manieren van omgang vooral ook voor formatie / volgende minister
- › Sowieso politiek mandaat nodig

Onderzoeksuitvraag t.b.v. moties

Wat zeggen bestaande kennis en dierethische kaders over de volgende vragen? Illustreer de analyse met voorbeelden, en betrek daarbij met name ook de relevantie van houderijsystemen en huisvesting.

1. Hoe kan bepaald worden of een dier wordt benadeeld op een van de wijzen die in de wet worden genoemd?
2. Hoe kan worden bepaald wat het natuurlijke gedrag is van een

gedomesticeerd dier?

3. Hoe kan bepaald worden of een beperking van het natuurlijke gedrag van een dier leidt tot benadeling zoals in de wet genoemd (veroorzaking van pijn of letsel; benadeling van gezondheid of welzijn)?
 - Laten uitvoeren via CenSAS (contactpersoon 5.1.2.e)
 - Vorm: quick scan

Vragen voor deelnemers:

- Zijn ze voldoende betrokken?
- Nog inhoudelijke vragen?
- Nog procesvragen?
- Krijgen ze signalen van gesprekspartners / stakeholders?
- Willen ze bij gesprekken met sectoren zijn?
Terugkoppeling krijgen?
- Missen we nog verbindingen met dossiers / lopende ontwikkelingen?

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 2 Sep 2021 15:34:38 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: overleg amendement Wet Dieren ma 13/9

Goedemiddag allen,

In agenda MLNV is op maandag 13 september 10.30 – 11.15 uur het overleg amendement Wet Dieren ingepland. Dit overleg zal middels Webex worden gehouden.

Graag noteren in de agenda's. De Webex uitnodiging volgt aansluitend.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
E-mail: 5.1.2.e@minInv.nl
Telefoon: + 5.1.2.e
Mobiel: 5.1.2.e
Uitnodigingen kunnen gestuurd worden naar
5.1.2.e@minInv.nl

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 2 Sep 2021 17:09:44 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: RE: overdracht amendement redelijk doel / iwt AHR

Zojuist begrijp ik dat er waarschijnlijk 13 september een overleg met M is over het amendement redelijk doel.

Met 5.1.2.e heb ik besproken dat mijns inziens de analyse van het uithoeken van gezelschapsdieren nog wat meer tijd vergt. Het eerste concept van de nota dat ik afgelopen dinsdag heb becommentarieerd verdient nog behoorlijke aandacht. Wel zou in de nota voor het overleg van 13/9 opgenomen kunnen worden dat dit in elk geval al wel is opgepakt en nader wordt onderzocht. En wellicht al een inkijkje in de mogelijke vragen die dat oproept.

Groet

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 1 september 2021 14:26
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: overdracht amendement redelijk doel / iwt AHR

Hoi 5.1.2.e

Hopelijk heb je een heerlijke vijf weken achter de rug. Misschien niet zo zonnig als je had gehoopt, maar hoop dat je vooral lekker los bent gekomen van alles.

Als jij dit leest ben ik aan mijn drie weken verlof begonnen. Ik heb jou en 5.1.2.e al een mail gestuurd over het dossier stalbranden. Ik zal jullie ook nog een aparte mail sturen over stand van zaken slachthuizen-dossier. En ik maak een overdrachtsmail voor jou, 5.1.2.e en 5.1.2.e over al mijn dossiers die mogelijk komende drie maanden gaan spelen.

Maar bij deze informeer ik je wat uitgebreider over iwt AHR / amendement redelijk doel.

- 24 augustus heeft overleg plaatsgevonden met M over verschillende onderwerpen, waaronder iwt AHR1. In dat overleg heeft ze na enige aarzeling en hardop nadenken, gekozen voor een iwt KB waarin amendement 1/1/2023 in werking treedt. Maar wel voorzien van een toelichting waarin gewezen wordt op de onduidelijkheden en het politieke debat dat nog moet plaatsvinden, en dat niet is uitgesloten dat iwt uitgesteld moet worden. Een belangrijk argument hierbij vond ze het voorkomen van een politiek debat over een regering die amendementen van de Kamer niet wil uitvoeren, zoals bij een wetsvoorstel rond Groningen plaatsvond.
- De volgende dag heeft 5.1.2.e een overleg ingepland omdat zij toch wat buikpijn kreeg van de te volgen route. 5.1.2.e vreest dat met een concrete iwt-datum er vooral druk op LNV komt te liggen om voor die tijd de nodige duidelijkheid te bieden.
- Zij heeft hierover contact met M gehad en M was akkoord dat we een nieuwe notitie maken waarin e.e.a opnieuw aan M wordt voorgelegd. Het plan was om dat op korte termijn te doen, zodat er ook een passage over de iwt in een kamerbrief dierenwelzijn mee kon. Tbv snelle schakelen heb ik twee passages voor een kamerbrief gemaakt, passend bij de ene of de andere route. Zie bijgevoegd.
- Tegelijkertijd werkt DAD aan de impactanalyse van het amendement redelijk doel. Dit is nog een work in progress, maar men is voornemens om verschillende scenario's uit te werken. Deze scenario's zien bijv. op gefaseerd iwt amendement (wat dat dan ook moge inhouden) en later inwerking treden van het amendement. Zie bijgevoegd een presentatie die DAD in de Stg van het amendement redelijk doel heeft gehouden.
- Het voornemen is om medio september hierover een nota naar M te sturen en hierover ook met haar in gesprek te gaan.
- Vanwege de samenhang tussen de keuze mbt iwtKB AHR1 en deze analyse en vooral ook de scenario's, hebben 5.1.2.e en 5.1.2.e afgesproken dat er geen afzonderlijke nota over de iwt AHR1 naar M gaat, maar e.e.a samen met de kaders van de impactanalyse aan M zal worden voorgelegd in een nota.
- 5.1.2.e zal hiervoor waarschijnlijk bij jou op de lijn komen.
- Bijgevoegde juridische analyse moet nog in de Stg worden vastgesteld. Daarna wordt deze waarschijnlijk bij de nota gevoegd. Of de analyse ook mee gaat naar de Kamer is nog niet vastgesteld.

- Mbt iwtKB stelde 5.1.2.e voor om twee versies aan MLNV voor te leggen. Maar ik vraag me af of dit handig is, aangezien dit natuurlijk mogelijke praktische risico's van verkeerde versies etc met zich brengt. Maar ik laat het graag aan jou over wat voor jou wel/niet werkbaar is.
- Onderdeel van het vraagstuk amendement redelijk doel is ook de toezegging om gezelschapsdieren "uit te hoeken" van het amendement.
- 5.1.2.e en ik hebben daar al eens over gespard en een eerste notitie opgesteld, die met 5.1.2.e en 5.1.2.e is besproken.
- 5.1.2.e heeft vervolgens een eerste aanzet gedaan voor een nota. Maar dit vergt nog wel behoorlijk wat aandacht. Zie bijgevoegd mijn commentaar.

5.1.2.e is volgende week nog met verlof, maar 13 september weer terug.

Groet en veel succes

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
T 5.1.2.e

5.1.2.e @minezk.nl

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hotmail.com>
Sent: Thu, 2 Sep 2021 22:03:37 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Scenario's
Attachments: Scenario's.docx

Hoi 5.1.2.e m'n hoofd borrelde nog vanavond, dus nog even een paar ideeën voor volgende slag over de scenario's. Misschien ook bruikbaar voor bij de stuurgroep. "

Categorie 1: huidige wettekst amendement

1. Amendement in werking laten treden per 2023
2. Amendement later in werking laten treden
 - Beleidsregels ten behoeve van de handhaving opstellen om open norm in te vullen; welke praktijken worden geacht verboden te zijn als gevolg van het amendement? (Vgl. [Evaluatie Wet dieren](#), sectie over invulling open normen vanaf p. 12)

Categorie 2: andere wettekst

3. Rechtstreekse herformulering van amendement in de vorm van een verboden gedraging
 - Verplaatsen naar artikel 2.1, lid 2. Tot de in het eerste lid verboden gedragingen worden in ieder geval gerekend (toevoegen):
 - lichamelijke ingrepen aan een dier verrichten die nodig zijn vanwege een houderijsysteem of een wijze van huisvesting;
 - een dier houden in een houderijsysteem of een wijze van huisvesting waarin het permanent zijn gedragsbehoeften niet kan vervullen.
 - Afhankelijk van datum inwerkingtreding: bijpassend overgangsrecht
4. Aanpassen van AMvB's (bijv. Besluit houders van dieren, Besluit diergeneeskundigen) om eisen aan houderijsystemen/huisvesting en ingrepen strenger te maken
 - Specificeren over welke middelen (weiland, zwemwater, graafmogelijkheid, wroetmogelijkheid, gescheiden functiegebieden etc.) diersoorten moeten kunnen beschikken om in hun gedragsbehoeften te voorzien
 - Aanscherpen wat qua ingrepen is toegestaan (en accepteren dat sommige rassen/dieren misschien niet meer gehouden kunnen worden als nalaten van de ingreep tot ernstige benadeling leidt)
 - Afhankelijk van datum inwerkingtreding: bijpassend overgangsrecht

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 2 Sep 2021 22:36:10 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@hotmail.com>
Subject: update

Heb de impactanalyse bewerkt op T-schijf. Kun je al kijken (niet nu haha!). Voor ons belletje morgen.

Verder hier mijn gedachten voor nota/gesprek M en de Kamerbrief:

Nota M (gesprek M)

Wat hebben we gedaan/gemaakt

Conclusies juridische analyse vermelden en bijlage meesturen

Impactanalyse samenvatten en bijlage meesturen

Update onderzoek n.a.v. moties

Alinea over voorbereiding wetswijziging gezelschapsdieren

Globaal dilemma's en te maken keuzes schetsen

Wat nu te doen (daar willen we ook richting op)

Globale scenario's omgang die volgen uit wat we gemaakt hebben

Aspect inwerkingtreding SHR/AMT

Opzet Kamerbrief

Afsluiting gesprek: over 2 a 3 weken opzet Kamerbrief met nader uitgewerkte scenario's / opties voor richting/omgang

Kamerbrief

Juridische analyse en impactanalyse (samenvatten en/of integraal meesturen)

Conclusie: heel veel onduidelijkheden, dilemma's, consequenties → onuitvoerbaar

Kamer moet keuzes maken (debat of formatie)

Scenario's schetsen (globale mogelijkheden)

Relatie met bestaande dossiers schetsen (wat doet ze al / gebeurt er al?) Kansen benutten

Wat doe ik in de tussentijd? (deel welke regie ze zelf pakt – verschillende opties mogelijk)

Update moties

Nu echt slapen 😊

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Mon, 6 Sep 2021 11:00:31 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Motie Vestering open normen

Hoi 5.1.2.e
Dank je. Ik had deze niet scherp.
Groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 10:46
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: FW: Motie Vestering open normen

Hoi 5.1.2.e
Ik begreep dat jij hier ook mee bezig bent. Zie onderstaand.

Hartelijke groet,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 13:11
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Motie Vestering open normen

Hoi 5.1.2.e
Gisteren in de stuurgroep over het amendement op de Wet dieren hadden we het even over deze motie:
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/moties/detail?id=2021Z10416&did=2021D22783>
De motie is op 5.1.2.e naam gezet, omdat die over 'de invulling van de wetswijziging' gaat. Er staat alleen ook een stuk in over 'de invulling van de open normen in de Wet dieren'. 5.1.2.e vroeg me even bij jou te checken of jij van deze motie wist, in verband met het traject met de NVWA om de open normen in te vullen. Kende jij 'm al?

Hartelijke groet,
5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: 5.1.2.e
Sent: Mon, 6 Sep 2021 11:34:15 +0100
To: 5.1.2.e @nvwa.nl>; 5.1.2.e @nvwa.nl>
Subject: FW: (IBABS) agenda stuurgroep amendement 6/9 en stukken
Attachments: 2021-09-02 Impactanalyse versie 2.docx, 2021-08-30 Juridische analyse amendement redelijk doel.docx

Collega's,

Hoop dat jullie deze stukken herkennen. Heb ik vrijdagmiddag ontvangen en gaan we vandaag om 14:30 bespreken.

Maakt het lastig zo om intern af te stemmen.

Mochten jullie punten hebben dat ik in moet brengen dan laat het me ajb voor 14:15 weten. Anders ga ik verder op ingeslagen koers

(Ingeslagen koers: Een echte impactanalyse is moeilijk uitvoerbaar omdat de wet zelf in potentie oneindig ruim is qua interpretatieruimte, Doe dat dan aan de hand van dilemma's en laat die zien aan de Kamer (en laat de dilemma's mee bepalend zijn voor scenario's), Zonder verdere invulling van deze (of een nieuw wet) is dit niet uitvoerbaar voor sector noch NVWA)

Gr,

5.1.2.e

5.2.1

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: vrijdag 3 september 2021 14:42

Aan: 5.1.2.e); 5.1.2.e); 5.1.2.e 5.1.2.e

5.1.2.e

CC: 5.1.2.e

Onderwerp: (IBABS) agenda stuurgroep amendement 6/9 en stukken

Hoi allemaal,

Maandagmiddag hebben we een stuurgroep amendement huisvesting. Hieronder vinden jullie de agenda. In de bijlage tevens de juridische analyse en 'working document' impactanalyse. Maandag lichten we e.e.a. verder toe. En wellicht sturen we jullie voorafgaand nog een laatste versie en nog wat laatste aanvullende info.

Tot maandag! Groeten, 5.1.2.e en 5.1.2.e

Agenda stuurgroep

Ter info: juridische analyse en impactanalyse (die laatste wordt nog aangevuld)

Planning komende week richting gesprek M 13/9

Onderwerpen nota ter voorbereiding gesprek M

Wat willen we uit gesprek M halen - voorstel:

- Meenemen in analyses (+conclusie complexiteit amendement)
- Meenemen in voornaamste dilemma's en te maken keuzes
- Meenemen in stand van zaken moties onderzoek, WW gezelschapsdieren
- Globale opzet scenario's delen met als doel: ruimte maken voor alternatief
- Insteek Kamerbrief bespreken

- Afspraak om alternatieven en concept Kamerbrief te maken – dan weer gesprek M
- Planning Kamerbrief: voorstel: eind oktober uit

Opzet scenario's (info volgt)

Insteek Kamerbrief (info volgt)

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl

www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Mon, 6 Sep 2021 13:24:11 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvw.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: agenda stuurgroep amendement 6/9 en stukken
Attachments: 2021-09-13 Voortgang en vervolg amendement.pptx

Hoi allemaal,

Ter voorbereiding voor ons stuurgroep overleg zo: een korte presentatie om jullie mee te nemen met de te bespreken punten over het amendement. Deze opzet zouden we ook volgende week bij de minister kunnen volgen (ter bespreking met jullie zo). Ik heb bij de agenda hieronder ook de inwerkingtreding toegevoegd (die stond er eerder per abuis niet bij).

Tot zo! Groeten, 5.1.2.e

Agenda stuurgroep

Ter info: juridische analyse en impactanalyse (die laatste wordt nog aangevuld)

Planning komende week richting gesprek M 13/9

Onderwerpen nota ter voorbereiding gesprek M

Wat willen we uit gesprek M halen - voorstel:

- Meenemen in analyses (+conclusie complexiteit amendement)
- Meenemen in de benadelingen die naar voren zijn gekomen uit de impactanalyses?
- Welke vragen liggen nu voor en welke opties zijn er?
- Opties inwerkingtreding bespreken / beslissing over nemen
- Insteek Kamerbrief bespreken
- Afspraak om alternatieven en concept Kamerbrief te maken – dan weer gesprek M
- Planning Kamerbrief: voorstel: eind oktober uit

Opzet scenario's (info volgt)

Insteek Kamerbrief (info volgt)

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 6 Sep 2021 16:15:25 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Ter afstemming: Nota amendement en gezelschapsdieren
Attachments: DOMUS-21212040-v5-
Nota_Wijziging_Wet_dieren_i_v_m__gezelschapsdieren_en_amendement_huisvesting.DOCX

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Ik ben met WJZ bezig aan een nota over het amendement en de toezegging om gezelschapsdieren uit te zonderen. Kunnen jullie de nota lezen en jullie ideeën hierover aan mij laten weten? Ik kan ook een overleg plannen als dat handig is.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
T: 5.1.2.e
E: 5.1.2.e @minlnv.nl

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Mon, 6 Sep 2021 16:41:17 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: FW: brief SZH - reactie Wet Dieren
Attachments: 20210906 reactie SZH op Wet Dieren.pdf, Status Nederlandse landbouwhuisdierrassen - juni 2020.pdf

Hallo 5.1.2.e

Hierbij alvast ter kennisname. Een brief voor jullie onderwerp. Belangrijk punt die ze aanstippen. Maar wellicht te vroeg in het proces.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie DAD (Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn)
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@szh.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 16:56
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: brief SZH - reactie Wet Dieren

Dag 5.1.2.e

Ik heb geen emailadres van onze minister anders had ik direct gemaild, maar voor jou ter kennisname, Deze brief is vandaag per post aan minister Schouten gestuurd, in de hoop dat SZH betrokken wordt bij de implementatie van de Wet Dieren, om het voor huidige en vooral ook toekomstige schatbewaarders mogelijk te blijven maken dat zij zeldzame rassen (in stand) houden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e Stichting Zeldzame Huisdierrassen
Kantoor: De Valk, Dreijenlaan 2 6703 HA Wageningen

5.1.2.e

www.szh.nl

Kantoor en postadres:
Gebouw De Valk, Dreijenlaan 2
6703 HA Wageningen

5.1.2.e

info@szh.nl
www.szh.nl

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
t.a.v. Mevr. C. Schouten
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Onderwerp : reactie op Wet Dieren

Wageningen, 6 september 2021

Geachte minister,

Middels deze brief doen we u een reactie toekomen van Stichting Zeldzame Huisdierrassen (SZH) op de Wet Dieren.

Onze stichting zet zich in voor de zeldzaam geworden oorspronkelijke Nederlandse (landbouw)huisdierrassen. We trachten deze rassen in samenwerking met uw ministerie, kennisinstellingen, vele rasorganisaties, fokkers en houders in de eerste plaats van uitsterven te behouden en in de tweede plaats op allerlei manieren weer een nieuwe plek in de samenleving te geven om de rassen uiteindelijk uit de gevarezone te krijgen. We vragen uw aandacht dan ook om bij de uitvoering van de Wet Dieren in het bijzonder rekening te houden met de rassen, die onder onze zorg vallen (zie bijlage) en die ook onder uw zorg vallen, niet in de laatste plaats omdat Nederland een aantal verdragen zoals de in 1992 in Rio de Janeiro de Conventie inzake Biologische Diversiteit (het Biodiversiteitsverdrag) en in 2007 het FAO Global Plan of Action on Animal Genetic Resources heeft ondertekend.

Als SZH vinden wij het heel belangrijk dat er goed met dieren wordt omgegaan, dat zij goede zorg krijgen en dat dieren hun diereigen gedrag uit kunnen oefenen. Wij vragen hiervoor ook aandacht bij rasorganisaties, fokkers en houders. We zien ook dat het bij rasorganisaties, fokkers en houders tijd vraagt om deze uitgangspunten te internaliseren en te vertalen naar handelen. We staan hen daarin graag bij. Wij denken wel dat het verstandig is om per zeldzaam ras samen met uw ministerie te verkennen wat er nodig is om de implementatie op een effectieve wijze te laten verlopen. Graag denken we daarom mee met u in het belang van de rassen die u en wij tot onze zorg rekenen.

Graag horen we of u ervoor open staat dat SZH inbreng levert ten behoeve van een effectieve implementatie en uitvoering van de Wet Dieren.

Hoogachtend,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 6 Sep 2021 22:51:47 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Paar gedachten op een rij

Mooi. Volgens mij lijken onze varianten best op elkaar 😊

Ik zou wat meer een combinatie maken van de onduidelijkheid én de potentiële (deels) problematische impact. Daarbij maak je het ook tastbaarder/concreter, en blijf je dichtbij wat indieners beoogd hebben.

En ik denk dat het iets te vroeg is om al op de (keuzes over) instrumenten te gaan zitten; die moeten eerst uitgewerkt/afgestemd worden.

Denk dat we zo ook het dichtst bij de toezeggingen uit de julibrief blijven (wat men verwacht) en ook de inhoud uit onze impactsessies goed kwijt kunnen (hoewel dat geen doel op zich is 😊)

Het blijft een ingewikkelde exercitie. Nu slapen!

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 18:04
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Paar gedachten op een rij

Hee 5.1.2.e

Nog even gebroed. De stuurgroep in ogenschouw nemende kom ik denk ik op ongeveer het onderstaande verhaal. Ik heb er nu nog niet bij bedacht wie de doelgroep van dit verhaal is, maar ik dacht: misschien helpt het al om de volgorde om te draaien. Dus eerst te zeggen dat het niet duidelijk is of de impact van het amendement wel in lijn is met de geest daarvan, en daarna toe te lichten waarom dat dan misschien niet zo is. Ik zoek een manier om de analyse scherp te houden, zonder de suggestie te wekken dat die bedoeld is om onder de bedoelde impact van het amendement uit te komen.

- De onduidelijkheid van waar dit amendement in de praktijk op neer zal komen, is groot.
- De bandbreedte van mogelijke impact is breed. Het is niet duidelijk of de impact van het amendement enerzijds wel in lijn zal zijn met de geest van het amendement (ambitieuze genoeg), en anderzijds zich beperkt tot de bedoelde impact (dieren houden blijft mogelijk). Zie benoemde onduidelijkheden en overzicht benadelingen.
- Om de door de Kamer gewenste impact te behalen, is het noodzakelijk om duidelijkheid te verschaffen.
 - Inhoudelijke duidelijkheid: welke set aan benadelingen zou verboden moeten worden? Er zijn voorbeelden gegeven in het debat en in de toelichting, maar het schort nu aan juridische afbakening.
 - Kiezen instrument om die afbakening te bewerkstelligen, bijvoorbeeld [AFSTEMMEN MET WJZ]:
 1. De open norm die het amendement is invullen
 2. Het amendement herformuleren als een verboden gedraging
 3. Lagere regelgeving aanpassen om de gewenste impact te halen
- Inwerkingtreding zonder duidelijkheid is onwenselijk. Er zal dus een keuze moeten worden gemaakt over hoe duidelijkheid gegeven gaat worden, voordat er eventueel besloten wordt het amendement in werking te laten treden.
- Vraag aan de minister: wil zij er zelf mee aan de slag om de benodigde duidelijkheid qua inhoud en instrument te geven?

- Zo niet, is zij bereid om een inwerkingtredingsbesluit over te laten aan een opvolger? En wil ze bij de formerende partijen oplossingsrichtingen aandragen? En hoe open wil ze de vragen om inhoudelijke en instrumentele duidelijkheid bij de Kamer neerleggen?
- Zo ja, hoe wil ze tot een inhoudelijke afbakening komen, en welk instrument wil ze gebruiken om die afbakening juridisch vast te leggen?

Wat denk jij – helpt dit ons al weer een stap verder?

I

5.1.2e

5.1.2e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2e

5.1.2e [@minlnv.nl](mailto:)
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@varkensinnood.nl>
Sent: Tue, 7 Sep 2021 07:51:12 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Dag 5.1.2.e

Vanochtend werk ik voor een andere werkgever en heb ik helaas geen tijd om tussendoor even voor Varkens in Nood aan de slag te zijn.

Vanaf vanmiddag (ongv 13:15u) ben ik weer bereikbaar. Zou dat passen? Anders heb ik morgen nog veel mogelijkheden. Alleen tussen 10u-11u ben ik dan in gesprek en tussen 14u-15:30u. Donderdag heb ik ook veel ruimte nog.

Ik hoor het wel!

Hartelijke groet, 5.1.2.e

Sent from Android device

Op 6 sep. 2021 17:20 schreef "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>:

Dag 5.1.2.e

Ja, laten we dat doen! Zou morgenochtend passen? Tijdstip is flexibel.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>
Verzonden: donderdag 2 september 2021 11:10
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Dag 5.1.2.e

Zullen we hier nog een afspraak voor maken?

Ik ben volgende week nog heel flexibel, dus als jij een voorkeur hebt voor een dag/tijd?

Vanmiddag zou ook nog kunnen (behoudens 15u- 16u) of morgen aan het einde van de middag.

Ik hoor het wel!

Hartelijke groet,

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 19 augustus 2021 14:20
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>
Onderwerp: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Hoi 5.1.2.e

Geniet van je vakantie! Bellen nadat je terug bent lijkt me geen probleem.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>
Verzonden: donderdag 19 augustus 2021 14:20
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Dag 5.1.2.e

Ik had graag even met je overlegd, maar ik ben op dit moment nog op vakantie in Frankrijk. De 30e ben ik terug. Als het tot dan kan wachten, sta ik je dan graag te woord. Anders leg ik even contact met kantoor om na te gaan wie jou het beste te woord kan staan.

Wat vind jij het handigst?

Voor de toekomst ben ik overigens bereikbaar op 5.1.2.e of op kantoor: 5.1.2.e

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Sent from my Fairphone

Op 19 aug. 2021 13:38 schreef "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>:

Hoi 5.1.2.e

Ik heb jullie brief inmiddels gelezen. Ik was al een antwoord aan het typen, met name ook over het gedeelte over voornamelijk vs. uitsluitend doel, maar het leek me misschien handiger even te bellen. Ik heb alleen geen nummer van je. Je mag mij ook even proberen te bellen. Mijn werknummer werkt nu even niet, maar ik ben bereikbaar op 5.1.2.e

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>

Verzonden: donderdag 12 augustus 2021 17:25

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>

Onderwerp: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: vrijdag 6 augustus 2021 17:14

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@varkensinnood.nl>

Onderwerp: RE: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e @varkensinnood.nl>

Verzonden: woensdag 4 augustus 2021 19:51

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e @minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e @minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e @varkensinnood.nl>

Onderwerp: Re: Impactsessie amendement dierenwelzijn organisaties

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 3 aug. 2021 om 14:10 heeft 5.1.2.e @minlnv.nl het volgende geschreven:

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@om.nl>
Sent: Tue, 7 Sep 2021 10:37:48 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: afspraak donderdag amendement

Geaccepteerd. Tot dan, groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 11:25
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: afspraak donderdag amendement

Dank; ik heb u een uitnodiging gestuurd. Het gesprek zal dan met mij zijn.
Tot dan, groeten, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 11:13
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: afspraak donderdag amendement

Goedemorgen,

Prima hoor. Ik kan volgende week dinsdag in de middag en vrijdag in de ochtend tot 2 uur.
Hopelijk past dat ook in jullie agenda.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Openbaar Ministerie
Functioneel Parket

5.1.2.e

5.1.2.e @om.nl

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: dinsdag 7 september 2021 11:11
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: afspraak donderdag amendement

Dag 5.1.2.e

Donderdag hebben we de afspraak over het amendement op de Wet dieren. Het tijdstip komt bij nader inzien ongelegen. Zou het mogelijk zijn het overleg naar volgende week te verschuiven? Zo ja, wat zijn daarbij voor u de opties?

De afspraak van donderdag is gemaakt door mijn collega 5.1.2.e; zij is nu met vakantie. Ik en/of mijn collega 5.1.2.e (cc) nemen deel aan het gesprek.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 7 Sep 2021 10:49:37 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Nota
Attachments: DOMUS-21225201-v2-Inwerkingtreding_amendement_artikel_2_1_Wet_dieren.docx

Hij is ietsjes uitgebreid ten opzichte van de vorige versie van deze nota. Volgens dit idee hebben we het dan met M over:

- Nu geen inwerkingtredingsbesluit nemen
- Hierover communiceren in onze Kamerbrief (niet een aparte/andere brief in de tussentijd, want dan ontbreekt de juiste argumentatie)
- Deze brief eind oktober versturen

En dan toezeggen aan M dat we over een paar weken terug komen met de opzet van die brief, inclusief alle dingen die we op onze lijstjes hebben staan.

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 7 Sep 2021 11:18:23 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Input gevraagd op nota amendement huisvesting: Gezelschapsdieren eruit?
Attachments: DOMUS-21212040-v5-
Nota_Wijziging_Wet_dieren_i_v_m_gezelschapsdieren_en_amendement_huisvesting_5.1.2.e.docx

Ha 5.1.2.e

Ik heb wat opmerkingen bijgevoegd. We kunnen ook altijd even bellen uiteraard ☺

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: maandag 6 september 2021 17:22

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e

Onderwerp: Input gevraagd op nota amendement huisvesting: Gezelschapsdieren eruit?

Beste collega's,

De minister heeft toegezegd gezelschapsdieren uit te zonderen van de reikwijdte van het amendement huisvesting. Dit brengt nogal wat dilemma's met zich mee. Het onderwerp in gezelschapsdieren maar het gaat om het onderscheid met andere diergroepen, vooral met landbouwhuisdieren.

Mijn vraag is of de mensen die hier tijd voor hebben, de nota deze week willen lezen en hun ideeën hierover met mij willen delen, schriftelijk of telefonisch.

Bedankt alvast!

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

T: 5.1.2.e

E: 5.1.2.e [@minInv.nl](mailto:5.1.2.e@minInv.nl)

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 7 Sep 2021 16:16:58 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Input gevraagd op nota amendement huisvesting: Gezelschapsdieren eruit?
Attachments: DOMUS-21212040-v5-
Nota_Wijziging_Wet_dieren_i_v_m_gezelschapsdieren_en_amendement_huisvesting_5.1.2.e.docx

Hoi 5.1.2.e

Paar opmerkingen ter overweging 😊 Hopelijk helpt het. Nota geeft een duidelijk overzicht, complimenten!

Groeten,
5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 17:22
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e
Onderwerp: Input gevraagd op nota amendement huisvesting: Gezelschapsdieren eruit?

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 7 Sep 2021 16:18:11 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Input gevraagd op nota amendement huisvesting: Gezelschapsdieren eruit?
Attachments: DOMUS-21212040-v5-
Nota_Wijziging_Wet_dieren_i_v_m_gezelschapsdieren_en_amendement_huisvesting.DOCX

Hoi!

Ik heb er naar gekeken. Goede opzet en duidelijk geschreven!

Een paar kleine dingen in de nota, zie bijlage. Ik ben alleen nog een beetje zoekende welke boodschap je precies aan de minister wil geven? Tussen de regels door lees ik: gezelschapsdieren uitzonderen wordt een drama, om meerdere redenen (definitie, waarom GD-dieren wel en diertentuindieren niet, positieflijst etc.). Nu staat er dat er 3 smaken zijn en ze mag kiezen. Maar tussen de regels door krijg ik dus een andere boodschap 😊.

De nota is ter info maar ik zou er denk ik advies van maken.

Ik zal er nog wat verder op broeden. Nabranders volgen mogelijk nog. Het is complex zat...

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: maandag 6 september 2021 17:22

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e

Onderwerp: Input gevraagd op nota amendement huisvesting: Gezelschapsdieren eruit?

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>
Sent: Wed, 8 Sep 2021 10:51:54 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: tekst amendement

Beste 5.1.2.e

Noem me maar 5.1.2.e hoor 😊.

Hartelijke dank voor het document met duiding. Ik zal het doorsturen. Ook zal ik binnenkort jullie een document sturen met regelgeving waarmee wij te maken hebben (gericht op dierwelzijn) zodat jullie daar een duidelijk beeld over kunnen vormen. Ook specifieke doelen die binnen dierentuinen gelden zal ik daarin aangeven.

Wordt vervolgd en ik zou het op prijs stellen om in nauw contact te blijven over dit onderwerp.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Nederlandse Vereniging van Dierentuinen

NEDERLANDSE VERENIGING VAN

Dierentuinen

Website: www.nvddierentuinen.nl

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/nederlandse-vereniging-van-dierentuinen>

Tel.: 5.1.2.e

Mobiel: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: dinsdag 7 september 2021 16:25

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@nvddierentuinen.nl>

Onderwerp: tekst amendement

Beste 5.1.2.e

Hierbij zoals beloofd de tekst van het amendement, met daaronder de toelichting. Ik kon de mailadressen van 5.1.2.e en 5.1.2.e zo gauw niet vinden. Wilt u deze mail ook aan hen doorsturen?
Dank voor jullie input vanmiddag.

Met groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 9 Sep 2021 07:18:41 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Input gevraagd op nota amendement huisvesting: Gezelschapsdieren eruit?
Attachments: DOMUS-21212040-v5-
Nota_Wijziging_Wet_dieren_i_v_m_gezelschapsdieren_en_amendement_huisvesting_5.1.2.e.docx

He 5.1.2.e

Dank voor het delen. Bijgaand mijn suggesties. Moet een hele worsteling geweest zijn dit op papier te zetten.
Wat ik me verder nog afvroeg :

- Is het handig om iets te noemen van het sentiment dat de uitzondering aan de kant van de veehouderij meebrengt?
- En: de moties die zijn ingediend om de wetenschap te betrekken: betreft dat ook de wetenschap van de GD? Dan misschien nog even expliciet benoemen dat uit de impactanalyse wellicht ook nog knelpunten qua huisting/houderij van GD naar boven komt?
- En: deze heb ik niet helemaal scherp: maar hoe zit het met de paarden? Onder welke diergroep vallen die?

Mocht je nog ff willen bellen: ik ben vandaag goed bereikbaar (muv tussen 9:30 en 10:30 uur)

Mvg

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: maandag 6 september 2021 17:22

Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e

Onderwerp: Input gevraagd op nota amendement huisvesting: Gezelschapsdieren eruit?

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 9 Sep 2021 10:38:02 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Input gevraagd op nota amendement huisvesting: Gezelschapsdieren eruit?

Hoi 5.1.2.e

Wat mij opvalt in de nota is dat de groep dieren die niet onder de gezelschapsdieren en veehouderij valt, wordt weggelaten uit de argumentatie. Er wordt gesproken of gezelschapsdieren uitsluiten, omdat het amendement over de veehouderij gaat, en de veehouderij de plek is waar vaker letsel voorkomt. Het wordt gepresenteerd als zwart/wit, maar dat is het natuurlijk niet.

Persoonlijk denk ik dat 5.2.1
5.2.1 Maar die vraag/kwestie wordt helemaal niet naar voren gebracht in de nota, terwijl de gebruikte argumentatie soms pleit voor het wel meenemen van die groep en soms tegen het meenemen van die groep.

Daarnaast zie ik proefdieren genoemd staan. Die vallen niet onder de Wet dieren maar onder de Wet op Dierproeven. Het amendement is op proefdieren niet op van toepassing. Je mag op het gebied van proefdieren wel zijn zelfs geen nieuwe regelgeving instellen omdat je als lidstaat niet strenger mag zijn dan de Europese richtlijn.

Groeten,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 17:22
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@cicwp.nl>
Onderwerp: Input gevraagd op nota amendement huisvesting: Gezelschapsdieren eruit?

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: 5.1.2.e
Sent: Thu, 9 Sep 2021 11:59:13 +0100
To: 5.1.2.e @nvwa.nl>; 5.1.2.e @nvwa.nl>
Subject: FW: (IBABS) agenda en stukken stuurgroep
Attachments: 2021-09-07 Voortgang en vervolg amendement Wet dieren.pptx, DOMUS-21225201-v4-Inwerkingtreding_amendement_artikel_2_1_Wet_dieren versie stuurgroep.docx, Overzicht benadelingen dilemma's impactsessies.docx

5.1.2.e 5.1.2.e

De stukken die ik vandaag (10:30) kreeg voor een ingelast overleg om 12:00. Lekker 😊

Daar kom ik net uit.

Maandag is er een gesprek met de Minister om richting van haar te krijgen hoe tactisch richting de Kamer het gesprek aan te gaan.

We willen niet dat de Kamer het idee krijgt dat de Minister tegenwerkt. Maar we moeten wel heel duidelijk zijn dat het voorstel zoals het er nu ligt heel gemakkelijk tot ongewenste effecten kan leiden, die zelfs contrair aan het achterliggend idee van het amendement zijn en dat het in de huidige vorm ook niet echt uitvoerbaar is (voor sector, toezichthouder en beleid).

LVN gaat de Minister vragen of ze zover wil gaan om a) het amendement niet in werking te laten treden (iig niet op 1/1/2023), of dat ze een tegenvoorstel wil doen hoe wel de geest van het amendement te realiseren of c) eerst te laten bij de analyse van (ongewenste) impact en richting van de Kamer te vragen

De nota's en presentatie worden vandaag nog wat aangepast om de opties iets scherper te maken en politiek "correcter". Ze moeten daarna de lijn in (vanavond bij de DG en morgen 12:00 naar de minister).

Ik denk dat het op hoofdlijnen wel zo kan. Ik ben blij dat de "niet uitvoerbaarheid" er weer in gaat zitten. En ik vind het belangrijk dat het verhaal waarom het zo niet gaat werken/ongewenste effecten e.d. strak is op dat de Kamer zelf ook tot die conclusie kan komen. Als de Minister dat lukt dan zal het vervolg vermoedelijk iets soepeler kunnen verlopen.

Ik weet niet hoe reëel het is om nog uitgebreide opmerkingen te maken. Grootste kans is denk ik op basis van dit stuk en nu gelijk naar 5.1.2.e te mailen. Dan kan hij het in een keer meenemen in de nieuwe versie.

Mochten jullie nog grote punten hebben die echt gemaakt moeten worden en je hebt even tijd om hier naar te kijken, maak dat dan kenbaar naar mij en ik zou zeggen ook gelijk naar 5.1.2.e Om het praktisch te houden anders redder we het niet in de tijd.

Gr,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 9 september 2021 10:30
Aan: 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e
5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: (IBABS) agenda en stukken stuurgroep
Urgentie: Hoog

Hoi allemaal,

Hierbij de stukken voor de stuurgroep. We hebben n.a.v. ons overleg maandag de presentatie aangepast en een conceptnota opgesteld. Die vinden jullie in de bijlage. Straks zullen we vooral de presentatie doorlopen. Ook een overzicht van benadelingen, dilemma's/consequenties en kansen/knelpunten voegen we hierbij.

Het lukte niet om de stukken eerder af te krijgen. Ter voorbereiding volstaat nu met name de presentatie. Wij lichten e.e.a. straks verder toe.

Centrale vragen / agenda voor ons overleg zo dadelijk:

- Opbouw van ons verhaal richting M. Logisch? Begrijpelijk? Wat zij wenst/verwacht?
- Handelingsperspectief / politieke opties bespreken
- Beslispunt: Is e.e.a. voldoende uitgewerkt en scherp genoeg om gesprek maandag door te laten gaan?
- Vraag: bij stukken voor M ook al overzicht benadelingen en kansen/knelpunten dossiers meesturen?

Tot zo!

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl

www.rijksoverheid.nl/lnv

Bijgaand een aantal stukken ter voorbereiding van het gesprek dat wij maandag met de minister hebben over de stand van zaken van het amendement en het aspect van de inwerkingtreding ervan. Wij bespreken dit straks ook met de stuurgroep.

We nemen jullie input op de presentatie en nota graag nog mee, maar het is helaas kort dag. Wanneer jullie nog opmerkingen hebben, ontvangen we die liefst begin van de middag, maar **uiterlijk vandaag om 14.30u**. Ook de juridische analyse en een (eerste) overzicht van benadelingen/dilemma's/kansen zijn bijgevoegd. Volgende week lichten we e.e.a. ook toe en koppelen we jullie ook terug over het gesprek.

Kort samengevat: de context voor het gesprek maandag: we nemen M mee in de stand van zaken, hebben een beslissing van haar nodig over de inwerkingtreding en willen een richting van haar voor de te schrijven Kamerbrief. Er liggen dus nog geen concrete voorstellen/scenario's voor; die hopen we na het gesprek de komende weken verder uit te werken richting de Kamerbrief in oktober.

Dank voor jullie input, en als er vragen zijn, bel/mail gerust.

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

5.1.2.e

Reeds beoordeeld

5.1.2e

5.1.2e

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 9 Sep 2021 12:51:57 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Nieuwe versie
Attachments: DOMUS-21225201-v5-Inwerkingtrede_amendement_artikel_2_1_Wet_dieren.docx
Importance: High

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 9 Sep 2021 15:09:10 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: RE: Overleg met minister

Dank! Vanuit WJZ nemen 5.1.2.e en ik deel. Ons secretariaat schakelt met secretariaat minister zodat we de uitnodiging krijgen.

Gr.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 15:17
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Overleg met minister

Even gecheckt: is digitaal. M werkt vanuit huis maandagochtend

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 13:56
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Overleg met minister

En is dit ook een overleg in de Blauwe Zaal of gaat deze via webex/teams?

Gr.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 17:50
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Overleg met minister

Hoi 5.1.2.e

Het staat nu van 10:30-11:15u gepland.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: maandag 6 september 2021 17:49

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: Overleg met minister

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e hoe laat is as. maandag het overleg met de minister over het amendement gepland? Handig voor ons om te weten. Wij bezien nog even wie vanuit WJZ aanschuift.

Gr.

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 9 Sep 2021 16:47:47 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minlnv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: RE: TER CHECK: Nota Stand van zaken analyses amendement artikel 2.1 Wet dieren en inwerkingtreding
Attachments: DOMUS-21225201-v8-
Stand_van_zaken_analyses_amendement_artikel_2_1_Wet_dieren_en_inwerkingtreding REV 5.1.2.e docx

Hoi 5.1.2.e dank! Nog een paar suggesties van mijn kant, zie bijlage.

Gr.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 17:23
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: TER CHECK: Nota Stand van zaken analyses amendement artikel 2.1 Wet dieren en inwerkingtreding

Hoi 5.1.2.e 5.1.2.e

Hierbij alvast de aangepaste nota ter voorbereiding van het gesprek met M maandag. Willen jullie deze alvast lezen en van commentaar voorzien? Dan verwerken we dat vanavond/morgenochtend vroeg. De stukken moet morgen om 10u bij BPZ zijn. DG leest dan nog mee.

Bij de stukken in de lijn zal deze nota zitten, vergezeld van de juridische analyse, de presentatie en het overzicht met de benadelingen. Die zijn vrijwel klaar en kunnen jullie desgewenst lezen als de BHM in de lijn zit. Ik zal ze straks ook alvast los mailen naar jullie.

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e@minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 9 Sep 2021 18:57:22 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: stukken lijn amendement
Attachments: DOMUS-21225201-v9-
Stand_van_zaken_analyses_amendement_artikel_2_1_Wet_dieren_en_inwerkingtreding.DOCX, DOMUS-21232542-v1-2021-08-30_Juridische_analyse_amendement_redelijk_doel.DOCX, DOMUS-21232541-v1-Overzicht_benadelingen_dilemmas_impactsessies.DOCX, DOMUS-21232540-v1-2021-09-08_Voortgang_en_vervolg_amendement_Wet_dieren.PPTX

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Hierbij de stukken zoals ze de lijn in gaan. Opmerkingen van 5.1.2.e bij de nota zijn al verwerkt. Verder toegevoegd: documenten juridische analyse, overzicht benadelingen/dilemma's en de presentatie voor maandag. Afgestemd met BPZ dat de stukken daar morgen uiterlijk 10u moeten liggen.

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e@minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

Voortgang en vervolg amendement Wet dieren

13 september 2021

Agenda gesprek

- › Meenemen in stand van zaken analyses
- › Volgende Kamerbrief
 - Politieke omgang amendement
 - Opbouw brief
 - Planning
- › Bespreken en beslissen over inwerkingtreding amendement

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting.

Analyse: doel amendement

- Benadelingen dieren verbieden die als doel hebben het mogelijk te maken om de dieren te houden of huisvesten
 - “Dit amendement regelt dat het na 2022 niet langer is toegestaan om een dier pijn te doen of bij een dier letsel te veroorzaken, dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen met als doel om het dier op een bepaalde manier te kunnen huisvesten.”
- Kernpunt toelichting: dieren niet aanpassen aan het houderijsysteem, maar andersom
- Voorbeelden in de toelichting hebben betrekking op:
 - Fysieke ingrepen
 - Permanent ontnemen van de mogelijkheid voor natuurlijk gedrag

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting.

Analyse: wat doet het amendement

- › Onzeker in hoeverre de wettekst het doel van het amendement bereikt.
Oorzaak:

- De ruime/open formulering van het amendement. Het amendement verbiedt geen specifieke gedraging/situatie.
- De reikwijdte en invulling van de termen zoals houderijsysteem, benadeling van het dier
- Een concrete benadeling dient vaak meerdere doelen. Onzeker hoe die gewogen worden.
- Het betreft een open norm. Onduidelijk of/hoe aan de bewijslast kan worden voldaan.

- › Gevolgen:

- De impact kan kleiner zijn dan beoogd en groter zijn dan beoogd. Het is aan de rechter om de bepalingen in een concrete zaak te interpreteren. Dit is moeilijk in te schatten.
- Onduidelijkheid over de eisen waaraan dierhouders moeten voldoen.
- Onduidelijkheid over de invulling van het toezicht.
- Onduidelijkheid in welke mate dierenwelzijn en diergezondheid hierbij gebaat zijn.

Wat verbiedt het amendement mogelijk?

- › Er zijn potentieel zeer veel benadelingen van dieren die als gevolg van het amendement niet meer toegestaan zijn, afhankelijk van de rechterlijke interpretatie.
- › Benadelingen zijn te onderscheiden in 3 categorieën:
 - Beperkingen van natuurlijk gedrag
 - Fysieke ingrepen
 - Overig ongerief

Voorbeelden potentieel verboden benadelingen

1. Inperking natuurlijk gedrag

- Hoge bezettingsgraad / beperkte ruimte / onvoldoende ligplaatsen
- Beperkte bewegingsvrijheid (veel dicht bij elkaar of aangebonden)
- Scheiden ouders / jongen (kalf bij koe)
- Solitaire huisvesting
- Niet kunnen graven, geen zwemwater etc.
- Niet zelfstandig voortplanten

2. Lichamelijke ingrepen

- Onthoornen
- Staart couperen

- Teen hanen verwijderen

3. Overig ongerief (leidend tot pijn, letsel)

- Aspecten van huisvesting zoals de vloeren, binnenklimaat stal, geen afleiding
- Verzamelen, sorteren, laden bij transport
- Alleen binnen, gebrek schaduw, niet kunnen vluchten. Geen weidegang
- Lang of voortdurend boven eigen mest staan

Grootste dilemma's en overwegingen

- › *Ingrepen.* Voor sommige ingrepen is nog geen goede manier om ze uit te faseren zonder ernstige benadeling dierenwelzijn. Nu verbieden is risico op verlies voor dierenwelzijn, of noodzaak te stoppen bepaalde dieren te houden.
- › *Behapbaarheid.* Stoppen met benadelingen kan vergaande aanpassingen vereisen. Hoe sneller dit moet, hoe groter de praktische en financiële hobbels.
- › *Verduurzaming.* Aanpassingen t.b.v. dierenwelzijn en verduurzaming moeten elkaar niet bijten. Samenhang zoeken is noodzakelijk.
- › *Toekomstperspectief.* Dit vergt duidelijkheid over wat wel mag en over eisen voor langere termijn. Aandacht voor verdienvermogen en (internationale) marktpositie is noodzakelijk.

Huidige ontwikkelingen / kansen en risico's

- › Er vinden momenteel nationale en internationale beleidsontwikkelingen plaats die in dezelfde richting gaan als de geest van het amendement.
- › Dat biedt kansen, maar tegelijkertijd is een risico dat deze 'rigoureuze' wetswijziging die ontwikkelingen doorkruist. Een aantal voorbeelden:
- › **RISICO'S**
 - Wet loopt door sectorplannen en lopende ontwikkelingen verduurzaming heen
 - Als de kostprijs omhoog gaat, vergt dit een hogere prijs voor de boer. Er lopen trajecten om hieraan te werken, maar dit

is niet eenvoudig op korte termijn geregeld.

KANSEN

- Versnelling voor sectoren die tot nu toe te weinig doen
- Versnelling uitfaseren ingrepen
- Uitfaseren kooihuisvesting
- Verbetering / innovatie stalsystemen
- Verbeteringen transport dieren, aanpak hitte
- Oppakken RDA-advies dierwaardige veehouderij
- Koppeling positieflijst

Wat nu te doen?

TUSSENCONCLUSIE:

- De wet kan tekort schieten m.b.t. de beoogde impact, maar ook juist zeer vergaande consequenties hebben.
- Duidelijkheid over de gewenste impact is noodzakelijk. Vervolgens moet deze reikwijdte vermoedelijk nader verankerd worden in wet- en regelgeving.

Vervolgstappen *(Hierna in presentatie)*

- Inwerkingtreding
- Handelingsperspectief vervolg
- Insteek Kamerbrief
- StvZ wetswijziging gezelschapsdieren en onderzoek n.a.v. moties
- Planning

Handelingsperspectief / politieke opties?

- › Stap 1: De TK informeren over de onduidelijkheid die achter het amendement weg komt
 - › Stap 2: Dilemma's en consequenties schetsen.
 - › Stap 3: Aangeven dat nader politieke richting vereist is
 - › Vraag: in welke mate wilt u reeds richting schetsen?
 - Richting schetsen betekent meer regie nemen dan alleen terugleggen bij de Kamer.
 - Geen richting schetsen kan overkomen als het tegenwerken van de Kamer en verlengt mogelijk de onduidelijkheid.
 - › Advies:
 - Kamer vragen welke benadelingen zij beoogt te verbieden (afbakening reikwijdte).
- *Optioneel: opties/interpretaties voor te bepalen richting schetsen. Die kunnen ambtelijk worden uitgewerkt*
- › Stap 4: aangeven dat wanneer de politieke richting en gewenste reikwijdte nader bepaald is, bent u bereid daar in wet en beleid verder vorm aan te geven.
- › Stap 5: In de tussen quick-scan uitzetten om diergedragsdeskundigen en wetenschap te betrekken bij vragen relatie dierenwelzijn / natuurlijk gedrag
- › Stap 6: ambtelijk wordt alvast gewerkt aan concrete voorstellen hoe om te gaan met het amendement. Die worden meegegeven aan de formerende partijen.

Inwerkingtreding

- › Gegeven genoemde onduidelijkheden en dilemma's, zou inwerkingtreding per 2023 leiden tot rechtsonzekerheid en onduidelijkheid in praktijk en uitvoering.
- › Duidelijkheid m.b.t. de reikwijdte van het amendement is noodzakelijk voorafgaand aan inwerkingtreding. Dit voorkomt ook dat het besluit later moet worden teruggedraaid.
- › Nu besluiten tot inwerkingtreding wordt daarom sterk ontraden.
- › Vereist wel: 'constructieve insteek' t.o.v. amendement om vermoeden van obstructie te voorkomen

Eerste gedachtegang insteek Kamerbrief

- Uitkomst analyses
 - Overzicht potentieel geraakte benadelingen
 - Overzicht potentiële dilemma's
 - Besluit m.b.t. inwerkingtreding
 - Terugleggen van vragen bij de politiek om duidelijkheid te verschaffen
 - Interpretatie(s) bieden van wat Kamer beoogd heeft
- Ingaan op moties
 - Vestering (28286-1186)
 - Van der Plas (28286-1192 en 28286-1195)
 - Van Campen (28286-1191)
 - Hierbij ingaan op de quick scan die wordt uitgezet t.b.v. moties Vestering en Van der Plas
 - Stand van zaken voorbereiding wetswijziging gezelschapsdieren

StvZ wijziging gezelschapsdieren en onderzoek

- StvZ wetswijziging
 - In uw brief d.d. 15 juli heeft u toegezegd een wetswijziging voor te bereiden om gezelschapsdieren uit te sluiten van het toepassingsbereik van het amendement. Ambtelijk wordt een nota voorbereid die inzichtelijk maakt op welke wijze dit vorm zou kunnen krijgen, welke vragen daarbij komen kijken en of/welke onderbouwing daarbij mogelijk is. In de volgende nota bij de conceptbrief over het amendement wordt u hierover geïnformeerd.
- StvZ onderzoek
- Om moties Vestering en Van der Plas af te doen, zijn onderzoeksvragen voor een quick scan opgesteld, uit te zetten bij CenSAS. De planning is n.t.b.

Planning en afspraken

Voorstel:

- › In vervolg op gesprek beslissing inwerkingtreding
 - › Impact en dilemma's verder uitwerken
 - › Voorkeursopties handelingsperspectief uitwerken
 - › Kamerbrief eind oktober versturen
- › Over maand weer gesprek a.d.h.v. wat er dan ligt

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 10 Sep 2021 07:09:27 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: stukken lijn amendement
Attachments: DOMUS-21225201-v9-Stand_van_zaken_analyses_amendement_artikel_2_1_Wet_dieren_en_inwerkingtreding5.1.2.e.docx

Dank 5.1.2.e
Zie nog een toevoeging in de nota.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 9 september 2021 19:57
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: stukken lijn amendement

Reeds beoordeeld

5.1.2.e5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw,
Natuur en Voedselkwaliteit

TER INFORMATIE

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Auteur

5.1.2.e

T 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl

Datum

31 augustus 2021

Kenmerk

DGA-DAD / 21225201

nota

Stand van zaken analyses amendement artikel 2.1 Wet
dieren en inwerkingtreding

Kopie aan

Bijlage(n)

Parafenroute

5.1.2.e	<u>DAD</u> , 5.1.2.e	<u>WJZ</u> , 5.1.2.e
5.1.2.e	5.1.2.e	5.1.2.e

BPZ

Aanleiding

In uw brief d.d. 15 juli jl. heeft u toegezegd de Tweede Kamer na het reces nader te informeren over de analyses van het aangenomen amendement op artikel 2.1 van de Wet dieren. Deze brief wordt momenteel voorbereid.

Naast de inhoud van het amendement, speelt de vraag van inwerkingtreding. Op 24 augustus gaf u intern aan de Tweede Kamer te willen laten weten dat u het amendement op artikel 2.1 van de Wet dieren (kunnen houden of huisvesten geen redelijk doel voor benadeling) in werking wilt laten treden per 1 januari 2023, conform de wens van de Kamer. U wilde daarbij aangeven dat er nog wel een politieke discussie zal volgen, die mogelijk veranderingen aanbrengt in het amendement, dan wel de datum van inwerkingtreding. Op ambtelijk verzoek en met uw akkoord is de passage over inwerkingtreding niet in de verzamelbrief dierenwelzijn d.d. 27 augustus opgenomen. Aan u is toen een nota toegezegd met twee mogelijke opties over inwerkingtreding voor een latere Kamerbrief.

Maandag 13 september heeft u een overleg over de stand van zaken van de analyses van het amendement en over de vraag van inwerkingtreding.

Advies

- U kunt kennisnemen van de juridische analyse (bijlage 1), van de tussenstand van de impactanalyse (weergave in de nota) en van het overzicht met benadelingen van dieren die mogelijk door het amendement geraakt worden plus de dilemma's daarbij (bijlage 2).
- U kunt een optie kiezen voor de vervolgstappen in politieke en inhoudelijke omgang met het amendement.
- U kunt instemmen met de tweede optie m.b.t. inwerkingtreding.

Ontvangen BPZ

- U kunt instemmen met de insteek voor de toegezegde Kamerbrief, en om daarin een passage over inwerkingtreding opnemen.
- U kunt deze brief eind oktober versturen.

Kernpunten

Inhoud amendement

- De juridische analyse is afgerond (zie bijlage 1). De kernconclusies vindt u in de toelichting hieronder. Het stroomschema in de bijlage maakt duidelijk welke vragen een rechter in de praktijk zal moeten beantwoorden of een bepaalde benadeling van een dier onder de werking van het amendement valt of niet.
- Uit de analyses volgt tevens dat niet op voorhand duidelijk is welke benadelingen van dieren nog wel of niet toegestaan zullen zijn volgens de afweging van de rechter, vanwege onduidelijkheid over a) de reikwijdte van de termen van het amendement, en b) de vraag wanneer er al dan niet sprake is van de aanwezigheid van een ander, redelijk doel naast het kunnen houden of huisvesten.
- Dit betekent dat:
 - o De impact van het amendement zowel kleiner als groter kan zijn dan beoogd door de indieners.
 - o Het op dit moment volstrekt onduidelijk is hoe dierhouders en toezichthouders in de praktijk om zouden moeten gaan met het amendement. Het niet met zekerheid te zeggen is of dieren qua gezondheid of welzijn uiteindelijk (veel) baat zullen hebben bij de huidige formulering van het amendement.
- In potentie kunnen zeer veel benadelingen van dieren, die veel voorkomen in de gangbare praktijk in de dierhouderij, geraakt/verboden worden als gevolg van het amendement. Deze kunnen gerangschikt worden onder (a) beperken van natuurlijk gedrag, (b) fysieke ingrepen en c) overig ongerief. (Zie bijlage 2 voor een overzicht.)
- Afhankelijk van hoe de impact als gevolg van rechterlijke interpretatie uitvalt in de praktijk, kan de wetswijziging in de huidige vorm tot forse consequenties en dilemma's leiden-. Te denken valt aan dilemma's rondom (a) stoppen met ingrepen vs. geen ernstigere benadeling dierenwelzijn/diergezondheid, (b) snelheid van verhoging dierenwelzijnsstandaard vs. (financiële) behapbaarheid, (c) samenhang tussen aanpassingen t.b.v. dierenwelzijn en verduurzamingsopgaven, (d) behouden van toekomstperspectief voor de sectoren.

Politieke omgang amendement

U wordt geadviseerd in uw volgende Kamerbrief over het amendement de volgende lijn te kiezen qua omgang met het amendement:

- De Kamer informeren over de onduidelijkheid over de impact die achter het amendement weg komt en de (rechts)onzekerheid die dit met zich meebrengt.
- Daarbij de mogelijk grote dilemma's en consequenties schetsen die zich kunnen voordoen. Daarbij de Kamer de vraag voorleggen ~~of dit is~~ wat de Kamer heeft bedoeld.

- Daarbij aangeven dat nadere politieke richting vereist is over wat beoogd is met het amendement, qua benadelingen van dieren die de Kamer heeft willen verbieden in relatie tot de ingrijpende gevolgen daarvan voor veehouderijen/houders.
- *Een variant hierop is dat u hierbij tevens zelf een richting aangeeft van wat de Kamer beoogd heeft.*
- Daarbij aangeven dat wanneer de politieke richting en gewenste reikwijdte nader bepaald is, u bereid bent daar in wet en beleid verder vorm aan te geven.
- Aan te geven dat u in de tussentijd een quick-scan heeft uitgezet ter uitvoering van de moties van Vestering (PvdD) en Van der Plas (BBB) om diergedragsdeskundigen en wetenschappers te betrekken bij de vraag over de relatie tussen dierenwelzijn en natuurlijk gedrag.
- In de tussentijd wordt ambtelijk alvast gewerkt aan concrete voorstellen hoe om te gaan met het amendement. Die worden meegegeven aan de formerende partijen.

Datum inwerkingtreding amendement

U wordt geadviseerd in de Kamerbrief over het amendement tevens te communiceren over de inwerkingtreding van het amendement.

Wat betreft de datum inwerkingtreding zien we de volgende opties m.b.t. een besluit over inwerkingtreding van het amendement:

1. Inwerkingtreding per 2023, met voorbehoud dat er politieke keuzes moeten volgen.
2. Vooralsnog geen besluit over inwerkingtreding, vanwege het feit dat er nog politieke keuzes moeten volgen.

U wordt, gelet op de geschetste onduidelijkheden van de impact van de wetswijziging, geadviseerd in te stemmen met de tweede optie. Besluiten om het amendement in werking te laten treden, kan zorgen voor grote onrust bij en rechtsonzekerheid voor houders van dieren en binnen de veehouderijsectoren. Door de duur van de formatie kan dit lang duren en in de tussentijd weten houders niet of/hoe zij zich op mogelijke aanpassingen moeten voorbereiden. Als u voor deze optie kiest, wordt wel geadviseerd om een 'constructieve houding' ten aanzien van de omgang met het amendement te benadrukken, zodat dit niet als obstructie wordt opgevat.

Insteek Kamerbrief

U wordt geadviseerd eind oktober een Kamerbrief te versturen die ingaat op de volgende punten. Over enkele weken krijgt u een concept voorgelegd.

- Uitkomst analyses
- Breedte van benadelingen die onder het amendement zouden kunnen vallen
- Consequenties en dilemma's die potentieel in de praktijk zouden kunnen optreden
- Uitstel van besluit over inwerkingtreding gegeven het bovenstaande
- Terugleggen van vraag bij de politiek om duidelijkheid te verschaffen
- *Optioneel: daarbij al enige richting aangeven*

- Afdoen van moties Vestering (28286-1186), Van der Plas (28286-1192 en 28286-1195) en Van Campen (28286-1191), hierbij ingaan op de quick scan die wordt uitgezet t.b.v. moties Vestering en Van der Plas

Gezelschapsdieren

In uw brief d.d. 15 juli heeft u toegezegd een wetswijziging voor te bereiden om gezelschapsdieren uit te sluiten van het toepassingsbereik van het amendement. Ambtelijk wordt een nota voorbereid die inzichtelijk maakt op welke wijze dit vorm zou kunnen krijgen, welke vragen daarbij komen kijken en of/welke onderbouwing daarbij mogelijk is. In de volgende nota bij de conceptbrief over het amendement wordt u hierover geïnformeerd.

Toelichting

Samenvatting juridische analyse

- De nieuwe bepaling is van toepassing op alle gehouden dieren.
- De reikwijdte van de termen 'huisvesting' en 'houderijsysteem' kan niet op voorhand worden afgebakend. Bestaande regels bieden mogelijk wel aanknopingspunten voor de interpretatie.
- De tekst en de toelichting geven slechts beperkte houvast in de verdere interpretatie. Vragen die relevant zouden kunnen zijn:
 - o Zou de aantasting of benadeling ook plaats hebben gevonden als het dier op een andere wijze zou zijn gehuisvest of gehouden?
 - o Is er een direct verband tussen de aantasting of benadeling en de wijze van houden of huisvesten?

Beperking van natuurlijk gedrag is pas een overtreding als dat leidt tot benadeling zoals in artikel 2.1 bedoeld.

- Bestaande lagere regels kunnen in strijd met de wetswijziging komen als ze benadeling van het dier mogelijk maken. Dit hangt af van het doel/de doelen die de regels dienen. Dit geldt ook voor bestaande vrijstellingen. Die moeten dan heroverwogen worden.
- De verhouding van de nieuwe bepaling tot het Europees recht hangt af van de impact van de nieuwe bepaling op de praktijk.

Onduidelijkheden impact

- *Onduidelijkheid over de reikwijdte van de termen.* Bij een brede interpretatie van de termen is de potentiële impact van het amendement zeer groot. Bij een smallere interpretatie is de impact kleiner.
- *Onduidelijkheid over de afbakening van doelen.* Het kunnen houden of huisvesten van een dier is nooit het einddoel van een benadeling. Houden of huisvesten is zelf weer een middel voor bijvoorbeeld de productie van dierlijke producten. Het is niet duidelijk of/in hoeverre dergelijke uiteindelijke doelen – die waarschijnlijk veelal redelijk te noemen zijn – de impact van het amendement kunnen ondergraven. Als een rechter zulke redelijke doelen 'ongeldig' verklaart als men ook het doel heeft een dier te kunnen houden of huisvesten, is de impact van het amendement zeer groot. Als de rechter zulke doelen wel als redelijk doel erkent, komt het erop aan wanneer de rechter vindt dat er sprake is van een overschrijding van wat toelaatbaar is om die doelen te bereiken.

- *Onduidelijkheid over de mogelijkheid te voldoen aan de bewijslast.* Het amendement is een open norm. Om vast te stellen dat sprake is van een overtreding, moet worden aangetoond welk doel een benadeling had, en dat die benadeling geen redelijk doel diende, of daaraan niet proportioneel was. Het is niet op voorhand duidelijk hoe moeilijk het is dit aan te tonen. Als dit zo moeilijk is dat het in de praktijk nooit gebeurt, kan de impact van het amendement uiteindelijk beperkt zijn.

Deze onduidelijkheden leiden tot een grote bandbreedte aan mogelijke impact van het amendement, van zeer weinig tot zeer veel impact.

Dilemma's / mogelijke consequenties

- *Ingrepen.* Waar ingrepen nu nog plaatsvinden, gebeurt dat doorgaans om ernstigere benadeling, of het risico daarop, te vermijden. In veel gevallen zouden ingrepen achterwege kunnen blijven door betere huisvesting of beter management. Bij andere ingrepen is nog niet duidelijk of/hoe dit zou kunnen. Stoppen met ingrepen kan dus leiden tot het risico op ernstigere benadelingen als aanpassingen aan stallen en/of management niet ook direct volgen, of soms tot de noodzaak te stoppen bepaalde dieren te houden.
- *Behapbaarheid.* Waar houderijpraktijken (vergaand) aangepast moeten worden om de relevante benadelingen te vermijden, rijst de vraag naar praktische en financiële behapbaarheid. Des te sneller een nieuwe standaard ingaat, des te groter op korte termijn de omschakelkosten. Mogelijk vergt dit ook overgangsrecht.
- *Verduurzaming.* Ook in het kader van verduurzaming wordt ingezet op aanpassingen in stallen en bedrijfstypes. Voorkomen moet worden dat aanpassingen ten behoeve van dierenwelzijn de plank mis slaan wat betreft verduurzaming en vice versa. Samenhang zoeken is noodzakelijk.
- *Toekomstperspectief.* Het amendement leidt tot de vraag wat er straks nog *wel* kan; wat is het toekomstperspectief? Wat betreft de integrale opgave is duidelijkheid nodig over de eisen op de langere termijn. Hierbij is bovendien aandacht nodig voor verdienvermogen en de (internationale) marktpositie van de veehouderijsector.

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 13 Sep 2021 19:19:57 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Behoeftenanalyses

Ja, klinkt goed (2x)

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 14:08
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: Behoeftenanalyses

Wilde je dit nog oppakken met 5.1.2.e ? 5.1.2.e en 5.1.2.e waren iig bij onze sessie. Misschien kortste klap om deze analyses mee te nemen in het overzicht voor de quick scan? Dan hoeven wij ze zelf voor nu niet uitgebreid door te nemen.

(Ideetje: we zouden ook nog kunnen overwegen onze lijst met benadelingen überhaupt integraal mee te sturen voor de quick scan, en vragen of ze die kunnen staven voor ons.)

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: maandag 13 september 2021 11:30
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: FW: Behoeftenanalyses

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: donderdag 22 juli 2021 17:05
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: Behoeftenanalyses

Oh ja, en hierover zou ik graag een keer een half uurtje met je sparren

Groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e

Verzonden: donderdag 22 juli 2021 17:00

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Behoeftenanalyses

Hoi 5.1.2.e

Wellicht ken je ze al; WLR heeft in het verleden voor diverse dieren behoeftenanalyses gemaakt.

[\(PDF\) Pluimvee met smaak: behoeften- inventarisaties \(researchgate.net\)](#)

[Wat wil het varken? : van behoeften naar stalontwerpen - WUR](#)

[Behoeften koe, ondernemer, burger en milieu \(wikiwijs.nl\)](#)

In mijn vorige werk was ik hierbij betrokken. Bij WLR is er een team dat zich bezig houdt met ontwerpen rondom de behoeften van het dier. Wellicht interessant om eens met onderzoekers te gaan praten? Dat zijn 5.1.2.e

5.1.2.e

etc

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AW Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK Den Haag

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@uu.nl>
Sent: Tue, 14 Sep 2021 07:43:56 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@uu.nl>
Subject: RE: Quick scan

Prima 5.1.2.e

Ik heb al even met collega's overlegd hoe we dit zouden kunnen aanpakken.

We denken (zoals eerder besproken) aan een quickscan waarin we de drie vragen wat uitgebreider proberen te beantwoorden, eventueel gevolgd door een tweede sessie met de groep experts (WUR, UU) om de uitkomsten van de quickscan te bespreken en eventueel verder aan te scherpen.

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e | 5.1.2.e | 5.1.2.e | Dier in Wetenschap en Maatschappij | Universiteit Utrecht | [Diergeneeskunde](#) | Departement Population Health Sciences | Afdeling Dier in Wetenschap en Maatschappij | Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht | kamer 5.1.2.e | Postbus 80163, 3508 TD Utrecht | 5.1.2.e | 5.1.2.e@uu.nl | Aanwezig op di-vr | Follow us @ | [Instagram](#) | [Facebook](#) | [Twitter](#) 5.1.2.e | [LinkedIn](#)

5.1.2.e

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: maandag 13 september 2021 16:59
To: 5.1.2.e <5.1.2.e@uu.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: Quick scan

Dag 5.1.2.e

Vanwege de wat langere stilte aan onze kant dan gehoopt: even een update. Ik heb deze week een overleg staan met onze kennisdirectie om na te gaan hoe we het onderzoek zouden kunnen uitzetten. Dat duurde wat langer dan gedacht, vanwege vakanties. Na dat gesprek kan ik gauw terug komen op de quick scan en kunnen we hopelijk gauw het plan rond krijgen. Sorry voor de vertraging en bedankt voor je geduld.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 13:42
Aan: '5.1.2.e' <5.1.2.e@uu.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren

Dag 5.1.2.e

Vanmiddag versturen we nadere informatie over de impactsessie. De vragen die daarin benoemd staan, zijn ook ongeveer de vragen die we nu in gedachten hebben voor de onderzoeksoopdracht. We kijken graag in de sessie wat voor soort respons die vragen opleveren, en spreken daarna graag met jou verder over of dit dan ook de juiste vragen zijn voor de onderzoeksoopdracht.

Praktisch gesproken: we hebben een vraag uitstaan bij onze kennis-directie over de procedure voor het uitzetten van het onderzoek. Qua timing concludeerde onze stuurgroep gisteren dat de uitkomst van de quick scan misschien niet per se al mee hoeft in de Kamerbrief die we in het najaar sturen, dus dat we daar iets meer lucht hebben. Maar laten we daar binnenkort ook nog even over doorpraten – wat haalbaar en opportuun is.

Tot snel!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@uu.nl>

Verzonden: zondag 22 augustus 2021 12:28

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren

Beste 5.1.2.e en allen,

Dat is prima. Ik hoor graag hoe we hiermee verder gaan.

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e | 5.1.2.e | 5.1.2.e Dier in Wetenschap en Maatschappij | Universiteit Utrecht | [Diergeneeskunde](#) | Departement Population Health Sciences | Afdeling Dier in Wetenschap en Maatschappij | Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht | kamer 5.1.2.e | Postbus 80163, 3508 TD Utrecht | 5.1.2.e | 5.1.2.e @uu.nl | Aanwezig op di-vr | Follow us @ [Instagram](#) | [Facebook](#) | [Twitter](#) 5.1.2.e | [LinkedIn](#)

5.1.2.e

Universiteit Utrecht

Diergeneeskunde

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Sent: woensdag 18 augustus 2021 12:59

To: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@uu.nl>

Cc: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Subject: RE: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren

Dag 5.1.2.e

In aanvulling op onderstaande en in opvolging op ons gesprek van vorige week: de aanpak die we vorige week aan de telefoon bespraken m.b.t. de quick scan, kon op steun rekenen van 5.1.2.e We werken de onderzoeksvraag dus conform dat idee uit, en nemen snel weer contact met je op. Onderstaande uitnodiging is voor een impactsessie die onderdeel uitmaakt van een serie van 7 dergelijke sessies (3x intern LNV, 1x veehouderij, 1x dierenwelzijnsorganisaties, 1x overige dierhouderij, 1x wetenschap/onderzoek). We dachten dat het, met het oog op de quick scan, wellicht relevant kon zijn voor jou om ook de sessie bij te wonen. We horen graag of je dat wilt. 5.1.2.e heeft overigens dezelfde uitnodiging ook ontvangen.

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: woensdag 18 augustus 2021 11:40

Aan: '5.1.2.e' <5.1.2.e@uu.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Uitnodiging impactsessie LNV amendement huisvesting Wet dieren

Beste 5.1.2.e

Hieronder vind je de uitnodiging voor een impactsessie omtrent het amendement huisvesting. We hopen dat je erbij kan zijn!

Zoals u ongetwijfeld weet, heeft de Tweede Kamer een aantal maanden geleden artikel 2.1 van de Wet dieren geamendeerd.

Amendement

Momenteel stelt artikel 2.1:

Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen.

Door het amendement wordt daaraan toegevoegd:

Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting" (Kamerstuk 35 398, nr. 23).

Op 25 mei 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met de geamendeerde wet. Dat betekent dat het amendement na inwerkingtreding onderdeel wordt van de wet, tenzij er nog nieuwe wijzigingen worden doorgevoerd door het parlement. Daarover hieronder meer. De toelichting bij het amendement vraagt om inwerkingtreding in 2023. De minister heeft nog geen besluit genomen over de datum van inwerkingtreding van het amendement.

Impactanalyse en moties

Zoals in de bijgevoegde Kamerbrief van 15 juli jl. vermeld, is LNV bezig met een analyse van de impact van het amendement, en het scherp maken van de dilemma's en nadere keuzes die moeten worden gemaakt. De minister heeft toegezegd een vervolg op deze Kamerbrief te sturen waarin ze hierop in gaat. Verder zijn er twee moties aangenomen door de Tweede Kamer die de minister oproepen wetenschappers en diergedragsdeskundigen te raadplegen bij de analyse van de wetswijziging ([motie PvdD](#), [motie BBB](#)). Deze moties betrekken we daarom bij de impactanalyse.

Uitnodiging

Het ministerie heeft een projectgroep gevormd die zich bezig houdt met het analyseren van de impact van dit amendement. In dat kader organiseren wij een aantal **impactsessies** om de potentiële impact breed in beeld te krijgen. Een van deze sessies houden we met wetenschappers en onderzoekers.

Graag nodigen we u uit om deel te nemen aan deze digitale sessie. Deze vindt plaats **op woensdag 1 september van 13-15u via MS Teams**. De precieze vorm van de sessie werken we momenteel nog uit. We willen graag het net ophalen, maar mogelijk ook de tussenstand van de rode draden die we tot nu toe hebben opgehaald aan u voorleggen. Nadere informatie over hoe de sessie precies in zijn werk zal gaan, volgt nog.

Aanmelden kan door op deze mail te antwoorden. Nadere praktische informatie volgt op korte termijn.

Mochten er nog andere vragen zijn, dan horen we het graag.

Dank en hopelijk tot binnenkort.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e (5.1.2.e)
5.1.2.e (5.1.2.e)
5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard

ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@om.nl>
Sent: Tue, 14 Sep 2021 11:35:49 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Amendement huisvesting

Hoi,

Dank voor je bericht. Hangt een beetje af van jullie verwachtingen van het gesprek en het doel denk ik. Ik werk bij het OM en mijn werk bestaat voor het grootste deel uit omgaan met info die niet naar buiten mag of gedeeld kan worden. Het amendement heb ik gelezen en de kamerbrief.

Groet,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 12:19
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>
Onderwerp: RE: Amendement huisvesting

Dag 5.1.2.e

Die hebben we maar ik was eigenlijk van plan die mondeling met je te delen, omdat het nog een concept is en we de minister er ook nog binnenkort over moeten bijpraten. Daarvoor zijn we nog wat terughoudend met het verspreiden van het stuk. Is dat ok?

Heb je wel voldoende info al over het amendement zelf en enige wettelijke context? (m.a.w.: kun je je zonder notitie voldoende voorbereiden op het gesprek?)

Groeten, en tot straks!

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e [@minlnv.nl](mailto:5.1.2.e@minlnv.nl)
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 10:49
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Amendement huisvesting

Beste 5.1.2.e

Voordat we elkaar vanmiddag spreken ben ik benieuwd of jullie al een concept notitie hebben of iets dergelijks over deze materie en de richting van de analyse.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e @om.nl

-----Oorspronkelijke afspraak-----

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: dinsdag 7 september 2021 11:25

Aan: 5.1.2.e; 5.1.2.e

Onderwerp: Amendement huisvesting

Tijd: dinsdag 14 september 2021 15:00-15:45 (UTC+01:00) Amsterdam, Berlijn, Bern, Rome, Stockholm, Wenen.

Locatie:

Hierbij.

Tot dinsdag, groeten, 5.1.2.e

Microsoft Teams-vergadering

Deelnemen op uw computer of via de mobiele app

[Klik hier om deel te nemen aan de vergadering](#)

Deelnemen met een apparaat voor videovergaderingen

5.1.2.e

[Alternatieve VTC-instructies](#)

[Meer informatie](#) | [Opties voor vergadering](#)

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het

Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

From: "SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl" <Info@SectorraadPaarden.nl>
Sent: Thu, 16 Sep 2021 15:09:15 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: Sectorraad Paarden, eerste reactie betreffende amendement artikel 2.1 Wet dieren

Geachte 5.1.2.e beste 5.1.2.e geachte 5.1.2.e beste 5.1.2.e

Langs deze weg nog dank voor het gesprek van dinsdag jl.

Zoals besproken vernemen t.z.t. graag wat het vervolg zal zijn.

Mocht er op enig moment behoefte zijn aan een nadere verduidelijking of extra informatie dan verneem ik dit graag.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e Sectorraad Paarden
5.1.2.e
5.1.2.e

info@sectorraadpaarden.nl
www.sectorraadpaarden.nl
www.paardenwelzijnscheck.nl

Bezoekadres: De Beek 125, 3852 PL Ermelo
Postadres: Postbus 3040, 3850 CA Ermelo

Van: 5.1.2.e@minInv.nl]
Verzonden: donderdag 26 augustus 2021 9:01
Aan: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl; 5.1.2.e
CC: 5.1.2.e
Onderwerp: RE: Sectorraad Paarden, eerste reactie betreffende amendement artikel 2.1 Wet dieren

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: SectorraadPaarden.nl | Info@SectorraadPaarden.nl <Info@SectorraadPaarden.nl>

Verzonden: woensdag 25 augustus 2021 18:41

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e
<5.1.2.e@minInv.nl>

CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: Sectorraad Paarden, eerste reactie betreffende amendement artikel 2.1 Wet dieren

Reeds beoordeeld

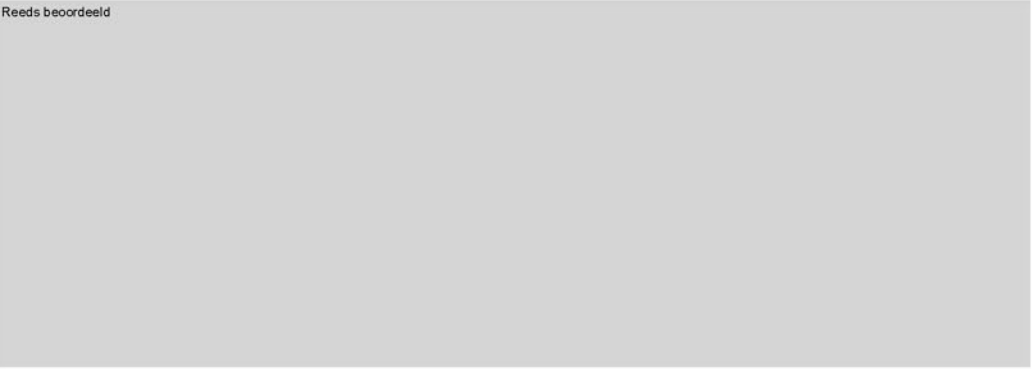
5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Thu, 16 Sep 2021 22:21:55 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@nvwa.nl>
Subject: FW: stukken amendement en korte terugmelding van gesprek met minister
Attachments: DOMUS-21232541-v1-Overzicht_benadelingen_dilemmas_impactsessies.docx, DOMUS-21232540-v1-2021-09-08_Voortgang_en_vervolg_amendement_Wet_dieren.PPTX, DOMUS-21225201-v11-Stand_van_zaken_analyses_amendement_artikel_2_1_Wet_dieren_en_inwerkingtreding.DOCX, DOMUS-21232542-v1-2021-08-30_Juridische_analyse_amendement_redelijk_doel.DOCX

Beste collega's,

Hierbij de meest recente documenten m.b.t. het amendement huisvesting. Deze stukken zijn vanmiddag met de minister besproken.

Korte terugmelding:

Wat nu duidelijk is dat er veel onduidelijk is aan het amendement. Er zijn ook opties met heel weinig impact maar evenzeer zijn er opties met veel impact.

De ambtenaren hebben de vraag aan de minister voorgelegd in hoeverre zij opties aan de TK wil voorleggen. Zover bleek de minister niet te zijn, zij wil eerst meer helderheid over de relatie met de EU-regelgeving DWZ.

In klein comité zal met M verder doorgesproken worden. Daarbij gaat het voor M meer om de politieke mogelijkheden dan de inhoud. Het besluit van inwerkingtreding per 1-1-2023 is (nog) niet genomen.

@ 5.1.2.e waarschijnlijk zal er volgende week weer een stuurgroepvergadering zijn. Op dit moment geen andere zaken om jou mee te geven dan bovengenoemde terugmelding van het gesprek dat vanmiddag met de minister heeft plaatsgevonden.

Vriendelijke groet van 5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Fri, 17 Sep 2021 08:38:55 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: MT - amendement --> 28/9

Wat mij betreft prima!

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: donderdag 16 september 2021 18:33
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: MT - amendement --> 28/9

Ha 5.1.2.e

28 september is een populaire datum! Ik heb vanmorgen een nog openstaand timeslot aan 5.1.2.e gegeven.

Is het een idee om jullie aan te laten sluiten op de 28^e tussen 10:15 – 10:40 (25 minuten)? Dan geef ik 5.1.2.e de 20 minuten tussen 10:40 – 11:00. 5.1.2.e sluit in het halfuurtje daarna aan met 5.1.2.e

Enfin, hoor graag of 25 minuten voor jullie werkbaar is.

Wg, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: donderdag 16 september 2021 17:55
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: MT - amendement --> 28/9

Hoi 5.1.2.e

Het lukt 5.1.2.e en mij niet komende dinsdag aan te sluiten bij het MT. Zou je voor ons een half uur (max) kunnen plannen in het MT van 28 september? Dan kunnen wij meteen de uitkomsten van het volgende gesprek met de minister (MA 27/9) terugkoppelen, en weten we waarschijnlijk nog beter hoe we verder gaan. Desgewenst kan 5.1.2.e wellicht in het MT terugkoppelen over het gesprek dat wij vandaag met M hadden over het amendement?

Dank en groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....

Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4

Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....

M 5.1.2e

5.1.2e @minlnv.nl

www.rijksoverheid.nl/lnv

From: "5.1.2.e"
Sent: Mon, 20 Sep 2021 19:35:47 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Opties
Attachments: Opties.docx

Hoi 5.1.2.e zie hierbij wat oogst van m'n gedachtespinsels van vandaag. Ben jij aan het werk nu? Ik heb op zich wel zin om erover te sparren, dus mocht je willen, dan mag je bellen. :-)

Verzonden vanuit [Mail](#) voor Windows

Inwerkingtreding	Afbakening			
	Geen opties afbakening aangeven	Opties afbakening aangeven	Voorkeursoptie benoemen	Voorkeursoptie al uitvoeren
Inwerkingtreding 2023	[A1] Volledig bij Kamer laten: geen inhoudelijke sturing en inwerkingtreding conform wens Kamer	[B1] Volledig bij Kamer laten: geen inhoudelijke sturing en inwerkingtreding conform wens Kamer, maar de discussie van input voorzien	[C1] Sturen op de inhoud, maar tegelijkertijd wens van de Kamer m.b.t. inwerkingtreding honoreren	[D1] Maximale regie op de inhoud, maar tegelijkertijd wens van de Kamer m.b.t. inwerkingtreding honoreren
Inwerkingtreding 202?	[A2] Inhoud bij Kamer laten, maar aangeven dat er tijd nodig is om duidelijkheid te geven, dus latere inwerkingtreding	[B2] Inhoud bij Kamer laten, maar aangeven dat tijd nodig is, dus latere inwerkingtreding, en discussie van input voorzien	[C2] Sturen op de inhoud, en aangeven dat er tijd nodig is om duidelijkheid te geven, dus latere inwerkingtreding	[D2] Maximale regie op de inhoud, en aangeven dat er tijd nodig is om duidelijkheid te geven, dus latere inwerkingtreding
Inwerkingtredingsbesluit uitstellen	[A3] Inhoud bij Kamer laten, maar aangeven dat er duidelijkheid moet zijn alvorens een inwerkingtredingsbesluit kan worden genomen	[B3] Inhoud bij Kamer laten, maar aangeven dat er duidelijkheid moet zijn alvorens een iwt-besluit kan worden genomen, en discussie van input voorzien	[C3] Sturen op de inhoud, en aangeven dat er duidelijkheid moet zijn alvorens een inwerkingtredingsbesluit kan worden genomen	[D3] Maximale regie op de inhoud, en aangeven dat er duidelijkheid moet zijn alvorens een inwerkingtredingsbesluit kan worden genomen
Niet in werking laten treden, alternatief nodig	[A4] Inhoud bij Kamer laten, maar stellen dat dit amendement te onduidelijk/onuitvoerbaar is, en dus niet werkt	[B4] Inhoud bij Kamer laten, maar stellen dat dit amendement niet werkt, en discussie van input voorzien t.b.v. alternatief	[C4] Sturen op de inhoud, en stellen dat dit amendement onduidelijk/onuitvoerbaar is en dus een alternatief behoeft	[D4] Maximale regie op de inhoud, en stellen dat dit amendement onduidelijkheid/onuitvoerbaar is en dus een alternatief behoeft

Overwegingen:

- De overwegingen linksonder (A3, A4, B3, B4) zijn geen goede opties; ze gaan in op de onwerkbaarheid van het amendement, en verbinden daar consequenties aan qua inwerkingtreding, maar doen niks om een alternatief te bieden. Dit zal niet vermoedelijk niet goed vallen in de Kamer.
- De opties rechtsboven (met name C1 en D1, en in mindere mate C2 en D2) liggen ook niet erg voor de hand, gegeven dat het nog maar de vraag is of sturing/regie op de inhoud uiteindelijk te combineren valt met het aanhouden van de huidige wettekst. Gegeven de inschatting dat uiteindelijk nadere wetwijzigingen nodig zijn, ligt het niet voor de hand om nu te beslissen het amendement in werking te laten treden, in 2023 dan wel later.
- De opties linksboven (A1, A2, B1, B2) zijn de opties die de kwestie het meest aan de Kamer laten: de Kamer moet inhoudelijke vragen beantwoorden, en krijgt inwerkingtreding van de aangenomen tekst. Inwerkingtreding per 2023 zien we echter niet als wenselijk, dus A1 en B1 zijn geen goede opties. A2 laat de inhoud aan de Kamer, maar creëert wel wat respijt om zaken beter te regelen. B2 is vergelijkbaar, maar geeft iets meer richting door input te geven op hoe de beoogde impact afgebakend zou kunnen worden. Hierbij geldt echter wel dat, om die beoogde impact ook daadwerkelijk te verankeren, de wet misschien weer gewijzigd zou moeten worden. Dan is de vraag of inwerkingtreding van het huidige amendement wel een goed idee is.
- De opties rechtsonder (C3, C4, D3, D4) gaan ervan uit dat een inwerkingtredingsbesluit op basis van dit amendement niet wenselijk is, en nemen regie om tot een werkbare situatie te komen. Dit lijkt politiek zinvol, omdat het anders op tegenwerking van de Kamer zou kunnen lijken. Gegeven dat inwerkingtreding van het huidige amendement niet wenselijk is, lijken dit de beste opties.

Kamer vragen om duidelijkheid over beoogde impact amendement

1. Opties voor afbakening aangeven of niet?
 - o Opties aangeven helpt om de discussie te richten/sturen. Door opties aan te geven, kan het gesprek gaan over de ene vs. de andere optie, wat meer regie toelaat. Er kunnen voor- en nadelen van verschillende opties bij aangegeven worden. Het vergt meer werk vanuit LNV. De discussie wordt gestuurd richting de inhoud.
2. Voorkeursoptie aangeven of niet?
 - o Zelf een optie kiezen betekent zelf een opvatting vormen en meer regie nemen op de verdere besluitvorming. Het kan helpen om te laten zien dat het amendement serieus genomen wordt, zelfs als er geen inwerkingtredingsbesluit zou zijn.
3. Zelf al aankondigen volgens die optie te gaan handelen of niet?
 - o Alvast volgens de geadviseerde optie gaan handelen (bijv. aanpassing regelgeving voorbereiden om afbakening te verankeren), toont maximale regie. Dat betekent het minst terugleggen bij de Kamer. Het laat zien dat het amendement serieus genomen wordt, zelfs als er geen inwerkingtredingsbesluit zou zijn (zie onder).

Opties indien keuze voor meegeven en/of adviseren

- Lijst met benadelingen, daar afbakening in maken, bijvoorbeeld op basis van meest prangende benadelingen volgens ongeriefanalyses, of anderszins als meest prangend aangemerkt door wetenschappers
- Overzicht lopende beleidsdoelen, aangeven in hoeverre dierenwelzijn al verhoogd wordt daardoor en op welke termijn (EU-inzet, positieflijst, uitfaseren ingrepen, ...); de beleidsdoelen die daaronder liggen kiezen als afbakening van de beoogde impact van het amendement
- ...

From: "5.1.2.e"
Sent: Tue, 21 Sep 2021 09:49:16 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: Opzet overzicht EU-regelgeving ivm redelijk doel amendement

Prima, dank; gaan er naar kijken en je ontvangt onze eventuele input tijdig.
Groet!

5.1.2.e
5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: dinsdag 21 september 2021 10:23
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Opzet overzicht EU-regelgeving ivm redelijk doel amendement

Hi 5.1.2.e

Dank voor je reactie. Omwille van de tijd had ik al een aantal voorbeelden gepakt, maar volgens mij komt dat aardig overeen met jouw suggesties. In de analyse heb ik hoofdstuk 6 nader uitgewerkt (geel gearceerd). Mochten jullie input/overwegingen hebben bij de verschillende voorbeelden, ook gelet op het gesprek met de minister, dan ontvang ik die graag **morgenochtend voor 10 uur**.

Ik ga er in elk geval mee verder.

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: dinsdag 21 september 2021 09:46
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Opzet overzicht EU-regelgeving ivm redelijk doel amendement

Hi 5.1.2.e

Dank voor de info. Prima om het zo te doen. Ik heb hieronder in **rood** wat voorbeelden genoemd bij de mail van 5.1.2.e – achter de betreffende verordening. Kun je daarmee uit de voeten? Anders even om bv. 14u?

Groet! 5.1.2.e

5.1.2.e
5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 17 september 2021 17:38

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: Opzet overzicht EU-regelgeving ivm redelijk doel amendement

Hoi collega's,

Zoals gisteren met 5.1.2.e besproken zou ik nog even terugkomen op de notitie voor MLNV over het amendement en de verhouding tot EU-regelgeving. Met 5.1.2.e en 5.1.2.e heb ik besproken dat het geen notitie wordt die van tevoren met de minister wordt gedeeld (want de focus zou van de inhoud af moeten), maar dat het goed is om iets van een overzichtje op zak te hebben voor de bespreking van de 27^e.

5.1.2.e heeft de relevante EU-regelgeving op een rij gezet (zie hieronder) en we concluderen dat het allemaal minimumnormen betreffen, waarbij strengere nationale regels zijn toegestaan. Het leek ons echter handig en beeldend voor de minister om een aantal dilemma's/benadelingen die uit de impactanalyse voortvloeien als specifieke casus naast een specifieke richtlijn te houden. Dus dat we op basis van bijvoorbeeld de verordening over transport dan een specifieke casus bespreken waarin het natuurlijk gedrag van specifieke dieren in het geding is tijdens transport (bijvoorbeeld: dieren vastzetten in voerhekken) is mogelijk op grond van het amendement niet meer zou zijn toegestaan. En dan toetsen we die casus aan de verordening met inachtneming van het amendement.

Dan krijg je onderstaand overzicht:

Verordening 1/2005 (transport)	Minimumharmonisatie. Strengere nationale regels zijn toegestaan.	Toetsing specifieke casus: dieren vastzetten in voerhekken is niet meer toegestaan.	Conclusie: Het amendement is niet in strijd met verordening 1/2005, voor zover het transport enkel op NL grondgebied plaatsvindt.
--------------------------------	--	---	---

Zal ik voor maandag even een overlegje plannen dat we per richtlijn en verordening kijken welke specifieke casus daar het beste bij past? Dan werk ik dat verder uit in een overzichtje. Als we dan bijvoorbeeld in totaal 3 of 4 voorbeelden hebben, dan zou dat voldoende moeten zijn.

Ik hoor graag.

Voor nu goed weekend!

Groet, 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: vrijdag 17 september 2021 10:09

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: FW: EU-regels dierenwelzijn minimum/maximum

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Verzonden: donderdag 16 september 2021 17:34

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>

Onderwerp: EU-regels dierenwelzijn minimum/maximum

Ha 5.1.2.e

Op basis van een eerste check:

- verordening 1099/2009 (doden): expliciet ruimte voor strengere nationale maatregelen over doden van dieren buiten slachthuis, slacht van gekweekt wild, doden van dieren met speciale methodes vanwege religieuze rites (kennisgeving vereist aan CIE); en mogelijkheid tot aanscherping toegestane dodingsmethoden, na bekrachtiging door CIE (art. 26). **Deze verordening gaat meer over dodingsmethoden terwijl het amendement meer ziet benadelingen om het dier te kunnen huisvesten. We hebben benadelingen hieromtrent echter wel meegenomen bij de impactsessies. Je zou als voorbeeld 'mogelijk aversieve bedwelmingsmethoden of het doden van leghaantjes kunnen kiezen?**

- verordening 1/2005 (transport): expliciet ruimte voor strengere nationale normen over transport dat volledig op NL grondgebied plaatsvindt, en vervoer over zee dat begint op NL grondgebied (artikel 1, derde lid). **Vastzetten in voerhekken of het aanbinden zijn goede voorbeelden**

A contrario: voor de overige normen over transport en doden kan NL dus niet strenger zijn. Omdat de expliciet bepaalt wanneer strengere maatregelen zijn toegestaan, lijkt de conclusie gerechtvaardigd dat andere aanscherpingen kwetsbaar zullen zijn.

- richtlijn 99/74: minimumnormen voor het houden van legkippen **geen mogelijkheid om te fladderen / bewegen in de ruimte of de lichtregulatie om het leggen te stimuleren, geen hanen bij de hennen**, 2007/43 minimumnormen vleeskuikens, 2008/119 minimumnormen kalveren (artikel 11) **scheiden van kalf en koe, individueel huisvesten in de eerste weken na aanvoer**, 2008/120 minimumnormen varkens (art. 12) **kraamboxen, geen mogelijkheid om te wroeten / nest te bouwen, routinematig couperen**, 98/58 minimumnormen dieren die met landbouwkundig doel worden gehouden (art. 10 lid 3) **alleen binnen huisvesten, geen schaduw buiten, altijd boven eigen mest verblijven**: minimumnormen, aanscherpingen op nationaal niveau zijn toegestaan (kennisgeving CIE vereist).

- richtlijn 99/22 dierentuinen: eis van vergunning met voorschrift ten aanzien van huisvesting; doelvoorschrift; scherpere nationale norm zou daarmee in lijn kunnen zijn, mits te onderbouwen ('de dieren op zodanige wijze huisvesten dat ernaar wordt gestreefd te voldoen aan de biologische behoeften en de behoeften inzake behoud van iedere soort, onder meer door te voorzien in een voor elke soort specifieke kwalitatieve verbetering van de kooien, alsmede de dieren uitstekend verzorgen, onder toepassing van een doordacht programma van preventieve en curatieve diergeneeskundige verzorging en voeding'). **Houden in beperkte ruimte terwijl dieren daar niet geschikt voor zijn (zorgt voor stress)**

Gr

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Directie Wetgeving en Juridische Zaken

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat / Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

| 5.1.2.e

| 5.1.2.e

| @minezk.nl

| Postbus 20401 2500 EK DEN HAAG

|

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 22 Sep 2021 15:17:10 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: FW: Vervolgoverleg amendement

Ik ga nu uit van:

5.1.2.e Jij en ik. Vanuit beleid/wjz. Eens?
5.1.2.e is niet beschikbaar en als dat anders wordt dan horen we dat nog.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: woensdag 22 september 2021 16:06
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: RE: Vervolgoverleg amendement

Ha 5.1.2.e ter info: ik schuif aan bij het overleg maandag.

Gr.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: donderdag 16 september 2021 16:29
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: RE: Vervolgoverleg amendement

Ik zou denken dat het handig is als jij of evt 5.1.2.e erbij bent.
Ik zal verder even kijken naar de delegatie.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Verzonden: donderdag 16 september 2021 16:28
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Vervolgoverleg amendement

Ha 5.1.2.e ik zie dat net een vergaderverzoek is rondgestuurd voor vervolgoverleg op 27/9 met de minister over het amendement. Het vergaderverzoek is aan iedereen gestuurd die het vergaderverzoek voor vanmiddag had gehad, maar de minister wilde in klein comité overleggen over de politieke opties. Het lijkt me dus dat niet iedereen bij dat overleg kan zijn. Ik zit zelf nog te dubben of het zinvol is of wij als WJZ er bij zijn. Als het puur de politieke strategie is, dan hoeft dat niet. Maar als ook richtingen verkend worden die juridisch uitwerken, dan is dat wel weer handig.

Hoe kijk jij hier tegenaan?

Gr.

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Wed, 22 Sep 2021 16:16:27 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Cc: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: FW: definitie gezelschapsdieren

Hoi 5.1.2.e

Zou jij misschien willen reageren op onderstaande mail? Ik zou denken dat we nu niet echt kunnen zeggen of/hoe/dat we deze definitie gebruiken, maar ik vermoed dat jij daar een beter antwoord op kan formuleren dan ik. Laat maar weten!

Hartelijke groet,

5.1.2.e

Van: info@kleindierned.nl <info@kleindierned.nl>
Verzonden: maandag 20 september 2021 21:17
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <info@5.1.2.e>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: definitie gezelschapsdieren

Beste 5.1.2.e

We hebben nog een aanvulling op de tekst, zoals verzonden. Zie hieronder 'rood gemarkeerd'

De tekst is daarmee:

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit geeft in haar brief gedateerd 15 juli 2021 betreffende "Stand van zaken en vervolg analyse amendement artikel 2.1 Wet dieren" aan dat het amendement van de PvdD onduidelijkheden met zich meebrengt over de reikwijdte daarvan. De minister geeft aan een wetswijziging voor te bereiden om te borgen dat gezelschapsdieren worden uitgesloten van het toepassingsbereik van deze wetswijziging. Om onbedoelde impact te voorkomen op gehouden dieren die niet bedoeld zijn om onder de door het amendement gewijzigde wettekst te vallen stelt KleindierNed voor om de definitie van gezelschapsdieren zoals gedefinieerd in verordening 2016/429 te gebruiken waarbij de vogelsoorten genoemd in Bijlage 1 Deel B van de verordening **niet uitgezonderd** worden van gezelschapsdieren wanneer deze vogelsoorten kennelijk bestemd zijn om te houden voor **instandhouding zeldzame soorten en rassen, educatie, liefhebberij, gezelschap, sport of show**. Deze vogelsoorten worden in de verordening 2016/429 gezien als 'in gevangenschap gehouden vogels' (artikel 4 10) en niet als 'pluimvee' artikel 4 9). Het begrip pluimvee is gereserveerd voor de commerciële houderij.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

KleindierNed

Tel. 5.1.2.e

Van: info@kleindierned.nl <info@kleindierned.nl>
Verzonden: maandag 30 augustus 2021 21:13
Aan: '5.1.2.e' <5.1.2.e@minInv.nl>; '5.1.2.e' <5.1.2.e@minInv.nl>
CC: 5.1.2.e <info@5.1.2.e>
Onderwerp: definitie gezelschapsdieren

Beste 5.1.2.e en 5.1.2.e

Zoals besproken op de impactsessie d.d. 24 augustus vinden jullie hieronder de inbreng van KleindierNed met betrekking tot de **definitie van gezelschapsdieren**.

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit geeft in haar brief gedateerd 15 juli 2021 betreffende “Stand van zaken en vervolg analyse amendement artikel 2.1 Wet dieren” aan dat het amendement van de PvdD onduidelijkheden met zich meebrengt over de reikwijdte daarvan. De minister geeft aan een wetswijziging voor te bereiden om te borgen dat gezelschapsdieren worden uitgesloten van het toepassingsbereik van deze wetswijziging. Om onbedoelde impact te voorkomen op gehouden dieren die niet bedoeld zijn om onder de door het amendement gewijzigde wettekst te vallen stelt KleindierNed voor om de definitie van gezelschapsdieren zoals gedefinieerd in verordening 2016/429 te gebruiken waarbij de vogelsoorten genoemd in Bijlage 1 Deel B van de verordening **niet uitgezonderd** worden van gezelschapsdieren wanneer deze vogelsoorten kennelijk bestemd zijn om te houden voor **instandhouding zeldzame soorten en rassen, educatie, liefhebberij, gezelschap, sport of show**. Deze vogelsoorten worden in de verordening 2016/429 gezien als ‘in gevangenschap gehouden vogels’ (artikel 4 10) en niet als ‘pluimvee’ artikel 4 9). Het begrip pluimvee is gereserveerd voor de commerciële houderij.

Wij waren tevreden over de impactsessie van 24 augustus, met name de combinatie met het geven van toelichting en uitwisseling van gedachten. Wat ons betreft zijn alle belangrijke punten aan de orde gekomen. De procedure is duidelijk geschetst. Daarom hebben wij op dit moment geen behoefte aan een nader gesprek.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

KleindierNed

Tel. 5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@dibevo.nl>
Sent: Thu, 23 Sep 2021 08:02:06 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: Re: Afspraak kennismaking inplannen Dibevo

Beste 5.1.2.e

Dan wordt de keuze maandag 18 oktober om 10.00 uur. De Microsoft Teams uitnodiging mag gestuurd worden naar:
5.1.2.e @dibevo.nl en 5.1.2.e @dibevo.nl

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Computerweg 16
3821 AB Amersfoort

tel 5.1.2.e

www.dibevo.nl

Werkzaam van dinsdag tot en met vrijdag

Op 22 sep. 2021, om 21:25 heeft 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl> het volgende geschreven:

Dag, de 18^e en 19^e zijn allebei prima. We zullen u een Teams uitnodiging sturen.
Met groeten,

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e

5.1.2.e @minlnv.nl

www.rijksoverheid.nl/lnv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@dibevo.nl>
Verzonden: woensdag 22 september 2021 13:41
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: Afspraak kennismaking inplannen Dibevo

Beste 5.1.2.e

Zoals gisteren beloofd, stuur ik je hierbij een aantal optionele data voor het (digitaal) kennismakingsgesprek met

5.1.2.e Dibevo 5.1.2.e en 5.1.2.e 5.1.2.e

Maandag 18 oktober om 10.00 uur
Dinsdag 19 oktober om 10.00 uur of 11.00 uur

Dinsdag 26 oktober om 10.30 uur of 13.30 uur

Hopelijk zit er een geschikte datum bij.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

<image001.png>

Computerweg 16
3821 AB Amersfoort

tel 5.1.2.e

www.dibevo.nl

Werkzaam van dinsdag tot en met vrijdag

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is gezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen.

De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message.

The State accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@om.nl>
Sent: Thu, 23 Sep 2021 08:33:16 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: FW: amendement 2.1 Wet Dieren

Beste 5.1.2.e

Ivm met het amendement en ons eerdere overleg heb ik contact gezocht met de Raad voor de rechtspraak.
Hieronder hun bericht.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e

Openbaar Ministerie
Functioneel Parket

5.1.2.e
5.1.2.e@om.nl

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@rechtspraak.nl>
Verzonden: donderdag 23 september 2021 09:28
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>
Onderwerp: RE: amendement 2.1 Wet Dieren

Beste 5.1.2.e

Ik heb onderstaande even aan de wetgevingsadviseur bij de Raad voorgelegd. Over het amendement is geen advies uitgebracht en inderdaad is het zo dat we ook geen advies meer zullen uitbrengen over dit amendement, nu deze al is aangenomen. T.a.v. de voorziene bewijsproblematiek is het uiteraard straks aan de rechter om zich daarover te buigen en zich uit te laten.

Mocht het tot een enorme toename van zaken leiden dan zal dat t.z.t. in de financiering worden meegenomen. Al met al wordt op dit moment overleg tussen Raad en LNV om over het amendement te spreken niet direct nodig gevonden.

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e
5.1.2.e

Landelijk bureau vakinhoud rechtspraak (LBVr)
P/a Raad voor de rechtspraak

T: 5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@om.nl>
Verzonden: dinsdag 14 september 2021 16:05
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@rechtspraak.nl>
Onderwerp: amendement 2.1 Wet Dieren

Beste 5.1.2.e

Laatste hadden we al even contact over een onderwerp, nu heb ik weer een andere vraag voor je. Betreft het volgende. In april is een amendement aangenomen door op artikel 2.1 lid 1 Wet Dieren.

Artikel 2.1, eerste lid, van de wet luidt nu:

"Het is verboden om zonder redelijk doel of met overschrijding van hetgeen ter bereiking van zodanig doel toelaatbaar is, bij een dier pijn of letsel te veroorzaken dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen".

Het amendement luidt: Onder een redelijk doel wordt in elk geval niet begrepen het kunnen houden van dieren in een bepaald houderijsysteem of een bepaalde wijze van huisvesting.

Normaal vindt bij wetsvoorstellen consultatie plaats, omdat het hier om een initiatiefwet gaat heeft natuurlijk geen consultatie plaats gevonden. Inmiddels werkt LNV aan een impactanalyse voor dit amendement, omdat dit grote gevolgen kan hebben voor de wijze waarop dieren worden gehouden. Ik heb inmiddels ook met LNV gesproken en een aantal zaken benoemd. Zo dacht ik aan het legaliteits en lex certa beginsel als mogelijk probleem bij deze formulering, nog even los van de bewijsproblematiek.

In elk geval vroeg ik mij ook af of het goed is als LNV nog contact met de Raad opneemt, of dat de rechtspraak zich op het standpunt stelt dat het niet de plaats of het moment meer is om over dit amendement geconsulteerd te worden, aangezien de wetgever het al heeft aangenomen. Dat zou ook heel begrijpelijk zijn. Ik hoor graag jouw opinie en afhankelijk daarvan kan ik eventueel gegevens doorgeven.

Alvast bedankt voor je reactie,

Met vriendelijke groet,

5.1.2.e

5.1.2.e

Openbaar Ministerie
Functioneel Parket

5.1.2.e

5.1.2.e @om.nl

Informatie van de Raad voor de rechtspraak, de rechtbanken, de gerechtshoven en de bijzondere colleges vindt u op www.rechtspraak.nl.

Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u bestemd is. Als u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. Het Openbaar Ministerie aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

Openbaar Ministerie

This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are requested to inform the sender and delete the message. The Netherlands Public Prosecution Service accepts no liability for damage of any kind resulting from the risks inherent in the electronic transmission of messages.

Netherlands Public Prosecution Service

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 24 Sep 2021 14:38:02 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minezk.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minezk.nl>
Subject: RE: Uitbreiding juridische analyse redelijk doel amendement
Attachments: Juridische analyse amendement redelijk doel (aanvullingen EU recht).docx

Hoi allebei,

Zoals besproken heb ik de analyse aangepast n.a.v. ons overleg van afgelopen woensdag. 5.1.2.e ik zie in jouw agenda staan dat het overleg met de minister maandagmiddag plaatsvindt. Als je maandagochtend nog vragen hebt, dan weet je me te vinden. Ik zorg ervoor dat het stuk ook bij DAD terecht komt.

Groet en fijn weekend,

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e
Verzonden: woensdag 22 september 2021 13:06
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minezk.nl>
Onderwerp: Uitbreiding juridische analyse redelijk doel amendement

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Hierbij wat later dan de bedoeling was een eerste versie van de nadere uitwerking van de gevolgen van het redelijk doel amendement mbt EU-recht en het recht op eigendom. Ik heb de analyse van 5.1.2.e uitgebreid (gele arcering), zodat alle juridische info in hetzelfde document staat.

Ik heb zojuist met DAD afgesproken dat de definitieve versie (na verwerking van jullie feedback) voor de komende weken dient als achtergrondinformatie en dat het handig is om de informatie op zak te hebben als de minister daar eventueel maandag naar vraagt. In de Kamerbrief over het amendement die in oktober uitgaat kunnen we dan een algemene notie maken over de verhouding tussen het amendement en EU-recht (geen strijd met EU-recht, want minimumnormen). Of het recht op eigendom ook terug moet komen in de Kamerbrief bezien we later nog even.

Tot vanmiddag.

Groet, 5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Bezuidenhoutseweg 73 | 2595 EC | Den Haag
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag
.....

M 5.1.2.e
E 5.1.2.e @minezk.nl
.....

From: "5.1.2.e"
Sent: Fri, 24 Sep 2021 14:42:22 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e"
<5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: FW: Uitbreiding juridische analyse redelijk doel amendement
Attachments: Juridische analyse amendement redelijk doel (aanvullingen EU recht).docx

Hoi 5.1.2.e en 5.1.2.e

Ik heb nog een slag gemaakt op de juridische analyse, dus hierbij treffen jullie de laatste versie aan.

Fijn weekend en succes maandag.

Groet, 5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Sat, 25 Sep 2021 17:41:49 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: A4-tjes amendement
Attachments: Amendement A4 politiek speelveld.docx, Amendement A4 wat gebeurt al.docx

Hoi, ik heb twee documenten gemaakt die wat inzicht bieden in het politieke krachtenveld omtrent het amendement en wat er nu al aan ontwikkelingen plaatsvinden om 'in de geest ervan'.
Er liggen nog een paar laatste open vragen om maandagochtend nog even achteraan te gaan.

Willen jullie eens kijken of dit voor ons behulpzaam is voor maandag en wat mogelijk nog aangevuld moet worden? Dan hebben we daar maandagochtend nog tijd voor. Wensen qua vorm mag ook 😊

Ik denk dat de minister ook graag een proces wil maken voor de komende – pakweg – maanden. Als het qua tijd lukt, kijken of we daar ook nog iets over op papier kunnen zetten, of dat in een overzichtelijk schema kunnen gieten met een soort tijdlijn / opties / stappenplan.

Groeten, 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minlnv.nl
www.rijksoverheid.nl/lnv

Politieke speelveld amendement huisvesting

In brief staat: de TK moet nadere richting geven.

Wat kan er vervolgens gebeuren:

- + Er komt geen richting, noch uit de TK, noch uit de formatie
- + De tegenstanders, voorstanders, of een mix daarvan komt vanuit de TK met een motie om te sturen op de invulling
- + Er komt een basisafpraak over (een uitruil) in de formatie van waaruit we verder werken.

Politieke richting houdt in:

- + Een afspraak hoe om te gaan met het amendement

De wet zal gewijzigd moeten worden. Gespecificeerd, gefaseerd, beperkt, verwijderen.

Invullen van een wet is niet aan de orde. De wet is er.

Linksom of rechtsom: de wet moet aangepast, want hiermee ontstaan problemen

POLITIEK KRACHTENVELD

Voorstanders:

D66	24
PVV	17
PVDA	9
SP	9
FVD	8
GL	8
PVDD	6
JA21	3
VOLT	3
BIJ1	1
HAAN	1
TOTAAL	89

Tegenstanders:

VVD	34
CDA	15
CU	5
DENK	3
SGP	3
BBB	1
TOTAAL	61

5.2.1

5.2.1

Overzicht – wat gebeurt er al in relatie tot amendement?

Inleiding: het is behulpzaam voor de verdere omgang met amendement huisvesting van dieren wat er daaromtrent reeds plaatsvindt aan ontwikkelingen en beleidsacties. Zo hebben we goed het integrale plaatje en de samenhang in beeld. Daarop kan mogelijk worden aangesloten

Wat wil het amendement?

Concreet: Dat het niet meer toegestaan is om een dier pijn te doen of bij een dier letsel te veroorzaken, dan wel de gezondheid of het welzijn van het dier te benadelen met als doel om het dier op een bepaalde manier te kunnen huisvesten.

Doel: Het perspectief en het soorteigen gedrag van het dier zijn leidend voor dieren in de veehouderij. Systemen aanpassen aan de behoeften van het dier, niet andersom. Dieren moeten hun natuurlijk gedrag kunnen vertonen.

Samengevat: het amendement heeft het oog op allerlei benadelingen van dieren die onderscheiden kunnen worden in beperkingen van natuurlijk gedrag, fysieke ingrepen en overig ongerief. Dat zijn er talrijke die in de impactsessies ook in kaart zijn gebracht.

(juridisch blijft wel zeer de vraag in welke mate het amendement er ook voor zorgt dat bepaalde benadelingen ook daadwerkelijk niet meer toegestaan zullen zijn))

Belangrijkste voorbeelden benadelingen:

1) Bezettingsgraad, weinig bewegingsvrijheid 2) Ingrepen 3) Gladde stalvloeren 4) Scheiden van ouders en jongen 5) Vangen, sorteren, laden bij transport 6) Boven eigen mest staan 7) Alleen binnen of geen bescherming tegen hitte 8) te weinig afleiding/verrijking 9) solitair huisvesten 10) beperkt keuzevrijheid 11) niet altijd eten/drinken beschikbaar

Aan welke dossiers raakt dit?

- De verduurzaming van de veehouderij
- De daaronder liggende sectorafspraken en sectorplannen
- Stalinnovaties en stalverbeteringen (incl. stalbranden)
- Het uit faseren van ingrepen
- Het uit faseren van kooihuisvesting (End of the Cage Age)
- Ontwikkeling naar welzijnsvriendelijke stalvloeren
- Meer zorg voor jonge dieren
- Herziening EU dierenwelzijn (position paper Vught groep – ambitieuze inzet)
- De positieflijst (welke dieren mogen gehouden worden)
- Aandacht welzijn in kringlooplandbouw en dierwaardige veehouderij (RDA zienswijzen)
- Invullen van open normen in de wet dieren
- Evaluatie wet dieren (aangenomen motie) (verhogen beschermingsniveau)
- Afzetkanalen diervriendelijker maken (BLK DB, Wakker Dier)
- Nationaal Strategisch Plan van het GLB (subsidies voor dierenwelzijnsverbeteringen)
- Maatlat Duurzame Veehouderij
- (integrale verhaal: omvang veestapel, verbeteren klimaat, beperken emissies)

Concrete lopende verbeteringen dierenwelzijn

Algehele conclusie: er is enigszins een trend gaande in dezelfde richting die het amendement beoogt, maar dat is nog betrekkelijk 'ver weg' (adviezen, onderzoek, inzet EU), mondjesmaat en beperkt concreet. De wet- en regelgeving bieden momenteel onvoldoende basis voor substantiële verbeteringen en in de sectoren is gemiddeld genomen sprake van slechts gestage verbetering. De TK heeft mede daarom dit amendement ingediend: "dit was 20 jaar geleden al aangekondigd, maar is niet gerealiseerd". Concreet:

Varkenssector

- + Inzet: stoppen met couperen van staarten in 2030 (verbod routinematig staartbijten)
- + Welzijnscheck
- + Ontwikkeling nieuwe stalsystemen (zijn die diervriendelijker?)
- + Ontwikkelen benchmark om gezondheid en welzijn naar hoger niveau te brengen
- + Kwaliteitsregeling voor varkenstransport ontwikkelen (o.a. voorschriften op welzijn en gezondheid)

Pluimveesector

- + Overstap supermarkten naar BLK 1 ster per 2023. Financiering voor RAV onderzoek helpt
- + Delen ingrepen gebeuren niet meer sinds 2019. Overige (teen hanen en snavelbehandelingen) lopen onderzoeken. Streven: per 2023 geen ingrepen meer nodig
- + Letsel en ongerief bij vangen, laden, transporteren wordt gebenchmarkt en verminderd. PPS gestart. Verbeteringen naar verwachting in 2025
- + Transportduur en transportcondities
- + Plan van Aanpak poetswater pekingeenden (zit nota in tas M)
- + de sector werkt aan oplossingen t.a.v. het doden van eendagshaantjes
- + sterfte: inventarisatie van oorzaken en sterftevals gevolg van houderijsysteem verlagen
- + Beleidsregel waterverstrekking vleeskuiken ouderdieren

Melk- en rundveesector

- + Er is een welzijnsmonitor ontwikkeld (KoeMonitor)
- + Verantwoord / verminderd antibioticagebruik
- + Verlengen levensduur door te werken aan klauw- en uiergezondheid en vruchtbaarheid
- + Goede zorg voor jonge dieren
- + Meer weidegang

Kalversector

- + Rubberen vloeren
- + Kwaliteitsregeling Vitaal Kalf
- + Kalf Volg Systeem
- + Scenariostudie en pilots

Overige sectoren (konijnen, melkgeiten, paarden)

<nog aan te vullen>

Diergezondheid

- + Reduceren antibioticagebruik, verantwoord gebruik en optimaliseren van de gezondheid

Overig – incl. verder weg

- + Plan van aanpak hitte – bescherming tegen hitte in de wei, invullen open norm nood- en alarmsystemen, transport 30 en 35 graden, open norm bescherming extreme weersomstandigheden,
- + Beperking en waarborgen lange afstandtransporten
- + Zorg voor jonge dieren (beperken sterfte) – SDA ontwikkelt daarvoor een benchmark
- + EC wil eind 2023 komen met een wetsvoorstel om kooien uit te faseren / op termijn te verbieden
- + Inzet EU (position paper Vught groep) : zeugen direct na spenen in groepen houden, verbod kraamboxen, geen kooien voor leghennen, kalveren zoveel mogelijk in groepen houden, kooien uit faseren, verminderen couperen, grotere ruimtes per dier, voorschrijven gedeeltelijk roostervloeren etc. (allerlei elementen varkens, leghennen, vleeskuikens, kalveren)

Aanvullen: ontwikkelingen stallen, stalverbeteringen, innovatie stallen, welzijnsstallen etc.

Waar kan amendement aan gekoppeld worden?

Samengevat – er zijn ontwikkelingen in de geest van het amendement op:

- Kooien einde aan maken
- Ingrepen einde aan maken
- Hitte aanpak
- Minder antibioticagebruik
- Vermindering stalbranden en minder dierlijke slachtoffers (norm hoeveelheid dieren)
- Open normen invullen (lopende en in de planning)

Kern wat moet verbeteren: meer ruimte, diervriendelijke stallen, meer keuzevrijheid

Wat kun je zelf concreet aanvullend doen?

- + Nadere regels stellen
- + Open normen (versneld) invullen bv. huisvesting kalveren, stahoogte, stalklimaat varkens/pluimvee
- + Subsidie om bepaalde investeringen / aanpassingen te kunnen doen
- + Actieplan – transitie naar dierwaardige veehouderij (met element regelgeving)

‘Verder weg’ liggen trajecten als:

- + EU regelgeving
- + Verduurzaming
- + Welzijnsnormen via de markt
- + Onderzoeken naar allerlei verbeteringen
- + Sectorafspraken intensiveren / versnellen
- + Transport, doden, antibioticagebruik

RDA zegt in advies dierwaardige veehouderij:

- + Kies voor dierwaardige veehouderij en neem initiatief voor transitie
- + Integreer dat in thema's als klimaat en stikstof
- + Goede verdienmodellen voor veehouders
- + Aansluiten op amendement

Uit evaluatie wet dieren:

- + dat de maatschappelijke en politieke toon is veranderd in de manier waarop er tegen dierenwelzijn wordt aangekeken. Het huidige wettelijke kader reflecteert deze discussie onvoldoende en is in die zin verouderd. Dit wordt ook onderstreept in het rapport van BuRO. Zij stellen dat naast politieke en maatschappelijke veranderingen, het vakgebied dierenwelzijn ook wetenschappelijk verder ontwikkeld is sinds het schrijven en vaststellen van het wettelijk kader, waardoor het raamwerk niet meer passend is.
- + er komt een afwegingskader intrinsieke waarde
- + meerdere open normen worden ingevuld
- + let op: nee, tenzij beginsel

Resterende vragen:

- + Welke verbeteringen zijn er in de stallen?
- + Hoe zit het met de ingreep onthoornen?
- +

From: "5.1.2.e"
Sent: Sun, 26 Sep 2021 09:31:32 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: A4-tjes amendement
Attachments: Proces.docx

Ha allen,

Zie bijgevoegd ook nog een volgende slag op procesopties. 5.1.2.e kijkt hier vanavond ook nog naar en stuurt dan mogelijk een aangepaste versie.

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: zaterdag 25 september 2021 18:42
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: A4-tjes amendement

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

Procesmei Amendement aangenomenjuli Procesbrief

- Het amendement zal tot dilemma's leiden, die om nadere politieke keuzes vragen
- Die breng ik d.m.v. een impactanalyse in beeld
- Daarin neem ik de relatie met bestaande regels en voornemens mee
- De dilemma's geef ik mee aan de informateur
- Analyses zijn nog niet afgerond
- Na de zomer zal ik de TK informeren. Inzicht bieden in vragen, dilemma's, consequenties
- AMT brengt onduidelijkheden over de reikwijdte mee
- Ik bereid een wijziging voor om gezelschapsdieren er uit te halen
- Wanneer precies sprake zal zijn van een overtreding is complex
- Ik betrek ook de moties
- Het is aan uw Kamer om nadere richting te geven

aug/ Analyses

sept

- Het is niet op voorhand duidelijk welke benadelingen van dieren nog wel of niet toegestaan zullen zijn volgens de afweging van de rechter, vanwege onduidelijkheid over a) de reikwijdte van de termen van het amendement, en b) de vraag wanneer er al dan niet sprake is van de aanwezigheid van een ander, redelijk doel naast het kunnen houden of huisvesten.
- Dit betekent dat:
 - De impact van het amendement zowel kleiner als groter kan zijn dan beoogd door de indieners.
 - Het op dit moment volstrekt onduidelijk is hoe dierhouders en toezichthouders in de praktijk om zouden moeten gaan met het amendement. Implementatie per 2023 zou derhalve leiden tot rechtsonzekerheid.
 - Het ook niet te zeggen is of dieren uiteindelijk baat zullen hebben bij de huidige formulering van het amendement.
- In potentie kunnen echter zeer veel benadelingen van dieren, die veelvuldig voorkomen in de gangbare praktijk in de dierhouderij, geraakt/verboden worden als gevolg van het amendement. Deze kunnen gerangschikt worden onder (a) fysieke ingrepen, (b) beperken natuurlijk gedrag, (c) overig ongerief.
- Afhankelijk van hoe de impact uitvalt in de praktijk, kan de wetswijziging in de huidige vorm tot forse consequenties en dilemma's leiden bij implementatie. Te denken valt aan dilemma's rondom (a) stoppen met ingrepen vs. geen ernstigere benadeling dierenwelzijn/diergezondheid, (b) snelheid van verhoging dierenwelzijnsstandaard vs. (financiële) behapbaarheid, (c) samenhang tussen aanpassingen t.b.v. dierenwelzijn en verduurzamingsopgaven, (d) behouden van toekomstperspectief voor de sectoren.

sept Keuze over wat te doen met onwerkbaar amendement

Hoofdsmaken:

- Doorschuiven (geen regie nemen; verantwoordelijkheid bij missionair kabinet leggen)
- Oplossen (regie nemen/bij TK leggen; zorgen dat inhoudelijke beslissingen volgen)

N.B.: In alle gevallen gaan we ervan uit dat inwerkingtreding per later dan 2023 is, of dat het inwerkingtredingsbesluit wordt uitgesteld totdat er nadere richting is. 2023 is te kort dag.

Doorschuiven, opties Kamerbrief:

1. Niet versturen (stilzwijgen, hopen dat TK geen regie neemt voordat er nieuw kabinet is)
2. Vaag houden ('we zijn nog bezig')
 - Twijfelachtig of we dit geloofwaardig kunnen doen; sectoren weten min of meer hoe ver we zijn met de analyses.
 - Mogelijk moeten we dan iets bieden wat we in de tussentijd doen om wens Kamer niet te negeren.
3. Expliciet doorschuiven (analyse delen, uitleggen waar probleem zit, uitleggen dat het neerkomt op de vraag wat toekomstperspectief sectoren is, is aan missionair kabinet)
 - Argumentatief prima te onderbouwen, maar misschien wel nodig om expliciet suggestie van obstructie te vermijden, bijv. via appreciatie zienswijze RDA
4. Aan de slag (analyse delen, uitleggen waar probleem zit, zeggen dat we probleem gaan oplossen, is lang proces, pas na formatie klaar)
 - Risico dat formatie écht lang duurt en dat het alsnog demissionair moet worden opgelost.

Oplossen, opties Kamerbrief:

5. Verantwoordelijkheid bij TK leggen (analyse delen, uitleggen waar probleem zit, aangeven dat TK moet afbakenen, hiervoor al dan niet input geven ≈ optie A2 of B2, zie schema onder)
6. Regie nemen (analyse delen, uitleggen waar probleem zit, aankondigen probleem op te lossen, oplossingsrichting al dan niet al schetsen in de brief ≈ optie C2,3,4, D2,3,4)
 - Oplossingsrichting kan gezocht worden in inhoudelijke afbakening (wat valt eronder?) + instrument (bijv. nadere wetswijziging).

Advies: optie 6 (daarna, op volgorde: 4, 3, 5, 2, 1)(eens???)

okt Brief en landingsgrond voorbereiden

- Brief schrijven conform gemaakte keuze
- Fracties en organisaties meenemen in onduidelijkheden en dilemma's
- Input richting formatie voorbereiden (wat in regeerakkoord; wat doen we al; integraliteit)
- Landingsgrond voorbereiden

Landingsgrond

Benodigde landingsgrond hangt af van gekozen optie. Opties 1, 2, 3 vergen relatief weinig landingsgrond (geen aanpak waar draagvlak voor nodig is). Opties 4 en 6 vergen dat TK akkoord is met/zich niet verzet tegen de oplossingsrichting. Optie 5 legt de bal bij de TK (geen eigen regie, dus afwachten wat TK aangeeft).

Uitgaande van optie 6 of 4: TK moet noodzaak inzien van afbakening/specificatie en ruimte geven om deze specificatie van het amendement vorm te geven. Opties + timing:

- okt
- nov
- ?
- ?+...
- Bij voorbaat – en op basis daarvan richting geven in de brief (dan moet het op korte termijn)
 - Bij motie in begroting (zie opties hieronder)
 - In de formatie (kan binnen paar weken zijn, maar kan ook nog maanden duren)
 - Wat als er nieuwe verkiezingen nodig zijn?

Mogelijke helpende moties

1. Roept op invulling te geven aan het amendement
2. Roept op bij uitvoering samenhang met andere opgaves te bekijken
3. Roept op onduidelijkheden uit analyse op te lossen
4. Roept op zeker te stellen dat amendement leidt tot hoger beschermingsniveau

Inwerkingtreding	Afbakening			
	Geen opties afbakening aangeven	Opties afbakening aangeven	Voorkeursoptie benoemen	Voorkeursoptie al uitvoeren
Inwerkingtreding 2023	[A1] Volledig bij Kamer laten: geen inhoudelijke sturing en inwerkingtreding conform wens Kamer	[B1] Volledig bij Kamer laten: geen inhoudelijke sturing en inwerkingtreding conform wens Kamer, maar de discussie van input voorzien	[C1] Sturen op de inhoud, maar tegelijkertijd wens van de Kamer m.b.t. inwerkingtreding honoreren	[D1] Maximale regie op de inhoud, maar tegelijkertijd wens van de Kamer m.b.t. inwerkingtreding honoreren
Inwerkingtreding 202?	[A2] Inhoud bij Kamer laten, maar aangeven dat er tijd nodig is om duidelijkheid te geven, dus latere inwerkingtreding	[B2] Inhoud bij Kamer laten, maar aangeven dat tijd nodig is, dus latere inwerkingtreding, en discussie van input voorzien	[C2] Sturen op de inhoud, en aangeven dat er tijd nodig is om duidelijkheid te geven, dus latere inwerkingtreding	[D2] Maximale regie op de inhoud, en aangeven dat er tijd nodig is om duidelijkheid te geven, dus latere inwerkingtreding
Inwerkingtredingsbesluit uitstellen	[A3] Inhoud bij Kamer laten, maar aangeven dat er duidelijkheid moet zijn alvorens een inwerkingtredingsbesluit kan worden genomen	[B3] Inhoud bij Kamer laten, maar aangeven dat er duidelijkheid moet zijn alvorens een iwt-besluit kan worden genomen, en discussie van input voorzien	[C3] Sturen op de inhoud, en aangeven dat er duidelijkheid moet zijn alvorens een inwerkingtredingsbesluit kan worden genomen	[D3] Maximale regie op de inhoud, en aangeven dat er duidelijkheid moet zijn alvorens een inwerkingtredingsbesluit kan worden genomen
Niet in werking laten treden, alternatief nodig	[A4] Inhoud bij Kamer laten, maar stellen dat dit amendement te onduidelijk/onuitvoerbaar is, en dus niet werkt	[B4] Inhoud bij Kamer laten, maar stellen dat dit amendement niet werkt, en discussie van input voorzien t.b.v. alternatief	[C4] Sturen op de inhoud, en stellen dat dit amendement onduidelijk/onuitvoerbaar is en dus een alternatief behoeft	[D4] Maximale regie op de inhoud, en stellen dat dit amendement onduidelijk/onuitvoerbaar is en dus een alternatief behoeft

N.B.: Deze tabel toont wat opties die ontstaan met twee 'keuze-assen'. Meer nuances zijn mogelijk. Aansluiting bij bovengenoemde opties is bij benadering.

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Sent: Sun, 26 Sep 2021 10:26:04 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minlnv.nl>
Subject: RE: A4-tjes amendement

In respons op jouw document 'Wat gebeurt er al' dacht ik nog aan het volgende. (Ik weet nog niet precies of/hoe het morgen al een plek zou kunnen hebben.)

- Kern voor dierenwelzijn: meer ruimte per dier
- Meer ruimte per dier is gespecificeerd in BLK → aansluiten, samen optrekken met markt
- Meer ruimte per dier betekent bij gelijkblijvend staloppervlak: minder dieren → meekoppelkans verduurzaming

Meer ruimte per dier kan betekenen: meer/grotere stallen, of minder dieren. De beweging richting minder dieren sluit goed aan bij de opgaven op het gebied van verduurzaming. Als er t.b.v. dierenwelzijn minder dieren komen, ligt hier een meekoppelkans voor verduurzaming, mits goed vormgegeven. Als in regelgeving meer ruimte per dier wordt verplicht, vergt dit aanpassingen van Nederlandse producenten, maar niet van de import vanuit het buitenland. Om een gelijk speelveld te creëren, helpt het als verkoopkanalen dezelfde standaard hanteren (vgl. [overstap in retail naar BLK* voor pluimvee](#)). In regelgeving aansluiten bij standaarden in keurmerken is daarom het overwegen waard, evenals het oproepen van marktpartijen om hun standaarden (voor import) gelijk te stellen aan de hogere standaard in regelgeving, als daartoe het besluit zou worden genomen. Meer ruimte per dier zou een geschikte manier kunnen zijn om het amendement te specificeren en handhaafbaar te maken. Bovendien laat het geleidelijkheid toe (steeds een sterretje meer). Maak een compensatieregeling van X jaar voor degenen die hierdoor gedwongen een lagere stalbezetting hebben.

Dit is een mogelijke richting voor als we mandaat zouden krijgen om regie te nemen op de invulling van het amendement. Misschien een beetje te vroeg voor nu, maar mocht het gesprek morgen die kant op gaan, dan zouden we zoiets misschien kunnen inbrengen in de brainstorm. Anyway: ik wilde het even delen om het niet te vergeten.

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Verzonden: zaterdag 25 september 2021 18:42
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;
 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>
Onderwerp: A4-tjes amendement

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e"
Sent: Sun, 26 Sep 2021 21:16:30 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: A4-tjes amendement

Lijkt me ook een goeie samenvatting 5.1.2.e Mooie aanvullingen 5.1.2.e We zullen het overzicht nog aanvullen.

Qua opties zou je heel goed op die tweede optie kunnen uitkomen:

- + Je kunt goed betogen dat gezien de vergaande consequenties, demissionaire status en de resterende onduidelijkheden, deze minister de invulling / de keuze hoe verder, niet meer op haar neemt. E.e.a. vergt veel uitwerking, specificatie etc.
- + De fanatieke voorstanders zullen nu wellicht meteen uitvoering willen, maar een meerderheid van gematigden en tegenstanders, zullen doorschuiven naar de formatie wel pruimen vermoedelijk, waar het kan worden ingezet worden als drukmiddel, afgezwakt, gespecificeerd kan worden (ingeruild voor ambitieus beleid e.d.) of teruggedraaid kan worden
- + Nu al richting geven heeft alleen zin als je nu iets voor elkaar krijgt – dat lijkt niet zo te zijn gezien de politieke verhoudingen
- + Er is nu ook geen dwingende reden om nu al voor uitwerking te kiezen. Hooguit dat je de onduidelijkheid niet wilt laten bestaan, maar als je niet in werking laat treden, scheelt dat al. Een en ander zou sowieso inhoudelijk veel teveel uitwerking, specificatie in dit stadium vergen.

En dan is optie 2 een prima optie. Je zou m.i. dan ook prima de Kamerbrief wel kunnen sturen. Er zijn genoeg redenen om bovenstaande optie te verdedigen en dan kun je meteen de hele TK open meenemen in de analyse van het amendement, de beslissing over inwerkingtreding en de keuze om dit aan de formatie/opvolger te laten. Mix van: wat hebben we gedaan, er gebeuren nog dingen, zo ziet het proces eruit, en we schetsen wat duidelijkheid.

Om te waarborgen dat zo'n brief goed landt, en ook met het oog op de formatie, is het inderdaad wel goed met een aantal fracties te spreken en ook wat organisaties in de buitenwereld mee te nemen / te mobiliseren. We moeten de inhoud van die gesprekken dan goed voorbereiden. O.a. ook het belang benadrukken dat hier in de formatie iets over wordt afgesproken.

Ondertussen maken wij de Kamerbrief en werken de opties voor de formatie uit.

Willen jullie het gesprek met M morgen nog voor bespreken? App dan even, dan plan ik nog wat. Ik ben sowieso vanaf 9u op LNV.

Groet! 5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
 Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
 Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
 5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: zondag 26 september 2021 21:44
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: A4-tjes amendement

Ha 5.1.2.e

Mooie samenvatting, volgens mij! Ik heb nog een paar overwegingen/suggesties in groen hieronder ertussen gezet.

Ik ben erg benieuwd naar morgen. Tot dan!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: zondag 26 september 2021 20:05

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: A4-tjes amendement

Dank voor het werk. Mooie overzichten!

Ik zou nog onderdeel van het (politieke) speelveld willen laten zijn dat wij met onze counterparts in de sector en bij de NGOs bespreken wat zij kunnen doen. Wil je dat toevoegen? Dus een lijstje van partijen en hun positie tov het amendement: LTO, POV, Dierenbescherming, clubs van de gezelschapsdieren, anderen? Of een paar leidende figuren zoals 5.1.2.e Ik zou dit overzicht morgen aan de minister willen kunnen geven.

Zullen we dan gaan voor een overzicht van de partijen die we tot nu toe gesproken hebben?

De andere overzichten zijn denk ik meer voor onszelf.

Als ik het voor mezelf op een rijtje zet:

- Met de analyse tonen we aan dat het amendement onwerkbaar is omdat de uitwerking in de praktijk onduidelijk is.
- Voor de veehouderij of breder het houden van dieren in Nederland, leidt dit tot grote onduidelijkheid.
- Het leidt er waarschijnlijk toe dat veehouderij zoals dat nu in NL is potentieel onmogelijk wordt (omdat enig nadeel nou eenmaal een breed begrip is). → Ik zou blijven benadrukken dat het potentieel is; de analyse richt zich erop duidelijk te maken 1) wat 5.1.2.e allemaal onder zou kunnen vallen (heel veel), 2) dat op voorhand niet te zeggen valt wat een rechter in de rechtszaal daadwerkelijk zou verbieden.
- Ook mogelijk is dat het amendement niet doet wat het beoogt omdat:
 - Het tegen de grenzen van eigendomsrecht aanloopt
 - Het aanpassen van houderijsystemen tot andere dierenwelzijnsproblemen leidt. → Eerste is niet echt onderzocht in de juridische analyse. Tweede zou ik net anders aanvliegen. Je zou volgende punten kunnen noemen. Amendement doet mogelijk niet wat is beoogd omdat:
 - Niet duidelijk is of er überhaupt een zaak gemaakt kan worden op basis van dit artikel, met name omdat het ingewikkeld is te bewijzen wat het doel was, en dat er geen ander, redelijk doel was voor een benadeling.
 - Er verschillende dilemma's kunnen optreden (bijv. neveneffecten op dierenwelzijn en verduurzaming) die in samenhang opgelost moeten worden om te voorkomen dat het resultaat een achteruitgang is.
- Conclusie: het amendement moet niet in deze vorm in werking treden.
- Paar opties:
 1. Van tafel. Amendement gaat van tafel, wordt in de formatie uitgeruild voor andere zaken, we gaan voort met aanpakken van dierenwelzijn
 2. In de geest van I. Amendement blijft (voorlopig) in de wet, gaat niet in werking, volgend kabinet komt met aanpak hoe uitgangspunt amendement (houderij aanpassen aan dier ipv andersom) in de praktijk gebracht kan worden zo nodig met aanpassing amendement.
 3. In de geest van II. Amendement blijft (voorlopig) in de wet, gaat niet in werking, huidig kabinet geeft aan hoe uitgangspunt amendement (houderij aanpassen aan dier ipv andersom) in de praktijk gebracht kan worden zo nodig met aanpassing amendement. Ja, mooie samenvatting. Helder!
- De volgende pakketjes van maatregelen zijn beschikbaar:
 1. Verhogen minimale ruimte per dier, hierbij bijv. aansluiten bij BLK, markt oproepen mee te bewegen zoals bij pluimvee nu al gebeurt t.b.v. level playing field/verdienmodel
 2. Afschaffen ingrepen wettelijk vastleggen
 3. Uitbannen kooihuisvesting
 4. Open normen wet Dieren invullen (check overzicht nota 5.1.2.e)
 5. Beperken transport
 6. Hitte aanpak
 7. Scherpe aanpak stalbranden
 8. Structuurmaatregelen: diervriendelijker stallen via SBV en GLB/NSP, inregelen benchmark jonge dieren
 9. Inzet dierenwelzijn EU (Vught)
 10. Verdienmodel dierenwelzijn verbeteren (inzet via landbouwakkoord)
 11. Integrale benadering stikstof en klimaat
 12.

Dit was puur even een exercitie voor mezelf op basis van jullie werk maar schiet er vooral op als ik de plank missla.

Tot morgen!

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: zondag 26 september 2021 10:32

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e
5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: RE: A4-tjes amendement

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Verzonden: zaterdag 25 september 2021 18:42

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>;
5.1.2.e <5.1.2.e@minlnv.nl>

Onderwerp: A4-tjes amendement

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

From: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Sent: Sun, 26 Sep 2021 21:26:40 +0100
To: "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>; "5.1.2.e" <5.1.2.e@minInv.nl>
Subject: RE: A4-tjes amendement
Attachments: Juridische analyse amendement redelijk doel (aanvullingen EU recht).docx

En bijlage

Van: 5.1.2.e
Verzonden: zondag 26 september 2021 22:26
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: A4-tjes amendement

Hierbij ook nog de aanvulling van WJZ n.a.v. de vraag van M in het vorige gesprek over de verhouding tot de Europese regels. Zie het geheel in de bijlage.

De kern is dit (desgevraagd zullen we dat de minister morgen meegeven):

Uit de toetsing van concrete dilemma's aan specifieke EU-regelgeving op het gebied van dierenwelzijn blijkt het volgende. Het effect van het amendement kan zijn dat een bepaalde welzijnsbenadeling niet meer is toegestaan op grond van (het gewijzigde) artikel 2.1 Wd. In dat geval conflicteert het amendement niet met de Europese verordening of richtlijn die hetzelfde onderwerp regelt, omdat de Europese bepaling een minimumnorm betreft, strengere nationale regels op Nederlands grondgebied zijn toegestaan op grond van die verordening of richtlijn, en het amendement hetzelfde doel heeft als die Europese bepaling, namelijk bescherming van dierenwelzijn. Strengere nationale regels moeten wel worden genotificeerd bij de Europese Commissie. Specifiek voor het doden en transporteren van dieren geldt dat het amendement geen effect heeft op het doden dan wel transporteren zelf, maar enkel effect kan hebben op het tijdelijk houden voorafgaande aan genoemde activiteiten. Als het amendement tot effect heeft dat strengere regels gaan gelden voor het houden of huisvesten voorafgaande aan transport, dan is dit kwetsbaar in het licht van de transportverordening (1/2005), omdat deze verordening expliciet strengere nationale regels toestaat die het dierenwelzijn *tijdens* het transport verbeteren, en a contrario niet *voorafgaande* aan het transport.

5.1.2.e

5.1.2.e

.....
Directie Dierlijke Agroketens en Dierenwelzijn
Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Bezuidenhoutseweg 73 | 2594 AC | Den Haag | B-noord 4
Postbus 20401 | 2500 EK | Den Haag

.....
M 5.1.2.e
5.1.2.e @minInv.nl
www.rijksoverheid.nl/Inv

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Verzonden: zondag 26 september 2021 20:05
Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>
Onderwerp: RE: A4-tjes amendement

Reeds beoordeeld

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: zondag 26 september 2021 10:32

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: RE: A4-tjes amendement

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

Van: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Verzonden: zaterdag 25 september 2021 18:42

Aan: 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>; 5.1.2.e <5.1.2.e@minInv.nl>

Onderwerp: A4-tjes amendement

Reeds beoordeeld

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e

5.1.2.e